

gemeente **Oosterhout**

PROGRAMMABEGROTING 2021

gemeente **Oosterhout**

Programmabegroting 2021

Gemeente Oosterhout

17

Programma's

108

Paragrafen

194

Financiële begroting

Colofon

Programmabegroting 2021
Gemeente Oosterhout

Samenstelling
Gemeente Oosterhout
Postbus 10150
4900 GB Oosterhout

Inlichtingen
Tel: +14 0162
E-mail: stadhuis@oosterhout.nl
Internet: www.oosterhout.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding	5
2. Samenstelling College van Burgemeester & Wethouders	13
3. Samenvattend beeld begroting 2021-2024	15
4. Programmabegroting	17
<i>Programma 1 Burger en bestuur</i>	<i>22</i>
<i>Programma 2 Sociaal domein.....</i>	<i>30</i>
<i>Programma 3 Werkgelegenheid & economie</i>	<i>49</i>
<i>Programma 4 De levendige gemeente</i>	<i>62</i>
<i>Programma 5 Ruimte & ontwikkeling.....</i>	<i>74</i>
<i>Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien</i>	<i>99</i>
5. Paragrafen	108
5.1 Lokale heffingen.....	109
5.2. Weerstandsvermogen & risicobeheersing	116
5.3 Onderhoud kapitaalgoederen	136
5.4 Treasury (financiering)	145
5.5.1 Bedrijfsvoering	149
5.5.2. Informatiebeveiliging & privacy	150
5.6 Verbonden partijen.....	152
5.7 Grondbeleid.....	162
5.8 Subsidies.....	168
5.9. EMU-saldo.....	171
5.10. Corona Impact Analyse.....	174
6. Financiële begroting.....	194
6.1 Resultaat financiële begroting.....	195
6.2 Financiële uitgangspunten	196
6.3 Begrotingsresultaat	199
6.4 Analyse op hoofdlijnen	200
6.5.1 Actualiseringen programma's.....	201
6.6 Personele kosten	214
6.4 Gesloten systemen	217
6.9 Kapitaallasten.....	220
6.10 Financiering.....	221
6.11 Investerings.....	222
6.12 Reserves en voorzieningen.....	228
6.12. Verloop vrije reserve	230
6.14 Incidentele baten en lasten	233

Bijlagen	237
<i>Bijlage 1 Kerngegevens</i>	<i>238</i>
<i>Bijlage 2 Kaderstellende beleidsnota's</i>	<i>240</i>
<i>Bijlage 3 Overzicht investeringen 2021</i>	<i>244</i>
<i>Bijlage 4 Overzicht reserves en voorzieningen.....</i>	<i>247</i>
<i>Bijlage 5 Conversietabel programma's - taakvelden</i>	<i>248</i>
<i>Bijlage 6 Staat van opgenomen geldledingen</i>	<i>250</i>
<i>Bijlage 7 Afkortingenlijst.....</i>	<i>251</i>

1. Inleiding

1. Zekerheid in onzekere tijden

Zelden zal de begroting van onze gemeente met zoveel onzekerheid zijn omgeven, als die voor het jaar 2021. Er valt op dit moment nog met geen mogelijkheid te zeggen hoe lang de Covid-19-pandemie zal aanhouden en mede daarom valt geen enkele inschatting te maken van de gevolgen deze pandemie voor de Oosterhoutse samenleving. Daarmee kampt overigens niet alleen het Oosterhoutse gemeentebestuur; ook voor bijvoorbeeld ondernemers, voor maatschappelijke organisaties, voor verenigingen en voor onze eigen inwoners is het haast ondoenlijk nu een concreet beeld te schetsen van wat het jaar 2021 gaat brengen.

In dergelijke onzekere tijden is het van onschatbare waarde om te kunnen beschikken over een stevig anker. Een maatschappelijke en politiek breed gedragen beeld van hoe wij de toekomst van onze gemeente voor ons zien. Een beeld dat de ene kant de basis is voor ons beleid in het nieuwe jaar, maar dat aan de andere kant ook dient als een kader waaraan wij nieuwe en onvoorziene ontwikkelingen kunnen toetsen. In tijden zoals nu, waarin veel onzeker en onvoorspelbaar is, helpt het om als gemeente over zo'n toetsingskader te kunnen beschikken.

Oosterhout mag zich in de gelukkige omstandigheid weten dat het kan beschikken over een dergelijk ankerpunt: de Toekomstvisie Oosterhout 2030. Tot stand gekomen via een uitgebreid interactief proces en – hoogstwaarschijnlijk mede daarom - zowel politiek als maatschappelijk breed gedragen. De Toekomstvisie Oosterhout 2030 biedt ons een inspirerend perspectief, maar in onzekere tijden als deze ook een goed houvast. Daarbij blijven de (strategische) doelstellingen uit de Toekomstvisie onveranderd, maar moeten we ons wel steeds vraag blijven stellen of de weg daarheen nog steeds de juiste is.

Vanuit die gedachtegang zijn wij voor de zomervakantie van 2020 aan de slag gegaan met de Corona Impact Analyse. In een serie gesprekken met stakeholders en experts zijn wij gezamenlijk op zoek gegaan naar de middellange- en lange-termijneffecten van de coronacrisis voor onze samenleving. Die gesprekken hebben uiteindelijk geleid tot een raadsbesluit om, bij onze aanpak van de coronacrisis, tien beleidsprioriteiten te benoemen. Beleidsprioriteiten die grotendeels overeenkomen met de acht strategische opgaven die wij eerder in het kader op basis van de Toekomstvisie Oosterhout 2030 hebben geformuleerd. De Corona Impact Analyse is daarmee dus te beschouwen als een (externe) bevestiging en versterking van de eerder gemaakte strategische keuzes.

Daarnaast is het natuurlijk ook van belang te monitoren dat de conclusies die aan de eerste fase van de Corona Impact Analyse zijn verbonden, ook daadwerkelijk in de praktijk opvolging krijgen. Om die reden hebben wij, in paragraaf 5.10 van onze begroting, een overzicht opgenomen van de acties die naar aanleiding van de analyse inmiddels in gang zijn gezet. In deze begroting is verder een eenmalig bedrag van € 1,4 miljoen opgenomen voor het opvangen van de financiële gevolgen die de coronacrisis naar verwachting voor de gemeente zal gaan hebben. Deze uitgaven liggen onder andere op het gebied van sociale zekerheid (bijstandsuitkering, schuldhulpverlening) en recreatieoord De Warande (inkomstenderving)

Het belang van de strategische opgaven krijgt ook zijn vertaling in de begroting voor 2021. Om op een aantal belangrijke dossiers tot een versnelling te komen, worden voorstellen gedaan voor een (al dan niet tijdelijke) impuls voor deze programma's. Dit betekent:

- het intensiveren van de woningbouwproductie, overeenkomstig de concept-woningbouwstrategie. Hiervoor wordt eenmalig een bedrag van € 3 miljoen beschikbaar gesteld vanuit de opbrengst van de grondverkoop Zandoogje en de vrije reserve;

- een structurele verhoging met € 100.000 van het budget voor de opgave bruisende binnenstad en een eenmalig krediet van € 750.000 voor de transitie van het kernwinkelgebied;
- extra budget voor formatieuitbreiding voor de uitvoering van de (wijkgerichte) maatregelen met betrekking tot klimaatadaptatie, van één fte in 2021 oplopend tot drie fte in 2023;
- de aanstelling van drie wijkmanagers voor de invoering van wijk- en buurtgericht werken. Deze uitbreiding vindt plaats door elders in de organisatie met formatieplaatsen te schuiven. Daarnaast wordt het bedrag dat binnen het Jaarplan Openbare Ruimte beschikbaar is voor wijkinitiatieven, verdubbeld: van € 150.000 naar €300.000 en wordt een jaarlijks werkbudget van € 50.000 beschikbaar gesteld.
- een eenmalige bijdrage van € 175.000 voor onderzoek naar mogelijkheid om de kostenstijging binnen de Wmo te dempen.

Gezien de redelijk gezonde financiële (reserve)positie van de gemeente Oosterhout is het gelukt geld vrij te maken voor deze prioriteiten en tegelijkertijd een sluitende begroting te presenteren. Het financiële beleid van de afgelopen jaren betaalt zich dus als het ware nu uit. Daarbij willen wij wel aangeven dat in deze begroting nog geen rekening is gehouden met de effecten van de herverdeling van het Gemeentefonds, die voor Oosterhout nadelig zal uitpakken. Deze ontwikkeling in combinatie met de blijvend stijgende zorgkosten en onzekerheid over de duur van de coronacrisis zorgt ervoor dat het financiële perspectief voor Oosterhout op de langere termijn aanzienlijk minder rooskleurig is. Dit betekent voor de toekomst dat nieuwe extra uitgaven – zowel binnen de exploitatiebegroting als binnen de Vrije reserve – alleen mogelijk zijn als daarvoor “oud geld” wordt ingeruild

2. De opgaven leidend

Bij de implementatie van de Toekomstvisie 2030 en het daarvan afgeleide bestuursakkoord Samen op weg naar 2030 is voor ons een achttal opgaven leidend. Deze opgaven kenmerken zich onder meer door het feit dat:

- ze van zwaarwegend belang zijn voor het realiseren van de strategische doelstellingen van de gemeente Oosterhout;
- ze complex zijn, zowel naar inhoud als naar proces;
- niet alleen de gemeente Oosterhout, maar ook tal van andere maatschappelijke partners aan de lat staan om de opgave te laten slagen. Opgaven zijn dus per definitie extern gericht, de samenwerking met de stad en de kerkdorpen loopt als een rode draad door al deze programma's heen.

In 2021 zullen binnen de opgaven de volgende accenten worden gezet:

2.1. Strategische woningbouw

Het college zet in op een intensivering van de woningbouwproductie in onze gemeente opschroeven van 240 naar driehonderd woningen per jaar. Op die manier kan een versnelling worden aangebracht in de uitvoering van de “harde” plannen voor 2300 woningen die in Oosterhout in de pijplijn zitten. Die versnelling is gewenst, omdat Oosterhout op die manier niet alleen aan de eigen vraag kan voldoen, maar ook een bijdrage kan leveren aan het oplossen van de woningnood die op regionaal niveau speelt.

Deze intensivering is vastgelegd in de strategische woningbouwvisie, die eind 2020 ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. De visie spreekt uit dat voor de langere termijn ook onderzoek gedaan zal moeten worden naar de mogelijkheden voor (nieuwe) uitbreidingslocaties. Dat is nodig omdat binnen het bestaand stedelijk gebied nauwelijks ruimte meer is voor het bouwen van grondgebonden woningen, terwijl de vraag daarnaar – zeker ook in

regionaal verband – hoog is en blijft. Dit onderzoek, uit te voeren door een extern bureau, staat gepland voor 2021.

Concreet gaan we in Oosterhout in 2021 onder andere aan de slag met De Contreie (afbouw), Zwaaiikom (o.a. bouwrijp maken eiland), Slotjes-Midden (oplevering 20 woningen en 126 appartementen), 't Zandooje (oplevering appartementencomplex), Wilhelminahaven en Dorst-Oost. Voor een uitgebreid overzicht wordt volledigheidshalve verwezen naar hoofdstuk 5 van deze begroting

2.2. Economie en arbeidsmarkt

De opgave Economie en Arbeidsmarkt krijgt eind 2020 vorm door middel van een definitief programma, vast te stellen door college en gemeenteraad. Het programma wordt langs drie lijnen ontwikkeld:

- versterken van het ondernemersklimaat;
- binden en verbinden van partijen
- verhogen van arbeidsproductiviteit en arbeidsparticipatie

De beleidsdoelstellingen zoals die zijn omschreven in het programma zullen verder worden uitgewerkt in een actiegericht uitvoeringsplan.

Concrete acties die, vooruitlopend op het programma, al voor 2021 gepland staan, zijn de revitalisering van Weststad (inclusief verbeteren bereikbaarheid), het verder bouwrijp maken van Everdenberg-Oost en het voeren van gesprekken met belangstellende ondernemers, nieuwe samenwerking binnen een Platform High Tech Industrie (conform het Logistiek Platform Amerstreek) en het vergroten van de aantrekkelijkheid van de winkelcentra Arkendonk en Zuiderhout.

2.3. Bruisende binnenstad

De opgave bruisende binnenstad kent een dubbele insteek. Aan de ene kant ligt er de strategische opgave voor transitie (minder winkeloppervlak, transformatie van winkel- en kantoorruimte naar woningen), terwijl tegelijkertijd ook wordt ingezet op het op andere wijze versterken van de kwaliteit en aantrekkelijkheid van het Oosterhoutse stadscentrum.

In het kader van de transitie is de bankenlocatie (Arendsplein) als eerste in beeld. Het is de bedoeling dat de bestaande bankgebouwen worden ingeruild voor een kleine honderd woningen, waarbij ook het openbaar gebied wordt heringericht. Vaststelling van het bestemmingsplan dat dit mogelijk maakt, staat gepland voor het tweede kwartaal van 2021.

De aanpak van het bankenplan is slechts het begin. Het is nu ook tijd om door te pakken in Arendshof I en II. Berekeningen wijzen uit dat onder invloed van de coronacrisis de winkelleegstand sterker en sneller zal stijgen dan tot voor een jaar geleden werd aangenomen. De verwachting is dat er in 2023 sprake zal zijn van 15.000 vierkante meter leegstand, oplopend tot 19.000 in 2030. Dat vraagt om het opstellen van een nieuwe ruimtelijke visie voor het gebied Arendshof I en II, die vervolgens leidend zal zijn voor de transformatie naar een (onoverdekt) stadscentrum, waar naast winkelen ook aanzienlijk meer ruimte is voor andere functies als wonen. Gezien de vele en vaak tegenstrijdige belangen die hier spelen, zal dit geen eenvoudig traject worden. Daarom wordt ook voorgesteld voor de uitvoering van dit proces extra middelen ter beschikking te stellen.

Daarnaast spelen in 2021 tal van ontwikkelingen die er op de kortere termijn toe moeten leiden dat de aantrekkelijkheid van onze binnenstad wordt vergroot. Het gaat dan onder andere om:

- de reconstructie van de Heuvel (start werkzaamheden eerste kwartaal 2021);
- de realisatie van een stadsspeeltuin in het Slotpark;
- uitvoering van een aantal projecten uit het Actieplan Binnenstad (o.a. vervanging straatmeubilair op de Markt, vergroening van het Schapendries, realisatie van geveltuintjes). Mede in relatie tot de klimaatdoelstellingen liggen hier kansen om tot vergroening van de Oosterhoutse binnenstad te komen;
- de realisatie van een nieuwe “selectieve stadsafsluiting”;
- uitvoering van de in 2020 op te stellen horecavisie, met uitdrukkelijk aandacht voor de koppeling tussen horeca en leisure en tussen horeca en detailhandel.

2.4. Duurzaamheid, klimaatadaptatie en circulariteit

Voor de opgave duurzaamheid, klimaatadaptatie en circulariteit werken wij met routekaarten.

De routekaart *Duurzaamheid* is in 2019 vastgesteld en wordt volgens plan doorlopen. In 2021 leidt dat onder meer tot de volgende acties. Duurzaamheid omvat drie onderdelen: besparen, opwekken en transitievisie warmte. Hier worden in 2021 de volgende acties ondernomen:

- bedrijven hebben sinds 2019 de wettelijke plicht een plan van aanpak op te stellen voor energiebesparing. Samen met de Omgevingsdienst worden de 195 plannen beoordeeld die in 2020 zijn ingediend. In 2021 vindt het gesprek plaats met de bedrijvenverenigingen over de uitwerking en voortgang van deze plannen (*besparen*);
- bij *opwekken* is de invulling van 192 GWh duurzame energieproductie voor 2030 als doel gesteld. De productiemiddelen daarvoor zijn zonnepanelen en windmolens;
- in 2021 zullen wij de derde ronde Zon op Bedrijfsdaken opstarten. Doel is om het aantal zonnepanelen op bedrijfsdaken te verhogen van 35.000 (medio 2020) naar 45.000 (eind 2021)
- daarnaast zal een aanvang gemaakt worden met de bouw van 2 zonneweides: Energiepark A59 en Bavel Berg, waar in totaal ca. 125.000 panelen worden geplaatst. Vanwege het vervallen van de derde windmolen in de Oranjepolder zal een derde locatie voor een zonneweide van minimaal 15 hectare worden aangewezen.
- voor de bouw van twee windmolens in de Oranjepolder worden de plannen uitgewerkt naar een uitvoeringsontwerp;
- bij de *TransitieVisie Warmte* zal in 2021 gewerkt worden aan een Wijk Aanpak Plan voor de 1^e wijk die wordt voorbereid om van het aardgas af te gaan. Dit is de derde stap in het omvangrijke proces om heel Oosterhout in 2050 aangesloten te hebben op duurzame warmtebronnen. In 2020 zijn de eerste stappen gezet: inventarisatie van de bestaande woningvoorraad en analyse van potentiële warmtebronnen voor Oosterhout en haar kerkdorpen;
- een van de duurzame bronnen is het bestaande warmtenet van de Amercentrale. Oosterhout is en blijft nauw betrokken bij de verdere ontwikkeling van dit warmtenet. De capaciteit van dit net zal worden vergroot en de werkingstemperatuur zal worden verlaagd. Dit loop parallel met de verdere verduurzaming van de woningvoorraad in Oosterhout, waarbij de labels D-G omgezet gaan worden naar A-C;
- naast het Amernet zal aquathermie een belangrijk alternatief kunnen zijn. In 2021 zal een eerste pilot worden voorbereid om voor 1 of meerdere projecten rondom het Wilhelminakanaal te onderzoeken of het nu al haalbaar is deze innovatieve techniek toe te passen.

De routekaart *Klimaatadaptatie* wordt in de eerste helft 2021 ter besluitvorming voorgelegd. Doelstelling is om in 2050 klimaatbestendig te zijn. In deze routekaart wordt deze ambitie in een programmatische aanpak uitgewerkt. De programmatische aanpak bestaat uit het ontwikkelen van beleid(skaders) en een concrete aanpak van prioritaire (grootste) knelpunten die mogelijk ontstaan als gevolg van droogte, wateroverlast en hitte. We streven ernaar voor de korte termijn een 5-10 tal projecten te benoemen.

Het thema *circulariteit* is nog niet ingevuld, hiervoor zal in 2021 een routekaart worden geformuleerd.

2.5. Herontwikkeling Slotjesveld en nieuwbouw stadhuis

Met de uitvoering van de plannen voor het Slotjesveld wordt een kwaliteitsimpuls gegeven voor een gebied dat zich moet ontwikkelen van een verrommeld allegaartje tot één van de visitekaartjes van onze gemeente. Vanwege zijn ligging dicht bij de binnenstad en de stadsparken heeft het Slotjesveld de mogelijkheid uit te groeien tot een beeldbepalende en groene toegang tot het centrumgebied en tot plaats van ontmoeting voor alle Oosterhouters. Het nieuwe, duurzame stadhuis krijgt een prominente, maar niet overheersende plek in dit gebied.

Uiterlijk begin januari 2021 zal het ontwerp-bestemmingsplan Slotjesveld worden vrijgegeven voor maatschappelijke dialoog. In het eerste kwartaal zal de gemeenteraad de grondexploitatie voor het bestemmingsplan ter vaststelling aangeboden krijgen. Vaststelling van het bestemmingsplan is vervolgens voorzien voor kort voor of na de zomervakantie van 2021.

Ook voor wat betreft de nieuwbouw van het stadhuis worden in 2021 belangrijke (procedurele) stappen gezet. Nadat de gemeenteraad eind 2020 het programma van eisen voor het stadhuis heeft vastgesteld, wordt dit programma in 2021 verder uitgewerkt tot een ontwerp. De gemeenteraad zal vervolgens in het derde kwartaal van 2021 het ontwerp en het daarbij behorende budget, vaststellen.

2.6. Implementatie wijkgericht werken

Wijkgericht werken gaat over samenwerking, over schouder aan schouder optrekken met (groepen) bewoners om de kansen in de wijken te verzilveren en de uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden. Oosterhout wil in het wijkgericht werken grote stappen zetten vanaf 2020 en daarvoor wordt een aantal mensen in positie gebracht. Daarom hebben we de opgave wijkgericht werken geformuleerd, een opgaveleider aangesteld, wijkwethouders geïntroduceerd en gaan we aan de slag met wijkmakelaars.

Wijkgericht werken in een belangrijke opgave en een vliegwiel voor de stad en de organisatie. Wijkgericht werken is ook een opgave voor de totale ambtelijke organisatie.

Daarin hebben de wijkmakelaars een belangrijke spil-, aanjaag- en inspiratiefunctie. Zij kunnen deze klus onmogelijk alleen klaren. Het gaat immers om een omslag in denken en doen, om een andere "mindset". Deze omslag maken de wijkmakelaars samen met de collega's binnen het ambtelijke apparaat, samen met het bestuur, de gemeenteraad én de inwoners.

De wijkmakelaars hebben vooral de (aanvullende) taak het proces te faciliteren om in de wijken en kerkdorpen te komen tot vitale en duurzame samenwerkingsverbanden – tussen bewoners, maatschappelijke organisaties en gemeente – die, vanuit de behoefte van de bewoners, gaan werken aan het uitgangspunt van 'meer voor elkaar': het samen verbeteren van de fysieke leefomgeving en sociale samenhang in de wijk of het kerkdorp.

We zoeken maatwerk per wijk en formuleren (waar dit passend is) een agenda van de wijk, waardoor beter wordt aangesloten bij de wensen van de bewoners. De verwachting is dat het wonen, werken en recreëren in de wijken en dorpen prettiger wordt en beter aansluit bij de wensen van bewoners.

Deze ambitie is een combinatie van bestuurlijke opdrachten van college en raad en de wensen van de bewoners. Maar zeer nadrukkelijk is het de agenda en de ambitie van de buurten, wijken en kerkdorpen zelf. In aansluiting op de ambitie kiezen we een realistisch tempo dat past bij de wijk

Daarbij gaan we onder andere concreet aan de slag met de diverse initiatieven uit de stad, zoals het mede mogelijk maken van de Voedseltuin.

2.7. Financiële beheersing sociaal domein

Binnen het sociaal domein baart de beheersbaarheid van de kosten van de Wmo ons grote zorgen. Wij verwachten over een 2020 een tekort van in totaal zo'n € 2,4 miljoen. Probleem daarbij is dat de oorzaken voor dit tekort nauwelijks door de gemeente zijn te beïnvloeden:

- gevolg van een door de Tweede Kamer aangenomen amendement, betalen cliënten betalen voor voorzieningen uit de Wmo een maximale eigen bijdrage van 19 euro per maand. De eigen bijdrage geldt bij een of meerdere voorzieningen en is niet meer afhankelijk van inkomen of vermogen. Dit heeft een sterk aantrekkende werking;
- verzorgingstehuizen zijn gesloten en het aantal bedden in verpleeghuizen en GGz-instellingen is teruggebracht. Langer thuis blijven wonen vraagt meer ambulante zorg en ondersteuning.
- de bevolking van Oosterhout vergrijs, waardoor de druk op de Wmo toeneemt. In de periode 2020-202
- 5 stijgt het aantal inwoners van 75 jaar en ouder naar verwachting met bijna 28 procent (van 5.230 naar circa 6.670).

Hoewel de oorzaken voor deze stijging nagenoeg buiten de invloedssfeer van de gemeente vallen, willen wij op zoek blijven gaan naar mogelijkheden om de kostenstijging van de Wmo te temperen. Slagen we daar namelijk niet in, dan gaat het sterk toenemende financiële ruimtebeslag er namelijk toe leiden dat er steeds minder middelen beschikbaar komen voor onze eigen beleidsprioriteiten. Om die reden willen wij in 2021 onderzoek laten doen naar (nieuwe) mogelijkheden om tot kostenbesparing te komen.

2.8. Strategie en externe oriëntatie

Deze opgave laat zich uitsplitsen in drie onderdelen:

- De implementatie van de Toekomstvisie Oosterhout 2030. Hiervoor gaan we in 2021 door op de weg die we met de Corona Impact Analyse zijn ingeslagen: een bijna permanente dialoog met de samenleving over welke (nieuwe) ontwikkelingen zij op Oosterhout zien afkomen en in hoeverre die kunnen bijdragen aan het bereiken van onze strategische doelen.
- Het versterken van het strategisch vermogen van bestuur en organisatie. Voor een deel heeft dit te maken met het positioneren van "strategie" binnen de gemeentelijke organisatie en het veel vaker, in een vroegtijdig stadium, beleggen van "strategietafels" over verschillende onderwerpen. Dit krijgt in 2021 verder vorm, onder andere in de samenwerking tussen de opgaveleiders. Maar we zoeken ook naar mogelijkheden om "van buitenaf" die kwaliteit te versterken, bijvoorbeeld door de oprichting van een strategische klankbordgroep, bestaand uit inhoudelijke experts, die het college gevraagd en ongevraagd advies geeft over strategische ontwikkelingen;
- Het versterken van de externe oriëntatie van de gemeente. Dit wordt in 2021 vooral opgepakt binnen de regionale samenwerking. Voortbordurend op eerdere afspraken gaat het Oosterhoutse gemeentebestuur voor de kansen die samenwerking in het kader van de Verstedelijkingagenda Breda-Tilburg biedt. Oosterhout moet zich een prominente plek zien te verwerven op die verstedelijkingagenda, zodat wij onze ambities ook richting provincie en rijk – onder andere rondom woningbouw, economie en mobiliteit – kunnen uitdragen en vastleggen.

3. Tenslotte

Prioriteit voor de opgaven gaat niet lukken zonder commitment van de kant van het gemeentebestuur, zowel van uw raad als van ons college. Voor een deel is dat commitment op de inhoud: wij gaan met z'n allen eerst en vooral voor deze acht opgaven in ons streven naar de realisatie van Oosterhout 2030. Dat zou in de richting van de gemeenteraad vorm kunnen krijgen door de raad met enige regelmaat bij te praten over de voortgang binnen de opgaven. En dus niet alleen in de context van een voorstel dat naar de gemeenteraad gaat, zoals nu meestal te doen gebruikelijk is. Graag gaan wij hierover het gesprek met de raad aan.

Commitment betekent ook de keus om bepaalde dingen niet of niet meer te doen (uiteraard met inachtneming van onze wettelijke taken). En die is lastig, zeker als de druk van buitenaf groot is. Bij de vraag of we wel of geen ambtelijke en bestuurlijke energie in een bepaalde ontwikkeling gaan steken, dient daarom altijd de vraag te zijn: draagt dit bij aan het bereiken van de doelen uit de opgaven. Met andere woorden: brengt het Oosterhout 2030 een stap dichterbij?

Commitment heeft ten slotte ook te maken met de manier van werken. Samenwerken met de stad en de kerkdorpen is gebaat bij een gemeentebestuur dat veel meer stuurt op hoofdlijnen en durft over te laten aan het spel tussen samenleving en ambtelijke organisatie. Dat dit aan de kant van de ambtelijke organisatie ook vraagt om een scherp inzicht voor de politiek-bestuurlijke risico's van dit samenspel, mag duidelijk zijn. Immers, ook in die situaties blijft het college te allen tijde verantwoordelijk en blijft de gemeenteraad het hoogste bestuur van de stad.

Een multifocale blik op strategie

Ten slotte vraagt werken met opgave ook om een andere blik op strategie. Oosterhout is van oudsher een product(gedreven) organisatie. Dat heeft in het verleden tot veel mooie dingen geleid: van een prachtig vernieuwd recreatieoord tot een gemeente waar we zelfs met de grootste plensbuien nog droge voeten houden.

Op deze wijze zijn wij tot op heden ook altijd met "strategie" omgegaan. Vaak onbewust, want eigenlijk staan visievorming en strategie pas sinds 2016 (opnieuw) op de agenda. De Toekomstvisie 2030 heeft, zijn doorwerking gekregen in het akkoord voor deze bestuursperiode. En dat bestuursakkoord is vervolgens via Perspectiefnota en begroting, de p&c-cyclus "ingeschoven". En dat is winst ten opzichte van de situatie in de jaren hiervoor.

Echter, het op die manier "uitrollen" van de Toekomstvisie houdt ook een gevaar in zich. Het geeft aan de ene kant ordening, maar het is ook vrij star. Het biedt, vanuit de aard van de aanpak, weinig ruimte om in te spelen op ontwikkelingen die onze strategische doelen een stuk dichterbij zouden brengen, maar die nu eenmaal niet zijn voorzien in het bestuursakkoord. Planningen kunnen nu eenmaal niet denken. Vandaar ook het pleidooi voor meer aandacht voor "versatiliteit", het kunnen meebewegen op vaak onverwachte ontwikkelingen in de samenleving.

Dat we dat best kunnen, bewijst de wijze waarop we de Corona Impact Analyse hebben vormgegeven. Maar we zouden dat wel veel meer kunnen faciliteren, bijvoorbeeld bij het op te stellen nieuwe bestuursakkoord voor de periode 2022-2026.

Leeswijzer

Samenstelling college

Het tweede hoofdstuk geeft de samenstelling van het college en de bijbehorende portefeuilleverdeling aan.

Samenvattend beeld Begroting 2021-2024

In hoofdstuk 3 is op hoofdlijnen het financiële beeld uit de begroting geschetst.

Programmabegroting

Hoofdstuk 4 bevat de 6 programma's. Ieder programma omvat een beschrijving van de algemene doelstelling, de relevante beleidsdocumenten, de accenten uit het collegeakkoord en uit een beschrijving van de prestaties die worden gerealiseerd. Daarnaast worden de meerjarig beschikbare middelen in beeld gebracht bij ieder programma.

Paragrafen

De paragrafen geven gebundeld informatie over bepaalde thema's, die anders te gefragmenteerd aan de orde zouden komen. Deze informatie wordt voor zowel bestuurders als toezichhouders van belang geacht om de financiële positie van de gemeente te kunnen beoordelen. Een achttal paragrafen is verplicht voorgeschreven door het BBV, namelijk Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Treasury (financiering), Bedrijfsvoering, Informatiebeveiliging en privacy, Verbonden partijen, Grondbeleid en het EMU saldo. De paragraaf Subsidies is aanvullend opgenomen.

Financiële begroting

In hoofdstuk 6 is de financiële begroting opgenomen, waarin een uitgebreide financiële toelichting is opgenomen omtrent de verschillen tussen de begroting 2021 en 2020.

Bijlagen

In de bijlagen zijn een aantal cijfermatige overzichten opgenomen. Als laatste bijlage is een afkortingenlijst opgenomen.

2. Samenstelling College van Burgemeester & Wethouders

M. Buijs, Burgemeester

Portefeuille:

- Algemene bestuurlijke coördinatie
- Strategie (regie realisatie Toekomstvisie Oosterhout 2030)
- Openbare orde en veiligheid
- Externe veiligheid
- Toezicht en handhaving
- Overige wettelijke taken
- Bestuurlijke regionale samenwerking
- Communicatie en burgerparticipatie
- Personeel en organisatie (inclusief proces organisatieontwikkeling)

C. Piena, Wethouder

Portefeuille:

- Zorg en welzijn (WMO, welzijn, volksgezondheid en ouderenbeleid)
- Integraal sociaal domein
- Wijkgericht werken
- Beheer openbare ruimte (buitenruimte en onderhoud groen)
- ICT, datamanagement (inclusief informatiegestuurd werken) en Equalit
- Cultuur en media (inclusief Pannehoef)
- Mobiliteit en verkeer

Drs. R.P. van der Helm, Wethouder

Portefeuille:

- Economische zaken (toerisme en recreatie, evenementenbeleid)
- Economische regionale samenwerking
- Branding en citymarketing
- Jeugd (inclusief jeugdzorg) en jongerenwerk
- Onderwijs
- Integrale veiligheid
- Project Binnenstad
- Project Galvanitas
- Project gebiedsvisie Slotjesveld

Mr. M.P.C. Willemsen, Wethouder

Portefeuille:

- Financiën
- Nutsbedrijven
- Duurzaamheid (inclusief afval), energietransitie, MEK
- Arbeidsmarkt en –participatie
- Sociale zaken
- Ruimtelijke ordening, bouwen en wonen
- Project Omgevingswet

A.B. Kastelijns, Wethouder

Portefeuille:

- Sport
- Dienstverlening, facilitaire zaken, overige aspecten bedrijfsvoering
- Inkoop en aanbesteding
- Vastgoed
- Natuur en milieu
- Water en riool (inclusief klimaatadaptatie)
- Grondzaken
- Agrarische zaken
- Project nieuwbouw gemeentehuis

3. Samenvattend beeld begroting 2021-2024

3.1 Kaders en uitgangspunten

De begroting 2021 en de meerjarenramingen 2022-2024 zijn opgesteld conform de kaders uit het bestuursakkoord 2018-2022. De belangrijkste kaders zijn als volgt omschreven:

Structureel sluitende begroting

Jaarlijkse begrotingen worden gepresenteerd in het perspectief van structureel sluitende meerjarenramingen. Tussentijdse beperkte, niet-structurele, tekorten zijn aanvaardbaar mits en voor zover deze kunnen worden gedekt uit reserves. Meerjarig dient dan echter sprake te zijn van een sluitende begroting.

Nieuwe initiatieven

Er is de komende vier jaar ruimte voor nieuwe initiatieven, met dien verstande dat dit budgettair neutraal gebeurt. Met andere woorden: oud voor nieuw is de leidraad. Uitgangspunt is dat daarbij in eerste instantie gezocht wordt binnen hetzelfde beleidsterrein.

Onvoorzien

In de begrotingen en meerjarenramingen wordt jaarlijks een realistische raming opgenomen voor "onvoorzien". Hierbij wordt de structurele doorwerking niet automatisch vertaald, maar vormt onderdeel van de discussie over nieuw beleid bij de eerstkomende begroting. Voorstellen worden streng getoetst aan de criteria onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onontkoombaar.

Investerings

Het structurele investeringsniveau wordt in principe gemaximaliseerd op € 5,4 miljoen, exclusief investeringen op het gebied van riolering en afvalverwijdering (deze laatste investeringen worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarief) en het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).

Het investeringsniveau is exclusief specifieke investeringen ten laste van de vrije reserve. Het investeringsplan wordt jaarlijks opgesteld in de vorm van een uitvoeringsplanning, waarbij aangegeven wordt wanneer investeringen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Geen indirecte subsidiëring

Indirecte subsidies worden zoveel mogelijk beperkt. Door het in beeld brengen van de werkelijke kosten en bijbehorende subsidies worden geldstromen transparanter en beter beheersbaar.

Doeluitkeringen

Aan doelen waarvoor de gemeente van het rijk een doeluitkering ontvangt, wordt in beginsel niet meer uitgegeven dan het bedrag van de doeluitkering. Bezuinigingen vanuit het Rijk zullen daarbij in principe niet gecompenseerd worden door de gemeente. Vanwege de bijzondere financiële situatie maken we hierbij een uitzondering voor de jeugdzorg.

Reserves en voorzieningen

De reserves vormen de eerste linie in het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's. In het kader van risicomanagement wordt vastgehouden aan het eerdere bepaalde uitgangspunt dat de weerstandsratio minimaal 1,5 moet bedragen.

Belastingcapaciteit OZB

Als de verhoging van de onroerende zaakbelasting onontkoombaar blijkt, dan gebeurt dit met maximaal het inflatiepercentage.

Overige belastingen en heffingen

Uitgangspunten voor de overige belastingen en heffingen zijn in principe:

- de retributies (vergoeding voor een dienstverlening) zijn kostendekkend;
- milieuheffingen (met name afvalstoffenheffing en rioolheffing) zijn kostendekkend.
- de overige leges e.d. worden jaarlijks maximaal verhoogd met het inflatiepercentage, tenzij er een beleidsmatige aanleiding bestaat tot een verlaging of grotere verhoging te komen.

Voor een nadere toelichting op de ontwikkeling van retributies, heffingen en leges wordt volledigheidshalve verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

4. Programmabegroting

In dit hoofdstuk presenteren we aan de hand van 5 vaste programma's het programmaplan van de gemeente Oosterhout. Daarnaast bevat de begroting de onderdelen algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing VPB en onvoorzien. Onderstaand geven wij de resultaten weer voor de jaren 2021-2024:

(bedragen * € 1.000, - = voordeel)

Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Burger en bestuur	4.305	4.288	4.222	4.212	4.212	4.039
Sociaal domein	52.835	53.318	56.150	56.025	55.859	55.631
Werkgelegenheid & economie	985	809	984	944	914	909
De levendige gemeente	10.750	12.105	12.495	11.880	11.839	11.672
Ruimte & ontwikkeling	20.873	20.440	21.320	21.605	22.029	21.890
Algemene dekkingsmiddelen	-106.980	-108.576	-113.605	-112.368	-111.290	-110.164
Overhead	17.678	18.934	21.012	21.361	21.315	20.838
Heffing VPB	-743	2	2	2	2	2
Onvoorzien	0	85	100	100	100	100
Saldo van baten en lasten	-297	1.405	2.680	3.761	4.980	4.917
Storting in reserves	10.590	2.538	3.131	14.629	955	3.849
Onttrekking aan reserves	13.766	5.205	5.818	17.462	4.315	6.826
Resultaat	-3.473	-1.262	-7	928	1.620	1.940
	voordeel	voordeel	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel

In elk programma zijn drie kaderstellende kernvragen (W-vragen) uitgewerkt. De programma's kennen de volgende standaardindeling:

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we daarvoor doen?

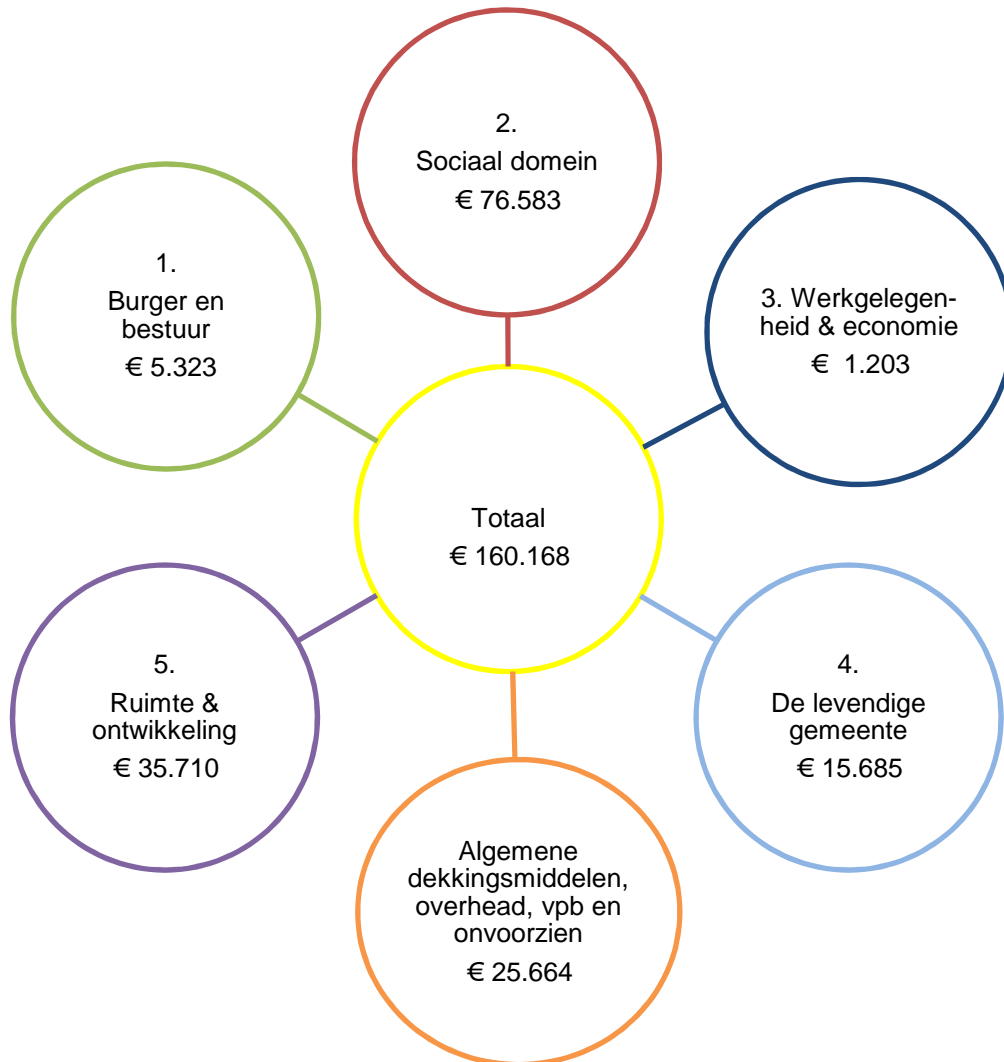
Wat mag het kosten?

De belangrijke mutaties, inclusief toelichting, zijn opgenomen in paragraaf 6.5. actualiseringen.

Financiën programma's in één oogopslag

In de onderstaande figuur laten we zien hoe onze uitgaven over de programma's zijn verdeeld.

(bedragen x € 1.000)

Programma's

20

Burger en bestuur

28

Sociaal domein

47

Werkgelegenheid & economie

60

De levendige gemeente

72

Ruimte & ontwikkeling

97

**Algemene dekkingsmiddelen,
overhead, vennootschapsbelasting en
onvoorzien**

Programma 1

Burger en bestuur

Portefeuillehouders: M Buijs, C Piena

Burger en bestuur

Wat willen we bereiken? (Effect)

Wat gaan we ervoor doen?

Verbonden partijen

Metingen

Wat mag het kosten?

Relatie burger & bestuur

Wij willen de vorming en uitvoering van gemeentelijk beleid zoveel als mogelijk in samenspraak met burgers, ondernemers, organisaties en verenigingen vormgeven. Daarbij willen wij optimaal gebruik maken van de kennis en kunde die in de Oosterhoutse samenleving aanwezig is. Ook willen we ruim baan bieden voor initiatieven vanuit de samenleving. Het doel: vergroting van draagvlak voor (uitvoering van) gemeentelijk beleid en meer ruimte voor nieuwe plannen en ideeën.

- 2^e fase Corona Impact Analyse;
- Implementatie Toekomstvisie Oosterhout 2030;
- Versterking van de lobby- en netwerkkracht van de gemeente;
- Initiatief "Oosterhout Ontmoet";
- Samenwerking binnen de regio Breda-Tilburg;
- E-participatieplatform.

- Vertrouwen in de manier waarop gemeente wordt bestuurd

	lasten	baten	Saldo
Gemeenteraad	1.162	0	1.162
College	1.061	108	953
Totaal	2.223	108	2.115

Regionale samenwerking

Door bepaalde gemeentelijke taken in gezamenlijkheid op te pakken, kunnen deze taken efficiënter en/of effectiever worden uitgevoerd. Daarnaast is regionale samenwerking een middel om het belang van Oosterhout bij andere overheden beter over het voetlicht te krijgen.

- Regionale samenwerking met Breda, Tilburg en Waalwijk;
- Vertaling van de evaluatie Nota Verbonden Partijen.

- Regio West Brabant :
 - Uitvoeren van ca. 14 opgaven op het gebied van Economie, Arbeidsmarkt en Mobiliteit en Ruimte;
 - Discussie voeren over de toegevoegde waarde van een cofinancieringsfonds.

	lasten	baten	Saldo
Regionale samenwerking	470	0	470
Totaal	470	0	470

Dienstverlening

Procesoptimalisatie om effectiviteit en efficiency van de organisatie te verbeteren

- Individuele klantprocessen optimaliseren
- Digitaal en zaakgericht werken
- Invoer en beheer Basisregistraties

Gemeentelijke diensten en producten op excellente manier aan burgers, bedrijven en instellingen aanbieden.

- Wet Informatie-uitwisseling boven- en ondergrondse netten en netwerken (WIBON): digitale registratie alle beschikbare (huis)aansluitelingen;
- Basisregistratie Ondergrond (BRO): aanleveren BRO gegevens.

- Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening
- Behandeling aan de telefoon
- Snelheid inhoudelijke afdoening brief
- Wachtijd balies in de publiekshal
- Behandeling in het stadhuis
- De huidige dag- en avondopenstelling van de balies in de publiekshal is voldoende
- Volgt lokale ontwikkelingen via sociale media
- Behandeling aan de balie/het loket
- Beoordeling gemeentelijke regels
- Waardering aanbod en kwaliteit van gemeentelijke info
- Waardering website gemeente

	lasten	baten	Saldo
Publieke dienstverlening	2.630	993	1.637
Totaal	2.630	993	1.637

Wat willen we bereiken?

Relatie burger & bestuur
Wij willen de vorming en uitvoering van gemeentelijk beleid zoveel als mogelijk in samenspraak met burgers, ondernemers, organisaties en verenigingen vormgeven. Daarbij willen wij optimaal gebruik maken van de kennis en kunde die in de Oosterhoutse samenleving aanwezig is. Ook willen we ruim baan bieden voor initiatieven vanuit de samenleving. Het doel: vergroting van draagvlak voor (uitvoering van) gemeentelijk beleid en meer ruimte voor nieuwe plannen en ideeën.
Regionale samenwerking
Door bepaalde gemeentelijke taken in gezamenlijkheid op te pakken, kunnen deze taken efficiënter en/of effectiever worden uitgevoerd. Daarnaast is regionale samenwerking een middel om het belang van Oosterhout bij andere overheden beter over het voetlicht te krijgen.
Dienstverlening
Procesoptimalisatie om effectiviteit en efficiency van de organisatie te verbeteren   • Individuele klantprocessen optimaliseren • Digitaal en zaakgericht werken • Invoer en beheer Basisregistraties
Gemeentelijke diensten en producten op excellente manier aan burgers, bedrijven en instellingen aanbieden.

Wat gaan we ervoor doen?

Relatie burger en bestuur

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Opgave Brede Aanpak Strategie en externe oriëntatie

Ook in 2021 zal de coronacrisis effect blijven hebben op de Oosterhoutse samenleving. Om die reden wordt het proces van de Corona Impact Analyse ook in 2021 verder voortgezet. Wij blijven in gesprek met de stad en de kerkdorpen over de vraag welke effecten op de (middel)lange termijn de coronacrisis voor gemeente en gemeenschap zal hebben. Daarbij blijft de Toekomstvisie 2030 het wenkend perspectief. Die effecten krijgen in 2021 een doorvertaling in een aantal beleidsdocumenten: de Perspectiefnota en begroting voor 2022 en het strategisch overdrachtsdocument (ter voorbereiding op de coalitieonderhandelingen na de verkiezingen van maart 2022). De Corona Impact Analyse biedt daarnaast ook in 2021 een uitstekende aanleiding om door te gaan met het versterken van het strategisch vermogen van de gemeentelijke organisatie en het vormgeven van de maatschappelijke dialoog over relevante maatschappelijke ontwikkelingen.

Daarnaast is het de bedoeling om in 2021 verder te werken aan een aantal beleidsvoornemens die in 2020, onder invloed van de coronacrisis, in het afgelopen jaar niet of slechts ten dele ter hand zijn genomen. Het gaat dan onder andere om het versterken van de lobby- en netwerkkracht van de gemeente, het initiatief "Oosterhout Ontmoet" en de samenwerking binnen de regio Breda-Tilburg.

Toekomstvisie 2030

Ook in 2021 gaan we werken aan de implementatie van de door uw raad vastgestelde en maatschappelijk breed onderschreven Toekomstvisie Oosterhout 2030. Wij willen dat proces op een aantal manieren faciliteren:

- Wij gaan de maatschappelijke dialoog over de belangrijkste strategische opgaven verder versterken. Dat gaan we op een aantal manieren doen: onder andere door ons vaker en op een structurele wijze te laten adviseren door onze belangrijkste maatschappelijke partners en door externe deskundigen. Daarbij komen vragen aan de orde als: liggen wij met visie nog op koers, welke (nieuwe) trends en ontwikkelingen komen op ons af en formuleren we daarop een gezamenlijk antwoord. Daarnaast vinden wij in de Toekomstvisie aanleiding om veel meer dan in het verleden, op een eigentijdse wijze, over tal van (actuele) ontwikkelingen het gesprek aan te gaan met inwoners van onze gemeente. Een mogelijkheid is bijvoorbeeld deze gesprekken en activiteiten te combineren in één bepaalde periode ("De Week van Oosterhout"), waarin maatschappelijk debat, ontmoeting, netwerken en TedExachtige activiteiten kunnen plaatsvinden, maar waarin Oosterhoutse organisaties en instellingen ook letterlijk een podium kunnen krijgen om hun verhaal of uitdaging te delen. In die context willen wij ten slotte ook de toekomst van een aantal (semi-)gemeentelijke activiteiten bezien, zoals de nieuwjaarsreceptie en de uitreiking van een aantal gemeentelijke prijzen.
- De coronacrisis heeft ook effect op de wijze en het tijdsplan waarop we de Toekomstvisie kunnen realiseren. In dat kader heeft het college in 2020 een eerste fase Corona Impact Analyse gestart. In 2021 zal de tweede fase afgerond worden, wederom met gesprekken met stakeholders en de samenleving. Dit zal vertaald worden in de Perspectiefnota ter voorbereiding op de begroting 2022 en in een mogelijke actualisatie van de Toekomstvisie.

Overige ontwikkelingen

E-participatie

In 2021 gaat Communicatie de verdere ontwikkeling van het wijkgeoriënteerd werken ondersteunen met een e-participatieplatform in samenwerking met de wijkmakelaars. Uit de burgerenquête komt dat onze inwoners behoefte hebben aan een digitaal platform om hun mening kenbaar te maken en initiatieven te delen. Dit wordt alleen nog maar versterkt door de Coronacrisis waarbij digitaal samenkomen steeds meer opportuun wordt.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Gemeentelijke indicatoren • Burgerindicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (in %)	86%	82%	75%	Burgerij-enq.

Regionale samenwerking

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/ Financieel Perspectief 2020/2021

2021

Vanuit het Bestuursakkoord en de Toekomstvisie werken we regionaal samen waar het nodig is om onze doelen te bereiken, waarbij samenstelling en niveau van de samenwerking kan verschillen afhankelijk van de opgave. Vanuit de Toekomstvisie 2030 positioneren wij onszelf in een spilfunctie in de economische regio Breda-Tilburg. Hiervoor intensiveren wij de contacten met beide gemeenten, maar ook in gezamenlijkheid waarbij Waalwijk ook aansluit.

Overige ontwikkelingen

Regionale samenwerking op de juiste schaal

Als gemeente Oosterhout blijven wij altijd kijken op welk niveau en met welke partners wij samen werken om onze beleidsdoelen te realiseren. Dit betekent dat wij concreet dat wij de gesprekken met Breda, Tilburg en Waalwijk vervolgen en vertalen naar een gezamenlijke agenda met bijbehorende acties. Daarnaast trekken we met Breda samen op om binnen de gemeenten van De Baronie te kijken waar kansen liggen die niet op het niveau van de regio West-Brabant thuis horen.

Nota verbonden partijen

In 2020 wordt naar verwachting de evaluatie van de Nota Verbonden Partijen opgeleverd. De vertaling hiervan naar een eventuele aanpassing van de Nota wordt in 2021 afgerond. Dat moment wordt gebruikt om ook de Oosterhoutse visie op regionale samenwerking te actualiseren.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Regio West-Brabant (RWB) gevestigd te Etten-Leur	
Doel (openbaar belang)	Het doel van de West-Brabantse samenwerking is om bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast heeft de RWB uitvoeringsgericht opgaven op gebied van Regionaal mobiliteitscentrum, Kleinschalig collectief vervoer, regioarcheologie en cultuurhistorie en Gebiedsgerichte aanpak verkeer & vervoer en routebureau West-Brabant.

Regio West-Brabant (RWB) gevestigd te Etten-Leur	
Financiële bijdrage 2021	€ 1.537.542
Ontwikkelingen 2021	Naast de samenwerking met ondernemers en onderwijs in de EBWB en in REWIN-verband, heeft de overheid een eigenstandige, publieke taak. Die richt zich op het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat. De 16 West-Brabantse gemeenten werken hier met en via de RWB ook in 2021 aan via het Actieprogramma. In RWB-verband werkt men op basis van het programma integraal vanuit de pijlers Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte aan circa 14 opgaven/projecten, zoals bijvoorbeeld Circulaire Economie, Vitaal Platteland, Gedeelde Mobiliteit en Sterke Steden. Daarnaast zal onder andere een discussie gevoerd met de deelnemende gemeenten over de toegevoegde waarde van een cofinancieringsfonds.

Dienstverlening

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON)

De WIBON vervangt de in 2008 ingevoerde WION. Doel van de WIBON is gevaar of economische schade door beschadiging van ondergrondse kabels of leidingen (zoals bijvoorbeeld: water-, elektriciteit-, gas- en telecomleidingen) te voorkomen. De gemeente Oosterhout is wettelijk verplicht om alle kabels en leidingen, welke zij in beheer heeft, aan te leveren aan de WIBON.

Om aan de wet te voldoen moeten alle beschikbare (huis)aansluitleidingen digitaal in de WIBON worden geregistreerd.

Om te voldoen aan de wettelijke eisen moeten de beschikbare (analoge) gegevens worden gedigitaliseerd en worden geregistreerd in een gestandaardiseerd informatiemodel en centraal worden opgeslagen en beheerd. De eenmalige kosten hiervoor bedragen € 51.000.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

De BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond. In de komende jaren wordt de BRO stapsgewijs voltooid. De gemeente Oosterhout is wettelijk verplicht om BRO gegevens, waarvoor zij bronhouder is, aan te leveren aan de BRO.

Hiervoor gaan wij een coördinator ondergrond aanstellen (0,5 fte) die zorg draagt voor het inrichten van een bronhoudersportaal incl. ICT-beheer, het opzetten van werkprocessen en het geschikt maken van de relevante (BRO) datasets.

De eenmalige kosten hiervoor bedragen € 30.000; structureel 0,5 fte voor de coördinator ondergrond.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Gemeentelijke indicatoren • Burgerindicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10)	7,3	6,9	6,9	Burgerij-enq.
Behandeling aan de telefoon	7,3	7,1	7,3	Burgerij-enq.
Snelheid inhoudelijke afdoening brief	6,8	7,4	6,7	Burgerij-enq.
Wachttijd balies in de publiekshal	8,0	7,7	7,8	Burgerij-enq.
Behandeling in het stadhuis	8,9	8,7	8,2	Burgerij-enq.
De huidige dagopenstelling van de balies in de publiekshal zijn voldoende.	8,3	8,4	8,0	Burgerij-enq.
De huidige avondopenstelling van de balies in de publiekshal is voldoende.	8,9	8,8	9,0	Burgerij-enq.
Volgt lokale ontwikkelingen via social media (zoals Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat)	46%	57%	72%	Burgerij-enq.
Behandeling aan de balie / het loket	7,9	7,7	7,4	Burgerij-enq.
Beoordeling gemeentelijke regels	6,2	6,3	7,4	Burgerij-enq.
Waardering aanbod en kwaliteit van gemeentelijke info	7,7	7,3	7,5	Burgerij-enq.
Waardering website gemeente	7,4	7,5	7,5	Burgerij-enq.

Wat gaat het kosten?

Kosten en opbrengsten

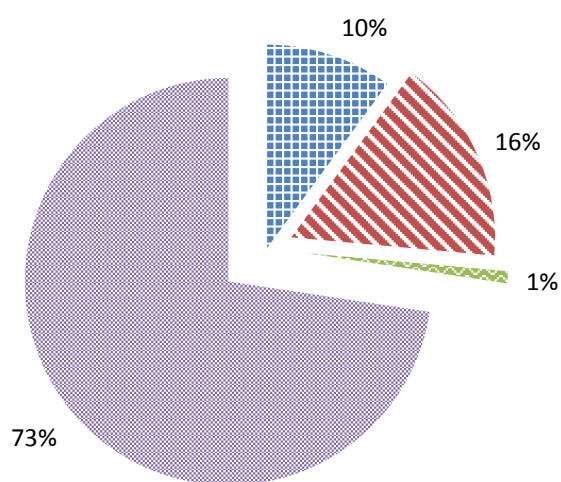
Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	5.533	5.418	5.323	5.313	5.313	5.140
Baten	1.228	1.130	1.101	1.101	1.101	1.101
Saldo baten & lasten	4.305	4.288	4.222	4.212	4.212	4.039
Storting in reserves	0	0	91	0	0	0
Onttrekking aan reserves	12	0	91	0	0	0
Resultaat	4.293	4.288	4.222	4.212	4.212	4.039
Specificatie lasten						
Relatie burger en bestuur	2.593	2.178	2.223	2.223	2.223	2.223
Regionale samenwerking	418	481	470	470	470	470
Dienstverlening	2.522	2.759	2.630	2.620	2.620	2.447
Specificatie baten						
Relatie burger en bestuur	295	108	108	108	108	108
Regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
Dienstverlening	933	1.022	993	993	993	993
Mutatie reserves						
Vrije reserve	-7	0	-91	0	0	0
Reserve investeringsprojecten	-5	0	91	0	0	0

Belangrijke mutaties

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.5. Actualiseringen

Investerings (* € 1.000)	Begroting 2021	Meerjarenraming		
		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Vrije reserve:				
WIBON	51			
Basisregistratie ondergrond (BRO)	40			
Totaal	91			

■ Kosten derden ■ Inkomensoverdrachten ■ Kapitaallasten ■ Apparatuurkosten

Programma 2

Sociaal domein

Portefeuillehouders: M. Buijs., C. Piena, R. van der Helm, M. Willemsen

Sociaal domein

Wat willen we bereiken? (Effect)

Wat gaan we ervoor doen?

Verbonden partijen

Metingen

Wat mag het kosten?

Maatschappelijke zorg
Oosterhouters kunnen zo lang mogelijk meedoen aan de samenleving door hun eigen mentale, sociale en lichamelijke kracht optimaal te benutten.

- Visie Sociaal Domein;
- Financiële beheersbaarheid sociaal domein;
- Inzicht in prognoses vergrijzing inwoners door inzet monitor Sociaal Domein;
- Uitvoering van de visie "begeleiding als vrij toegankelijke voorziening";
- Nieuw beleidskader Welzijn;
- Coronacrisis en maatwerkvoorzieningen;
- Financieel en inhoudelijk verantwoordelijk voor beschermd wonen;
- Integrale crisiszorg;
- Uitvoering plan ter voorkoming van geweld in afhankelijkheidsrelaties;
- Uitvoering ontwikkel- en werkagenda Gezondheid.

- Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV):
Wet ambulancezorg per 1 januari 2021, personeel en prestatiecontracten met zorgverzekeraars.
- Openbare Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ):
Sociaal medische crisistaken, gezonde en veilige leefomgeving, verbreding en verdieping preventie, gezondheidskansen voor iedereen, moderne en eigentijdse dienstverlening en versterking van de driehoek onderzoek-beleidspraktijk.

- Voorzieningen senioren in de gemeente
- Welzijnsvoorzieningen in de gemeente
- Gezondheidszorg in de gemeente
- Is mantelzorger
- Doet vrijwilligerswerk
- Voorzieningen/toegankelijkheid in de gemeente voor mensen met een functiebeperking

	lasten	batens	Saldo
Beheerskosten			
Sociaal Domein	217	0	217
Sterke samenleving	0	0	0
Maatschappelijke vaardigheden	0	0	0
Volksgezondheid	2.345	2	2.343
Transities AWBZ	6.209	0	6.209
Individuele voorziening WMO	10.407	599	9.808
Algemene voorziening WMO	3.813	273	3.540
Totaal	22.991	874	22.117

Sociaal beleid
Bevorderen dat inwoners van Oosterhout in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Het financieel en materieel ondersteunen van burgers die niet volledig in hun levensonderhoud kunnen voorzien of niet voldoende maatschappelijk kunnen participeren.

- Participatie:
Wijziging Participatiewet, toeleiding naar betaald werk of andere vormen van activering, realisatie voedseltuin;
- Schuldhulpverlening:
Wetswijziging adviesrecht gemeente bij schuldenbewind, wijziging Wet gemeentelijke schulden voor uitwisseling persoonsgegevens;
- Nieuwe Wet inburgering.

- MidZuid::
- Uitwerking en uitvoering van het strategisch plan "Samen groeien in werk"
- Wetswijziging om het voor mensen met een arbeidsbeperking makkelijker en minder risicovol te maken om stappen te maken tussen verschillende regelingen.

- Netto participatiegraad
- Kinderen in armoede (%)
- Werkloze jongeren (%16-24 jarigen)
- Jongeren met een delict voor de rechter (% 12-21 jarigen)
- Aantal personen met bijstandsuitkering
- Aantal re-integratievoorzieningen
- Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO
- Demografische druk (%)
- Uitstroom naar werk in % totale uitstroom
- % melders voor uitkering die door intakeprocedure geen aanvraag doen.
- Aantal beëindigde uitkeringen door uitstroom naar werk
- Aantal mensen met een uitkering aan de slag in een traject arbeidsritme

	lasten	batens	Saldo
Inkomen	25.767	16.740	9.027
Sociale regelingen	4.080	1.192	2.888
Totaal	29.847	17.932	11.915

Jeugdzorg
We willen dat alle kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het maatschappelijke leven.
Wanneer jeugdhulp noodzakelijk is stellen wij daartoe de benodigde kennis beschikbaar.
Hulpverlening is erop gericht toe te werken naar eigen kracht: interventies zijn zo kort als mogelijk.

- Monitoren van de consequenties van landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen;
- Starten inhoudelijke ontwikkelingen: projecten voor integraliteit en domein-overstijgende samenwerking, aanpak van complexe (echt)scheidingen, programma "Kansrijke Start", regionale beleidsrijke samenwerking en nieuwe inkoop van "Niet vrij toegankelijke Jeugdhulp".

- Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp (%)
- Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming (%)
- Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering (%)
- Waardering contact Sociaal Wijkteam
- Melding (vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling

	lasten	batens	Saldo
Transitie jeugdzorg	18.639	1.518	17.121
Totaal	18.639	1.518	17.121

Veiligheid
Het handhaven van de openbare orde en het borgen van de veiligheid in de stad. Veiligheid - en de beleving daarvan - is een essentiële basisvoorwaarde voor het functioneren van stad en samenleving.

- Continuering Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2019-2020:
- meer regie op samenwerken 'ter preventie'
- meer inzet op duiding van problemen
- meer focus op aandachtsgebieden.
- Voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging Bouwen.

- Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant::
Uitvoering van het beleidsplan 2019-2023 "Samenwerken aan Veiligheid en Veerkracht":
- stimuleren van redzaamheid in de samenleving
- bijdragen aan een veilige leefomgeving
- leveren van hulp- en slagvaardige inzet.

- Aantal verwijzigingen Halt (12-17 jarigen)
- Harde kern jongeren lft 12-24
- Aantal winkeldiefstallen
- Aantal geweldsmisdrijven
- Aantal diefstallen uit woningen
- Aantal vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte
- Veiligheidsgevoel in de eigen woonbuurt
- Veiligheidsgevoel in de gemeente
- Aandacht gemeente voor veiligheid en leefbaarheid
- Algemeen gevoel van veiligheid
- Aantal inwoners dat vaak bepaalde plekken in de gemeente mijdt die ze als onveilig beschouwen
- Waardering voor inzet politie

	lasten	batens	Saldo
Veiligheid	5.107	110	4.997
Totaal	5.107	110	4.997

Wat willen we bereiken?

Maatschappelijke zorg

Oosterhouters kunnen zo lang mogelijk meedoen aan de samenleving door hun eigen mentale, sociale en lichamelijke kracht optimaal te benutten.

Dit willen wij bereiken door naast een breed aanbod van maatschappelijke voorzieningen wijkgericht samenwerken te regisseren. Hiermee wordt bedoeld dat de burger in zijn directe

omgeving wordt gestimuleerd om eerst zelf een oplossing te vinden voor de problemen en beperkingen die hij ondervindt in het dagelijks leven. De gemeente Oosterhout regisseert het wijkgericht samenwerken om de mentale, sociale en lichamelijke kracht van mensen en hun sociale netwerk te stimuleren. Bij maatschappelijke zorg wordt het fundament gevormd door drie pijlers:

1. Het bevorderen van een sterke samenleving
2. Vergroten van de maatschappelijke vaardigheden
3. Het bieden van zorg en ondersteuning.

Binnen de maatschappelijke zorg wordt met volksgezondheidsbeleid tevens een gezonde leefstijl van de inwoners van Oosterhout bevorderd.

Sociaal beleid

Bevorderen dat inwoners van Oosterhout in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, door het (terug)leiden van uitkeringsgerechtigden naar de arbeidsmarkt. Het financieel en materieel ondersteunen van burgers die niet volledig in hun levensonderhoud kunnen voorzien of niet voldoende maatschappelijk kunnen participeren.

Jeugdzorg

We willen dat alle kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het maatschappelijke leven. We willen als gemeente een gunstig opgroei-klimaat voor jeugdigen bevorderen door het versterken van eigen kracht van ouders, opvoeders en jeugdigen en hun sociale netwerk. Het vergroten van kansen en het voorkomen van uitval zijn daarbij leidend. Wanneer jeugdhulp noodzakelijk is stellen wij daartoe de benodigde kennis beschikbaar. Hulpverlening is erop gericht toe te werken naar eigen kracht: interventies zijn zo kort als mogelijk.

Veiligheid

Het handhaven van de openbare orde en het borgen van de veiligheid in de stad.

Veiligheid -en de beleving daarvan- is een essentiële basisvoorwaarde voor het functioneren van stad en samenleving.

Het leveren van een bijdrage aan een goed geordende, veilige, rustige en aantrekkelijke openbare ruimte mede door het oppakken van een coördinerende en regisserende rol.

Hierbij wordt inzet op preventie voortgezet en zal daar waar nodig actief en repressief opgetreden worden

Wat gaan we ervoor doen?

Integraal sociaal domein

Visie SD

In 2020 zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van een integraal sociaal domein. De teams Sociaal Domein Beleid en Sociaal Domein Uitvoering zijn gevormd. Waar voorheen de professionals vanuit de drie domeinen werkten op basis van afzonderlijke beleidskaders, nota's en/of uitvoeringsbesluiten, moet de Visie Sociaal Domein de gezamenlijke stip aan de horizon worden. Voor het team SD Beleid vormt deze visie de kapstok voor alle onderliggende nota's. Voor het team SD Uitvoering vormt de visie – omdat Wmo, Jeugdwet en Participatiewet niet altijd op één lijn lijken te liggen, een punt van houvast om integraal werken in de praktijk te brengen.

In de visie SD staan de sociale basis en het voorliggend veld centraal. Vrij toegankelijke voorzieningen en ondersteuning zijn gericht op het versterken van de sociale basis, op individueel en op collectief niveau. Dit moet resulteren in veerkrachtige inwoners die zo veel mogelijk met het heft in eigen handen om kunnen gaan met de uitdagingen en tegenslagen die horen bij het leven en daarbij zo min mogelijk afhankelijk worden van niet-vrij toegankelijke hulp. Niet-vrij toegankelijke hulp is beschikbaar voor diegenen die dat echt nodig hebben, maar altijd met de blik gericht op alternatieven of (aanvullende) mogelijkheden in het vrij toegankelijke veld en de sociale basis.

Naast de visie als kapstok en houvast, willen we met de (evaluatie van de) pilot 'regelvrij integraal sociaal domein' en het project 'Werken aan bestendige domeinoverstijgende hulp en ondersteuning in de wijk voor jongeren rond 18 jaar' de integrale benadering binnen het sociaal domein verder ontwikkelen. De eindevaluatie van de pilot 'regelvrij integraal sociaal domein' biedt inzicht in de mogelijkheden om domeinoverstijgend werken te versterken. In het project 'Werken aan bestendige domeinoverstijgende hulp en ondersteuning in de wijk voor jongeren rond 18 jaar' bouwen we voort op de lessen, ervaringen en domeinoverstijgende samenwerkingsstructuren die zijn voortgekomen uit de pilot. Samen met professionals en beleidsmakers van de gemeente en de partners in het veld onderzoeken we in het project bestaande casussen om te ontdekken hoe de wijkgerichte domeinoverstijgende samenwerking beter kan en creëren we een omgeving om te leren en te experimenteren.

De visie SD moet een impuls geven aan de beweging die al in gang is gezet: van maatwerkvoorzieningen naar vrij toegankelijke voorzieningen. Wijkgericht werken (en de visie daarop) zet deze impuls extra kracht bij. Wijkgericht werken richt zich op het zelforganiserend vermogen van de buurten en wijken. Wordt dat vermogen herkend en ten volste benut, dan wordt het voor burgers makkelijker in hun buurt of wijk oplossingen te vinden voor de behoefte, problemen of beperkingen die zij in het dagelijks leven ervaren.

De oplossingen vanuit de sociale basis en het vrij toegankelijke veld maken inwoners minder afhankelijk, zijn duurzamer en goedkoper. Dit laatste maakt dat de investeringen die gedaan moeten worden in het vrij toegankelijke veld en de sociale basis zich op termijn terug gaan verdienen, door minder druk op dure niet-vrij toegankelijke hulp.

Financiële beheersbaarheid SD

De visie haakt dan ook aan bij onze gemeentelijke opgave 'financiële beheersbaarheid in het sociaal domein'. Doel van deze opgave is het beteugelen en waar mogelijk terugdringen van de uitgaven binnen het sociaal domein (jeugdzorg, Wmo, Participatiewet).

Binnen deze opgave begint het met inzicht. Binnen ieder domein (Jeugd, Wmo en P-wet) is in de afgelopen jaren, samen met het team Informatie, Innovatie en Beheer (IIB, voorheen gevensmanagement), gebouwd aan een monitor / dashboard. Elk dashboard geeft inzicht in de volume ontwikkelingen van de niet-vrij toegankelijke vormen van ondersteuning en hulp. In 2021 zetten we het ontwikkelen van deze afzonderlijke dashboards voort zodat beleid en uitvoering de volume ontwikkelingen nog beter kunnen volgen en op elke gewenst moment een 'foto' hebben van de druk op de niet-vrij toegankelijke vormen van ondersteuning en hulp. In 2021 zullen beleid en uitvoering structureel met elkaar de volume ontwikkelingen duiden en die van context voorzien op basis van ervaringen uit het veld en de maatschappelijke ontwikkelingen.

De volume ontwikkelingen en de noodzakelijke duiding hiervan geven ons inzicht. Op deze wijze kunnen we beter inschatten wat de oorzaken zijn van groei of daling. Gaat het om autonome ontwikkelingen waar we lokaal weinig invloed op hebben of gaat het om ontwikkelingen waar we wel degelijk op kunnen sturen en acties op uit kunnen zetten? Vroegtijdige signalering en juiste duiding stellen ons in staat eerder en beter bij te sturen.

Naast het doorontwikkelen van de dashboards voor de niet-vrij toegankelijke ondersteuning en hulp, zetten we in het kader van de financiële beheersbaarheid in op het monitoren van de vrij toegankelijke ondersteuning en hulp. Idealiter krijgt dit een plek binnen de bestaande dashboards. Voor het verkrijgen van meer inzicht in dit vrij toegankelijke stuk is het noodzakelijk dat steeds meer maatschappelijke partners die actief zijn op dit terrein gegevens delen met de gemeente. Verder zal in 2021 de monitoring van de toegang aandacht krijgen. Hier gaat het om de monitoring rondom het moment dat inwoners zich melden met een hulpvraag of probleem.

In de visie draait het om het versterken van de sociale basis en het vrij toegankelijke veld, zodat de druk op de dure niet-vrijtoegankelijke ondersteuning en hulp vermindert. Met de monitoring vanuit de drie perspectieven (niet-vrij toegankelijk, vrij toegankelijk en toegang) willen we toetsen of de praktijk dit beleid volgt. Door monitoring vanuit de drie hoeken krijgen we een beter beeld van de 'klantreis'. Welk pad volgt een inwoner met een hulpvraag? En van welke voorzieningen en vormen van ondersteuning maakt hij onderweg gebruik? Leidt dat pad automatisch naar de kortste en goedkoopste route? De effecten van het beleid maken we dus zichtbaar, zodat we kunnen sturen en bijstellen.

Maatschappelijke zorg

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

De uitvoering van de Ontwikkelagenda maatschappelijke ondersteuning was jaren de basis voor de Wmo, maar is in 2021 opgenomen in een integrale visie sociaal domein, zoals hierboven is beschreven. We verwachten in 2021 nog steeds een verdere toename van het aantal burgers dat gebruik maakt van onze voorzieningen Wmo, mede ingezet door vergrijzing van de inwoners van Oosterhout. Er wordt door inzet van de monitor Sociaal Domein en inzet van het team Informatie, Innovatie en Beheer (IIB) meer inzicht in de prognoses hieromtrent verkregen. Hierdoor kunnen dan eventueel nieuwe beleidsrichtingen bepaald worden.

In 2020 is al de beweging ingezet van maatwerkvoorzieningen naar vrij toegankelijke voorzieningen door nieuwe vormen van dagbesteding en begeleiding laagdrempelig voor iedereen, zonder indicatie, aan te bieden (Floralia, De Pastorie, Thebe in de Buurtkamer, De Aanlopen). In 2021 wordt er uitvoering gegeven aan de visie op deze 'begeleiding als vrij toegankelijke voorziening' zoals in 2020 is vastgesteld. Er is hierbij gezocht naar aansluiting met de visies op het sociaal domein en het wijkgericht werken. Zo wordt het voor burgers makkelijker in hun buurt of wijk oplossingen te vinden voor de behoefte, problemen of beperkingen die zij in het dagelijks leven ervaren.

Ook vormt 2021 het eerste jaar van het nieuwe beleidskader welzijn. In dit vierjarige beleidskader heeft het wijkgericht werken een plek gekregen en is het welzijnswerk opnieuw gedefinieerd op basis van de Visie Sociaal Domein. In de uitvoering wordt gestuurd op het versterken van de aansluiting van de vrij toegankelijke en integrale welzijnsvoorzieningen op de niet vrij toegankelijke voorzieningen. Verder willen we onderzoeken of we verantwoordelijkheid over de infrastructuur in het sociaal domein kunnen uitbreiden.

Uitwerking van de beheersmaatregelen

Voor de derde fase van de opdracht Wmo budgetneutraal, die voor de periode vanaf 2021 is gepland, is nogmaals € 6 ton genoemd. Dit bedrag is geschrapt. In de huidige budgetten is inmiddels dusdanig geschrapt en aangescherpt, dat er geen mogelijkheden meer gezien worden om hierin nog eens € 6 ton te vinden. Wel gaat fase III door, met die invulling dat er maatregelen genomen worden om de kosten bij de nog steeds stijgende zorgvraag te stabiliseren, een kostendempend effect te realiseren. Met name bij hulp bij het huishouden wordt hier de komende periode fors op ingezet, maar ook de andere voorzieningen worden waar mogelijk nog scherper weggezet, zodat Wmo-ondersteuning voor iedereen die dit echt nodig heeft, kan blijven bestaan."

Overige ontwikkelingen

Coronacrisis en maatwerkvoorzieningen

De beweging naar de voorkant (van individueel naar algemeen) is in 2020 ingezet met een uitbreiding van het budget voor Floralia. Deze uitbreiding is in mindering gebracht op het budget voor de individuele maatwerkvoorzieningen, gelet op de verwachte afname of afschaling van individuele voorzieningen naar deze algemene voorziening. Door de

coronacrisis is het beoogde effect in 2020 echter pas later op gang gekomen. De vraag is of dit effect in 2021 wel in de volledigheid kan worden bereikt. Een en ander is mede afhankelijk van de landelijke coronarichtlijnen.

Voor wat betreft de Hulp bij het huishouden is de stijgende lijn nog steeds zichtbaar, ondanks de coronacrisis. Tijdens de crisis in 2020 werd er weliswaar minder ondersteuning ingezet, maar dat is langzaam weer bijgetrokken naar een normaal niveau.

Voor de individuele Wmo-voorzieningen zoals hulpmiddelen en woonvoorzieningen wordt geen effect van de coronacrisis voorzien. Cliënten hebben hun aanvraag tijdelijk uitgesteld, maar hebben die later alsnog ingediend.

Op het Wmo-vervoer wordt wel een effect van de coronacrisis verwacht. Het deeltaxivervoer is tijdens de crisis drastisch teruggelopen en daarna wel weer langzaam wat opgeklommen, maar niet tot het niveau wat het was. Enerzijds door de richtlijnen die gelden voor taxivervoer, anderzijds doordat mensen minder gebruik wilden maken. Daarbij is er in 2020 niet vanuit de gemeente geïnvesteerd in de mentale toegankelijkheid voor het openbaar vervoer. Minder deeltaxiriten en geen aandacht voor ouderen en OV, kan betekenen dat ouderen meer thuis zitten en wellicht meer vereenzamen.

Financieel zijn er vanwege corona afspraken met de Wmo-aanbieders gemaakt. Aanbieders van begeleiding en HbH mochten tot 1 juli 2020 hun reguliere kosten declareren bij de gemeente, ook al was de ondersteuning niet geleverd. Het is nu nog onduidelijk hoe de ontwikkelingen verder invloed hebben op deze regelingen. Als de richtlijnen verscherpt blijven in 2021 is dit van invloed op de financiële situatie van de aanbieders voor begeleiding. Ook voor het Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV) is de versoepeling of verscherping van de richtlijnen van belang. In 2020 is er 80% van de begrote kosten voor deeltaxi doorbetaald aan de aanbieder. Onduidelijk is hoe dat voor 2021 gaat worden.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Per 2021 wordt gemeente Oosterhout financieel en inhoudelijk verantwoordelijk voor beschermd wonen. In regionaal verband wordt gewerkt aan een begroting beschermd wonen 2021. In het najaar van 2020 is de aard en omvang van deze verantwoordelijkheden duidelijk. Centrumgemeente Breda voert de taken beschermd wonen tot 2021 voor ons in mandaat uit. Over de eventuele doordecentralisatie van maatschappelijke opvang van centrumgemeenten naar alle gemeenten zal op basis van een evaluatie in 2023 door het Rijk een beslissing worden genomen.

Integrale crisiszorg

Per september 2019 is de regionale crisiszorg integraler vormgegeven via het meldpunt crisiszorg West-Brabant. Dit crisismeldpunt kan efficiënter verwijzen naar de juiste interventies en vervolgzorg en is kostenneutraal vormgegeven. In 2020 wordt bekeken hoe de samenwerking te optimaliseren met zorg- en welzijnspartners, uitgangspunt blijft kostenneutraliteit.

Geweld hoort nergens thuis

In 2019 is een regionaal plan in alle colleges in West-Brabant vastgesteld, gericht op het voorkomen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Om dit te bereiken legt het plan nadrukkelijker dan voorheen links met andere beleidsterreinen binnen de gemeente. De looptijd van het plan is tot en met 2021. Het programma wordt bekostigd vanuit de bestaande middelen voor Veilig Thuis en vrouwenopvang, voor de uitvoering zijn vooralsnog geen aanvullende middelen nodig.

Volksgezondheid

De ontwikkel- en werkagenda Gezondheid (Oosterhout vitale stad) loopt t/m 2022. Centraal staan de thema's gezonde leefstijl, meedoen en gezonde leefomgeving. Het thema gezondheid komt door het integrale karakter terug in vele andere beleidsvelden (bijvoorbeeld in het lokaal sportakkoord). In de werkagenda gezondheid zijn de activiteiten en projecten benoemd die een bijdrage leveren aan een gezonder en vitaler Oosterhout. Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid. Als gemeente kunnen we agenderen, aanjagen en faciliteren. Dit doen we samen met zorg- en welzijnspartners op de speerpunten: bewegen & gezondheid, alcohol en middelen gebruik, rookvrije generatie, mentale veerkracht, gezondheidsvaardigheden, jeugdgezondheidszorg en gebiedsgericht.

MEERJARENPERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV) gevestigd te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg
Financiële bijdrage 2021	€ 0
Ontwikkelingen 2021	<u>Wet ambulancezorg per 1 januari 2021</u> De ministerraad heeft ingestemd met het voorstel Wet ambulancevoorzieningen op voordracht van de minister van Medische Zorg en Sport. Het doel van de wet is zekerheid bieden over ambulancezorg in de toekomst en zet dan ook in op continuïteit en kwaliteit. Per veiligheidsregio krijgt de huidige aanbieder het recht en tegelijkertijd de plicht om ambulancezorg te leveren. In haar meerjarenplan 2019-2021 heeft de RAV voorgesorteerd op de door de minister genoemde ontwikkelingen voor verbetering van de ambulancezorg: zorgcoördinatie, zorg- en functiedifferentiatie (de juiste ambulancezorgverlener voor de juiste acute zorgvraag) en het sturen op inhoudelijke zorgindicatoren. Het zwaartepunt zal verschuiven van tijdigheid naar kwaliteit van zorg.<u>Personeel</u> Het grote knelpunt in de paraatheidsuitbreiding is personeel. Het is voor de RAV al jaren erg lastig om voldoende geschikt personeel te werven en de RAV verwacht dat het personeelstekort in de acute zorg de komende jaren nog verder zal toenemen. Door functiedifferentiatie en interne opleidingen probeert de RAV te voorzien in voldoende personeel.<u>Prestatiecontracten zorgverzekeraars</u> Vanwege o.a. de forse volumegroei van de afgelopen jaren en het personeelstekort is de 95% dekkingsnorm voor de meeste RAV's in Nederland niet haalbaar. Het daadwerkelijk kunnen uitvoeren van de met de verzekeraars overeengekomen paraatheidsuitbreidingen valt of staat met het beschikbaar zijn van voldoende geschikt personeel, met name ambulanceverpleegkundigen. De RAV

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV) gevestigd te Tilburg

verwacht daarom in 2021 maximaal 94,5% dekking te kunnen behalen.

Openbare Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ) gevestigd te Breda

Doel (openbaar belang)	Inhoud geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg
Financiële bijdrage 2021	€ 1.895.759
Ontwikkelingen 2021	Naast de reguliere, doorlopende taken focust de GGD in 2021 op zes ambities: • Bijzondere aandacht voor de sociaal medische crisistaken • Verdere stappen zetten voor een gezonde en veilige leefomgeving • Preventie verbreden en verdiepen • Gezondheidskansen voor iedereen: het kan nog gelijk • Naar moderne, eigentijdse dienstverlening met de klant als kompas • Versterking van de driehoek onderzoek-beleid-praktijk

Gemeentelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
• Burgerindicatoren				
Voorzieningen voor senioren in de gemeente.	6,4	6,4	6,6	Burgerij-enq.
Welzijnsvoorzieningen in de gemeente	6,9	6,9	nb	Burgerij-enq
Gezondheidszorg in de gemeente	7,3	7,3	7,4	Burgerij-enq
Is mantelzorger (zorgt voor een familielid of bekende)	20%	26%	27%	Burgerij-enq
Doet vrijwilligerswerk	26%	16%	20%	Burgerij-enq
Voorzieningen / toegankelijkheid in de gemeente voor mensen met een functiebeperking	6,3	6,4	6,5	Burgerij-enq

Sociaal beleid

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Participatie

Meer personen die aan de kant staan moeten de mogelijkheid hebben om te participeren. Voor werklozen geldt dat hierbij de primaire focus ligt op de toeleiding naar betaald werk. Op deze wijze wordt men weer in staat geacht om op eigen kracht een inkomen te verwerven. Voor personen die al langer aan de kant staan is het verkrijgen van betaald werk soms nog een stap te ver. Voor deze groep blijven we inzetten op andere vormen van activering, maar ook hierbij is het uiteindelijk doel om deze personen weer een plaats op de arbeidsmarkt te geven.

Schuldhelpverlening

Sommige inwoners kunnen zelf niet volledig voorzien in hun levensonderhoud of onvoldoende aan de maatschappij deelnemen. Indien een inwoner problemen ondervindt in het verbeteren van de financiële positie, dan kan men zich wenden tot de gemeente. Het minimabeleid is erop gericht de spiraal van armoede te voorkomen of te doorbreken. Voor inwoners die in financiële problemen dreigen te raken of die in financiële problemen zijn geraakt wordt vanuit de schuldhelpverlening ondersteuning op het financiële vlak geboden. Hierbij verliezen we de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners niet uit het oog. Vanwege de coronacrisis verwacht de NVVK, de branchevereniging voor schuldhelpverlening, sociaal bankieren en bewindvoering een stijging van het aantal hulpvragen met minimaal 30%. Een harde prognose is moeilijk omdat mensen gemiddeld zo'n 5 jaar wachten voor ze hulp vragen. De verwachting is dat meer ondernemers en werknemers die te maken hebben met een plosteling daling van het (gezins)inkomen door de coronacrisis en in de problemen komen zich melden met een hulpvraag. Het gaat dan vooral om jongeren, zelfstandigen en flexwerkers.

Daarnaast treffen de Corona-maatregelen de groep die leeft op de rand van de armoedegrens onevenredig hard. Het valt voor deze doelgroep niet mee om rond te komen en als daarbij het werk ook nog weg valt, dan levert dat extra stress op in gezinnen of huishoudens. Niet iedereen heeft een financiële buffer voor de vaste lasten en de eigen bijdrage zorgverzekering. Daarbij komt ook, dat het ontbreken van een sociaal netwerk en armoede vaak samen gaan. De kans dat er spanningen ontstaan is groot. De Coronacrisis vraagt nog meer om een integrale aanpak en extra aandacht voor de bestaanszekerheid van mensen in kwetsbare posities. De verwachting is dat meer gezinnen een beroep doen op de sociale (minima)voorzieningen, bijzondere bijstand, bewindvoering en de Collectieve zorgverzekering voor minima. Als gevolg van de Coronacrisis zullen ook meer gezinnen gebruik gaan maken van de voorzieningen van Stichting Leergeld en de Goederenbank de Baronie. De verwachting is dat deze stichtingen meer subsidie zullen vragen, Stichting Leergeld heeft een schatting gemaakt van een toename van 30% meer aanvragen. Voor de minimaregelingen en de Bijzondere bijstand wordt een totale kostenstijging van 25% verwacht.

Ook hebben de corona-maatregelen gevolgen voor het onderwijs. En dus ook voor inburgeraars. Het ministerie heeft de inburgeringstermijn verlengd. Ook is de maatschappelijke begeleiding deels stil komen te liggen, hierdoor zal bij sommige gezinnen de begeleidingsperiode moeten worden verlengd.

Overige ontwikkelingen

Veranderopgave inburgering

De beoogde inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering gaat naar 1 juli 2021. De extra tijd wordt benut om de uitvoering van de wet- en regelgeving vorm te gaan geven.

Schuldhelpverlening wetswijzigingen

Het kabinet wil de gemeente een adviesrol geven op het moment dat aan de rechter een verzoek wordt gedaan om schuldenbewind. De wetswijziging met betrekking tot het adviesrecht van gemeente bij schuldenbewind zal naar waarschijnlijkheid in 2021 in werking treden. Dit wetsvoorstel regelt dat gemeenten drie maanden nadat schuldenbewind is ingesteld de rechter mogen adviseren of een inwoner het beste kan worden geholpen door voortzetting van het bewind, of door een lichtere vorm van gemeentelijke ondersteuning.

De verwachting is dat de Wijziging Wet gemeentelijke schulden voor uitwisseling persoonsgegevens op 1 januari 2021 in werking treedt. Met de wetswijziging wordt het voor gemeenten mogelijk gemaakt om via overeenkomsten met relevante partners veel meer te kunnen doen om mensen met schulden vroeg op het spoor te komen.

Participatiewet

Als gevolg van de coronacrisis hebben is er grote onzekerheid over de economische ontwikkelingen. Het lijkt wel duidelijk dat de komende periode de werkloosheid zal stijgen en hiermee ook het beroep op een uitkering. Het is alleen nog onzeker in welke mate deze stijging zich zal voordoen. Dit is ook afhankelijk van de mate en het tempo waarin de economie zich weer herstelt na de lock-down.

Voor wat betreft de ontwikkeling van het uitkeringsvolume zullen we in 2021 rekening moeten houden met een stijging. Op basis van de eerste prognoses wordt er zowel voor 2020 als voor 2021 een toename verwacht die tussen 7% en 15% per jaar zal liggen. Vanwege de financieringssystematiek van de uitkeringskosten via het Buig-budget zal een landelijke toename van het beroep op bijstand ook leiden tot een hoger budget dat we hiervoor van het Rijk ontvangen. Als de stijging van het uitkeringsvolume niet hoger is dan het landelijk gemiddeld betekent dit dat het financiële risico beperkt is.

In 2020 zijn veel ondernemers ondersteunt door de noodpakketten voor ondersteuning van economie en werk. Deze noodpakketten zijn echter van tijdelijke aard. De kans is aanwezig dat een aantal zelfstandigen na afloop van de noodpakketten verdere ondersteuning nodig hebben en hiervoor een beroep zal doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Op dit moment is nog moeilijk in te schatten hoeveel groter het beroep op het Bbz zal in 2021 zal worden.

Het kabinet heeft aangekondigd om maatregelen te nemen zodat nog meer personen met een arbeidsbeperking een plaats op de arbeidsmarkt kunnen krijgen. Om dit te bereiken wil het een aantal knelpunten in de huidige wet- en regelgeving wegnemen. Bij de wijziging van wet- en regelgeving zullen de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- het moet eenvoudiger worden voor werkgevers en werkzoekenden;
- werken moet aantrekkelijker worden voor mensen met een beperking;
- werkgevers en werkzoekenden moeten elkaar makkelijker kunnen vinden;
- het moet bijdragen aan duurzaam werk.

Als gevolg van de coronacrisis heeft het wetgevingsproces vertraging opgelopen. Het ministerie van SZW streeft er nog wel naar om de wijziging van de Participatiewet per 1 januari 2021 in te laten gaan, maar sluit niet uit dat dit pas per 1 juli 2021 zal zijn.

De huidige ontwikkelingen van de economie en werkgelegenheid zal met zich meebrengen dat veel werkgevers terughoudend zijn met het aanbieden van een arbeidsovereenkomst aan mensen met een arbeidsbeperking. Dit betekent dat het moeilijker zal worden om voor deze groep een plaats op de arbeidsmarkt te vinden.

De Stichting Voedseltuin Oosterhout heeft het initiatief genomen om te komen tot het opzetten van een voedseltuin in Oosterhout. Als dit gerealiseerd wordt, biedt het een mogelijkheid om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te activeren en weer werkritme en werkervaring op te laten doen. Daarnaast is de insteek van de initiatiefnemers ook dat de opbrengst van de tuin, eventueel via tussenkomst van de Goederenbank, ten goede komt aan huishoudens met een laag inkomen.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

MEERJARENPERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Mid-Zuid (WAVA) gevestigd te Oosterhout	
Doel (openbaar belang)	Het schap heeft tot doel in haar rechtsgebied de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren door op zo doelmatige mogelijke wijze de taken en bevoegdheden op het terrein van de gesubsidieerde arbeid en arbeidsintegratie te behartigen.
Financiële bijdrage 2021	€ 808.007
Ontwikkelingen 2021	De planning is dat in de loop van 2020 het nieuwe strategisch plan 'Samen groeien in werk' zal worden vastgesteld. Hierin zal de koers voor de komende jaren worden vastgesteld. Het gaat hierbij dan om de taken die door MidZuid uitgevoerd zullen worden. Hieruit zullen ook de keuzes voor de huisvesting voortvloeien. Na vaststelling van het strategisch plan zal het jaar 2021 in het teken staan van de verdere uitwerking en uitvoering hiervan. In het kader van 'simpel switchen in de keten' wil het kabinet het voor mensen met een arbeidsbeperking makkelijker en minder risicovol maken om stappen te maken tussen verschillende regelingen. Dit betekent bijvoorbeeld dat er een soepeler overgang mogelijk moet zijn tussen bijvoorbeeld arbeidsmatige dagbesteding, beschut werk en werk via de banenafpraak. Als de wetswijzigingen hiervoor in 2021 doorgevoerd worden, zal dit ook binnen MidZuid geïmplementeerd moeten worden.

Landelijke indicatoren		Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
Netto arbeidsparticipatiegraad (% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking)		66,1%	68,2%	68,9	CBS	
Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)		6%	6%	n.b.	Verwey Jonker Instituut	
Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)		1%.	1%	n.b.	Verwey Jonker Instituut	
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)		1%.	1%	n.b.	Verwey Jonker Instituut	
Aantal personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)		159,2	148,7	132,3	CBS	
Aantal lopende reïntegratie voorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar)		23,5*	25,0	28,5	CBS	
Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners)		545	725	808	GMSD	
Demografische druk (%)		58,7%	59,1%	59,6%	CBS	
Overige gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron Afd
Uitstroom naar werk in % van de totale uitstroom uit de uitkering		42%	40%	45%	40%	Suites sociaal domein
% melders voor uitkering die door intakeprocedure geen aanvraag doen		n.b.	n.b.	60%	60%	Suites sociaal domein
**Aantal beëindigde uitkeringen door uitstroom naar werk.		112	117	100	100	Suites sociaal domein
**% mensen met een uitkering aan de slag in een traject arbeidsritme		-	20	100	25.	Suites sociaal domein

* Cijfers 1^e half jaar 2017

** Aansluitend bij het Bestuursakkoord 2018-2022

Jeugdzorg

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Zowel de financiële als inhoudelijke ontwikkelingen noodzaken om vinger aan de pols te blijven houden. We zullen daarom ook in 2021 monitoren wat de consequenties zijn van de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen. Naast de monitor "niet vrij toegankelijke zorg", zal in 2021 ook een monitor "vrij toegankelijke zorg" en een monitor van de toegang tot jeugdhulpontwikkeld en geïmplementeerd worden. Naast volume ontwikkelingen willen we namelijk een beter beeld krijgen van de klantreis en de kwaliteit van de zorg. Daarnaast geeft de monitor input om de Sociale Basis te verstevigen en de vrij toegankelijk voorzieningen- en hulp te optimaliseren. Door goede prognoses en vroegtijdig te signaleren kunnen we eerder en beter bijsturen en de effecten van (gewijzigd) beleid zichtbaar maken.

Naast monitoring zullen er een aantal inhoudelijke ontwikkelingen starten in 2021. Lokaal blijven we door projecten als die van ZonMw werken aan integraliteit en domein overstijgende samenwerking. Ook gaan we de aanpak van complexe (echt)scheidingen door ontwikkelen en gaan we actief aan de slag met het landelijke programma “Kansrijke Start”, waarbij verschillende partijen de handen ineen zullen slaan om de kinderen van vandaag en de volwassenen van morgen een betere kans te bieden. Samen met de onderwijspartners stemmen we af welke preventieve jeugdhulp op school aanwezig is en hoe de toegang georganiseerd wordt. Regionaal zullen we de beleidsrijke samenwerking voortzetten, met het onlangs vastgestelde regionale beleidskader als basis. Deze basis zal ook het uitgangspunt zijn voor de nieuwe inkoop van “Niet Vrij Toegankelijke Jeugdhulp”, welke 2021 gereed zal zijn. In afstemming met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs onderzoeken we hoe jeugdhulp op verschillende typen scholen effectiever en efficiënter ingezet en ingekocht kan worden.

Overige ontwikkelingen

De Coronacrisis heeft forse gevolgen gehad voor de manier waarop Jeugdzorg, onderwijs en kinderopvang moest worden vormgegeven. Tijdens de Corona Impact Analyse zijn er een aantal constatering gedaan waar we in 2021 verder mee aan de slag gaan. Denk hierbij aan het betrekken van jongeren bij (beleids)keuzes die gemaakt worden als het gaat om hun toekomstperspectief op het gebied van vrije tijd, leren en werk. Ook zien we dat de verbinding tussen kinderopvang, onderwijs en jeugd verder versterkt kan worden en moeten we goed nadenken over hoe we de jongeren die minder goed in beeld zijn toch kunnen bereiken. De eventuele financiële impact van de Corona door bijvoorbeeld uitgestelde zorg is bij het schrijven van deze tekst nog onvoldoende inzichtelijk. Voor te stellen is echter dat de financiële impact m.b.t. de Coronacrisis doorvoert in 2021.

MEERJARENPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp (%)	8,25%	9,7%	9,8%	CBS *	
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming (%)	0,9%	0,9%	0,8%	CBS *	
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering (%)	0,5%	0,5%	0,4%	CBS *	
Gemeentelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
• Burgerindicatoren					
Waardering contact Sociaal Wijkteam	7,5	7,5	7,3	Burgerijeng	
Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron Afd
Melding (vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling	617	598	600	600	Veilig Thuis

* Gebaseerd op de cijfers eerste halfjaar 2019

Veiligheid

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

In 2019 is het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2019-2020 vastgesteld. De eerste twee kwartalen van 2020 stonden voor een groot deel in het teken van de aanpak van de COVID-19 crisis. Er is regionaal opgeschaald naar GRIP 4 niveau en lokaal wordt er middels de rampenstructuur gewerkt. Deze crisis heeft een grote impact gehad op de capaciteit van veiligheid. Dit is deels ten koste gegaan van de daadwerkelijke uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2019-2020. Het uitvoeringsprogramma wordt daarom in 2021 gecontinueerd

Het Uitvoeringsplan is een plan gebaseerd op ambities dat inspeelt op de maatschappelijke beweging, voorzover die van invloed is op het veiligheidsgevoel. We gaan op zoek naar het voorkomen van invloeden die het veiligheidsgevoel negatief beïnvloeden. De komende jaren creëren we ruimte om trends te gaan zien, ruimte om mee te bewegen met alles dat veiligheid in Oosterhout negatief beïnvloedt, ruimte om tot diepgaande analyse van het ontstaan van veiligheidsproblemen te komen en ruimte om vooruit te kijken en niet te blijven hangen in wat we gewend waren te doen.

In 2021 zetten we verder in op wendbaarheid in de uitvoering. We blijven werken aan het creëren van een "open" uitvoeringsprogramma waardoor een dynamische uitvoering ontstaat, samen met onze in- en vooral ook externe partners, als bijvoorbeeld politie, Surplus, bewoners, ondernemers, Openbaar Ministerie etc. Daarvoor gaan we structureel het gesprek aan met iedereen die een bijdrage kan leveren aan de veiligheid in Oosterhout.

Wat gaan we dan doen ?

1. Meer regie op samenwerken 'ter preventie'.

In 2021 zetten we, naast onze inzet op repressie, meer in op het voorkomen van veiligheidsproblemen. Preventie en proactie kunnen en moeten intensiever. Regie hierop vindt plaats door veiligheid. Voorbeelden van acties:

- problemen in de wijk signaleren en op intervenieren;
- aandacht voor complexe problematiek (waaronder verward gedrag);
- meldingen jeugdoverlast (ook) gaan benutten als haakjes voor contact tussen jongeren en omwonenden (melders en overlastgevers).

2. Meer inzet op duiding van problemen.

Om onze aandacht beter te kunnen richten (of dat nou preventief of repressief is) willen we sterker worden in het met alle betrokkenen duiden van problemen of van signalen die we serieus moeten nemen om problemen te voorkomen.

Hiervoor gaan we het volgende doen:

1. Meer informatie/data gestuurd werken en meebewegen met de actuele problematiek. De samenwerking met het team Informatie, Innovatie en Beheer (IIB, voorheen gegevensmanagement) wordt daartoe versterkt waardoor er een goed gevuld dashboard veiligheid kan ontstaan.
2. Slimmere inzet van 'vergunningen en toezicht' bij niet plus-situaties.
3. Opbouw van een Lokaal Informatieplein (op het thema ondermijning).

3. Meer focus op aandachtsgebieden.

Om waar nodig bij te kunnen sturen, of om opvallende cijfers snel te kunnen bespreken, is monitoring van belang. Dit gebeurt nu nog te weinig structureel. Ook dat heeft onze aandacht. Hiervoor gaan we het volgende doen:

1. Meer communicatie over WOS-hotspots en hottimes.
2. Ondersteunen en aanjagen van het wijkgericht werken van handhavers, jeugdboa's en buurtpreventieteams.
3. Meer aandacht voor criminele invloeden (ondermijning) met name ook op bedrijventerreinen (oa aanpak Weststad) en in het buitengebied.
4. De aandacht voor zorg en veiligheid verstevigen door onder andere nauwe samenwerking met de nieuwe procesregisseurs.

Overige ontwikkelingen

Onduidelijk is welk effect Covid-19 gaat hebben op de VTH taken in 2021.

Uitgaande van wat we op dit moment in 2020 ervaren, is dat Covid -19 weinig effect heeft op aantal aanvragen voor vergunningen op het gebied van horeca en Wabo.

De vraag is of evenementen weer door kunnen gaan en onder welke voorwaarden. De huidige verwachting is dat de kermis in 2021 door kan gaan.

De eerste maanden van Covid-19 in 2020 is handhaving opgeschaald door naast de inzet van boa's, toezichthouders vanuit andere taakgebieden binnen de gemeente in te zetten en een CoAct team te starten. Dit was tijdelijk mogelijk omdat tijdelijk bepaalde werkzaamheden niet door konden gaan en dus personeel beschikbaar was. Prioriteit van toezicht lag op handhaving van de RIVM richtlijnen en reactief op ontvangen meldingen via de diverse kanalen. Andere toezicht- en handhavingstaken van de boa's hebben daardoor geen of minder prioriteit gekregen. Dit is geen werkbare methode voor de lange termijn. Zodra het mogelijk was zijn reguliere taken weer opgepakt. Of deze opschaling in 2021 ook weer nodig en mogelijk is, zal de tijd moeten leren.

De Omgevingwet en de Wet kwaliteitsborging Bouwen zijn uitgesteld tot in ieder geval 1 januari 2022. In 2021 wordt invoering van die wetten verder voorbereid, daarmee wordt ook steeds meer het effect op de werkzaamheden en personele inzet duidelijk. Het is nog onduidelijk of in 2021 andere wetgeving, zoals de Alcoholwet en wetgeving met betrekking tot prostitutie en thuiswerkers van kracht gaat.

Ontwikkelingen in 2021 op het gebied van de taken van het team Buiten Vergunningen, Toezicht en Handhaving.

Onduidelijk is welk effect Covid-19 gaat hebben op de VTH taken in 2021.

Uitgaande van wat we op dit moment in 2020 ervaren, is dat Covid -19 weinig effect heeft op aantal aanvragen voor vergunningen op het gebied van horeca en Wabo.

De vraag is of evenementen weer door kunnen gaan en onder welke voorwaarden. De huidige verwachting is dat de kermis in 2021 door kan gaan.

De eerste maanden van Covid-19 in 2020 is handhaving opgeschaald door naast de inzet van boa's, toezichthouders vanuit andere taakgebieden binnen de gemeente in te zetten en een CoAct team te starten.

Dit was tijdelijk mogelijk omdat tijdelijk bepaalde werkzaamheden niet door konden gaan en dus personeel beschikbaar was. Prioriteit van toezicht lag op handhaving van de RIVM richtlijnen en reactief op ontvangen meldingen via de diverse kanalen. Andere toezicht- en handhavingstaken van de boa's hebben daardoor geen of minder prioriteit gekregen. Dit is geen werkbare methode voor de lange termijn. Zodra het mogelijk was zijn reguliere taken weer opgepakt. Of deze opschaling in 2021 ook weer nodig en mogelijk is, zal de tijd moeten leren.

De Omgevingwet en de Wet kwaliteitsborging Bouwen zijn uitgesteld tot in ieder geval 1 januari 2022. In 2021 wordt invoering van die wetten verder voorbereid, daarmee wordt ook steeds meer het effect op de werkzaamheden en personele inzet duidelijk. Het is nog onduidelijk of in 2021 andere wetgeving, zoals de Alcoholwet en wetgeving met betrekking tot prostitutie en thuiswerkers van kracht gaat.

MEERJARENPERPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) gevestigd te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (Veiligheidsregio MWB) is een samenwerkingsverband tussen de 26 gemeenten in de regio en de hulpdiensten. Om de fysieke veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, werken de 26 gemeenten, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie intensief samen op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid. Het centrale doel van de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant is de fysieke veiligheid te vergroten en de kwaliteit van de rampenbestrijding /crisisbeheersing te verbeteren. Dit gebeurt door een goede samenwerking tussen alle betrokken hulpverleningsdiensten en gemeenten en een integrale bestuurlijke aansturing. Op deze manier wordt samengewerkt om het niveau van de rampenbestrijding/ crisisbeheersing (zowel preventief, preparatief als repressief) te vergroten.
Financiële bijdrage 2021	€ 3.200.798
Ontwikkelingen 2021	In het beleidsplan 2019-2023 "Samenwerken aan Veiligheid en Veerkracht", dat vorig jaar (<i>de gemeenteraad heeft op 2 juli 2019 kennis genomen van dit beleidsplan</i>) is vastgesteld, staan drie pijlers centraal. I. Het stimuleren van redzaamheid in de samenleving; II. Het leveren van bijdragen aan een veilige leefomgeving; III. Het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet. Deze pijlers vormen de rode draad voor de werkzaamheden van de VR MWB, ook voor 2021. Er zijn voor 2021 geen nieuwe voorstellen herijking beleid voorzien. Bij wijzigingen in het beleid wordt de lijn gevolgd "nieuw voor oud". Anno juni 2020 bestaan er voorsnog geen aanwijzingen dat het beleid voor 2021 zal worden gewijzigd als gevolg van de aanpak van de COVID-19 crisis.

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
Aantal verwijzingen Halt lft 12-17 (per 10.000 jongeren)	24	18,6	16,3	Bureau Halt	
Harde kern jongeren lft 12 -24(aantal per 10.000 inwoners)	n.b.	n.b.	n.b.	KLPD	
Aantal winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners)	1,4	1,51	1,45	CBS	
Aantal geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	5,5	5,3	4,27	CBS	
Aantal diefstallen uit woningen (per 1.000 inwoners)	3,2	2,3	2,54	CBS	
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners)	5,4	5,5	4,93	CBS	
Gemeentelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
• Burgerindicatoren					
Veiligheidsgevoel in de eigen woonbuurt	7,3	7,6	7,8	Burgerij-eng	
Aandacht gemeente voor leefbaarheid en veiligheid	77%	76%	78%	Burgerij-eng	
Algemeen gevoel van veiligheid	7,3	7,3	7,3	Burgerij-eng	
Aandeel inwoners dat vaak bepaalde plekken in de gemeente mijdt die ze als onveilig beschouwen	7,5%	3,6%	nb	Burgerij-eng	
Waardering voor inzet politie	6,8	--	6,8	Burgerij-eng	
• Overige gemeentelijke indicatoren*	Score 2017	Score 2018	Prognose 2019	Score 2019	Bron

* De gemeentelijke indicatoren krijgen later invulling in samenhang met het Uitvoeringsplan.

Wat gaat het kosten?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	73.464	73.330	76.583	76.458	76.292	76.064
Baten	20.629	20.012	20.433	20.433	20.433	20.433
Saldo baten & lasten	52.835	53.318	56.150	56.025	55.859	55.631
Storting in reserves	171	0	60	0	0	0
Onttrekking aan reserves	2.813	332	560	555	549	344
Resultaat	50.193	52.986	55.650	55.470	55.310	55.287
Specificatie lasten						
Beheerskosten sociaal domein	404	347	216	216	217	217
Maatschappelijke zorg	21.862	20.867	22.774	22.772	22.744	22.742
Sociaal beleid	27.508	29.177	29.847	29.789	29.650	29.628
Jeugdzorg	18.923	17.994	18.639	18.640	18.642	18.440
Veiligheid	4.767	4.945	5.107	5.041	5.039	5.037
Specificatie baten						
Beheerskosten sociaal domein	0	0	0	0	0	0
Maatschappelijke zorg	991	968	873	873	873	873
Sociaal beleid	17.875	17.547	17.932	17.932	17.932	17.932
Jeugdzorg	1.454	1.387	1.518	1.518	1.518	1.518

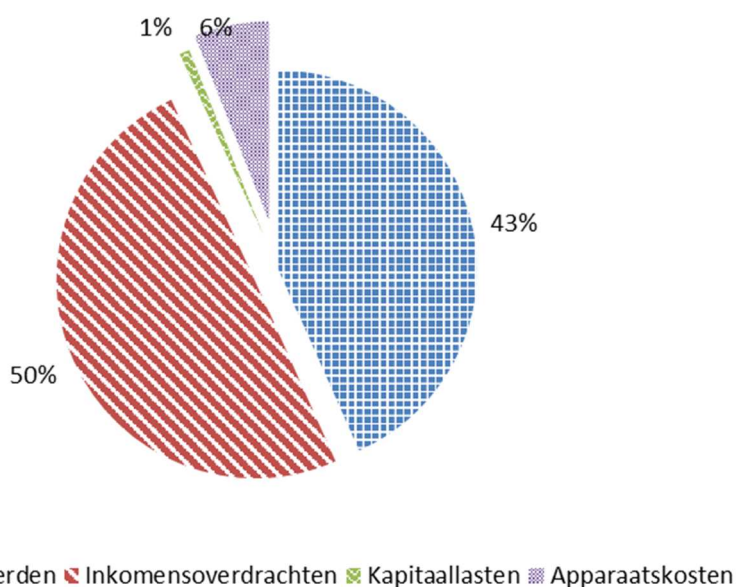
Veiligheid	309	110	110	110	110	110
Mutatie reserves						
Vrije reserve	-1	-30	-60	0	0	0
Reserve investeringsprojecten	-345	-302	-440	-555	-549	-344
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	-2.296	0	0	0	0	0

Belangrijke mutaties

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.5. Actualiseringen.

Investerings (* € 1.000)	Begroting 2021	Meerjarenraming		
		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Maatschappelijke zorg:				
Investerings activiteitencentra (valbeveiliging, verduurzamingsmaatregelen, bouwkundige onderhoudsmaatregelen en technische installaties)	84	45	50	35
Vrije reserve:				
Regiesysteem sociaal domein	60			
Reserve sociaal domein:				
Onderzoek kostenontwikkeling WMO	175			
Totaal	319	45	50	35

Voor het overzicht van de projecten van bovenstaande investeringen in 2021 wordt verwezen naar bijlage 3 Overzicht investeringen 2021.

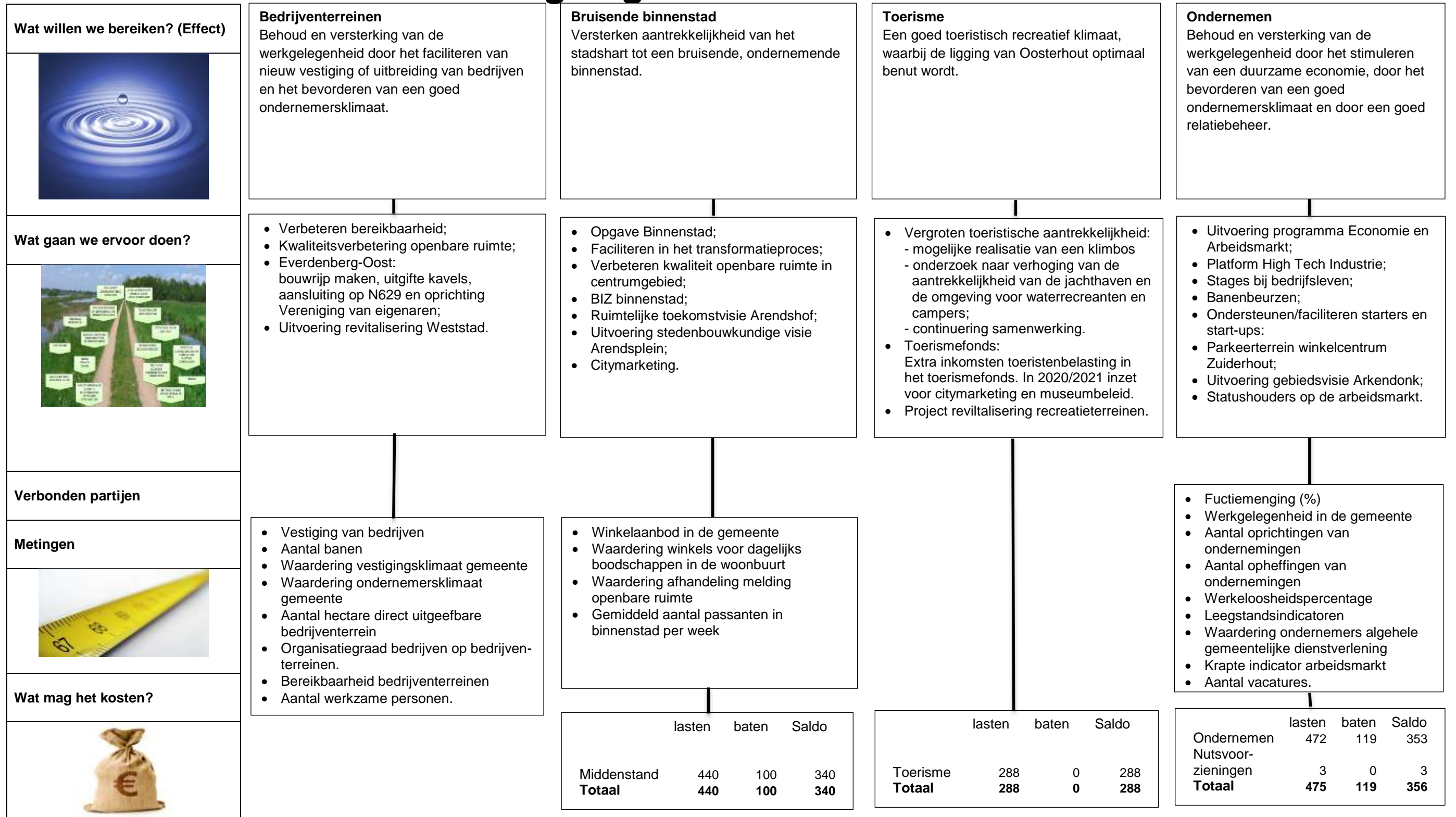

Programma 3

Werkgelegenheid & economie

Portefeuillehouders: R. van der Helm, M. Willemsen

Werkgelegenheid en economie

Wat willen we bereiken?

Bedrijventerreinen
Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het faciliteren van nieuwvestiging of uitbreiding van bedrijven en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat.
Bruisende binnenstad / Citybranding
Versterken aantrekkelijkheid van het stadshart tot een bruisende, ondernemende binnenstad.
Toerisme & recreatie
Een goed toeristisch recreatief klimaat, waarbij de ligging van Oosterhout optimaal benut wordt.
Ondernemen
Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het stimuleren van een duurzame economie, door het bevorderen van een goed ondernemersklimaat en door een goed relatiebeheer.

Wat gaan we ervoor doen?

Bedrijventerreinen

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Verbetering bereikbaarheid

In samenwerking met de Bedrijvenverenigingen en de BIZ Weststad worden mogelijkheden bekeken om de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen te verbeteren. Zo wordt in 2020/2021 de rotonde Bromtol omgevormd worden tot een 5-taksturboronade. Verder wordt er voor de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen aansluiting gezocht bij de mobiliteitsvisie om te bekijken hoe we deze per openbaar (of collectief) vervoer kunnen verbeteren.

Kwaliteitsverbetering openbare ruimte

Voor het upgraden van Weststad worden in 2021 verschillende verbetermaatregelen in de openbare ruimte opgepakt.

Overige ontwikkelingen

Everdenberg Oost

Het nieuwe bedrijventerrein wordt in 2021 verder gefaseerd bouwrijp gemaakt. Ook zullen de eerste nieuwe bedrijven zich vestigen op Everdenberg-Oost. Met belangstellende bedrijven worden gesprekken aangegaan voor de uitgifte van de bedrijfskavels. Door de aanleg van een tijdelijke weg zal Everdenberg Oost aangesloten worden op de N629. In het kader van parkmanagement wordt er een vereniging van eigenaren opgericht.

Revitalisering Weststad

In 2020 wordt de revitalisering van een 4-tal wegen op Weststad voorbereid, de uitvoering hiervan staat gepland 4^e kwartaal 2020-1^e kwartaal 2021.

Om tegemoet te komen in de compensatie van bomen en groen op en rondom Weststad wordt momenteel onderzocht om de gronden waar buisleidingen liggen, die momenteel verpacht worden, om te vormen naar groen door het aanplanten van bomen en kruidenrijk grasmengsel.

MEERJARENPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Everdenberg Oost		Toekomstvisie	Verdere uitgifte kavels, aankoop gronden t.b.v. ontsluitingsweg, mogelijke aanleg tijdelijke ontsluiting en aanleg groen rondom duurzaam bedrijventerrein.	2022 e.v.
Herontwikkeling Galvanitas		Toekomstvisie, Bestuursakkoord	Aanpassing bestemmingsplan, Herontwikkeling terrein met leisure en woningen.	2022 e.v.

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
Vestiging van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar)	113,5	118,3	123,8	LISA	
Aantal banen (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar)	663,2	671,7	687,9	LISA	
Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron
Waardering vestigingsklimaat gemeente (score 1-10)*	7,1	-	6,3	6,3	Bedrijven enquête
Waardering ondernemersklimaat gemeenten (score 1-10)*	6,8	-	6,3	6,3	Bedrijven enquête
Aantal hectare direct uitgeefbare bedrijventerrein	0	18,2	16,2	16,2	Eigen gegevens
Organisatiegraad bedrijven op ** bedrijventerreinen. (Aangesloten bij bedrijventerreinvereniging of vallend onder BIZ)	32%	-	-	35%	Bedrijven enquête
Bereikbaarheid bedrijventerreinen*:			6	6	Bedrijven enquête
Per auto (score 1-10)	7,4	-		7,4	
Per OV (score 1-10)	5,9	-		5,9	
Aantal werkzame personen	28.105	28.952		28.000	www.oosterhout.nl , O&S informatieblad

* De bedrijven-enquête wordt 1x in de 2 jaar gehouden, laatste in oktober 2018.

** Nieuw opgenomen indicatoren vanaf 2018.

Bruisende binnenstad / Citybranding

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Opgave Binnenstad

De Binnenstad is als opgave inhoudelijk nauw verbonden met de belangrijkste strategische doelstellingen uit de Toekomstvisie 2030. De Binnenstadvisie uit 2017 is uitgangspunt voor de ontwikkelingen in de binnenstad en de te maken ruimtelijk-economische keuzes. Belangrijk uitgangspunt is een compacter centrum met minder m² winkelvloeroppervlak en kortere looplijnen. Uitvoering wordt gegeven aan de opgave Bruisende Binnenstad. Inzet van deze opgave is het aantal bezoekers aan onze binnenstad te verhogen, de leegstand van de winkels terug te dringen en het algemene beeld van de binnenstad te verbeteren. Dit door te investeren in promotie, een gevarieerder aanbod aan beleving, de kwaliteit van het vastgoed, de openbare ruimte en in het aanbod van de voorzieningen.

Faciliteren transformatieproces

De aanpak van winkelleegstand blijft ook in 2021 hard nodig. De huidige Corona crisis heeft deze zelfs versterkt. Deze aanpak vraagt om het matchen van vraag en aanbod van winkelruimte via de website Proeftuin Oosterhout. Daarnaast blijven we in gesprek met pandeigenaren om te zorgen dat de leegstaande winkelpanden er toonbaar blijven uitzien en mogelijk ook gebruikt kunnen worden voor nieuwe concepten. Waar mogelijk wordt dan ook medewerking verleend aan initiatieven die passen binnen de doelen van de Binnenstadvisie. Hiervoor is in de begroting binnen de post Investerings jaarlijks een bedrag van € 100.000 opgenomen. Om het winkelaanbod structureel te verlagen, blijven we bekijken welke locaties zich lenen voor een transformatie naar anderen bestemmingen. De hoeveelheid te transformeren winkelvloeroppervlak is ten gevolge van de Corona crisis zowel vergroot als versneld in tempo.

Verbeteren kwaliteit van de openbare ruimte in het centrumgebied

Beleving en onderscheidend aanbod zijn voor de verdere ontwikkeling van onze binnenstad bepalend. Naast de reeds ingeslagen weg naar een compacte binnenstad met eigentijdse winkels en horeca, is het belangrijk om oog te houden voor de kwaliteit van onze binnenstad. In 2021 moet de binnenstad voor bezoekers een “place to be” zijn. In dat kader gaan we samen met pandeigenaren en ondernemers door met het verder vergroenen van de binnenstad en krijgt water een prominentere rol. Vergroening van de leefomgeving vergroot de kwaliteit van het samenleven en verkleint de gevolgen van klimaatveranderingen. Groen in de stad vermindert de kans op overstromingen, reguleert de grondwaterstand, zorgt voor afname van bodemvervuiling en vermindering van hitte. Bovendien draagt dit bij aan de sfeer in de binnenstad. De gemeente biedt ruimte aan initiatieven op dit gebied. Hiermee versterken we niet alleen de sfeer in de binnenstad, maar draagt dit ook bij aan minder hittestress. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de binnenstad zullen we initiatiefnemers c.q. ontwikkelaars vragen vergroening en het “water een plek geven” mee te nemen als uitgangspunt voor de inrichting van de openbare ruimte. En er wordt verder gewerkt aan diverse kwaliteitsverbeteringen in het centrum om te zorgen dat onze binnenstad er schoon en netjes uitziet.

BIZ binnenstad

Op grond van de Verordening Bedrijveninvesteringszone Binnenstad 2018 wordt jaarlijks een directe belasting geheven. Deze BIZ-bijdrage wordt geheven ter dekking van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de binnenstad. De bijdrage is ingesteld voor een periode van 3 jaar en loopt 1 januari 2021 af. In 2020 zal in overleg met alle betrokken moeten worden besloten over verlenging van de bijdrage c.q. instandhouding van de BIZ Binnenstad. Inmiddels is de intentie uitgesproken dat Arendshof aan de BIZ Binnenstad wordt toegevoegd, zodat er 1 BIZ ontstaat voor de gehele Binnenstad. In de loop van 2020 zal een definitief besluit worden genomen over de vorming van de nieuwe BIZ, vooral ten gevolge van de huidige Corona crisis (financieel draagkarcht binnenstad, looptijd, ingroeimodel, overgangsjaar BIZ, etc.). De verwachting op dit moment is een ingroeimodel naar een bijdrage van ca. € 150.000 binnen enkele jaren. Separate besluitvorming volgt medio 2020.

Ruimtelijke toekomstvisie Arendshof

In 2021 wordt een vervolg gegeven aan de uitwerking van de ruimtelijke toekomstvisie zoals eind 2020 ingezet. Ten gevolge van de Coronacrisis is medio 2020 het bestaande visietraject van Arendshof aangepast tot een scenario analyse aangaande de impact van Corona voor de gehele binnenstad. De grootste uitdaging tot transitie van winkels naar woningen zal in Arendshof blijven, echter de uitdaging in een groter gedeelte van de binnenstad zal ook opgepakt moeten worden.

Arendsplein

In april 2020 is de geactualiseerde visie geamendeerd vastgesteld door de gemeenteraad. Ook zijn afspraken gemaakt over de kostenverdeling en grondwaardebepaling en is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Vaststelling van het bestemmingsplan is voorzien in het tweede kwartaal 2021. Na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan zal gestart worden met de sloop van de bestaande panden en de nieuwbouw van de woongebouwen en de herinrichting van het openbaar gebied.

Citymarketing

De ambities die de gemeente Oosterhout heeft rondom citymarketing, staan nog steeds overeind: het vergroten van de naamsbekendheid van “het merk” Oosterhout. Alleen de weg hiernaartoe is, onder invloed van de coronacrisis, een andere geworden. Er wordt (nog) niet voor gekozen om een geheel nieuwe citymarketingstructuur op te zetten, omdat hiervoor op dit moment onvoldoende financiën – zowel binnen als buiten de gemeente – gevonden kunnen worden. Er zal nu ingezet worden op een aantal praktische, specifieke acties voor de doelgroepen ondernemers, toeristen en (nieuwe) inwoners, aangejaagd vanuit de gemeentelijke opgave Economie en Arbeidsmarkt.

Overige ontwikkelingen

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Vergroenen Binnenstad	Verbeteren leefomgeving en versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad.	Bestuursakkoord, Toekomstvisie	Groen aanplanten in de binnenstad en initiatieven uitvoeren om de kwaliteit en beleevingswaarde van de binnenstad te verbeteren.	2022-2023
Herontwikkeling Arendsplein – ruimtelijke visie		Bestuursakkoord	Wijzigen van bestemmingsplan. Voorbereidingen van de bouw.	2022 e.v.
Uitvoering Citymarketingstrategie		Bestuursakkoord, Toekomstvisie	Samen met maatschappelijke partners uitvoering geven aan citymarketing	2022-2023

Gemeentelijke indicatoren		Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
• Burgerindicatoren					
Winkelaanbod in de gemeente		6,8	6,8	7,0	Burgerij-enq.
Waardering winkels voor dagelijkse boodschappen in de woonbuurt		7,9	7,9	8,0	Burgerij-enq
Waardering afhandeling melding openbare ruimte		6,5	6,2	6,5	Burgerij-enq
• Overige gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Gemiddeld aantal passanten in binnenstad per week*		108.000	101.100	111.000	111.000
					Centrum monitor

*Sinds 2019 andere manier van meten

Toerisme

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

In het Bestuursakkoord en de Toekomstvisie is toerisme en recreatie aangeduid als een belangrijke pijler voor de lokale economie, met bovendien nog veel groeipotentie. Voor een deel komt dat door de kwaliteiten die Oosterhout zelf heeft maar het heeft ook te maken met de gunstige ligging van onze gemeente ten opzichte van grote toeristische trekpleisters. Om de toeristische aantrekkelijkheid van Oosterhout te vergroten, is het toeristisch fonds ingesteld. Uit de in 2019 gehouden evaluatie toeristisch fonds 2017-2018 blijkt dat er (financieel en inhoudelijk) ruimte is voor nieuwe investeringen die het toeristisch profiel van Oosterhout versterken.

Een initiatief waaraan gewerkt wordt, mogelijk in combinatie met het functioneel uitbreiden van zwembad de Warande, is het realiseren van een klimvoorziening in 2021. Daarnaast wordt gekeken of – in gelijktijdigheid met de bouw van woningen in de Zwaaiikom – de aantrekkelijkheid van de jachthaven en omgeving voor waterrecreanten en campers kan worden verhoogd. De samenwerking met 7 buurgemeenten (Breda, Etten-Leur, Zundert, Rucphen, Baarle Nassau en Alphen Chaam) het waterschap, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten in het streeknetwerk LandStad de Baronie is succesvol en wordt gecontinueerd.

Toerismefonds

De opbrengsten uit de toeristenbelasting zijn jaarlijks hoger dan in de begroting was opgenomen. Overeenkomstig de gemaakte afspraken gaat jaarlijks een deel van de inkomsten naar de algemene middelen en de overige werkelijke opbrengsten naar het toeristisch fonds. De extra opbrengsten van € 140.000 worden in het toeristisch fonds gestort, waarmee de totale vulling van het toeristisch fonds naar verwachting zo'n € 300.000 op jaarbasis bedraagt. Zoals ook in 2020 zal in 2021 vanuit het toeristisch fonds een bedrag beschikbaar worden gesteld t.b.v. het ontwikkelen van citymarketing (€ 50.000) en het museumbeleid (subsidies) (€ 40.000).

Project revitalisering recreatieterreinen

Vitale recreatieparken met een gezond toekomstperspectief kunnen bijdragen aan het versterken van het toeristisch product van Oosterhout.

Medio 2018 is gestart met het project revitalisering recreatieterreinen. In dit project worden uitgebreid de recreatieparken van de gemeente Oosterhout doorgelicht, waarbij de keuze is gemaakt te starten met recreatiepark de Eekhoorn. In 2020 is ondersteuning gegeven aan het toekomstplan van camping De Eekhoorn. In 2021 blijft de focus op aanpak en monitoring bij de Eekhoorn en wordt gestart met vitalisatieproces bij enkele andere recreatieparken. Er zal speciaal aandacht komen voor mensen die op recreatieparken wonen.

De aanpak is integraal, waarbij er aandacht is voor de vrijetijdseconomie, wonen, huisvesting buitenlandse werknemers, bouw en-brandveiligheid, veiligheid in het algemeen, gezondheid en welzijn van mensen

Overige ontwikkelingen

Als gevolg van de Corona crisis gaan we de komende jaren een toename zien van vakanties in eigen land. Een soort herwaardering van de eigen omgeving gekoppeld aan een wens voor duurzamere productie van voeding en verblijf. Streekproducten worden steeds beter gewaardeerd.

Men is nog wat bevreesd voor vliegen en dat uit zich door extra vakanties in eigen land. Die ontwikkeling heeft positieve gevolgen voor de logiesector mits aan veiligheids- en kwaliteitseisen wordt voldaan. Te overwegen valt een deel van het toeristisch fonds te reserveren om innovatieve verbeteringen bij de logiesector te stimuleren. Daarnaast biedt de toegenomen belangstelling voor vakantie in eigen land kansen voor een versterking van het toeristisch profiel van Oosterhout via een op te stellen city marketing programma.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Betere benutting toeristisch fonds voor versterken toeristisch profiel en citymarketing	Meer bezoekers naar Oosterhout trekken die langer blijven en meer uitgeven	Bestuursakkoord, Toekomstvisie		2022 e.v

Ruimte om te ondernemen

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Opgave Economie en Arbeidsmarkt

Economie en Arbeidsmarkt is benoemd als kerndoelen en is inhoudelijk nauw verbonden met de belangrijkste strategische doelstellingen uit de Toekomstvisie 2030. Eind 2019 is een programma Economie en Arbeidsmarkt opgesteld. Dit conceptprogramma is in 2020 verder uitgewerkt waarbij ook aan uitvoeringsprogramma wordt gewerkt. Dit uitvoeringsprogramma wordt in 2021 samen met partners uit het bedrijfsleven, het onderwijs en de partners op het gebied van re-integratie en kennisinstellingen tot uitvoer gebracht. Hiermee werken we aan een aantrekkelijke en in economisch opzicht toekomstbestendige stad. Daarbij wordt ingezet op:

- het versterken van het ondernemersklimaat;
- binden en verbinden van partijen;
- verhogen arbeidsproductiviteit en arbeidsparticipatie;
- citymarketing en -branding.

Omdat begin 2020 er de nodige aandacht is besteed aan de gevolgen van de coronacrisis, is het programma Economie en Arbeidsmarkt pas in het najaar van 2020 concreter uitgewerkt. Eind 2020 en begin 2021 moeten de eerste resultaten hiervan zichtbaar gaan worden.

Platform High Tech Industrie

In 2021 gaan we de ervaringen die met het Logistiek Platform Amerstreek (LPA) zijn opgedaan gebruiken voor nieuwe samenwerkingen in andere sectoren en dan met name sectoren waarin er sprake is van een mismatch tussen vraag naar en aanbod van personeel. In 2021 willen we in navolging van het LPA in samenspraak met ROC West-Brabant en Avans Hogeschool een Platform High Tech Industrie oprichten / verder uitwerken (o.a. agrofood). Hierbij zal ook nauw samen worden opgetrokken met Breda Robotics waarin ook Oosterhoutse bedrijven participeren.

Stages

Ook werken we verder aan de structurele samenwerking met praktijkschool de Zwaikom en VMBO-scholen uit de regio om de leerlingen te laten "snuffelen" aan het bedrijfsleven door korte stages aan te bieden van werkgevers uit Oosterhout.

Banenbeurzen

Door het organiseren van banenbeurzen proberen we aanbod en vraag naar arbeid te matchen. In samenspraak met de logistieke sector en het onderwijsveld wordt ook in 2021 wederom een dag voor de logistiek georganiseerd.

Starters en start-ups

Initiatieven voor startende ondernemers vanuit de markt worden ook in 2021 zoveel mogelijk ondersteund en gefaciliteerd door de gemeente. Rewin heeft in 2019 de opdracht gekregen om kansrijke, innovatieve start-ups in de gemeenten in de regio West Brabant te ondersteunen op het gebied van kennis, financiering en netwerkontwikkeling. Ook in 2021 zal Oosterhout hier verder samen in op trekken met Rewin.

Winkelcentrum Zuiderhout

Als onderdeel van de onderhoudswerkzaamheden aan de Burg. Holtroplaan wordt in 2021 ook het parkeerterrein aan de zuidzijde van het winkelcentrum Zuiderhout opgeknapt. Er is in de reguliere begroting een jaarlijks budget opgenomen voor extra impulsen om de aantrekkelijkheid van het winkelcentrum te behouden.

Winkelcentrum Arkendonk

In 2020 is de Toekomstvisie voor Arkendonk vastgesteld. In de visie zijn de programmatische, ruimtelijke en financiële kaders voor de toekomstige invulling van het gebied opgenomen. In 2021 wordt verschillende onderdelen verder uitgewerkt en wordt met de uitvoering gestart.

Statushouders op de arbeidsmarkt

In een aantal arbeidsmarktsectoren hebben werkgevers moeite om geschikt personeel te vinden. Hier tegenover staat nog onbenut arbeidspotentieel, onder andere onder statushouders. Om statushouders sneller aan het werk te helpen verandert het inburgeringsstelsel vanaf 2020. Gemeenten krijgen meer regie en duale trajecten een centrale rol. Duale trajecten gaan bijdragen aan de versnelling van de (arbeids) participatie door de vroege focus naar werk en het sneller leren van de Nederlandse taal, o.a. op de werkvloer.

Afgestemd op de vraag op de arbeidsmarkt zullen in samenwerking met ondernemers, overheid en onderwijs (online) re-integratie projecten worden opgezet om meer statushouders naar de arbeidsmarkt te begeleiden.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Logistiek Platform Amerstreek – oprichten Platform High Tech Industrie	de in- en doorstroom van personeel in de sectoren logistieke en High Tech bevorderen	Bestuursakkoord	de samenwerking met LPA voortzetten en regionaal uitrollen. De ervaringen die met het LPA zijn opgedaan gebruiken voor nieuwe samenwerkingen in andere sectoren waarin er sprake is van een mismatch tussen vraag naar en aanbod van personeel (o.a. High	2022.

			Tech Industrie en agrofood)	
Gebiedsvisie Arkendonk		Bestuursakkoord	Uitvoering van de opgestelde gebiedsvisie	2022 e.v.

Landelijke indicatoren		Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
Functiemenging (%)		52,9%	53,3%	53,2%	LISA	
Gemeentelijke indicatoren		Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
• Burgerindicatoren						
Werkgelegenheid in de gemeente		6,9	6,9	7,2	Burgerij-enq.	
• Overige gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron
Aantal oprichtingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen).		94,8	n.b.	170	100	Waar staat je gemeente.nl
Aantal opheffingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen)		62,5	n.b.	105	105	Waar staat je gemeente.nl
Werkloosheidspercentage		3,5%	3,1%	4,0%	6,5%	CBS
Leegstandsindicatoren						Leegstands - monitor
Kantoren (m2)		12.400	17.900	12.500	13.000	
Bedrijven (m2)		48.000	35.100	45.000	40.000	
Winkelruimte/horeca (percentage)		15,6%	6,5%	15,8%	17%	
Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10)*		6,6	-	6,3	6,5	Bedrijven-enquete
Krapte indicator Arbeidsmarkt **						UWV
- Technische beroepen;		Krap	3,95	1,40	1,40	
- Commerciële beroepen		Krap	1,98	3,25	1,20	
- ICT beroepen;		Krap	4,99	2,36	2,50	
- Transport & Logistiek		Krap	2,45	2,02	1,20	
Aantal vacatures ***						UWV
- Technische beroepen;		3.200	3.200	1.100	1.100	
- Commerciële beroepen		1.100	1.200	1.100	1.100	
- ICT beroepen;		300	400	300	300	
- Transport & Logistiek		1.400	1.200	1.100	1.100	

* De bedrijven-enquête wordt 1x in de 2 jaar gehouden, laatste in oktober 2018, de eerstvolgende in 2021.

** Spanningsindicator arbeidsmarkt (score in derde kwartaal): 0 tot 0,25 zeer ruim aanbod, 0,25 tot 0,67 ruim aanbod, 0,67 tot 1,50 gemiddeld aanbod, 1,50 tot 4,00 krap aanbod, 4,00 of meer zeer krap.

*** Aantal openstaande vacatures bij UWV (in derde kwartaal) in de regio West-Brabant.

Prognoses ten gevolge van Coronacrisis erg onzeker.

Wat gaat het kosten?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

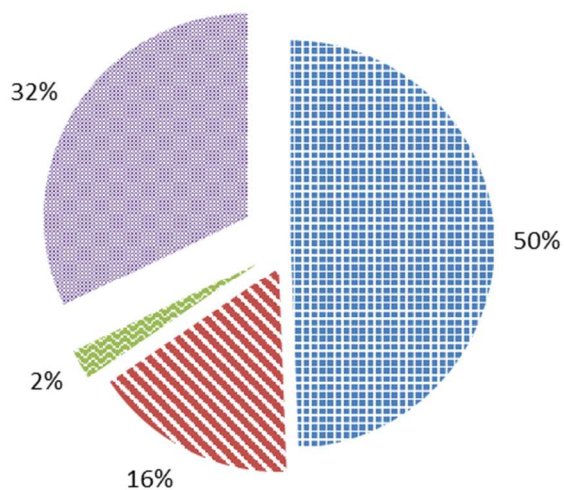
Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	1.199	1.029	1.203	1.163	1.133	1.128
Baten	214	220	219	219	219	219
Saldo baten & lasten	985	809	984	944	914	909
Storting in reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	181	210	60	20	-10	-10
Resultaat	804	599	924	924	924	919
Specificatie lasten						
De bruisende binnenstad	339	350	440	440	440	440
Toerisme en recreatie	241	227	288	248	218	218
Ruimte om te ondernemen	619	452	475	475	475	470
Specificatie baten						
De bruisende binnenstad	89	101	100	100	100	100
Toerisme en recreatie	2	0	0	0	0	0
Ruimte om te ondernemen	123	119	119	119	119	119
Mutatie reserves						
Vrije reserve	-21	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Toerisme Fonds	-160	-210	-60	-20	10	10

Belangrijke mutaties

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.5. Actualisering.

Investerings (* € 1.000)	Begroting 2021	Meerjarenraming		
		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Investerings binnenstad	350	350	350	100
Totaal	350	350	350	100

Voor het overzicht van de projecten van bovenstaande investeringen in 2021 wordt verwezen naar bijlage 3 Overzicht investeringen 2021.

■ Kosten der den ■ Inkomensoverdrachten ■ Kapitaallasten ■ Apparaatskosten

Programma 4

De levendige gemeente

Portefeuillehouders: R.van der Helm, C.Piena, A.Kastelijns

De levendige gemeente

Wat willen we bereiken? (Effect)

Onderwijs & Jeugd:

Alle jeugdigen van 0-25 jaar in Oosterhout helpen wij op weg naar maatschappelijke zelfstandigheid en een positieve deelname aan het maatschappelijk leven. Het accent ligt daarbij op het vergroten van kansen en het voorkomen van (school)uitval.

Cultuur & evenementen:

Het bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van cultuur en evenementen, het ondersteunen van kwetsbare vormen van kunst en cultuur ijveren voor het behoud van het cultureel erfgoed in de stad (inclusief het beheer van collecties).

Sport

Het bevorderen van sportdeelname door inwoners van Oosterhout, zowel uit het oogpunt van volksgezondheid als vanuit sociaal perspectief (voorkomen maatschappelijk isolement, bevorderen integratie, tegengaan overlast).

Wat gaan we ervoor doen?

- Programma Jong: jongeren in gesprek met de gemeente, samenwerking met scholen Voortgezet onderwijs;
- Inzet middelen specifieke uitkering onderwijsachterstanden;
- Huisvesting schoolgebouwen: onderzoeken naar optimalisatie luchtkwaliteit en mogelijkheden tot verduurzaming.

- 'Productiehuis' als broedplaats voor amateur(podium)kunst ;
- Cultureel Oosterhout adviseert de gemeente;
- Speelgoedmuseum: uitwerking beleidsplan;
- Lokale omroep;
- Museumbeleid;
- Doelsubsidies culturele instellingen.

- Invulling van het Lokaal Sportakkoord;
- Brede buurt: buurtsport- en cultuurcoaches, verbetering impactmonitorverbetering/verbreding impactmonitor, inzet website;
- Bewegingsonderwijs: gymlessen in De Warande;
- Oosterheidehal: continuerend exploitatie;
- Toekomst De Warande; beleids/visiedocument;
- Kleedaccommodaties Irene '58 en OVV'67 ;
- Verduurzamen sportaccommodaties;
- Jeugdsubsidies;
- Uitvoeringsplanning Sport.
- Mogelijke effecten als gevolg van de coronacrisis.

Verbonden partijen

- Regionaal Bureau Leerplicht:
Regionaal uitvoeringsprogramma: sluitend regionaal vangnet voor jongeren in kwetsbare positie, aanpak oudvoortijdige schoolverlaters, overstap onderwijsvormen, verlaging aantal thuiszitters.

Metingen

- Absoluut en relatief verzuim
- Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie
- Onderwijsvoorzieningen in de gemeente
- Waardering basisonderwijs in de woonbuurt
- Voorzieningen voor jongeren in de gemeente
- % schoolverzuim
- Verzuimpercentage RBL
- Omvang voortijdige schoolverlaters 18- en 18 +
- Omvang relatief en absoluut verzuim
- Omvang thuiszitters
- Wet Kinderopvang: aandeel tijdig afgehandelde aanvragen, aandeel geïnspecteerde locaties, aandeel ingezette handhavingstrajecten en aantal keer geen actie op tekortkomingen.

- Evenementen en festivals in de gemeente
- Aandeel 18+ dat een voorstelling bezocht
- Culturele voorzieningen in de gemeente
- Tevreden over de uitgaansmogelijkheden in de gemeente
- Verenigingen/clubs in de gemeente
- Bibliotheek: % bevolking dat lid is van de bibliotheek, aantal ingeschreven leners, bezoekers, uitlenen en scholen met de formule "De Bibliotheek op School "
- Aantal voorstellingen en kaarten De Bussel
- Aantal bezoekers musea
- Aantal verleende activiteitensubsidies binnen dit programma.

- Niet sporters %
- Sportvoorzieningen in de gemeente
- Aandeel 18+ dat minimaal één sport heeft beoefend
- Bezoekersaantallen recreatieoord de Warande
- Aantal deelnemers abonnementen Warande vanuit minimabeleid
- Aantal deelnemers zwembad Warande vanuit minimabeleid
- Aantal bezoekers Warande via samenwerkende partners
- Aantal samenwerkingspartners Warande
- Beweegt voldoende (%)

Wat mag het kosten?

	Lasten	Baten	Saldo
Onderwijs	3.428	92	3.336
Jeugd	112	0	112
Totaal	3.540	92	3.448

	Lasten	Baten	Saldo
Bibliotheek	1.612	230	1.382
Theater	2.431	814	1.617
Cultuur onderwijs	124	173	-49
Overige podia	1.347	0	1.347
Musea,archieven	263	96	167
Evenementen	328	97	231
Totaal	6.105	1.410	4.695

	Lasten	baten	Saldo
Stimulering	608	0	608
Sportparken	1.464	159	1.305
Sporthallen,gymzalen	1.219	660	559
Zwembad	2.749	869	1.880
Totaal	6.040	1.688	4.352

Wat willen we bereiken?

Onderwijs & jeugd
Alle jeugdigen van 0-25 jaar in Oosterhout helpen wij op weg naar maatschappelijke zelfstandigheid en een positieve deelname aan het maatschappelijk leven. Het accent ligt daarbij op het vergroten van kansen en het voorkomen van (school)uitval.
Cultuur & evenementen
Het bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van cultuur en evenementen, het ondersteunen van kwetsbare vormen van kunst en cultuur en ijveren voor het behoud van het cultureel erfgoed in de stad (inclusief het beheer van collecties).
Sport
Het bevorderen van sportdeelname door inwoners van Oosterhout, zowel uit het oogpunt van volksgezondheid als vanuit sociaal perspectief (voorkomen maatschappelijk isolement, bevorderen integratie, tegengaan overlast).

Wat gaan we ervoor doen?

Onderwijs en jeugd

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Programma JONG

Gemeente Oosterhout vindt het belangrijk om in gesprek te zijn met kinderen en jongeren en ze te betrekken bij taken van de gemeente.

Door middel van het programma JONG worden ieder jaar bij diverse activiteiten vele kinderen en jongeren bereikt. Het echte gesprek vindt plaats met de gemeentelijke organisatie, de uitkomsten hiervan vormen een bijlage bij beleidsnotities en evaluaties. We nodigen scholen ook weer uit om Democracy te spelen en daarbij te leren hoe een stad bestuurd wordt.

In 2021 gaan jongeren steeds meer in gesprek met college en raad over onderwerpen en ontwikkelingen die jongeren raken en belangrijk (kunnen) zijn voor de gemeente. Hiervoor zijn sinds 2019 gesprekken gevoerd met jongeren, partners, raad en gemeentelijke organisatie en is er gebouwd aan een vorm van gesprek die past bij de jongeren.

Daarnaast is er een samenwerking met de Voortgezet Onderwijs scholen in Oosterhout, zoals de speciale Curio Effent- dag en de deelname in de Leergemeenschap van Social Work van Avans.

Overige ontwikkelingen

Specifieke uitkering onderwijsachterstanden

Oosterhout is een van de gemeenten die via de specifieke uitkering onderwijsachterstanden meer middelen gaat ontvangen. Dit vindt plaats via een overgangsregeling. Het definitieve bedrag wordt €1.590.000,-. Er wordt een extra taakstelling opgenomen om de voorschoolse educatie aan doelgroepkinderen met 60% uit te breiden naar 960 uur (tussen 2,5 en 4 jaar). De (extra) middelen zullen in 2021 op de eerste plaats gebruikt worden om de voorschoolse educatie te subsidiëren en uit te breiden. Ook de NAZ (niet aanspreekbare zij-instromers) wordt vanuit deze middelen gesubsidieerd. Omdat nog niet duidelijk is wat de uitbreiding van de voorschoolse educatie voor financiële gevolgen heeft is nog geen besluit genomen over de inzet van de resterende middelen. Hiervoor wordt aangesloten bij de in programma 4 benoemde Lokale Educatieve agenda

Huisvesting schoolgebouwen

Vanaf 1 september 2020 wordt weer volledig onderwijs gegeven in het primair en voortgezet onderwijs. Vooralsnog lijken de gevolgen van corona-crisis geen effect te hebben op de fysieke omvang van de schoolgebouwen. De verwachting is wel dat ten aanzien van de luchtkwaliteit en het uitgangspunt van gezonde en frisse scholen nieuwe eisen gesteld zullen gaan worden. Hoewel het virus zich minder onder jongeren lijkt te verspreiden dient nadrukkelijk aandacht voor de docenten te zijn, welke zich dagelijks in de onderwijsgebouwen begeven. Het onderzoek ten aanzien van de optimalisatie van de luchtkwaliteit kan direct aansluiten bij het onderzoek naar verduurzaming van de schoolgebouwen, waarbij het thema frisse scholen als uitgangspunt kan worden gehanteerd. In samenspraak met alle schoolbesturen worden alle schoolgebouwen in het onderzoek meegenomen. Voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs worden op basis van enkele voorbeeld businesscases berekeningen gemaakt ten aanzien van de optimalisatie van de luchtkwaliteit en de mogelijkheden tot verduurzaming.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Niet van toepassing.				

Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) te Breda	
Doel (openbaar belang)	De samenwerking tussen de West-Brabantse gemeenten in het RBL West-Brabant zal de kwaliteit van dienstverlening verbeteren. De bundeling van mensen en middelen zal leiden tot een verdere verhoging van de deskundigheid van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders en tot meer continuïteit in de dienstverlening naar kinderen, jongeren, ouders en scholen. Het hogere doel is duidelijk: een impuls voor het voorkomen en terugdringen van verzuim en schooluitval; een ambitie waar gemeenten, onderwijs en andere ketenpartners samen voor staan.
Financiële bijdrage 2021	€ 200.446
Ontwikkelingen 2021	In het jaar 2020 wordt een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV) voor de periode 2020-2024 opgesteld. Samenwerking staat hierbij centraal. Het aanpakken van voortijdig schoolverlaten in de regio is alleen succesvol wanneer actief wordt samengewerkt tussen gemeenten, onderwijs, jeugdhulp en arbeidsmarktpartners. Bij de preventieve aanpak van het voorkomen van

Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) te Breda

schoolverlaten en de opvang en arbeidsmarkttoeleiding van jongeren in een kwetsbare positie is dit van belang. Ook de niet meer leerplichtige oud voortijdig schoolverlaters (zie ook: speerpunten 2021, oud-voortijdig schoolverlaters) terugleiden naar onderwijs of naar de arbeidsmarkt vraagt om intensieve regionale samenwerking. De volgende beleidsontwikkelingen & speerpunten staan, naast de nasleep van de Corona centraal in 2021.

1. Sluitend regionaal vangnet voor jongeren in een kwetsbare positie

We streven ernaar dat in 2021 de dienstverlening voor arbeidstoeleiding voor minder zelfredzame jongeren in geheel West-Brabant is gerealiseerd en blijvend goed loopt.

2. Aanpak oud-voortijdig schoolverlaters

Oud VSV-ers zijn jongeren die eerder dan in het lopende schooljaar met een opleiding zijn gestopt, zonder het behalen van een startkwalificatie. Door actieve benadering en samenwerking met de partners onderwijs, zorg en arbeidsmarktbeleid willen we het aantal oud-voortijdig schoolverlaters zonder werk verminderen en daarmee jeugdwerkloosheid voorkomen.

3. Overstap onderwijs (aansluiting PO en VO, aansluiting VO en MBO)

De overstap van de ene vorm van onderwijs naar het andere is een risicomoment in de schoolloopbaan van veel leerlingen. Gezamenlijk worden de leerlingen in beeld gehouden zodat geen leerlingen tussen wal en schip verdwijnen.

4. Thuiszitters

Er zijn veel uiteenlopende redenen waarom kinderen (tijdelijk) niet meer naar school gaan en thuis komen te zitten.

De 16 West-Brabantse gemeenten en de zes samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben zich via het 'thuiszitterspact' verbonden aan de ambitie dat geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder een passend aanbod van onderwijs en/of zorg.

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	4.	n.b.	2	DUO/RBL	
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	27	n.b.	24	DUO/RBL	
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers, % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs)	1,4	2,1	n.b.	Ingrado	
Gemeentelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
• Burgerindicatoren					
Onderwijsvoorzieningen in de gemeente	7,7	7,6	7,7	Burgerij-enq	
Waardering basisonderwijs in de woonbuurt	7,6	7,4	7,7	Burgerij-enq	
Voorzieningen voor jongeren in de gemeente	5,7	5,8	6,0	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron
% schoolverzuim	3,3 %	3,5%	3,0	3,0	Jaarverslag RBL*
Verzuimpercentage RBL	4,5%	4,8%	4,8%	4,8%	Jaarverslag RBL*
Omvang voortijdig schoolverlaters 18-	10	20	8	8	VSV verkenner

Omvang voortijdig schoolverlaters 18+	79	70	55	55	VSV verkenner
Omvang relatief verzuim (aantal meldingen)	351	368	300	300	Jaarverslag RBL
Omvang absoluut verzuim (aantal meldingen)*	37	25	20	15	Jaarverslag RBL
Omvang thuiszitters (aantal meldingen)	12	18	8	8	Jaarverslag RBL
<u>Wet kinderopvang</u>					
- Aandeel tijdig afgehandelde aanvragen	100%	88,2%	95%	95%	DUO**
- Aandeel geïnspecteerde locaties (KDV-BSO-GOB-PSZ)	100%	100%	98%	98%	DUO**
- Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO nieuw)	100%	100%	100%	100%	DUO**
- Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO bestaand)	8,2%	16%	25%	25%	DUO**
- Aandeel ingezette handhavingstrajecten	100%	100%	100%	100%	DUO**
- Aantal keer geen actie op tekortkomingen	0	0	0	0	DUO**

* Vanaf de start van de samenwerking in het RBL berekenen we voor Oosterhout ons "oude" verzuimpercentage. Dat was tot 2019 nodig voor de vergelijking met vorige schooljaren. Dat kan nu ook vanuit de cijfers van het RBL. Met ingang van 2021 zullen we de cijfers van het RBL als indicator gebruiken. Het RBL hanteert de volgende definitie: het % verzuim van het aantal werkprocessen verzuim. In bovenstaande tabel zijn voor dit jaar beide cijfers nog aangegeven.

Cultuur en evenementen

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

'Productiehuis', als een broedplaats voor amateur(podium)kunst

In 2021 is middels placemaking een deel van de Galvanitasfabriek ingericht als Cultuurplaats. Vooruitlopend op de herontwikkeling van de Galvanitasfabriek en de definitieve inrichting van de Cultuurplaats wordt op kleine schaal invulling gegeven aan het concept van de Cultuurplaats. Met name culturele voorlopers zullen hier een plek hebben. Het zal echter geen volledig alternatief bieden voor met name de culturele verenigingen die in de Pannehoef hun onderkomen hebben. In 2021 zal in de Pannehoef naast het bieden van onderdak aan de culturele verenigingen van Oosterhout ook geëxperimenteerd worden met het bieden van nieuwe vormen van dagbesteding en begeleiding, om zo nog meer een plek te worden van ontmoeting en verbinding.

Cultureel Oosterhout adviseert de gemeente

De cultuurnota Droom, Durf en Beleef uit 2016 geeft duidelijk weer de waarde die cultuur heeft voor de stad en de inwoners. De rol van de gemeente richt hierbij op ontwikkelen, verbinden en faciliteren, hiermee speelt de gemeente maar een klein aandeel in het culturele Oosterhout. Om kunst en cultuur in Oosterhout nog meer van de stad te laten zijn, gaan we onderzoeken of een 'Cultuurraad' (werktitel) kan helpen bij de uitvoeren van de rol van de gemeente. Voorbeeld; advisering bij onderhoud en (her)plaatsen van kunst in de openbare ruimte.

Speelgoedmuseum

In vervolg op de evaluatie van het Speelgoedmuseum is de huurovereenkomst in 2020 met 10 jaar verlengd. Deze verlenging biedt het Speelgoedmuseum de mogelijkheid om haar ambities waar te maken zoals beschreven in het nieuwe beleidsplan van het Speelgoedmuseum. Gericht op 2030 zal het museum zich gaan ontwikkelen tot een meer interactief museum, belangrijkere rol in de wijk en sociaal domein spelen.

Overige ontwikkelingen

Lokale omroep

In 2019 heeft de gemeenteraad de 'lokale omroep' aangemerkt als nieuw beleid. Daarnaast is in januari 2020 een nieuwe zendmachtiging aangegeven aan een lokale omroep. Indien deze lokale omroep een aanvraag doet voor een aanvullende bijdrage vanuit de gemeente, wordt deze aanvraag getoetst aan het door de raad vastgestelde beleidskader voor de lokale omroep. Dit beleidskader is opgenomen in de beleidsregels voor subsidieverstrekking.

Musea

Bij de vaststelling van de evaluatie Speelgoedmuseum begin 2020 is ook het museumbeleid geactualiseerd. De nieuw vastgestelde criteria vormen de basis voor de subsidieverlening aan de twee musea in 2021 e.v.

Doelsubsidies culturele instellingen

In 2020 worden nieuwe beleidskaders opgesteld voor het theater, de bibliotheek en het centrum voor de kunsten. Deze gaan als basis dienen voor de nieuwe subsidiecontracten voor de periode 2021-2024.

Overige ontwikkelingen

Corona heeft een grote impact op de culturele instellingen. In 2021 zal meer inzicht zijn wat de gevolgen zijn van Corona voor de individuele instellingen zijn.

MEERJARENPERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Gemeentelijke indicatoren • Burgerindicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
Evenementen en festivals in de gemeente	7,2	7,3	7,4	Burgerij-enq
Aandeel 18-plussers dat in de afgelopen 12 maanden een voorstelling heeft bezocht in Oosterhout	36%	38%	36%	Burgerij-enq
Culturele voorzieningen in de gemeente	7,1	7,2	7,5	Burgerij-enq
Tevreden over de uitgaansmogelijkheden in de gemeente	7,0	7,1	7,3	Burgerij-enq
Verenigingen/clubs in de gemeente	7,6	7,7	7,7	Burgerij-enq

• Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron
Percentage bevolking dat lid is van de bibliotheek	26,3%	23,7 %	25%	22%	Theek 5
Aantal ingeschreven leners	13.817	13.284	13.800	12.500	
Aantal bezoekers	235.289	244.567	240.000	240.000	
Aantal uitleningen	316.988	298.460	295.000	250.000	
Aantal scholen met de formule "De Bibliotheek op School"	10	10	11	11	
Aantal voorstellingen de Bussel:					Theater de Bussel
- Professioneel	118	126	110	80	
- Amateur	44	51	50	20	
Aantal kaarten	29.618	35.832	29.000	20.000	
Aantal bezoekers musea:					Musea
- Speelgoed- en carnavalsmuseum	12.926	15.249	14.500	10.000	
- Brabant Museum Oud Oosterhout	12.280	12.455	13.000	5.000	
Aantal verleende activiteitensubsidies binnen dit programma*	28	29	30	30	Subsidie monitor

*In 2018 is er een wijziging in de subsidieregelingen geweest. Voor activiteiten en evenementen die al meer dan drie jaar activiteitensubsidie hebben ontvangen is een nieuwe structurele subsidieregeling in het leven geroepen. Deze vallen vanaf 2018 dus niet meer onder de activiteitensubsidies.

Sport

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Maatschappelijke inzet van sportverenigingen

In 2021 wordt samen met de ambitiepartners van het Lokaal Sportakkoord verder invulling gegeven aan de ambities die in dit akkoord zijn opgenomen. Dit betreft de ambities op inclusief sporten en bewegen, duurzame positieve vitale sportomgeving en jong vaardig in bewegen. Voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord worden middelen aangevraagd bij het Rijk.

Brede Buurt

Ook in 2021 blijven de buurtsportcoaches en cultuurcoaches actief in de buurten en wijken van Oosterhout. Zij richten zich met name op de participatie van kwetsbare groepen in onze samenleving door middel van sport en cultuur. Een mooi voorbeeld hiervan is het ontwikkelde beweegprogramma voor kinderen die gebruik maakten van de noodopvang gedurende Corona-crisis. Ook zal de ontwikkelde impactmonitor verder worden verbeterd en waar mogelijk ook verbreed. Hierdoor kan er in 2021 nog beter informatiegestuurd gewerkt worden wat zal moeten leiden tot een effectievere inzet van interventies en activiteiten buurtsport- en cultuurcoaches. Ook zal de inzet van de website www.inoosterhout.nl bijdragen aan een verdere intensivering van de sport- en cultuurparticipatie onder de inwoners van de gemeente Oosterhout.

Bewegingsonderwijs

In 2020 heeft het een college een besluit genomen over bewegingsonderwijs in recreatieoord de Warande. In 2021 wordt uitvoering gegeven aan dit besluit en worden door Moove gymlessen aangeboden in het 50 meterbad.

Toekomstscenario Oosterheidehal

In 2021 wordt de Oosterheidehal doorgeëxploiteerd en wordt alleen het hoogst noodzakelijke onderhoud (schoon, heel en veilig) uitgevoerd. Er is namelijk een principebesluit genomen voor een toekomstscenario van de Oosterheidehal. Dit betreft nieuwbouw van een solitaire sporthal aan de Lodewijk Napoleonlaan. Daarnaast is besloten om de Oosterheidehal nog een aantal jaar door te exploiteren en in de volgende bestuursperiode het gekozen toekomstscenario (financieel) verder uit te werken en nog aanvullend onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden voor woningbouw en extra opwekking van duurzame energie.

Toekomst recreatieoord de Warande

Met de keuze om de afgelopen jaren meer aandacht te besteden aan de maatschappelijke programmering van De Warande is een duidelijke koers ingezet. Deze koers zal de komende jaren worden vervolgd. Doel van deze lijn is ervoor te zorgen dat de Warande een passende voorziening is voor álle inwoners en bezoekers van Oosterhout.

In relatie tot het Oosterhoutse toerisme liggen er nog veel kansen. Samenwerking met de sector 'Leisure' is hiervan een voorbeeld.

De naamsbekendheid van De Warande in Oosterhout en de regio heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld. Grote evenementen en sporters van naam hebben inmiddels hun weg naar de Warande weten te vinden. Dit alles stelt steeds meer eisen aan de bedrijfsvoering van het Sportbedrijf. Het is dan ook van belang dat het Sportbedrijf zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht blijft meegroeien met de veranderende omgeving. Om die reden is een ontwikkeltraject opgestart vanuit de missie heeft '*Wij maken het mogelijk*'. Het traject blijft overigens parallel verlopen aan het gemeentebrede ontwikkeltraject, dat vergelijkbare thema's kent. Ook de samenwerking met MOOVE loopt hierin mee.

In 2020 is gestart met een visietraject met betrekking tot het sportcluster de Warande. Tijdens het visietraject wordt stilgestaan bij de kansen op diverse thema's, waaronder evenementen (citymarketing) de maatschappelijke benutting en duurzaamheid. Het project leidt tot een beleids-/visiedocument waarin een toekomstbeeld op de Warande in 2030 is beschreven. Daarnaast bevat het beleidsdocument een routekaart om invulling te geven aan deze ambities. Het visiedocument en de routekaart wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Toekomst accommodaties Irene'58 en OVV'67

In het bestuursakkoord en het buitensportaccommodatiebeleid is opgenomen dat voetbal verenigingen Irene'58 en OVV de beschikking krijgen over een nieuwe kleedaccommodatie. De realisatie van deze accommodaties is afhankelijk van de onderzoeken naar de mogelijkheid om op de huidige sportparken woningbouw te realiseren. Voor Irene'58 in Den Hout wordt verwacht dat deze onderzoeken in 2021 zijn afgerond zijn en dat gestart kan worden met de voorbereiding voor de realisatie van de kleedaccommodatie. Hiervoor wordt een voorbereidingskrediet opgenomen in de uitvoeringsplanning Sport. Bij OVV'67 zijn tijdelijke kleedunits geplaatst in afwachting van de resultaten naar de onderzoeken over de eventuele herbestemming. De huur van de units tot en met de zomer 2021 wordt gedekt uit een krediet. In 2021 wordt een besluit genomen over het verlengen van de huurperiode van de tijdelijke units ofwel de aanschaf van de units. Dit is afhankelijk van het stand van zaken van het onderzoek. Voor de huurverlenging is een bedrag opgenomen in de uitvoeringsplanning Sport.

Verduurzamen sportaccommodaties

In de routekaart 2019-2022 voor de energietransitie is opgenomen dat wordt gestart met het verduurzamen van de sportaccommodaties als voorloper van de vastgoedportefeuille. Afgelopen jaren zijn hier diverse stappen ingezet, waaronder het aanbrengen van ledveldverlichting op diverse gemeentelijke buitensportaccommodaties. In 2021 worden de

accommodaties van ATV Scorpio en v.v. Neerlandia'31 voorzien van ledverlichting op de sportvelden. De uitgaven worden gedekt uit het restantkrediet van de uitvoeringsplanning accommodatiebeheer 2019 en exploitatiegelden duurzaamheid (10% van de totale investering)

Jeugdsportsubsidie

In 2021 wordt onderzocht of het mogelijk is om de hoogte van de exploitatiesubsidie aan sportverenigingen op een andere manier te berekenen. De hoogte van de subsidie wordt nu berekend op basis van de huur/gebruiksvergoeding en het aantal jeugdleden ten opzichte van het totaal aantal leden. Dit betekent dat niet alle verenigingen in aanmerking komen voor een subsidie, vanwege de huurcomponent. Bij het onderzoek naar een andere wijze van subsidieberekening wordt aangesloten bij het beleidsvoornemen om de maatschappelijke inzet van sportverenigingen te stimuleren.

Buitensportaccommodatiebeleid en Uitvoeringsplanning Sport

In 2021 wordt invulling gegeven aan de afspraken zoals opgenomen in de gebruiksovereenkomsten tussen de gemeente Oosterhout en de verenigingen. Daarnaast wordt volgens de geprognostiseerde uitvoeringsplanning Sport geïnvesteerd in de natuurgrasvelden bij van SCO en de veldverlichting bij Twins. Verder wordt geïnvesteerd in gymzaal Ridderstraat, gymzaal Markkant en sporthal Arkendonk. De investering in de sporthal is afhankelijk van de noodzakelijkheid van de investering en de besluitvorming over de toekomstvisie Arkendonk. Tot slot zijn middelen opgenomen voor de kleedaccommodaties bij OVV en Irene (zie ook toekomst accommodaties OVV'67 en Irene '58).

Overige ontwikkelingen

Corona virus

Op dit moment is nog onduidelijk in hoeverre de coronamaatregelen van kracht blijven in 2021. Wel is het aannemelijk dat corona gevolgen kan hebben voor sporten en bewegen in Oosterhout. Dit blijkt ook uit de eerste resultaten uit de corona impact analyse. Dit heeft onder andere betrekking op de financiële positie van verenigingen en de groei van het ledenaantal en hiermee het verhogen van de sportdeelname in verenigingsverband.

De coronamaatregelen kunnen daarnaast van invloed zijn op de beleidsindicatoren zoals opgenomen in de begroting. Als er minder bezoekers gelijktijdig zijn toegestaan in sportaccommodaties heeft dit gevolgen voor het totaal aan bezoekers en hiermee ook de inkomsten van het Sportbedrijf.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
Niet sporters (%)	n.b.	n.b.	n.b.	RIVM
Gemeentelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
• Burgerindicatoren				
Sportvoorzieningen in de gemeente	7,9	7,7	7,8	Burgerij-enq
Aandeel 18-plussers dat in afgelopen 12 maanden minimaal één sport heeft beoefend	56%	51%	55%	Burgerij-enq

• Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron
Bezoekersaantallen zwembad *	297.830	261.379	280.000	280.000	Eigen gegevens
Aantal deelnemers (abonnementen) vanuit minimabeleid	649	655	650	650	Eigen gegevens
Zwemles vanuit minimabeleid	54	57	50	60	Eigen gegevens
Aantal bezoekers recreatieoord via samenwerkende partners. **	5.100	6.200	4.500	6.500	Eigen gegevens
Aantal samenwerkingspartners recreatieoord	5	22	5	22	Eigen gegevens
Beweegt voldoende (%)***	-	-	-	n.n.b.	GGD

* In 2019 17.000 bezoekers segment zomer minder ten opzichte van raming in verband met matig zwemseizoen.

** In 2019 stijging aantal bezoeker samenwerkende partners door meer bezoek Gibbonsport.

*** Beleidsindicator nieuw toegevoegd naar aanleiding van een rekenkameronderzoek Het gaat om het percentage personen ouder dan 19 jaar dat voldoet aan de Nederlandse richtlijnen/norm over Gezond Bewegen. Deze indicator wordt meegenomen in de Brabantscan/gezondheidsmonitor van de GGD. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in 2020 en de resultaten zijn bekend in 2021

Opm. Bij de indicatoren van 2021 is geen rekening gehouden met de gevolgen van Corona, bij de opstelling van de begroting is nog geen duidelijkheid over de effecten van corona op het recreatieoord de Warande.

Wat gaat het kosten?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

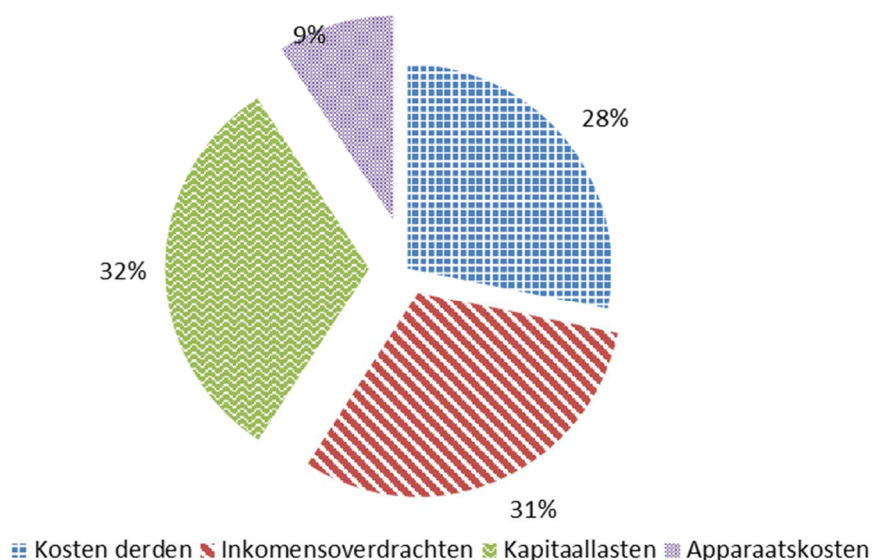
Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	14.889	15.704	15.685	15.722	15.682	15.515
Baten	4.139	3.599	3.190	3.842	3.843	3.843
Saldo baten & lasten	10.750	12.105	12.495	11.880	11.839	11.672
Storting in reserves	115	0	0	503	0	0
Onttrekking aan reserves	1.960	1.930	1.870	2.355	1.729	1.713
Resultaat	8.905	10.175	10.625	10.028	10.110	9.959
Specificatie lasten						
Onderwijs en jeugd	2.823	3.808	3.540	3.708	3.781	3.754
Cultuur en evenementen	5.983	6.091	6.105	6.096	6.118	6.109
Sport	6.083	5.805	6.040	5.918	5.783	5.652
Specificatie baten						
Onderwijs en jeugd	114	92	92	93	92	92
Cultuur en evenementen	1.478	1.396	1.410	1.410	1.410	1.410
Sport	2.547	2.111	1.688	2.339	2.341	2.341
Mutatie reserves						
Vrije reserve	-187	0	0	-503	0	0
Reserve investeringsprojecten	-1.628	-1.890	-1.870	-1.349	-1.729	-1.713
Bestemmingsreserve Toerisme recreatie	0	-40	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	-30	0	0	0	0	0

Belangrijke mutaties

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.5. Actualiseringen

Investerings (* € 1.000)	Begroting 2021	Meerjarenraming		
		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Onderwijs en jeugd:				
IHP	2.650	2.650		
Cultuur en evenementen:				
Culture gebouwen	10	70	50	45
Sport:				
Buitensportaccommodaties	485	774		847
Accommodatiebeheer binnensportaccommodaties	10	30	30	30
Gymzalen	309		42	
Sporthallen	259	73	684	
Zwembad de Warande			121	
Vrije reserve:				
Sportaccommodaties		503		
Totaal	3.723	4.100	927	922

Voor het overzicht van de projecten van bovenstaande investeringen in 2021 wordt verwezen naar bijlage 3 Overzicht investeringen 2021.

Programma 5

Ruimte & ontwikkeling

Portefeuillehouders: C. Piena, R. van der Helm, M. Willemsen, A. Kasteliins

Ruimte & Ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (Effect)	Openbare Ruimte Schone, hele en veilige buurten waarin het aantrekkelijk is om te wonen, te werken en te recreëren. Bewoners willen veilig en rustig wonen in een goed verzorgde, groene omgeving. Bedrijven vragen om kwaliteit in winkelcentra en op bedrijfsterreinen. Het bereiken van deze doelstelling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers en ondernemers.	Verkeer & Mobiliteit Het bereikbaar maken en houden van woningen, winkels en bedrijven (voor alle doelgroepen) op een zo efficiënt en veilig mogelijke wijze. Op deze manier de kwaliteiten van "Oosterhout Familiestad" als woon- en werkstad minimaal waarborgen en waar mogelijk verbeteren.	Natuur, Milieu & Afval Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd.	Ruimtelijke ordening & Wonen Via een gevarieerd aanbod van woningen en het creëren van ruimte voor bedrijven, ondersteunen van de ambities van "Oosterhout Familiestad". Op die manier wordt ervoor gezorgd dat Oosterhout een aantrekkelijke woon- en werkgemeente is en blijft voor alle categorieën inwoners.																																																																																
Wat gaan we ervoor doen?	• Leefomgeving: stimuleren lopen en fietsen, opstellen plan van aanpak 'Klimaatadaptatie', verbetering kwaliteit bij openbare ruimte projecten, ecologische aspecten, beleidskaders maaien kruidenrijke vegetaties; • Onderzoek horecapunt Slotpark; • Uitvoering herinrichting Heuvel; • Onderhoud en beheer walstroom binnenvaart; • Speelplekken.	• Uitvoering mobiliteitsvisie "Oosterhout vooruit"; • Lobby A27 en Hooipolder; • Openbaar vervoer Breda-Utrecht; • Uitwerking van OV-systeem West Brabant; • Openbaar vervoer Vrachelen; • Reconstructie rotonde Bromtol; • Leefomgeving spoorlijn Dorst; • Voorbereiding aansluiting Baarschotsestraat-N282 • Reconstructie kruispunt Vijf Eikenweg-Ketenbaan; • Ombuigingen parkeren; • Heistraat-Hoogstraat; • A27 Houten-Hooipolder, doortrekking Statendamweg.	• Duurzaamheid middels Regionale Energie Strategie West Brabant: - terugdringen van CO2 uitstoot middels uitvoering projecten in het kader van energietransitie en een duurzame gemeente; - ruimtelijke adaptatie middels risicodialogen, opstellen klimaatstrategie en uitvoeringsprogramma; - verduurzaming gemeentelijk vastgoed; - elektrische voertuigen; - samenwerking met externe partners • Toekomstbestendige milieustraat. • Afvalverwijdering: continuering wekelijkse gft-inzameling, uitvoering resultaten onderzoeken inzameling bij hoogbouw en andere vormen van afvalscheiding, intensievere handhaving dumpen afval in openbare ruimte; • MEK; • Bodembeheernota en bodemkwaliteitskaarten; • Omgevingswet.	• Woningbouwstrategie Oosterhout 2030; • Uitvoering visie Dorst; • Opstellen visie Oosteind; • Woningbouwprojecten: De Contreie, Zwaaiikom, Slotjes Midden, Zandoogje, Wilhelminahaven, Dorst-oost, Keiweg-Ridderstraat, Keiweg-Kloosterstraat, Santrijn, Slotjesveld, Tuindorp Baarschot, Gentiaanstraat, Lodewijk Napoleonlaan en, Warandelaan; • Uitvoering besluit ontwikkeling voormalig Galvanitas terrein; • Visie Hoogstraat/parkeren Catharinadal; • Anterieure overeenkomsten; • Omgevingswet: voorbereiding op invoering in 2022; • Duurzaamheids-, starters- en blijversleningen; • Opgave implementatie wijkgericht werken..																																																																																
Verbonden partijen																																																																																				
Metingen	• Waardering groenvoorzieningen woonbuurt • Waardering onderhoud groen woonbuurt • Waardering schoonhouden woonbuurt • Waardering onderhoud wegen en fietspaden in woonbuurt • Waardering straatverlichting in woonbuurt • Waardering speelplekken voor kinderen in de woonbuurt en gemeente • Speelplekken voor kinderen in de gemeente • Waardering voor maatregelen regenwaterverwerking • Aantal klachten en meldingen openbare ruimte • Gemiddelde actietijd gladheidsbestrijding • Aantal buurtbeheerprojecten	• Waardering openbaar vervoer in de woonbuurt • Openbaar vervoer in de gemeente • Waardering verkeersveiligheid in woonbuurt • Waardering parkeergelegenheid in woonbuurt • Parkeermogelijkheden in gemeente • Fietsmogelijkheden in gemeente • Verkeersveiligheid in de gemeente • Parkeertarieven (hoog tarief en dagtarief)	• Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB): voorbereiding Omgevingswet, aanpak stikstofproblematiek, project "Zeer Zorgwekkende Stoffen en PFAS", energietoezicht bedrijven, keuzes in controle branches. • Nazorg Gesloten stortplaatsen Bavel-dorst en Zevenbergen: geen ontwikkelingen.																																																																																	
Wat mag het kosten?	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>lasten</th> <th>baten</th> <th>Saldo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wegen</td> <td>6.078</td> <td>257</td> <td>5.821</td> </tr> <tr> <td>Openbaar groen</td> <td>3.592</td> <td>1</td> <td>3.591</td> </tr> <tr> <td>Buurt- en wijkbeheer</td> <td>223</td> <td>0</td> <td>223</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>9.893</td> <td>258</td> <td>9.635</td> </tr> </tbody> </table>		lasten	baten	Saldo	Wegen	6.078	257	5.821	Openbaar groen	3.592	1	3.591	Buurt- en wijkbeheer	223	0	223	Totaal	9.893	258	9.635	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>lasten</th> <th>baten</th> <th>Saldo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verkeer</td> <td>1.082</td> <td>67</td> <td>1.015</td> </tr> <tr> <td>Openbaar vervoer</td> <td>109</td> <td>3</td> <td>106</td> </tr> <tr> <td>Parkeren</td> <td>1.467</td> <td>1.854</td> <td>-387</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>2.658</td> <td>1.924</td> <td>734</td> </tr> </tbody> </table>		lasten	baten	Saldo	Verkeer	1.082	67	1.015	Openbaar vervoer	109	3	106	Parkeren	1.467	1.854	-387	Totaal	2.658	1.924	734	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>lasten</th> <th>baten</th> <th>Saldo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Milieu</td> <td>1.789</td> <td>2</td> <td>1.787</td> </tr> <tr> <td>Afvalverwijdering</td> <td>4.899</td> <td>1.117</td> <td>3.782</td> </tr> <tr> <td>Water en riolering</td> <td>3.880</td> <td>150</td> <td>3.730</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>10.568</td> <td>1.269</td> <td>9.299</td> </tr> </tbody> </table>		lasten	baten	Saldo	Milieu	1.789	2	1.787	Afvalverwijdering	4.899	1.117	3.782	Water en riolering	3.880	150	3.730	Totaal	10.568	1.269	9.299	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>lasten</th> <th>baten</th> <th>Saldo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ruimtelijke ordening</td> <td>1.987</td> <td>357</td> <td>1.630</td> </tr> <tr> <td>Huisvesting</td> <td>961</td> <td>1.111</td> <td>-150</td> </tr> <tr> <td>Grondexploitatie</td> <td>9.645</td> <td>9.472</td> <td>173</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>12.593</td> <td>10.940</td> <td>1.653</td> </tr> </tbody> </table>		lasten	baten	Saldo	Ruimtelijke ordening	1.987	357	1.630	Huisvesting	961	1.111	-150	Grondexploitatie	9.645	9.472	173	Totaal	12.593	10.940	1.653
	lasten	baten	Saldo																																																																																	
Wegen	6.078	257	5.821																																																																																	
Openbaar groen	3.592	1	3.591																																																																																	
Buurt- en wijkbeheer	223	0	223																																																																																	
Totaal	9.893	258	9.635																																																																																	
	lasten	baten	Saldo																																																																																	
Verkeer	1.082	67	1.015																																																																																	
Openbaar vervoer	109	3	106																																																																																	
Parkeren	1.467	1.854	-387																																																																																	
Totaal	2.658	1.924	734																																																																																	
	lasten	baten	Saldo																																																																																	
Milieu	1.789	2	1.787																																																																																	
Afvalverwijdering	4.899	1.117	3.782																																																																																	
Water en riolering	3.880	150	3.730																																																																																	
Totaal	10.568	1.269	9.299																																																																																	
	lasten	baten	Saldo																																																																																	
Ruimtelijke ordening	1.987	357	1.630																																																																																	
Huisvesting	961	1.111	-150																																																																																	
Grondexploitatie	9.645	9.472	173																																																																																	
Totaal	12.593	10.940	1.653																																																																																	

Wat willen we bereiken?

Openbare ruimte

Schone, hele en veilige buurten waarin het aantrekkelijk is om te wonen, te werken en te recreëren. Bewoners willen veilig en rustig wonen in een goed verzorgde, groene omgeving. Bedrijven vragen om kwaliteit in winkelcentra en op bedrijfsterreinen. Het bereiken van deze doelstelling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers en ondernemers.

Verkeer & mobiliteit

Het bereikbaar maken en houden van woningen, winkels en bedrijven (voor alle doelgroepen) op een zo efficiënt en veilig mogelijke wijze. Op deze manier de kwaliteiten van "Oosterhout Familiestad" als woon- en werkstad minimaal waarborgen en waar mogelijk verbeteren.

Natuur, milieu & afval

Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd.

Ruimtelijke ordening & wonen

Via een gevarieerd aanbod van woningen en het creëren van ruimte voor bedrijven de ambities van "Oosterhout Familiestad" ondersteunen. Op die manier wordt ervoor gezorgd dat Oosterhout een aantrekkelijke woon- en werkgemeente is en blijft voor alle categorieën inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Openbare ruimte

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

In de toekomstvisie Oosterhout 2030 wordt uitgesproken dat Oosterhout een groene, ruime en prettige leefomgeving wil creëren waar lopen en fietsen actief wordt gestimuleerd. De buitenruimte moet bovendien bijdragen aan een beter klimaat (reductie CO₂, wateropvang, minder hittestress etc.). Momenteel wordt gewerkt aan een plan van aanpak "Klimaatadaptatie", waarin we voorstellen gaan doen over hoe we in de toekomst met onze fysieke omgeving om willen gaan om in te kunnen spelen op het veranderende klimaat. Dit is een belangrijk uitgangspunt bij onze ruimtelijke ontwikkelingen in de stad. Bovendien moeten we de kansen benutten om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren bij onze openbare ruimte projecten. In ons Jaarplan Openbare Ruimte 2021 hebben wij diverse projecten geprogrammeerd die bijdragen aan Oosterhout 2030.

Voor een belangrijk deel van de openbare ruimte ligt het primaat nog steeds bij de verkeersbestemming en het parkeren. In de Toekomstvisie wordt uitgesproken dat we bij reconstructies en herinrichtingen – waar mogelijk - nadrukkelijk gaan inzetten op meer ruimte voor andere functies naast de verkeersfuncties. Daarmee kunnen behalve sport en bewegen ook klimaat- en gezondheidsdoelstellingen worden verbeterd. Daarbij mogen minder validen en ouderen niet over het hoofd worden gezien.

Ook wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan ecologische aspecten. Door het gebruik van meer bloeiende heesters en bomen en inheemse beplantingen kan de biodiversiteit worden gestimuleerd.

Voor het faciliteren van bewonersinitiatieven is jaarlijks in het JOR een bedrag van € 300.000 in het investeringsprogramma openbare ruimte geormerkt.

Bij de inrichting van de openbare ruimte en bij ruimtelijke ontwikkelingen spelen aspecten als verkeer en parkeren. Daarnaast wordt nadrukkelijk aandacht besteedt aan klimaatadaptatie en de rol die openbare ruimte daarin speelt. Inspanningen om bij renovaties en onderhoud te zorgen voor meer variatie en meer bio-diversiteit worden onverminderd doorgezet.

Voor het maaien van kruidenrijke vegetaties zal de raad nieuwe insectenvriendelijke beleidskaders hebben vastgesteld. Die worden in een nieuw contractstuk bij marktpartijen belegd. In het beheer zal worden verkend of we door werkzaamheden scherper op elkaar af te stemmen kunnen komen tot een beter resultaat.

Stadsparken:

In 2020 is een speelvoorziening in het Slotpark gerealiseerd. Deze is bekostigd vanuit het toeristisch fonds. In 2020 wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn de speelvoorziening verder uit te breiden met een horecapunt. Indien dit haalbaar blijkt, wordt het horecapunt in 2021 gerealiseerd.

Herinrichting Heuvel:

In 2020 zal het project De Heuvel verder uitgewerkt worden. De uitvoering zal in overleg met belanghebbenden gepland worden zodat er zo min mogelijk hinder ondervonden wordt. Het gehele project dient het 3^e kwartaal 2021 gereed te zijn.

Onderhoud en beheer walstroom ten behoeve van de binnenvaart:

In 2021 worden de laatste 6 walstroomkasten geplaatst op de steigers van het eiland Zwaikom. De eerste vier kasten aan de Erik Pinksterblomstraat zijn in 2020 geplaatst. Tegen betaling kunnen de schippers stroom afnemen en maken zij geen gebruik meer van generatoren die overlast voor de bewoners in de directe omgeving veroorzaken. Er is een aanneming gedaan voor het gebruik van de walstroom. Na een jaar is inzichtelijk hoeveel gebruik er gemaakt zal worden en in hoeverre het tarief dat de gemeente rekent voor de schippers kostendekkend is.

Overige ontwikkelingen

In het beleid is voorzien kleine speelplekken om te vormen tot informele speelplekken (zonder speeltoestellen). Daarmee kan een kostenbesparing worden bereikt die op andere speelplekken kan worden ingezet. Er blijkt weinig tot geen draagvlak te bestaan onder omwonenden en /burgers voor deze omvormingen. Er is daarom ingezet op een aantrekkelijker inrichting van deze informele plekken of zelfs afgezien van omvorming. De kans neemt daardoor toe dat het budget voor de inrichting en het onderhoud van de speelplekken niet toereikend is.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Jaarplan Openbare Ruimte	Verbeteren leefomgeving	Toekomstvisie	Uitvoeren JOR	2022 e.v.

Gemeentelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
• Burgerindicatoren					
Waardering groenvoorzieningen in de woonbuurt.	7,7	7,7	7,6	Burgerij-enq	
Waarderen onderhoud groen in de woonbuurt	6,2	6,6	6,6	Burgerij-enq	
Waardering schoonhouden van de woonbuurt	6,6	6,7	6,7	Burgerij-enq	
Waardering onderhoud wegen en fietspaden in de woonbuurt	6,0	7,0	7,1	Burgerij-enq	
Waardering straatverlichting in de woonbuurt	7,6	7,7	7,8	Burgerij-enq	
Waardering speelplekken voor kinderen in woonbuurt	6,9	7,0	6,8	Burgerij-enq	
Speelplekken voor kinderen in de gemeente	6,9	7,0	7,1	Burgerij-enq	
Waardering voor maatregelen tbv regenwaterverwerking	7	7,2	7,1	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron
Aantal klachten en meldingen openbare ruimte					Zaaksysteem
- product wegen/verhardingen	1.371	1.305	1.300	1.330	
- product openbaar groen*	2.040	2.680	2.000	2.300	
- product speelvoorzieningen (zie diversen)	55	73	60	60	
- product afval / ongedierte**	2.340	2.740	2.200	2.500	
- product verkeer (straatmeubilair, verkeerslichten, parkeerautomaten, stadsafsluitingen)	500	604	500	500	
- product openbare verlichting	335	312	375	320	
- diversen (reiniging en onderhoud, speelvoorzieningen riolering en water, gladheidsbestrijding, evenementen)***	2.285	2.574	2.100	2.200	
Gemiddelde actietijd gladheidsbestrijding	3 uur	3 uur	3 uur	3 uur	Eigen gegevens
Aantal buurtbeheerprojecten (incl. buurtpreventie)	22	22	20	20	Eigen gegevens

* Meer meldingen over de eikenprocessierups.

** De laagdrempeligheid van melden wordt steeds groter. In de openbare ruimte zien we geen toename van zwerfvuil.

*** Extreme buien leiden tot meer klachten over kolken en riolering.

Verkeer en mobiliteit

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Mobiliteitsvisie 'Oosterhout vooruit'

De toekomstvisie 2030 is één van de bouwstenen geweest voor de nieuwe mobiliteitsvisie 'Oosterhout vooruit' die in mei 2019 is vastgesteld door de raad. In de in 2020 vast te stellen uitvoeringsagenda vindt de doorvertaling naar concrete activiteiten plaats: wat gaan we, gegeven de prioritaire opgaven uit de mobiliteitsvisie, concreet doen, wanneer en tegen welke kosten. In de uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie krijgen ook de ambities uit het bestuursakkoord en de bevindingen van de regionale mobiliteitstafel, die zich richt op de verkeersproblematiek aan de zuidwestzijde van de stad, hun plaats.

Na afronding van de uitvoeringsagenda zal deze leidend worden voor de activiteiten in 2021. In 2021 gaan we (verder) aan de slag met de volgende onderwerpen:

Lobby A27 en Hooipolder:

We intensiveren onze lobby met buurgemeenten en het bedrijfsleven richting de provincie en het rijk om zowel het zuidelijk deel van de A27 als een volwaardig knooppunt Hooipolder op de agenda te krijgen. Een lobbystrategie moet leidend worden voor de lobby die wij, in nauwe samenwerking met buurgemeenten, de regio en het bedrijfsleven de komende jaren (2021 e.v.) gaan voeren.

Openbaar vervoer Breda – Utrecht:

Voor de verbetering van het Openbaar Vervoer op de corridor Breda - Utrecht worden meerdere trajecten doorlopen:

Voor de korte en middellange termijn wordt gekeken hoe de overlast voor de Brabantliners tussen Breda en Gorinchem/Utrecht en tussen Oosterhout en Utrecht, vanwege de werkzaamheden aan de A27 (bussen kunnen dan niet over de vluchtstrook rijden) in de periode 2022 – 2028 zoveel mogelijk beperkt kan worden. Gesprekken hierover met Rijkswaterstaat worden gevoerd door de gemeenten en de betrokken provincies (via de BAG A27 waar ook Oosterhout zitting in heeft).

Voor de lange termijn wordt enerzijds gekeken naar de mogelijkheden van een verbetering van het busconcept in 2030 op de A27 corridor en een mogelijk te ontwikkelen innovatief vervoersconcept in 2040. Dit in lijn met de landelijke ontwikkelingen van het Toekomstbeeld OV 2040, waarbij een mogelijk te ontwikkelen snelwegbusnetwerk in Nederland als aandachtspunt benoemd is (als alternatief voor het spoor). Anderzijds worden de mogelijkheden onderzocht om via het bestaande spoor (via 's-Hertogenbosch) een betere treinverbinding tussen Breda en Utrecht te realiseren.

De urgentie is op dit moment (2020) het meest aanwezig op de korte termijn, gezien de voorbereidingen voor de verbreding van de A27 Houten – Hooipolder die in de afrondende fase zijn en de afspraken die hierover moeten worden gemaakt. De onderzoeken voor de lange termijn gaan ook in 2021 gestaag door. Dit gebeurt voornamelijk in een samenwerkingsverband van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincies Noord-Brabant, Zuid-Holland en Utrecht, de gemeente Breda en de U10). Deze partijen leveren naast menskracht ook financieel een bijdrage. Andere gemeenten in de corridor, zoals Oosterhout, worden ad hoc betrokken.

Met de snelfietsroute tussen Breda en Tilburg, via Dorst (inclusief een reconstructie van het kruispunt Rijksweg – Broekstraat) zal eind 2020 met de realisatie begonnen worden. De werkzaamheden voor de snelfietsroute zullen doorlopen tot eind 2021. Het deel bij de nieuwe aansluiting N282 met de Broekstraat worden uitgevoerd binnen het project "Aansluiting van de Baarschotsestraat op de N282"

Aanleg van de snelfietsroute tussen Oosterhout en Tilburg is pas in de jaren 2022-2025 gepland daar de uitvoering daarvan (in ieder geval het gedeelte Oosterhout – Dongen) meelift met de aanleg van de nieuwe N629. Wel vinden in 2020 waarschijnlijk (onder voorbehoud van de te sluiten bestuursovereenkomst) voor deze snelfietsroute voorbereidende werkzaamheden plaats.

Verbeteren openbaar vervoer:

Medio 2023 wordt het OV in West Brabant opnieuw aanbesteed. Gezamenlijk met de provincie, de RWB en de gemeenten in deze regio wordt het nieuwe OV-systeem vormgegeven. Inmiddels is de hoofdopzet bepaald. Er komt een verdeling in Direct, Flex en Samen. Onder Direct vallen de hoofdbuslijnen, zoals de HOV verbindingen. Flex betreft aanvullend openbaar vervoer. Daarbij gaat het om lijngebonden vervoer en vervoer van en naar belangrijke OV knooppunten ("hubtaxi"). Samen betreft diverse bestaande (vrijwilligers)initiatieven zoals het automaatje en de buurtbus. Gemeenten en organisaties zijn uitgenodigd om nieuwe vormen van ov-vervoer te ontwikkelen binnen het onderdeel Samen. De verbeteringen voor de bereikbaarheid van de kerkdorpen en bedrijven moeten gevonden worden in de categorieën Flex en Samen.

De Provincie zorgt voor de financiering van de basislijnen (Direct en deel Flex). De gemeenten hebben de mogelijkheid om extra voorzieningen toe te voegen aan de basislijnvoering. De gemeente zal zelf deze "plussen" moeten bekostigen.

Er wordt een uitgangspuntennota opgesteld, waarin o.a. wordt vastgelegd wat tot de basis behoort en welke plussen mogelijk zijn. Deze uitgangspuntennota moet eind september 2020 worden vastgesteld door GS. De uitgangspuntennota vormt het vertrekpunt voor de verdere uitwerking van het OV systeem in 2021. In het uitgangspuntendocument van de gezamenlijke aanbesteding gaan we nog uit van een situatie zoals die voor Corona was. Met andere woorden: we gaan ervan uit dat in 2023 de situatie weer normaal is en dat marktpartijen in 2020/2021 weer in staat zijn om op een goede manier een inschrijving te maken voor de aanstaande aanbesteding. Dit is op dit moment echter nog hoogst onzeker. Alle in Nederland lopende of binnenkort startende aanbestedingen zijn stop gezet, waarbij een oplossing gezocht wordt voor het wel door laten lopen van het vervoer (via verlengingsafspraken of noodconcessies). Ook op landelijk niveau wordt er onderzocht wat de gevolgen van Corona zijn op de huidige en toekomstige concessies en wordt bekeken of hiervoor gezamenlijke afspraken gemaakt kunnen worden voor bijvoorbeeld de planning (Hierbij is het belangrijk dat er niet te veel aanbestedingen tegelijk gaan lopen).

Pas als daar duidelijkheid over is, kan per concessie een maatregelenpakket afgesproken worden om structureel gezonde concessies te krijgen. Vooruitlopend hierop is de provincie al in gesprek met de vervoerders om te kijken naar mogelijke maatregelen. Hierbij kan gedacht worden aan het aanpassen van de dienstverlening aan het aantal reizigers maar ook andere maatregelen om de kosten te beperken worden onderzocht.

Het bovenstaande heeft ook gevolgen voor hoe verder te gaan met de concessie West en de (gezamenlijke) aanbesteding van Flex. In het najaar 2020 verwachten we meer inzicht te hebben in de mogelijke scenario's hiervoor. Onderdeel van deze scenario's zijn onder andere de financiële consequenties, duur en start van de concessie en de vorm van de concessie en mogelijke opties voor de gezamenlijke aanbesteding van Flex en Wmo-vervoer.

Verbeteren openbaar vervoer (Vrachelen):

Om de bereikbaarheid per openbaar vervoer van Vrachelen te verbeteren, heeft overleg plaatsgevonden met Rijkswaterstaat, vertegenwoordigers van de binnenvaart, de provincie en

het openbaar vervoer bedrijf over een koppeling tussen de centrale die de beweegbare bruggen aanstuurt en het communicatiesysteem (KAR) dat voor het openbaar vervoer wordt gebruikt [als de openingstijden van de bruggen kunnen worden afgestemd op het openbaar vervoer, zou Vrachelen via een volwaardige buslijn kunnen worden ontsloten]. Naar aanleiding daarvan heeft Rijkswaterstaat in 2020 onderzoek gedaan naar vergelijkbare situaties. Hieruit is gebleken dat er weliswaar voorbeelden zijn waar brugopeningen worden beperkt vanwege autoverkeer of openbaar vervoer, maar dat die bruggen niet in beheer zijn bij Rijkswaterstaat en dat die bruggen in waterwegen liggen die met name een recreatief karakter hebben (minder beroepsvaart). Rijkswaterstaat lijkt vooralsnog niet genegen om medewerking te verlenen aan een pilot waarbij enige beperking t.a.v. de brugopeningen plaatsvindt. Enerzijds omdat prioriteit wordt gegeven aan het vervoer via het water. Anderzijds vanwege de bedrijfsvoering. De bruggen worden centraal aangestuurd vanuit de centrale in Tilburg en Rijkswaterstaat wil dat op uniforme wijze en zoveel mogelijk geautomatiseerd doen. Gezien het standpunt van Rijkswaterstaat wordt er bij de voorbereiding van de nieuwe OV concessie vooralsnog vanuit gegaan dat er geen koppeling komt.

Bromtol

In samenwerking tussen aannemer, belanghebbenden en gemeente is in 2020 het uitvoeringsplan van de reconstructie rotonde Bromtol opgesteld. De planning is dat in juni 2021 de rotonde omgebouwd zal zijn tot een 5-taksturborotonde. Onder de Weststadweg wordt een fietstunnel aangebracht om een verkeersveilige oplossing te bieden aan langzaam verkeer. Het kunstwerk "De Bromtol" zal tijdelijk verwijderd worden om de ombouw van de rotonde te kunnen realiseren. Het kunstwerk zal in deze tijd gerepareerd worden.

Spoorlijn – Dorst

Insteek is dat de negatieve effecten voor de leefomgeving vanwege de spoorlijn door Dorst tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt. De gemeente spant zich met de betrokken partners bij de Brabantroute in dat de veiligheid vanwege vervoer gevaarlijke stoffen, de geluidhinder en trillinghinder aanvaardbaar worden en blijven.

Als uitwerking van het landelijk toekomstbeeld OV wordt in 2020 door de provincie een ontwikkelagenda Spoor, HOV en Knooppunten opgesteld. De planning is dat deze agenda in september 2020 gereed is. Met betrekking tot de Brabantroute wordt ingezet op:

- vermindering van de overlast van het spoorgoederen in Brabant (door vrije kruisingen, opheffen overwegen, maatregelen tegen overlast geluid en trillingen).
- intensivering van het personenvervoer per spoor op het baanvak tussen Breda en Tilburg en toekomstige viersporigheid hiervan.

De ontwikkelagenda wordt in het najaar 2020 met het rijk besproken. Afhankelijk van de inhoud van de agenda en de afspraken die tussen provincie en rijk worden gemaakt zal hierop in 2021 geschakeld moeten worden.

Aansluiting van de Baarschotsestraat op de N282:

Met de aansluiting van de Baarschotsestraat op de N282 en de reconstructie van het kruispunt Rijksweg – Broekstraat zal gestart worden in het eerste kwartaal van 2022 aangezien er in 2021 nog een bestemmingplanwijziging plaats moet vinden.

Ombouw van het kruispunt Vijf Eikenweg – Ketenbaan naar een rotonde:

In de 2e helft 2020 start de Provincie met de reconstructie van het kruispunt Vijf Eikenweg/Ketenbaan en onderhoudswerkzaamheden aan de N631 tussen Oosterhout en Rijen. De rotonde wordt uitgevoerd met vrijliggende fietspaden. De gemeente draagt 50% bij aan de kosten van de rotonde.

Overige ontwikkelingen

Ombuigingen parkeerfonds

De eerste tranche van maatregelen worden tweede helft 2020 en begin 2021 doorgevoerd. Besluitvorming over verdere ombuigingen op de fietsenstallingen (zoals camerabewaking in plaats van fysiek beheer) moet eind 2020 plaatsvinden, zodat de maatregelen in 2021 geïmplementeerd kunnen worden. In 2021 is besluitvorming voorzien over de eventuele inzet van een scanvoertuig, fietsenstalling en digitalisering van het vergunninghoudersparkeren.

Heistraat – Hoogstraat ten oosten van de A27

Voor dit project is een investering nodig van ca. €3 miljoen. De wegen dienen aangepast te worden naar de nieuwe gebruiksfunctie als de N629 gereed is. De uitvoering zal plaatsvinden na gereedkomen van de N629, verwacht wordt dat dit ca. 2023-2024 zal zijn.

A27 Houten-Hoopolder, doortrekking Statendamweg

In de uitvoeringsovereenkomst met RWS is aangegeven dat er overeenkomsten voor afkoop beheer en onderhoud en de verkoop gronden van de composteerinrichting opgemaakt zullen worden.

In 2021 zal nader bekeken worden hoe de te ontvangen bedragen ingezet zullen worden als verbetering van de omgeving. Er wordt gezocht naar versterking van natuur rondom De Hillen en het verbeteren van de verkeersveiligheid op de Statendamweg.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Uitvoering geven aan uitvoeringsagenda nieuwe mobiliteitsvisie	Bijdragen aan doelstellingen nieuwe mobiliteitsvisie.	Toekomstvisie Bestuursakkoord	In de uitvoeringsagenda vindt de doorvertaling van de visie naar concrete activiteiten plaats.	2022 e.v.
Lobby A27 - Hoopolder	Verbeteren van de bereikbaarheid van Oosterhout. Verminderen doorgaand verkeer door Oosterhout	Toekomstvisie Bestuursakkoord	Uitvoering geven aan de in 2020 op te stellen lobbystrategie. Via reeds bestaande overlegstructuren hiervoor aandacht blijven vragen.	2022 e.v.
Snelfietsroute Oosterhout - Tilburg	Verbeteren van de bereikbaarheid van Oosterhout. Stimuleren fietsgebruik	Toekomstvisie Bestuursakkoord	Aanleg snelfietsroute waarbij voor het gedeelte Oosterhout – Dongen mee wordt gelift met de aanleg van de nieuwe N629;	2022 e.v.

Gemeentelijke indicatoren		Score	Score	Score	Bron
• Burgerindicatoren		2017	2018	2019	
Waardering openbaar vervoer in de woonbuurt		6,8	6,7	6,8	Burgerij-enq
Openbaar vervoer in de gemeente		6,7	6,5	6,5	Burgerij-enq
Waardering verkeersveiligheid in de woonbuurt		6,7	6,9	6,9	Burgerij-enq
Waardering parkeergelegenheid in de woonbuurt		6,8	6,7	6,6	Burgerij-enq
Parkeermogelijkheden in de gemeente		6,5	6,5	6,4	Burgerij-enq
Fietsmogelijkheden in de gemeente		7,9	7,9	8,0	Burgerij-enq
Verkeersveiligheid in de gemeente		6,6	6,5	6,7	Burgerij-enq
• Overige gemeentelijke indicatoren		Score	Score	Prognose	Prognose
		2018	2019	2020	2021
Parkeertarieven:					
- Hoog tarief (per uur)		€ 1,90	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50
- Dagtarief op diverse locaties		€ 3,80	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00
					Verordening parkeerbelastingen 2020

Natuur, milieu en afval

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/ Financieel Perspectief 2020/2021

Kerndossier: Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Het dossier Duurzaamheid is vorm gegeven in de Regionale Energie Strategie (RES) West-Brabant. Daarin staan de opgaves voor Oosterhout voor energiebesparing, duurzame opwekking elektriciteit en duurzame opwekking warmte. Het tempo ligt steeds hoger, omdat in 2030 het doel van CO2 reductie al voor 49% bereikt moet zijn. Concrete projecten dienen zich aan, afspraken met partners moeten worden vastgelegd, middelen moeten beschikbaar gesteld worden.

De klimaatverandering vraagt ontegenzeggelijk ook in Oosterhout om ingrepen. Meer wateroverlast, langere periodes van (extreme) hitte en droogte en bodemdaling zijn de effecten die we ook in onze gemeente in toenemende mate zullen gaan zien. Om de toekomstige impact op de gezondheid van onze inwoners te beperken en de leefbaarheid van onze gemeente te waarborgen, is het nu noodzakelijk te bepalen welke acties en in welk tempo noodzakelijk en gewenst zijn.

De opgave voor Duurzaamheid is in de fase van grootschalige projecten gekomen (Energiepark A59, Wijk UitvoeringsPlannen).

Zoals in de Perspectiefnota 2020 is aangegeven, loopt deze aanpak via twee sporen:

Terugdringen CO2-uitstoot:

Het eerste spoor ziet toe op het beperken van de klimaatverandering (onder andere het terugdringen van CO2-uitstoot) door energie transitie. Hier is een Regionale Energiestrategie (RES) voorbereid; daarin bepalen zestien gemeenten, 2 waterschappen, de Provincie Noord-Brabant en Enexis in West-Brabant een gezamenlijke aanpak van de energietransitie, die moet leiden tot nagenoeg energieneutrale gemeenten in 2050. Het ligt in de planning dat alle raden van de gemeenteraden in 2021 de Regionale Energiestrategie v1.0 vaststellen.

In het ambitiedocument, 'Vol energie samenwerken aan de duurzame toekomst van Oosterhout, ambities voor de energietransitie tot 2030' zijn meerdere ambities opgenomen in het kader van duurzaamheid. De ambities komen voort uit het klimaatverdrag van Parijs

(2015), maar zijn ook afkomstig uit het bestuursakkoord en de toekomstvisie 2030. Aan deze ambities is een uitvoeringsagenda gekoppeld: 'vol energie samenwerken aan de toekomst van Oosterhout, routekaart energietransitie 2019-2022'. In deze uitvoeringsagenda is een apart financieel kader opgenomen voor de jaren 2019 t/m 2022.

Het ambitiedocument en de uitvoeringsagenda bestaan uit 2 delen: enerzijds de energietransitie, anderzijds hoe wij onze eigen organisatie (gebouwen, materieel, medewerkers), inwoners en bedrijven helpen verduurzamen.

In 2021 gaan we de volgende projecten uitvoeren in het kader van de energietransitie:

- Vertalen van de warmtetransitie visie (opgesteld in 2020) naar een Routekaart en uitvoeringsplannen per wijk.
- Nieuwe projecten uitvoeren voor het verder verduurzamen van het Amernet (warmtenet via de Amercentrale, doorlopend).
- Het project: 'Zon op bedrijfsdaken' wordt in 2021 voor het 3^e jaar uitgevoerd.
- Voortzetten van de besparingscampagne om de inwoners van Oosterhout bewust te maken van het veranderende klimaat en de gevolgen daarvan. Inwoners worden gewezen op het belang van het isoleren van hun woning en overige energiebesparende maatregelen, o.a via het RRE project. Dit project loopt door tot 2022.
- Voortzetten instrumentarium Duurzaamheidsleningen (isolatie, energieopwekking en toegankelijkheid woningen en maatschappelijk vastgoed,- Voortzetten van het Duurzaam Informatie Punt (DIP) dit is een (winkel-)lokatiewaar de inwoners van Oosterhout informatie kunnen ophalen over het verduurzamen van hun woning. Tevens kunnen ze via dit loket contact opnemen met ONE (voor bijvoorbeeld een energieambassadeur) en ook alle lokale bedrijven/ondernemers vinden om werkzaamheden te verrichten.

In 2021 voeren wij onderstaande projecten uit in het kader van een duurzame gemeente. Het gaat om de volgende projecten:

- Uitreiken Groene Pluim aan duurzaamste/innovatiefste bedrijf in Oosterhout.
- Faciliteren en ondersteunen van een innovatief project rondom CO2 reductie en/of Klimaatadaptatie.
- Ontwikkelen van een gebouwspaspoort voor 6 gebouwen die gemeentelijk eigendom zijn.
- Stimuleren van bedrijven om circulair te ondernemen, waarbij ook afval van het ene bedrijf ingezet wordt als grondstof voor het andere bedrijf
- Stimuleren, informeren en faciliteren inwoners en bedrijven om te verduurzamen (doorlopend).
- Opstellen van een Routekaart voor een gemeente breed oplaadinfrastructuur.

Ruimtelijke adaptatie

Het tweede spoor betreft het omgaan met de gevolgen van het veranderende klimaat (ruimtelijke adaptatie). Op grond van het Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is de gemeente verplicht om een strategie te bepalen hoe de overlast van de klimaatverandering zo beperkt mogelijk gehouden kan worden. Dit op basis van een risico-inventarisatie en een dialoog daarover met betrokken partijen. Medio 2020 startten de risicodialogen. Op basis van de uitkomsten van deze dialogen zal in 2021 een klimaatstrategie (beleidsplan) opgesteld worden met een uitvoeringsprogramma dat door de raad wordt vastgesteld. Daarin zullen voorstellen worden gedaan over hoe we in de toekomst met onze fysieke omgeving willen omgaan om te kunnen inspelen op de risico's van het veranderende klimaat. Dit wordt een belangrijk uitgangspunt bij onze ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. Vanaf 2021 is € 50.000 gereserveerd voor klimaat adaptatie als onderdeel van het totale duurzaamheidsbudget.

Toekomstbestendigheid Milieustraat

Door de groei van Oosterhout kan de milieustraat de grote toestroom van bezoekers steeds moeilijker aan, er staan lange wachtrijen. De overbelasting leidt tot klachten van ontevreden bewoners en omliggende bedrijven, resulteert in een problematische verkeerssituatie en creëert een onwenselijke situatie voor de medewerkers van de milieustraat. Rekening gehouden met de groei van Oosterhout met het oog op 2030 moet deze situatie worden verholpen.

Inmiddels zijn de aanpassingen op het bordes en het creëren van een by-pass afgerond.

Door de maatregelen vanwege Coronavirus zijn de veruimde openingstijden uitgesteld maar worden zo snel als mogelijk alsnog ingevoerd. De aanpassingen aan de openbare ruimte en de inrichting van de loswal wordt in 2021 verder voorbereid en uitgevoerd.

Frequentie wekelijkse gft inzameling

Dit is reeds geïmplementeerd in de jaarkalender voor de huishoudelijke afvalinzameling. In 2021 wordt dit gecontinueerd.

Onderzoek GF-inzameling bij hoogbouw

Het onderzoek is uitgebreid naar een efficiëntere inzameling bij Hoogbouw ansich. Niet alleen GF maar ook andere fracties zoals papier en restafval worden onderzocht. In 2021 zal na een college besluit uitvoering worden gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek. De raad wordt hierover in het 4^e kwartaal van 2020 geïnformeerd.

Onderzoek andere vormen van afvalscheiding (PMD bij restafval)

Een overgang van bronscheiding van PMD naar nascheiding van PMD is een grote stap. Voor de afvoer van restafval participeert de gemeente Oosterhout samen met een groot aantal Brabantse gemeenten in een langdurig contract.

Het stoppen van bronscheiding is een vrij definitieve keuze voor de lange termijn waarbij sprake kan zijn van desinvesteringen en veranderingen in materiele en personele inzet. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat vergoedingen van het Afvalfonds een onzeker karakter kunnen hebben. De hoogte van de vergoeding voor bronscheiding is inmiddels bekend. De vergoeding voor nascheiding is nog onzeker. De verwachting is dat de vergoeding voor nascheiding de handelingskosten van het nascheiden kunnen bekostigen maar dat er onder aan de streep niets overblijft aan extra inkomsten. Dit is bij bronscheiding wel het geval.

Het onderzoek is afgerond en is in juli 2020 voorgelegd aan het College. Na besluitvorming zal ook de raad worden geïnformeerd.

Intensievere handhaving dan in het verleden op het dumpen van afval in de openbare ruimte

In het 3^e kwartaal van 2020 wordt nieuw handhavingbeleid ter besluitvorming voorgelegd aan het college. Dit uitvoeringsbeleid maakt het juridisch mogelijk om intensiever te gaan handhaven op dumpen, verkeerd aanbieden van afval en het te lang buiten zetten van de minicontainers.

Overige ontwikkelingen

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed:

In de uitvoeringsplanning accommodatiebeheer is het plafond met 10% structureel verhoogd dat wordt ingezet voor aanschaf van duurzame installaties.

Bij iedere investering in renovatie en onderhoud wordt een duurzaamheidsafweging gemaakt. Daar waar sprake is van vervanging van licht- of warmte elementen wordt led verlichting en waar mogelijk hybride ketels toegepast. Bij nieuwbouw, wordt de meest haalbare duurzaamheidsambitie nagestreefd op basis van isolatiewaarden, in combinatie met

zonnepalen. Voor het stadhuis is als ambitie geformuleerd dat bij nieuwbouw er een energieneutraal gebouw wordt gerealiseerd. Daarnaast wil de gemeente (op beperkte schaal) laten zien welke mogelijkheden er zijn voor extra duurzaamheids impulsen. Gemeente Oosterhout wil haar voorbeeldrol pakken om de duurzaamheidsambities vanuit het klimaat akkoord te kunnen halen.

Electrische voertuigen:

In de aanbestedingen voor nieuwe voertuigen wordt standaard gekozen voor een elektrische uitvoering, tenzij dit echt niet anders kan. De oplaadpunten voor deze voertuigen worden zoveel mogelijk voorzien van stroom van zonne-energie. Deze oplaadpunten zijn zoveel mogelijk openbaar toegankelijk.

Samenwerking met externe partijen:

Stichting ONE is de gesprekspartner voor alle verduurzamingsprojecten die opgestart zijn en worden in de gemeente Oosterhout. Voor de brandweerkazerne Vaartweg is door Stichting ONE SDE + subsidie ontvangen, met als doel in 2020 ca. 500 zonnepanelen te plaatsen ten behoeve van de eigen stroomvoorziening van de brandweer. Daarnaast wordt onderzocht op de brandweerkazerne op de (uitbreiding van) de stadsverwarming kan worden aangesloten. Bij de ontwikkeling van Everdenberg Oost is het uitgangspunt aardgasloos verwarmen. Daar zijn diverse duurzame alternatieven afgewogen, waarvan de meest kansrijke in 2021 wordt aangelegd. Overige verduurzamingsprojecten lopen eveneens in samenspraak met Stichting ONE.

MEK

Uit de jaarcijfers van de afgelopen jaren is gebleken dat het moeilijk is om het MEK financieel draaiende te houden. Op basis van de jaarcijfers van de afgelopen vijf jaren en de daarbij behorende financiële verantwoording wordt in de tweede helft van 2020 onderzocht waar de tekorten ontstaan, hoe deze ontstaan en wat de hoogte hiervan is. Vervolgens wordt bepaald wat de hoogte van de subsidie van de gemeente moet zijn, om het MEK een gezonde financiële basis te bieden.

Daarbij wordt rekening gehouden met de nieuwe ontwikkelingen op het MEK, waaronder ter beschikking stellen van de locatie aan de zorgpartners voor dagbestedingsdoeleinden.

Bodembeheernota en bodemkwaliteitskaarten

Doel van het bodembeleid in de regio is: "zoveel mogelijk grond binnen de regio hergebruiken zonder daarmee de duurzaamheid van de bodem te belemmeren". Dit doel kan alleen worden gerealiseerd met een bodembeheernota. Hierin zijn de regels en procedures omtrent het binnen de regio (opnieuw) toepassen van (licht verontreinigde) grond en baggerspecie als bodem nader vastgesteld en toegelicht.

De in de bodembeheernota gebruikte bodemkwaliteitsdata betreft een moment opname. Indien gegevens uit toekomstige onderzoeken een significante uitbreiding van de aanwezige bodemkwaliteitsdata vertegenwoordigen, kan dit reden zijn om de bodembeheernota tussentijds te actualiseren.

De wettelijke geldigheidsduur van de bodembeheernota is 10 jaar. De bodemkwaliteitskaarten en functiekaarten waar de bodembeheernota op is gebaseerd, dienen daarentegen elke 5 jaar te worden geactualiseerd op basis van nieuwe en/of beschikbare data. Gezien de ouderdom van zowel de bodembeheernota als de bodemkwaliteitskaarten, zullen deze in 2021 moeten worden aangepast. Hiervoor zijn gelden opgenomen.

Omgevingswet

De Aanvullingswet bodem en het Aanvullingsbesluit bodem integreren het onderwerp bodemkwaliteit in de Omgevingswet. Op hoofdlijnen blijft het huidige bodembeleid met betrekking tot bodem na de stelselherziening hetzelfde. De kosten voor het beheer van de

bodem en de ondergrond en de aanpak van de bodemverontreinigingen (de werkvoorraad) en daarmee de effecten voor de decentrale overheden als gevolg van het verschuiven van verantwoordelijkheden dienen nog nader te worden bepaald. Dit zal onderdeel zijn van de totale kosten voor invoering omgevingswet.

MEERJAREN-PERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Oosterhout		Bestuursakkoord, Toekomstvisie		2020 e.v.
Uitvoeringsagenda duurzaam Oosterhout 2019-2022 (routekaart energietransitie		Toekomstvisie Bestuursakkoord	Continu proces	2020 e.v.

Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	
Doel (openbaar belang)	Deze gemeenschappelijke regeling (GR) is de afgeslankte vorm van de gemeenschappelijke regeling Milieu Afval Regio Breda. Enerzijds is deze regeling opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant in de vorm van het thema Ecologie / Duurzaamheid, anderzijds is de GR Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen blijven bestaan.
Financiële bijdrage 2021	€ 79.349
Ontwikkelingen 2021	Hier zijn geen ontwikkelingen te melden.

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	In 2009 zijn landelijke afspraken gemaakt over de vorming van een dertigtal Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) voor de uitvoering van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op het gebied van milieu. De hoofdreden voor het oprichten deze omgevingsdiensten, zoals de OMWB, is dat de overheid wil investeren in de kwaliteit van de processen die van belang zijn voor de veiligheid van de leefomgeving. Overige doelstellingen zijn: - Verminderen van versnippering in de uitvoering van de VTH-taken om eenduidiger en effectiever op te kunnen treden tegen slecht naleefgedrag; - Versterken van de kritische massa, expertise en deskundigheid voor de taakuitvoering door het bundelen van personeel in één organisatie; - Creëren van een 'level playing field' voor burgers en bedrijven met een gelijke benadering en behandeling; Een centraal punt met milieu-informatie die uitwisseling en afstemming verzorgt tussen bestuursrecht en strafrecht (politie, openbaar ministerie).
Financiële bijdrage 2021	€ 1.001.047
Ontwikkelingen 2021	Het in werking treden van de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2022 geeft, ook met de uitstelling van de wet Kwaliteit borging en de overdracht

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) te Tilburg

van de bodemtaken, voor 2021 wel iets meer tijd om de taken en ICT goed voor te bereiden. Ook is er ruimte om de afspraken over uitvoering met elkaar goed vast te leggen.

- In het najaar 2020 wordt bekend wat de concrete betekenis is van het nieuwe bestuursakkoord van de Provincie Noord-Brabant m.b.t. agrarisch en de aanpak van de stikstofproblematiek. Hierbij is ook aan de orde wat de betekenis hiervan is voor de spreiding van aanvragen van de veehouderijen in de loop van de komende jaren, beginnend in 2021.
- In 2021 zal binnen het project 'Zeer Zorgwekkende Stoffen en PFAS' meer worden ingezoomd op gemeentelijke inrichtingen. Hierbij zal tevens waar nodig, de ketenanalyse worden ingezet.
- Het doorlopende energie toezicht bij bedrijven in 2021, is een effectief instrument voor de uitvoering van de vast te stellen RES en klimaatdoelstellingen.

Er zal in 2021 met de uitgangspunten uit het GUK (Gemeenschappelijk Uitvoerings Kader) en met informatie gestuurd en risicogericht werken, als ook met een risicomatrix, gerichtere keuzen gemaakt kunnen worden. Hiermee wordt bepaald welke branches meer en welke minder gecontroleerd moeten worden om zo toezicht efficiënter te kunnen invullen.

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	68,5	72,5	n.b.	CBS
Hernieuwbare elektriciteit (%)	8,1%	9,7%	n.b.	RWS
Gemeentelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
• Burgerindicatoren				
Waardering inzamelen huisafval in de woonbuurt	7,3	7,2	7,5	Burgerij-enq
Waardering gemeentelijke milieustraat	-	7,8	7,8	Burgerij-enq

Ruimtelijke ordening en wonen

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Kerndossier: Woningbouw en leefomgeving

Vanuit onze economische vitaliteit en daarmee de aantrekkelijkheid van onze gemeente voor het bedrijfsleven is Oosterhout gebaat bij een voldoende aanbod aan potentiële werknemers. Als gevolg van de vergrijzing staat dit aanbod onder druk. Dat betekent dat er een opgave ligt om meer jongvolwassenen aan Oosterhout te binden. Woningmarkt en woningbouwproductie zijn daarvoor belangrijke instrumenten. Het is tegen die achtergrond vooral van belang dat onze gemeente blijft beschikken over voldoende woningen voor deze categorie (nieuwe) inwoners. Dit betekent dat wij werk moeten maken van herijking van het bestaande woningbouw- en volkshuisvestingsbeleid:

we moeten niet langer bouwen wat de markt vraagt, maar waaraan onze gemeente – gezien de Toekomstvisie 2030 – uit strategisch oogpunt behoefte heeft.

Om die reden zijn wij voorstander van een fundamentele gedachtewisseling over de koers van de woningbouw in onze gemeente. Daarbij staat vooral de vraag centraal of de huidige en toekomstige woningbouwplannen – in bestaand stedelijk gebied, niet zelden in de vorm van appartementen – nog aansluiten bij onze strategische opgaven.

De “Woningbouwstrategie 2030 geeft antwoord op de volgende vraagstukken:

1. Voor wie moeten we de komende jaren bouwen om invulling te kunnen geven aan de opgaven van de Toekomstvisie Oosterhout 2030?
2. Wat voor soort woningen willen we bij voorkeur de komende jaren toevoegen aan onze woningvoorraad om juist deze groepen inwoners te trekken? Met andere woorden, wat zijn verstandige producten om te bouwen vanuit de demografische tendensen en het gewenste toekomstperspectief van onze gemeente? Moeten we inzetten op producten die gaan zorgen voor doorstroming in de bestaande voorraad? Of is deze doorstroming moeilijk in gang te zetten en kunnen we beter de inzetten op toevoegen van bepaalde type nieuwbouwwoningen en zo ja welke?
3. Welke locaties (zowel binnen als buiten bestaand stedelijk gebied) zijn geschikt om deze ambities te realiseren en hoe wordt gezorgd dat hierbij ook invulling wordt gegeven aan de overige opgaven uit de Toekomstvisie (duurzaamheid, klimaatadaptie, kwaliteit leefomgeving, voorzieningenniveau, moderne zorg etc.).

Bij het opstellen van de Woningbouwstrategie Oosterhout 2030 wordt nadrukkelijk de inbreng van onze stakeholders en inwoners aan de voorkant meegenomen. De vastgestelde woningbouwstrategie wordt uitgevoerd en jaarlijks gemonitord en gerapporteerd aan de raad. De monitoring en rapportages vinden plaats aan de hand van een ‘Routekaart’ die inzicht geeft in de prioritering van de woningbouwprojecten (welke projecten worden wanneer opgepakt).

Waar nodig zal de Woonvisie op de uitkomsten van de woningbouwstrategie worden aangepast.

Eind 2020 wordt voor Den Hout een visie vastgesteld, waarin is aangegeven wat de behoefte aan woningen in Den Hout is en welke locaties voor woningbouw in aanmerking komen. Daarbij is ook beschreven hoe de woningbouw in Den Hout wordt gefaseerd. In 2020 is gestart met de uitvoering van de eerste fase (onderzoek) waarna vanaf 2021 planvorming en procedure plaatsvindt.

In 2021 wordt voor Oosteind eenzelfde proces doorlopen om samen met de inwoners te komen tot een visie, waarin is aangegeven wat de behoefte aan woningen is in Oosteind is en welke locaties voor woningbouw in aanmerking komen.

In 2021 “bouwen” we onder meer met de volgende projecten verder aan Oosterhout 2030:

De Contreie

Het jaar 2021 staat in het teken van het verder afbouwen van de Contreie. Met name op de zuidwestlocatie is in 2020 druk gebouwd door verschillende projectontwikkelaars en particulieren. Er zijn hier diverse deelprojecten opgeleverd, in 2021 wordt gestart met het inrichten van de buitenruimte daar. Als de gehele zuidwestlocatie afgebouwd is, wordt de bouwweg weggehaald. Op deze locatie wordt daarna het zuidelijk deel van de Ecologische Verbindingszone aangelegd. De voorbereidingen hiervoor starten medio 2020. Naar verwachting wordt in 2021 gestart met de bouw van een appartementencomplex op het Vrachelsplein. Verder staat voor 2021 een verdere uitwerking van het deelgebied “Lanspunt” op de planning.

Zwaaikom

In 2021 wordt doorgebouwd aan de Zwaaikom. Voor het plandeel de Laverie betekent dit bouwrijp maken van de tweede fase en vervolgens de bouw van woningen. In 2021 wordt gestart met het bouwrijp maken van het eiland, daar hoort ook de aanleg van de bouwweg aan de Korenbocht bij. De verkoop van de woningen voor de eerste fase loopt door en er wordt gestart met de bouw van de brug van het eiland naar de Wilhelminakanaal Oost. Daarnaast wordt de oostkant van het eiland heringericht zodat de nieuwe bewoners kunnen genieten van hun groene omgeving.

Slotjes Midden

In 2021 worden de grondgebonden woningen aan de Baron van Hallstraat en Loevensteinlaan (20 woningen) opgeleverd. Ook wordt de bouw van de twee appartementengebouwen aan het Wilhelminakanaal Noord, tussen de Van Hogendorpstraat en de Johan de Wittstraat (126 appartementen) afgerond. Aansluitend wordt de openbare ruimte in dit gebied (her)ingericht. In 2021 worden de plannen voor de woningen en het openbaar gebied tussen de Johan de Wittstraat-Wilhelminakanaal Noord-Heinsiusstraat-Loevensteinlaan verder uitgewerkt, zodat in de 2021 gestart kan worden met de bouw.

't Zandoogje

In 2020 is gestart met de bouw van de twee appartementencomplexen. De complexen worden naar verwachting tweede helft 2021 opgeleverd. Aansluitend daarop start de gemeente met in het inrichten van de buitenruimte. Deze werkzaamheden zullen indien conform planning wordt opgeleverd, in de loop van 2022 worden afgerond.

Wilhelminahaven

Het plan ziet op de bouw van 227 woningen, die in twee fasen gerealiseerd zullen worden. In 2021 wordt de bouw van de eerste fase van het plan afgerond. In 2021 start de verkoop van de woningen van de tweede fase van het project. In 2021 start ook de bouw van de tweede fase van het plan.

Dorst-Oost

In 2021 worden de bestemmingsplannen voor de locaties Dorst-Oost en Steenovensebaan 28 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Afhankelijk van de daarop volgende procedure zal in de 2021 de omgevingsvergunning voor de realisatie van de woningen worden aangevraagd en zal gestart worden met de verkoop van de woningen. In 2021 zullen de plannen voor beide locaties nader uitgewerkt worden op besteksniveau voor wat betreft het bouw- en woonrijp maken van beide locaties.

Keiweg- Ridderstraat

Het plan voor de herontwikkeling ziet op de bouw van 53 appartementen. Streven is om het bestemmingsplan in 2021 ter vaststelling aan de gemeenteraad aan te bieden. Aangezien dit bestemmingsplan gelijktijdig met de procedure rond de omgevingsvergunning zal lopen (coördinatiebesluit) kan gelijktijdig met de vaststelling de omgevingsvergunning voor de ontwikkeling verleend worden.

Keiweg-Kloosterstraat

Op de locatie van de voormalige garage Ligtfoot aan de Keiweg wil een ontwikkelende partij 27 appartementen voor starters realiseren. Het plan hiervoor is in 2020 in procedure gebracht tot herziening van het bestemmingsplan om de realisatie van de woningen mogelijk te maken. De verwachting is dat in de tweede helft van 2021 gestart zal worden met de bouw van de appartementen. Ook wordt met de ontwikkelende partij een anterieure overeenkomst gesloten. Aansluitend zal door Thuisvester de locatie De Burcht worden aangepakt (aanpassing gevels, aanpassing appartementen). Deze "upgrade" past binnen het huidige geleedende bestemmingsplan en zal in 2021 plaatsvinden.

Santrijn

In 2021 zijn de parkappartementen in het Santrijnpark in aanbouw. Na oplevering van deze appartementen in 2022 kan gestart worden met de tweede fase van de aanleg van het park, zodat de totale herinrichting van het Santrijnpark in 2022 is afgerond. De aanpassingen voor het Waterlooplein worden in 2021 uitgevoerd.

Slotjesveld, locatie voormalige brandweerlocatie:

Op deze locatie worden 46 sociale huurappartementen voor jongeren gerealiseerd. Afhankelijk van het verloop van de bestemmingsplanprocedure wordt in 2021 gestart met de bouw van het appartementencomplex.

Tuindorp Baarschot

Het plan ziet op de realisatie van ca. 150 woningen aan de westzijde van Dorst, waarvan er al 97 zijn gerealiseerd. In 2021 worden de laatste ca. 21 woningen opgeleverd.

Gentiaanstraat:

Dit plan betreft de realisatie van 8 patiwoningen op de locatie van de voormalige bibliotheek. Het bestemmingsplan wordt binnenkort in procedure gebracht. In verband met een aangetroffen bodemverontreiniging is het noodzakelijk nader onderzoek te doen naar de omvang van deze verontreiniging in het grondwater; eventueel met een sanering tot gevolg. De planning is dat de woningen in 2021 worden gerealiseerd.

Lodewijk Napoleonlaan:

Betreft de herontwikkeling van het huidige dagactiviteitencentrum van Prisma tot een woonlocatie (24 wooneenheden) voor de doelgroep ouderen met een beperking. In 2020 wordt de procedure opgestart om deze ontwikkeling mogelijk te maken aan de hand van een buitenplanse afwijking op het bestemmingsplan. Met de ontwikkelende partij wordt een anterieure overeenkomst afgesloten. De start van de bouw staat gepland voor 2021.

Warandelaan; herontwikkeling (voormalige) locaties Intergas/Thebekantoor

In 2019 en 2020 hebben initiatiefnemers gewerkt aan een woningbouwprogramma voor de locatie Intergas/Thebe. Op het moment dat overeenstemming is bereikt, wordt de bestemmingsplanprocedure doorlopen met als doel de realisatie van circa 160 appartementen, waaronder sociale huurwoningen en zorgwoningen.

Galvanitas

De ontwikkeling Galvanitas is een particulier initiatief en betreft een herontwikkeling van de niet meer in gebruik zijnde Galvanitasfabriek naar een combinatie van leisure, cultuur en wonen. De voormalige fabriekshallen blijven hierbij behouden. Eind 2019 is het plan gepresenteerd aan het college. Naar aanleiding hiervan heeft het college besloten het plan vrij te geven voor de omgevingsdialoog. Deze dialoog heeft begin 2020 plaats gevonden door de initiatiefnemers. Initiatiefnemers hebben in 2020 gezocht naar een partner om het gewenste woning- en leisureprogramma te realiseren. Uit deze samenwerking volgen een aantal wijzigingen ten opzichte van het plan waar het college in 2019 mee heeft ingestemd. In 2020 worden deze wijzigingen verder uitgewerkt. Bij akkoord van college en raad, wordt in 2021 de procedure voor de herziening van het bestemmingsplan doorlopen om de ontwikkeling daadwerkelijk mogelijk te maken. Ook wordt dan een anterieure overeenkomst opgesteld.

Visie Hoogstraat/parkeren Catharinadal

Binnen het gebied de Heilige Driehoek spelen een aantal zaken zoals de gewenste uitbreiding van de parkeerplaatsen bij Catharinadal, de reconstructie van de N629 en de aanpassing van de buslijn. Ten aanzien van de Hoogstraat ligt een onderhoudsopgave; met

kleine onderhoudsmaatregelen is groot onderhoud uitgesteld, in afwachting van een definitief inrichtingsplan. Om te anticiperen op deze ontwikkelingen wordt in 2021 een actueel inrichtingsplan opgesteld voor het gedeelte van de Hoogstraat globaal gelegen tussen de rotonde aan de Antoniusstraat en de aansluiting op de N629. Als uitgangspunt hierbij is de ambitie uitgesproken voor een veilige fietsverbinding tussen Oosterhout en Oosteind. In 2021 wordt de visie uitgewerkt zodat deze besproken kan worden met belanghebbenden. Getracht wordt de aanleg van extra parkeerplaatsen voor Catharinadal al in 2021 mogelijk te maken.

Anterieure overeenkomsten

De financiële aspecten voortvloeiend uit de woningbouwstrategie zullen vooral door de marktpartijen worden gedragen. De gemeente is hierin faciliterend.

Overige ontwikkelingen

Omgevingswet:

De Omgevingswet treedt per 2022 inwerking. In 2021 worden hiervoor de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het ontwerp van de Omgevingsvisie wordt ter vaststelling voorgelegd aan de raad.
- Opstellen van een handboek voor het opstellen van Omgevingsplan. Het handboek wordt opgesteld op basis van huidige bestemmingsplannen en lokale verordeningen én de Bruidschat (Rijksregels die gemeenten mogen overnemen). De insteek is beleidsneutraal. Gewenste wijzigingen in regels (bijvoorbeeld de APV of bestemmingsplannen) doen we op het moment dat deze via de reguliere cyclus worden geactualiseerd. Hiervoor wachten we niet op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Gedane wijzigingen worden verwerkt in het handboek Omgevingsplan.
- De processen en procedures die nodig zijn voor het werken met de Omgevingswet zijn in hoofdlijnen in beeld gebracht. Komende tijd wordt nagegaan of deze binnen de Equalit-gemeenten kunnen worden geüniformeerd. Waarna deze processen en procedures worden ingeregeld in de bestaande en nog aan te schaffen ICT-systemen (zie verderop). De processen en procedures worden afgestemd op de procedurele wijzigingen die voortkomen uit de wet (zoals termijnen, termen, begrippen). Er zal niet worden geïnvesteerd in een ander dienstverleningsmodel.
- Medewerkers worden opgeleid en daarnaast wordt bekeken of de functieprofielen passend zijn dan wel aangepast moeten worden.
- Met de Ketenpartners worden duidelijke afspraken gemaakt over:
 - (1) waarover men adviseert (sec wettelijk of ook bovenwettelijk);
 - (2) op welke wijze / informatie wordt gedeeld (e-mail, de landelijke voorziening, bepaald VTH-pakket);
 - (3) binnen welke termijn;
 - (4) welke kosten daar aan verbonden zijn.Het betreft onder andere de volgende ketenpartners: GGD, Omgevingsdienst, Veiligheidsregio-GHOR, waterschap Brabantse Delta, provinciale Regio-archeoloog, monumentencommissie, omliggende gemeente, provincie.
- De ICT-systemen aanpassen dan wel aanschaffen en inregelen, zodat we kunnen aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet én kunnen werken conform de procedures van de wet. Denk hierbij onder andere aan het Zaaksysteem, het RO-pakket voor het ontsluiten van bestemmingsplannen (straks Omgevingsplannen), pakket voor het maken van toepasbare regels en het VTH-pakket (vergunningverlening, toezicht en handhaving). Voor dit laatste pakket geldt dat die integraal moet toezien op het gehele proces voor de totale fysieke leefomgeving, wettelijk verplicht moet aansluiten op de landelijke internetvoorziening (inzien regels, aanvragen vergunningen, verlenen vergunningen) en bij voorkeur communiceert met de gehele keten.

- Voorbereiding van verschillende besluiten die college en raad moeten nemen om te kunnen werken onder de Omgevingswet (o.a. aanpassen legesverordening, mandaatbesluit, etc).
- Interne communicatie over de Omgevingswet, en voorbereidingen treffen voor de externe communicatie.

Duurzaamheids-, starters- en blijverslening

De gemeente heeft een duurzaamheids-, starters- en blijverslening. In het bestuursakkoord is vermeld dat de duurzaamheidslening geïntensiveerd moet worden. Hoewel er een mogelijkheid is om tussen de budgetten te schuiven, kan zich in de loop van 2021 de situatie voordoen dat de bestaande budgetten op zijn en er nieuw budget nodig is om uitvoering te kunnen blijven geven aan de doelstelling vanuit het bestuursakkoord.

Opgave implementatie wijkgericht werken is programma overstijgend (het raakt alle programma's)

We gaan verder met experimenteren in buurten, wijken en dorpen. We gaan meer en meer bottom up aan het werk. Experimenteren met een andere manier van werken waarbij we (ambtenaren, college en raad) de inwoners en organisaties gaan faciliteren om Oosterhout nog mooier te maken en zelf aan de slag te gaan in hun buurt, wijk en dorp.

Ons handelingsrepertoire wordt uitgebreid met een nieuwe rol. Naast de rechtmatige, de presterende en de netwerkende overheid, gaan we ook participeren in de buurten, wijken en dorpen. Omdat er verschillende wensen, behoeften maar vooral ook mogelijkheden zijn in de diverse buurt, wijken en dorpen.

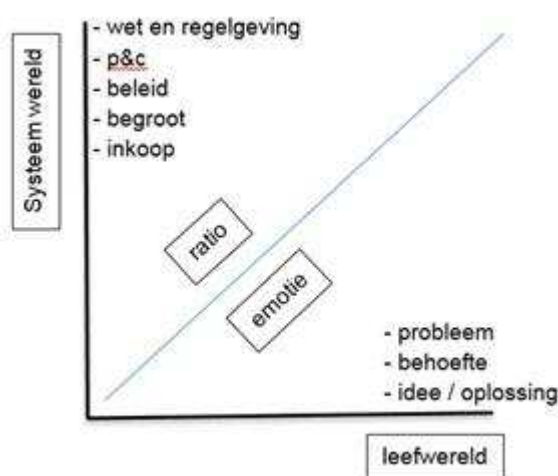

NSOB, Van der Steen)

We gaan op een positieve manier om met initiatieven uit de wijk en stimuleren mensen om actief te zijn of te worden in en voor hun wijk. Dit geldt voor zowel de inwoners, maar zeker ook voor onze eigen medewerkers. We verleiden ze met mooie voorbeelden, om initiatieven te signaleren en waarderen en geven ze de aandacht en de zorg die ze nodig hebben om de (nieuwe) rol op te pakken. Dit betekent zeer zeker niet, u vraagt wij draaien. Kaders zijn er vanuit gemeentelijke doelstellingen die door de raad zijn bepaald. Wij helpen te verwezenlijken (soms juist door afstand te nemen), de weg te wijzen of mensen/organisaties met elkaar te verbinden.

We gaan een modus vinden in hoe we systeemwereld en de leefwereld met elkaar kunnen verbinden of soms op een goede manier kunnen schakelen tussen beide werelden. Ze zijn

beide belangrijk, maar maken het niet makkelijk als we ervaren dat ze met elkaar botsen. Som moet je dan terug naar de bedoeling en keuzes maken. Als we het willen, kan het, nemen we dan als uitgangspunt.

Opgave wijkgericht werken

Het wijkgericht werken gaat over samenwerking, schouder aan schouder optrekken met (groepen) bewoners om de kansen in de wijken te verzilveren en de uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden. Oosterhout wil in het wijkgericht werken grote stappen zetten in 2020 en daarvoor wordt een aantal mensen in positie gebracht. Daarom hebben we de opgave wijkgericht werken geformuleerd, een opgaveleider aangesteld, wijkwethouders geïntroduceerd en willen we aan de slag met wijkmakelaars.

Wijkgericht werken in een belangrijke opgave en een vliegwiel voor de stad en de organisatie. Het wijkgericht werken is een opgave voor de totale ambtelijke organisatie. We gaan aan de slag om de dilemma's die de werkwijze met zich meebrengt te bespreken. De kaderstellende rol van de raad staat niet ter discussie, sterker nog, deze wordt belangrijker dan tevoren. Deze kaders zijn onderdeel van het instrumentarium waarmee inwoners, wijkmakelaar en organisatie aan de slag kunnen om samen aan de agenda van de wijk te werken. Duidelijke kaders vanuit de raad vormen ook de basis van het verwachtingsmanagement richting onze inwoners. Tegelijkertijd is het van belang om initiatieven vanuit de buurten, wijken en dorpen daar te laten waar ze horen. De komende jaren zullen we erachter komen wat de concrete consequenties zijn, daarbij maken we gebruik van de voorbeelden en pakken we elkaar vast wanneer nodig. Samen met de raad, het college, organisatie, maatschappelijke organisaties en inwoners krijgen we meer voor elkaar.

WW binnen de verschillende programma's

- JOR – initiatieven in de openbare ruimte
- Voedseltuin – openbare ruimte en participatie
- Visie op welzijn – wijkgericht werken
- Samenwerken met de stad – werken met de stad en de kerkdorpen
- Organisatieontwikkeling – verantwoordelijkheid laag in de organisatie – van buiten naar binnen werken -

Binnen Buurtbeheer wordt er actief samengewerkt met de verschillende bewonersgroepen in de wijken en dorpen van de gemeente Oosterhout (voor een actueel overzicht: <https://www.buurtpreventieoosterhout.nl/heeft-uw-wijk-al-buurtpreventie-2/>) De gemeente Oosterhout is hard op weg naar een dekkend netwerk van actieve bewonersgroepen, die

bezig zijn om de leefbaarheid en veiligheid in hun wijk op peil te houden. De afgelopen jaren is het aantal bewonersgroepen sterk gestegen en hebben de verschillende groepen zichzelf georganiseerd in de overkoepelende stichting Buurtpreventie Oosterhout. Hierdoor is er voor 2021 structureel 13.000 euro extra nodig om de verschillende bewonersgroepen financieel op dezelfde manier te kunnen blijven faciliteren.

Sinds 2019 is Oosterhout actief met buurtinitiatieven. Bij een buurtinitiatief gaan bewoners zelf actief aan de slag om hun omgeving mooier en beter te maken. Zo zijn er diverse mooie initiatieven waar bewoners hun omgeving zelf verbeteren. Zo is er de voedseltuin die op dit moment wordt gerealiseerd en zijn er diverse projecten waar bewoners zelf aan de slag gaan met het verbeteren van hun omgeving onder andere door het planten van bollen, het zaaien van bloemen, het verbeteren van speelvoorzieningen of het maken van sociale sofa's. Het buurtinitiatievenbudget is bedoeld als een "multiplierbudget" (1+1=3), waarbij het uitgangspunt is dat bewoners ook zelf actief aan de slag gaan, waardoor er meer ontstaat dan alleen het fysieke eindproduct.

Komend jaar 2021 zal verder worden gewerkt aan een digitaal platform voor de verschillende initiatieven om bewoners te inspireren en stimuleren en ze extra onder de aandacht te brengen.

MEERJARENPERSPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar
Omgevingswet	Implementatie wet	Bestuursakkoord	Vaststellen Omgevingsplan(nen)	2022 e.v.
Omgevingswet	Implementatie wet	Bestuursakkoord	Invoeren digitaal stelsel Omgevingswet	2022 e.v.

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
Aantal nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 inwoners)	3,33	7,68	4,89	BAG	
Gemeentelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
• Burgerindicatoren					
Waardering eigen woning	8,1	8,1	8,3	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron
Verhouding aantal koop- en huurwoningen	58-42	58-42	58-42	58-42	Woonmonitor 2015
Aantal nieuw toe te voegen woningen	315	275	300	300	CBS/eigen MJWOPR
Aantal aanvragen tegemoetkoming planschade	2	0	5	5	Inschatting, gerelateerd aan voorliggende BP
Aantal gehonoreerde aanvragen tegemoetkoming planschade	2	3	5	5	Inschatting, gerelateerd aan voorliggende BP
Aantal anterieure overeenkomsten	4	3	10	10	Eigen gegevens
Taakstelling en daadwerkelijke gehuisveste verblijfsgerechtigden per jaar	76	38	76	76	Circulaire ministerie/COA

Wat gaat het kosten?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

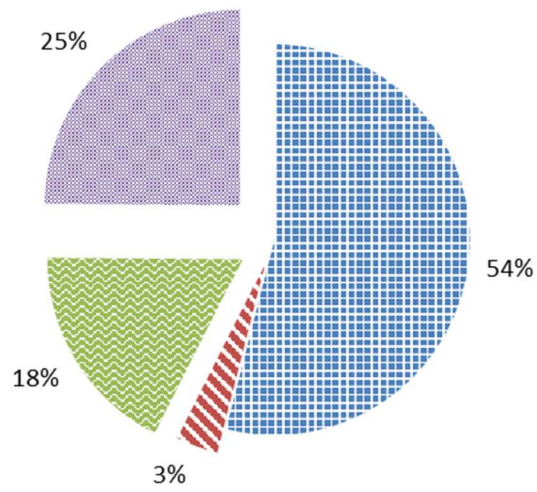
Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	38.936	41.094	35.710	32.296	32.324	30.328
Baten	18.063	20.654	14.390	10.691	10.295	8.438
Saldo baten & lasten	20.873	20.440	21.320	21.605	22.029	21.890
Storting in reserves	8.924	1.245	2.180	1.542	232	3.126
Onttrekking aan reserves	8.286	1.953	2.668	2.187	1.392	4.298
Resultaat	21.511	19.732	20.832	20.960	20.869	20.718
Specificatie lasten						
Openbare ruimte	10.587	9.427	9.892	9.992	10.171	10.060
Verkeer en mobiliteit	2.726	2.668	2.658	2.653	2.727	2.661
Natuur, milieu en afval	12.584	11.164	10.567	10.652	10.671	10.714
Ruimtelijke ordening en wonen	13.039	17.835	12.593	8.999	8.755	6.893
Specificatie baten						
Openbare ruimte	847	257	257	256	256	257
Verkeer en mobiliteit	1.906	1.785	1.923	1.952	1.966	1.963
Natuur, milieu en afval	3.055	1.976	1.269	1.269	1.269	1.268
Ruimtelijke ordening en wonen	12.255	16.636	10.941	7.214	6.804	4.950
Mutatie reserves						
Vrije reserve	6.580	0	-1.550	-900	0	0
Reserve Investeringsprojecten	219	839	1.629	869	-813	2.046
Bestemmingsreserve Infrastructurele Werken	86	-1.145	-555	-625	-300	-3.240
Bestemmingsreserve Parkeerbonds	41	-210	-12	11	-47	22
Bestemmingsreserve HNG	-192	-192	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Algemene Bedrijfsreserve	-6.175	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve groenfonds	79	0	0	0	0	0

Belangrijke mutaties

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.5. Actualisering.

Investerings (* € 1.000)	Begroting 2021	Meerjarenraming		
		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Openbare ruimte:				
Prio-buurt	802	802	500	500
Wijken en buurten	1.318	806	600	600
Hoofdwegenstructuur en verkeersveiligheid	780	1.322	1.730	1.730
Openbaar vervoer	100	100	100	100
Civieltechnische kunstwerken en havens			100	100
Openbare verlichting	277	277	277	277
Openbaar groen	200	170	170	170
Speeltoestellen	155	155	155	155
Verkeer en mobiliteit				
Openbaar vervoer	100	100	100	100
Herziend bewegwijzeringssbeleid	90			
Spoor Breda-Eindhoven		25		
Natuur, milieu en afval:				
Cyclische vervanging ondergrondse containers	67	67	67	67
Milieustraat	471			
Riolering en water bestaande voorzieningen	1.362	1.152	1.152	1.152
Riolering en water nieuwe voorzieningen	335	848	848	848
Infrastructuurele werken:				
Snelfietsroute N629 (incl. inkomsten)		225	300	175
Aanpassing kruispunten tgv de Zwaaihoek	400	400		
Heistraat-Hoogstraat				3.065
Aanpassing infrastructuur particuliere ontwikkelingen	155			
Vrije reserve:				
Herontwikkeling Arendsplein (bankenlocatie)	1.000	900		
Slotjes Midden herontwikkeling	800		600	1.340
ISV gelden	550			
Strategische woningbouw	750	750	750	750
Totaal	9.612	7.999	7.349	11.029

Voor het overzicht van de projecten van bovenstaande investeringen in 2021 wordt verwezen naar bijlage 3 Overzicht investeringen 2021.

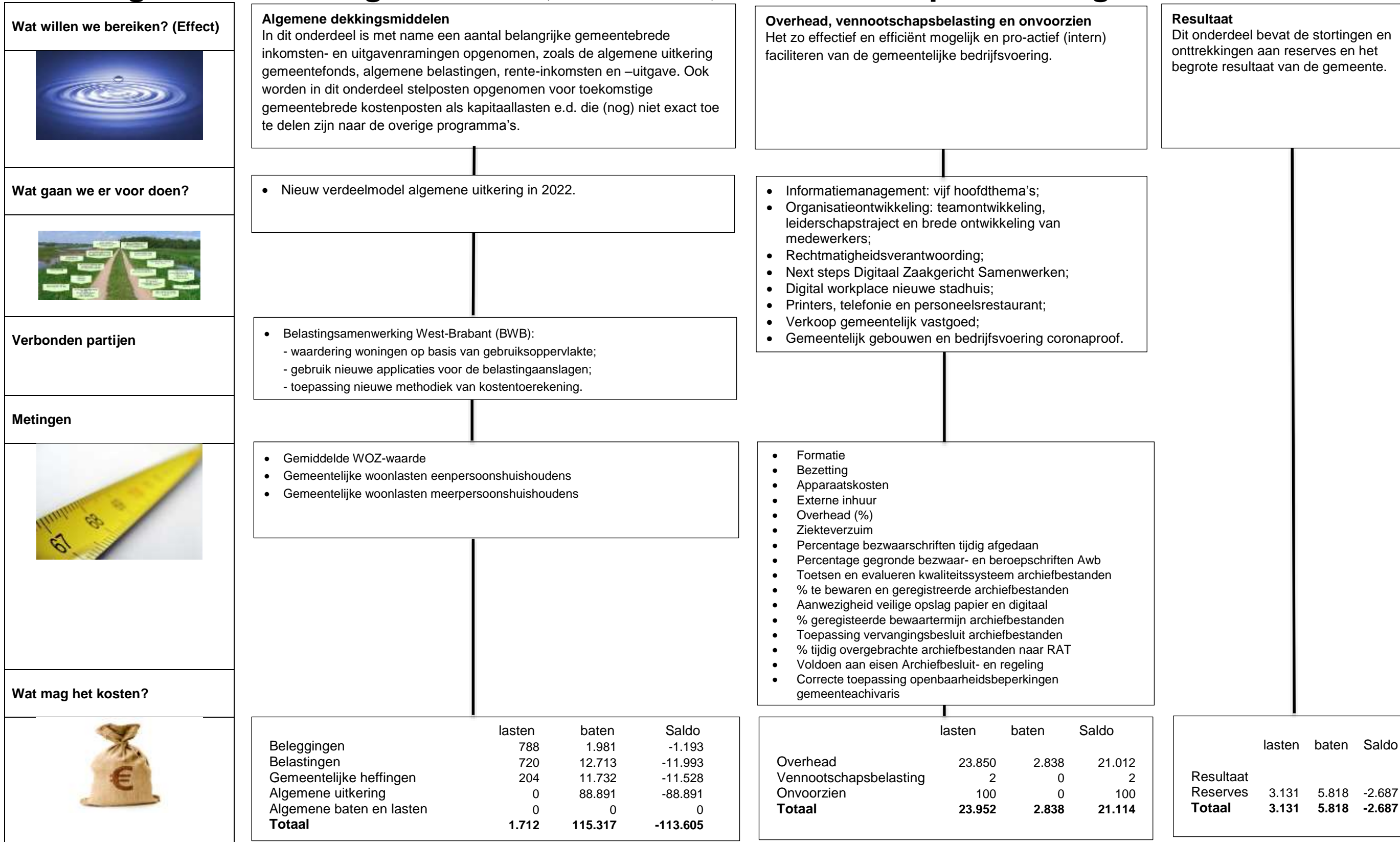
■ Kosten der den ■ Inkomensoverdrachten ■ Kapitaallasten ■ Apparaatskosten

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Portefeuillehouders: M. Buijs, M. Willemsen, C.Piena, A. Kastelijns

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Wat willen we bereiken?

Algemene dekkingsmiddelen
In dit onderdeel is met name een aantal belangrijke gemeentebrede inkomsten- en uitgavenramingen opgenomen, zoals de algemene uitkering gemeentefonds, algemene belastingen, rente-inkomsten en –uitgave. Ook worden in dit onderdeel stelposten opgenomen voor toekomstige gemeentebrede kostenposten als kapitaallasten e.d. die (nog) niet exact toe te delen zijn naar de overige programma's
Gemeentelijke organisatie/overhead
Het zo effectief en efficiënt mogelijk en pro-actief (intern) faciliteren van de gemeentelijke bedrijfsvoering.
Onvoorzien
Het budget onvoorzien wordt ingezet voor uitgaven die als onuitstelbaar en onvermijdbaar worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming is opgenomen
Resultaat
Dit onderdeel bevat de stortingen en onttrekkingen aan reserves en het begrote resultaat van de gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

Algemene dekkingsmiddelen

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Overige ontwikkelingen

Algemene uitkering

In 2022 zal het huidige verdeelmodel van de Algemene uitkering op de schop gaan. Uitgangspunt hierbij is dat de huidige verdeling vereenvoudigd wordt, door het aantal verdelingsleutels terug te brengen. Dit zal in twee losse onderdelen plaatsvinden; enerzijds voor het sociaal domein en anderzijds voor het 'klassiek' deel van de Algemene uitkering. Uit tussentijdse berichtgeving valt op te maken dat deze herverdeling voor kleine en middelgrote gemeenten negatief zal uitpakken. Oosterhout hoort tot deze laatste categorie, waarmee we er rekening mee moeten gaan houden dat we met ingang van 2022 een kleiner aandeel uit het gemeentefonds zullen ontvangen.

MEERJARENPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) gevestigd te Etten-Leur	
Doel (openbaar belang)	De BWB verzorgt voor burgers en deelnemers de heffing en inning van gemeentelijke en waterschapsbelastingen en de uitvoering van de Wet WOZ. Tevens worden onder andere bezwaar- en beroepschriften behandeld en wordt de informatieverstrekking aan de betreffende burgers/bedrijven verzorgd.
Financiële bijdrage 2021	€ 918.600 (excl. de compensabele BTW) en € 29.445 Project waarden op gebruiksoppervlakte
Ontwikkelingen 2021	In 2021 worden alle woningen gewaardeerd op basis van gebruiksoppervlakte. Dit is de laatste fase van het in 2018 gestarte project Waarden op gebruiksoppervlak, waarin het waarden van woningen is veranderd van m³ naar m². Niet-woningen werden al gewaardeerd op m². De implementatie van de belasting- en waarderingsapplicatie is gereed. In 2021 zullen deze nieuwe applicaties voor de belastingaanslagen worden gebruikt. In 2021 is een nieuwe methodiek van kostentoekening toegepast in deze begroting. De huidige methodiek is in 2014 ingevoerd en is sindsdien niet meer gewijzigd. Door de nieuwe methode worden de kosten van de BWB op een rechtvaardigere en efficiëntere manier verdeeld. Uitgangspunt is dat de te betalen bijdrage per deelnemer een weerspiegeling is van de inspanning die de BWB levert per deelnemer, zonder dat dit jaarlijks leidt tot substantiële schommelingen in de tarieven.

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron
Gemiddelde WOZ –waarde (x € 1.000)	217	230	244	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens (€)	626	627	674	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (€)	750	693	749	COELO

Gemeentelijke organisatie / Overhead

2021

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Financieel Perspectief 2020/2021

Informatiemanagement

De strategische doelen die in de visie 2030 worden beschreven zijn vertaald naar strategische uitgangspunten voor informatiemanagement.

Dit heeft geleid tot de formulering van vijf hoofdthema's waar in 2021 de focus op zal liggen.

1. **Doorontwikkeling / modernisering dienstverlening:** Binnen dit thema hanteert Oosterhout het perspectief van 'buiten naar binnen'. In 2021 kijken we o. a.naar: Digitale Inwoner- en Overheidsparticipatie. We brengen wensen en behoeften van inwoners in kaart m.b.t (digitale) dienstverlening om zo de gewenste kanaalstrategie te bepalen.
2. **Informatie gestuurd werken staat centraal:** Het slimmer en beter gebruikmaken van gegevens binnen onze gemeente, stelt ons in staat om betere beslissingen te nemen en effectiever en efficiënter te handelen. De gemeente Oosterhout heeft in het bestuursakkoord een grote ambitie uitgesproken als het gaat over het gebruiken van data bij het maken, monitoren en evalueren van beleid. In 2021 zal dit voort gezet worden door o.a.: Het datafundament verder door te ontwikkelen en bewustwordingscampagnes / workshops te organiseren om de toegevoegde waarde van informatie gestuurd werken duidelijk te maken.
3. **Het creëren van I-bewustzijn:** In 2021 zet Oosterhout in op een plaats-, tijd- en apparaat-onafhankelijke dienstverlening en werken. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan de samenwerking met inwoners en ketenpartners.
4. **Het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie:** Om grip te houden op de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens, zorgt Oosterhout dat er in 2021 passende technische en organisatorische maatregelen worden genomen en informatie duurzaam wordt opgeslagen.
5. **Het neerzetten van een flexibele ICT infrastructuur:** Ook in 2021 zet Oosterhout in op het neerzetten van een flexibele ICT infrastructuur. Door middel van harmonisatie, consolidatie, standaardisatie en integratie wordt een situatie gecreëerd waarbij een grote diversiteit aan huidige en toekomstige applicaties optimaal de bedrijfsprocessen ondersteunen.

Organisatieontwikkeling

De samenleving verandert en daarmee ook de rol en functie van de overheid. De maatschappij is steeds meer netwerk georiënteerd en vraagt van ons dat ook te zijn. In 2019 is door het college visie op organisatieontwikkeling "Oosterhout Ontwikkelt" vastgesteld. Deze visie vormt ook in 2021 de basis van een breed organisatie ontwikkeltraject.

In 2021 zullen we verder werken aan teamontwikkeling, een leiderschapstraject en aan de brede ontwikkeling van medewerkers.

De ontwikkeling van medewerkers en management kent vijf pijlers, te weten:

- Samenwerken en ontwikkelen met de stad
- Teamontwikkeling
- Leiderschap en samenspel college en management
- Leren en ontwikkelen flexibele samenwerkingsvormen
- Ruimte voor de professional.

Dit alles met als doel om te komen tot een wendbare, netwerkgerichte organisatie die:

- Van buiten naar binnen werkt en denkt
- Denkt en werkt vanuit het geheel
- Een flexibele organisatie is met korte lijnen
- Werkt vanuit Focus
- Meervoudigheid kent in structuur en sturing passend bij de opgave.

Overige ontwikkelingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf verslagjaar 2021 moet het College van B&W een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van wet- en regelgeving. Bijvoorbeeld over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen, als ook bijvoorbeeld over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Het College van B&W is momenteel al staatsrechtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid. Maar nu is het nog de externe accountant die hierover verslag uitbrengt en het gesprek met de gemeenteraad voert. Met ingang van het verslagjaar 2021 moet het College van B&W zelf een verantwoording opstellen, die in de jaarrekening moet worden opgenomen. De externe accountant geeft vervolgens een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Er komt geen apart rechtmatigheidsoordeel meer.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het College wordt gezien als een impuls om de bedrijfsvoering te verbeteren. Middels een businesscase en een plan van aanpak wordt uitgewerkt wat de ambitie van onze gemeente is ten aanzien van de administratieve organisatie en interne beheersing, het IT-beheer en de auditfunctie (verbijzonderde interne controle). Daarbij wordt de gehele organisatie betrokken, zodat ook de verantwoordelijke teamleiders medeverantwoordelijk worden voor het rechtmatigheidsbeheer.

Wet open Overheid (WOO)

Deze wet heeft tot doel heeft om overheden en semi-overheden transparanter te maken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Wetgeving dient uitgewerkt te worden en er dienen keuzes gemaakt te worden hoe minimaal of uitgebreid de wet toe te passen. In 2021 en 2022 zijn de belangrijkste taken om onderzoek te doen, algemeen alle informatie op orde brengen, voorlichting en gebruikersondersteuning geven en aansluiting op landelijke omgeving PLOOI en overige tooling. Tevens worden processen ingericht en functies omschreven.

Next steps Digitaal Zaakgericht Samenwerken

Doel van deze ontwikkeling is:

- Betere, snellere en flexibelere dienstverlening
- Kwalitatievere data dus beter beleid en mogelijk oplossen financiële tekorten.
- Continuïteit dienstverlening waarborgen
- Samenwerken met verschillende partners, die o.a. gebruik maken van (gevoelige) persoonsgegevens kan helpen om een beter inkijk te krijgen in wat er nu echt bij een persoon of binnen een gezin speelt. Deze manier van samenwerken is complex en stelt hoge eisen aan privacybescherming en informatiebeveiliging.

In 2021 en 2022 wordt beoordeeld welke digitalisering behoefte er per GEMMA domein ligt. GEMMA is een referentie architectuur voor gemeenten. Er wordt een aantal specifieke "domeinen" onderkend. Ieder domein is een afgebakende groep bedrijfsfuncties, zoals Bestuur, Sociaal en Ruimte. Vervolgens zal de vertaalslag gemaakt worden naar functionaliteiten en componenten.

Digital workplace nieuwe stadhuis

Dit betreft het ontwikkelen van een geschikte digital workplace voor het nieuwe stadhuis en zal plaatsvinden in 2021 en 2022. Het thuis en digitaal werken dient zo optimaal mogelijk gefaciliteerd te worden. Belangrijke onderdelen betreffen het implementeren en verder uitnutten van de functionaliteiten van MS office 365. Op basis van gebruikersprofielen bepalen we wat er nodig is aan functionaliteiten, soft- en hardware.

Printers, telefonie, personeelsrestaurant

Met de komst van het nieuwe stadhuis zal kritisch gekeken worden naar het aantal benodigde multifunctionals (printers) en op welke wijze we optimale telefonische bereikbaarheid kunnen realiseren (vast en/of mobiele telefonie).

De benodigde faciliteiten van het bedrijfsrestaurant zullen met de komst van het nieuwe stadhuis (huis van de stad) onderzocht worden (waar, voor wie, openingstijden, kosten etc).

Voor alle 3 deze onderwerpen geldt dat niet eerder dan 2022 een mogelijke kostenbesparing aan de orde is (afhankelijk van keuzes en aanbestedingen). De (mate van) kostenbesparing hangt ook samen met de realisatie van het nieuwe gemeentehuis.

Verkoop gemeentelijk vastgoed

De vastgoedportefeuille van de gemeente Oosterhout bestaat voornamelijk uit vastgoed ten behoeve van maatschappelijk gebruik en overheidsdiensten en enkele leegstaande gebouwen wegens herontwikkeling / nieuwbouw elders. De afgelopen jaren is overtollig en commercieel vastgoed reeds afgestoten. Met de aankoop van het terrein Lievenshove wordt de komende jaren aan de ruimte en de gebouwen op dit terrein een nieuwe invulling gegeven. Vastgoedbezit maakt in de toekomst enkel onderdeel uit van de kernportefeuille (zoals geformuleerd en benodigd vanuit de beleidsafdeling). Alles wat daar buiten valt komt voor verkoop (en herontwikkeling) in aanmerking. Maatwerk is hierbij gewenst. Daarnaast wordt in het kader van verduurzaming de mogelijkheden verkend vastgoed in een nieuw te vormen stichting onder te brengen, waarbij het vastgoed van de gemeentelijke balans verdwijnt en er enkel sprake is van exploitatiekosten in de vorm van vergoeding van een erfpacht canon (retributie).

Aanpassing gebouwen / bedrijfsvoering (impactanalyse Corona)

Op de gemeentewerf en in het gemeentehuis zijn de gangpaden gemarkeerd zodat een eenrichtingsverkeer is gerealiseerd. Daarnaast zijn stickers geplakt met teksten die verwijzen naar de 1,5 meter-regels van het RIVM, schermen van plexiglas geplaatst en de maximale bezetting per ruimte bepaald. Door de verouderde ventilatie in het stadhuis, is het aantal werkplekken per ruimte lager dan wat strikt volgens de 1,5 meter mogelijk is.

De gebruikers van de gemeentelijke accommodaties hebben hun verantwoordelijkheid genomen en de panden conform RIVM regels, corona-proof gemaakt. De ventilatie van de gemeentelijke accommodaties worden regulier gecontroleerd. De richtlijnen vanuit het Rijk worden in de gaten gehouden en uitgevoerd. Om snel in te kunnen spelen op de ontwikkelingen hebben we een werkbudget van € 20.000 opgenomen voor 2021.

MEERJARENPECTIEF 2022-2024

Onderwerp	Wat willen we bereiken?	Bron	Wat gaan we hiervoor doen?	Jaar

Landelijke indicatoren	Score 2017	Score 2018	Score 2019	Bron	
Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,02	7,13	7,28	workforce	
Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	6,49	6,42	6,49	workforce	
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 462	€ 491	€ 514	Eigen begroting	
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom+ totale kosten inhuur externen/kosten per inwoner)	€101,26	€ 41,99	€ 35,32	Eigen rekening	
Overhead (% van de totale kosten)	12,6%	12,6%	13,2%	Eigen rekening	
Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Bron
Ziekteverzuim gemeente Oosterhout	5,6%	4,78%	5,8%	5,5%	workforce
Percentage bezwaarschriften dat binnen 18 weken na afloop van de termijn voor	77%	49,8%	90%	90%	Eigen registratie

het indienen van bezwaar is afgedaan (binnen wettelijke termijn)*					
Percentage gegronde bezwaar –en beroepschriften Awb**: - het aantal zaken dat echt dit dictum heeft gekregen - het aantal zaken dat in bezwaar en beroep vóór het eindoordeel ‘gegrond’ door het college is hersteld (gereviseerd, maar waarin de bezwaarmaker dus wel gewoon gelijk had) wordt meegeteld.	10%	19,3%	10%	10%	Eigen registratie
Toetsen en evalueren kwaliteitssysteem voor het bewaren van archiefbescheiden, voor het laatst uitgevoerd in het jaar (verantwoording wordt tweejaarlijks opgesteld).	2018	2019	2020	2021	KPI rapportage ***
% van de te bewaren archiefbescheiden dat is opgenomen in het overzicht (papier & digitaal).	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 80%	KPI rapportage ***
% van de archiefbescheiden dat is geregistreerd op basis van het metadatasysteem (papier en digitaal)	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 80%	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 90% Digitaal: 90%	KPI rapportage ***
Aanwezigheid veilige opslag papier en digitaal (criteria?)	Papier: ja Digitaal: ja	Papier: 100% Digitaal: 80%	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 90%	KPI rapportage ***
% van alle archiefbescheiden waarvan de bewaartermijn is geregistreerd obv Selectielijst gemeentelijke en intergemeentelijke organen	100%	98%	100%	98%	KPI rapportage ***
Toepassing van vervangingsbesluit van papieren door digitale archiefbescheiden. Is het besluit (college) aanwezig. Is de werkwijze conform besluit?	Ja Ja Ja	Ja Ja Deels	Ja Ja Ja	Ja Ja Ja	KPI rapportage ***
% van archiefbescheiden dat tijdig is overgebracht naar de archiefdienst (RAT)	100%	100%	100%	100%	KPI rapportage ***
Aanwijzing archief bewaarplaats die aan de eisen voldoet van de Archiefbesluit- en regeling (RAT): JA/NEE	Ja	Ja	Ja	Ja	KPI rapportage ***
In hoeverre voldoet de aangewezen archief bewaarplaats aan de eisen van Archiefbesluit- en regeling (RAT): %	100%	100%	100%	100%	KPI rapportage ***
Correcte toepassing van openbaarheidsbeperkingen door gemeente archivaris: ja / nee	Ja	Ja	Ja	Ja	KPI rapportage ***

De prognose van 90% is een percentage dat als wenselijk wordt gezien. Het gerealiseerde percentage is lager doordat in het geval van de Adviescommissie Awb met name 34 bezwaarschriften tegen één besluit 6 dagen te laat zijn afgehandeld, door een grote toename van het aantal bezwaar- en beroepszaken aan de kant van de sociale zekerheid en door minder beschikbare capaciteit.

** De verdubbeling van gegrond verklaarde bezwaren vindt zijn oorsprong m.n. aan de Awb-kant waar in één specifieke zaak 22 bezwaarschriften tegen één besluit gegrond zijn verklaard.

*** Bron van de indicatoren is het "verslag ten behoeve van horizontale verantwoording archieven – uitvoering Archiefwet 1995 op grond van de VNG archief KPI's – KPI rapportage gemeente Oosterhout 2016". Dit verslag wordt 2 jaarlijks opgesteld door de gemeente archivaris van de gemeente Oosterhout.

Onvoorzien

Het budget onvoorzien wordt ingezet voor uitgaven die als onuitstelbaar en onvermijdbaar worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming is opgenomen. Indien de uitgave een structureel karakter heeft dan worden de meerjarige consequenties als autonome ontwikkeling in de volgende begroting verwerkt. In 2021 is € 100.000 beschikbaar voor onvoorziene uitgaven.

Wat heeft het gekost?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	2.963	3.015	1.712	2.924	4.174	5.622
Baten	109.943	111.591	115.317	115.292	115.464	115.786
Saldo baten & lasten	-106.980	-108.576	-113.605	-112.368	-111.290	-110.164
Storting in reserves	1.381	1.293	800	12.584	723	723
Onttrekking aan reserves	513	780	569	12.345	655	481
Resultaat	-106.112	-108.063	-113.374	-112.129	-111.222	-109.922
Specificatie lasten						
Dekkingsmiddelen	2.963	3.015	1.712	2.924	4.174	5.622
Specificatie baten						
Dekkingsmiddelen	109.943	111.591	115.317	115.292	115.464	115.786
Mutatie reserves						
Vrije reserve	-157	-400	-142	-11.891	0	0
Investeringsprojecten	-157	-380	-387	11.406	-615	-441
Mutatie rente reserves	587	593	800	764	723	723
Bestemmingsreserve SSC	427	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	42	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling	-42	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Toeristenfonds	168	300	-40	-40	-40	-40
Bestemmingsreserve Ontwikkelreserve Bedrijfsvoering	0	400	0	0	0	0

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie Overhead	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	20.885	21.372	23.850	24.349	24.289	23.525
Baten	3.207	2.438	2.838	2.988	2.974	2.687
Saldo baten & lasten	17.678	18.934	21.012	21.361	21.315	20.838
Storting in reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat	17.678	18.934	21.012	21.361	21.315	20.838
Specificatie lasten						
Gemeentelijke organisatie	21.397	21.718	24.018	24.315	24.237	23.763
Administratieve doorbelastingen	-512	-346	-168	34	52	-238
Specificatie baten						
Gemeentelijke organisatie	3.179	2.438	2.838	2.988	2.974	2.687
Administratieve doorbelastingen	28	0	0	0	0	0
Mutatie reserves						
n.v.t.						

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie Onvoorzien	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	0	85	100	100	100	100
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo baten & lasten	0	85	100	100	100	100
Storting in reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat	0	85	100	100	100	100
Specificatie lasten						
Onvoorzien	0	85	100	100	100	100
Specificatie baten						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves						
n.v.t.						

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie Vennootschapsbelasting	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-743	2	2	2	2	2
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo baten & lasten	-743	2	2	2	2	2
Storting in reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-743	2	2	2	2	2
Specificatie lasten						
Vennootschapsbelasting	-743	2	2	2	2	2
Specificatie baten						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves						
n.v.t.						

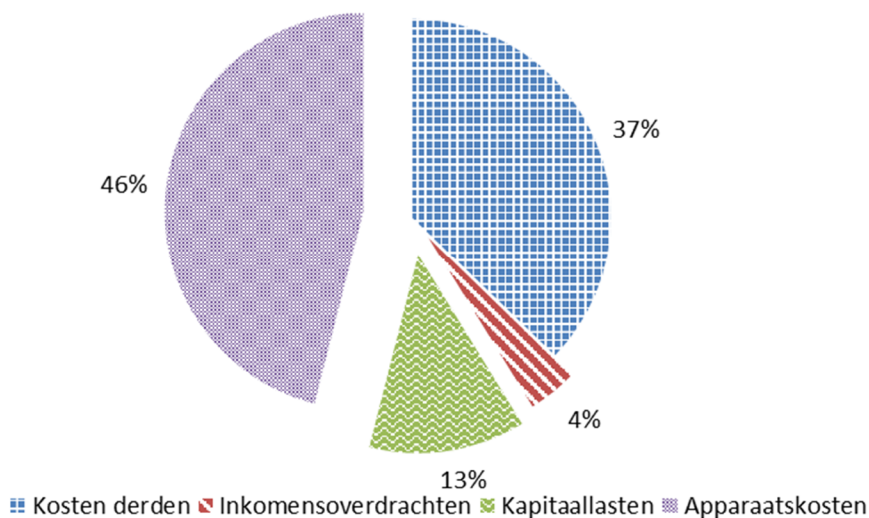
Belangrijke mutaties

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.5. Actualiseringen.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Investerings (* € 1.000)	Begroting 2021	Meerjarenraming		
		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Overhead:				
Nieuwbouw stadhuis	1.500	5.000	5.000	
Brandweerkazernes		25	25	20
Gemeentelijke accommodaties	90	105	120	150
Gemeentewerf	106	25	25	20
Tractiemiddelen	440	725	442	479
ICT (informatieplan, E-portaal website, doorontwikkeling informatiebeheer, doorontwikkeling datafundament)	365	365	340	340
Vrije reserve:				
Nieuwbouw stadhuis		11.820		
Totaal	2.501	18.065	5.952	1.009

Voor het overzicht van de projecten van bovenstaande investeringen in 2021 wordt verwezen naar bijlage 3 Overzicht investeringen 2021.

5. Paragrafen

109	Lokale heffingen
116	Weerstandsvermogen
136	Onderhoud kapitaalgoederen
145	Treasury (financiering)
149	Bedrijfsvoering
150	Informatiebeveiliging en privacy
152	Verbonden partijen
162	Grondbeleid
168	Subsidies
171	EMU-saldo
174	Corona impact analyse

De volgende paragrafen zijn opgenomen in de programmarekening. Deze zijn verplicht conform de wettelijke voorschriften.

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Gezien het belang van de betrokken onderwerpen en vanwege het feit dat de raad in het duale stelsel kaders stelt en controleert, is het van belang dat de raad een overzicht heeft van de betrokken onderwerpen en voor die onderwerpen een instrument heeft om de kaderstellende en controlerende taak uit te voeren.

5.1 Lokale heffingen

Politiek akkoord 2018-2022

Over de onroerende zaakbelasting en overige belastingen en heffingen is het volgende opgenomen in het politiek akkoord 2018-2022. Dit betreffen de beleidsmatige uitgangspunten voor de komende periode.

Belastingcapaciteit OZB

Als de onroerendezaakbelasting wordt verhoogd, dan gebeurt dit met maximaal het inflatiepercentage.

Overige belastingen en heffingen

Uitgangspunten voor de overige belastingen en heffingen zijn in principe:

- De retributies (vergoeding voor een dienstverlening) zijn kostendekkend;
- Milieuheffingen (vooral afvalstoffenheffing en rioolheffing) zijn kostendekkend.
- De overige leges e.d. worden jaarlijks maximaal verhoogd met het inflatiepercentage, tenzij er een beleidsmatige aanleiding bestaat tot een verlaging of grotere verhoging te komen.

Overzicht gemeentelijke heffingen

Er zijn diverse gemeentelijke heffingen. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste gemeentelijke heffingen weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Onroerende zaakbelasting	11.871	11.819	12.031
Afvalstoffenheffing	6.461	6.076	6.274
Rioolheffing	5.285	5.264	5.457
Hondenbelasting	179	162	182
Toeristenbelasting	368	500	500
Precario	214	91	91
Leges vergunningverlening openbare orde en veiligheid	20	19	19
Leges burgerzaken	783	1.016	987
Leges bouwvergunningen	919	1.466	1.083
Marktgeden	48	47	47
Parkeer opbrengsten (parkeerautomaat, vergunning en naheffing)	1.819	1.716	1.854
Totaal	27.967	28.176	28.525

Onroerende zaakbelasting

Vanaf 2007 vindt jaarlijkse herwaardering van de onroerende zaken plaats, waarbij voor het jaar 2021 de waard peildatum ligt op 1 januari 2020. De WOZ-waarden en tarieven waarmee gerekend is om tot in de begroting 2021 opgenomen opbrengst te komen, zijn nog gebaseerd op de waarde per 1 januari 2019. Dit betekent dat op basis van de nieuwe waardering de tarieven worden herrekend op basis van de in de begroting opgenomen totale opbrengst. Dit kan echter pas plaatsvinden nadat alle objecten in Oosterhout gewaardeerd zijn.

Ten behoeve van de begroting 2021 is een raming gemaakt voor de verwachte opbrengst onroerende zaakbelasting. Op basis van de huidige inzichten wordt een opbrengst verwacht van € 12.031.394. De inflatiecorrectie voor 2021 is vastgesteld op 1,8 %.

Ontwikkeling van de tarieven onroerende zaakbelasting

De tarieven onroerende zaakbelasting zijn aangepast conform de beleidsuitgangspunten opgenomen in het politiek akkoord 2018-2022. Alle tarieven zijn berekend op basis van een percentage van de WOZ-waarde. Ten behoeve van de begroting 2021 is de totale OZB-opbrengst verhoogd met 1,8% ter compensatie van de inflatie. De werkelijke percentages zijn nog afhankelijk van de herwaarderingen en worden in de raad van december vastgesteld in de belastingverordening 2021. Onderstaand zijn de OZB-tarieven voor de jaren 2017 t/m 2021 opgenomen.

Tarieven OZB	2017	2018	2019	2020	2021
Eigendom woning	0,1214%	0,1156%	0,1156%	0,1049%	n.t.b.
Eigendom niet-woning	0,1978%	0,2016%	0,2016%	0,2111%	n.t.b.
Gebruik niet-woning	0,1553%	0,1762%	0,1762%	0,1845%	n.t.b.

Afvalstoffenheffing

Met ingang van 2013 wordt de afvalstoffenheffing berekend op basis van gedifferentieerde tarieven (diftar). De tarieven zijn daarbij opgebouwd uit een vast en variabel gedeelte. In de onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die via de afvalstoffenheffing verhaald worden. Uitgangspunt hierbij is dat de tarieven kostendekkend worden vastgesteld. In december zullen de tarieven ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
(Meer) jarenplan afvalverwijdering	59.914	55.377	42.177
Inzamelen Huisvuil	3.210.809	2.705.735	2.154.534
Inzameling via Milieustraat	1.261.537	1.221.674	1.083.925
Inkomsten droge component, milieustraat en bedrijfsafval	-1.807.591	-1.819.674	-1.112.666
Subtotaal beïnvloedbare kosten	2.724.669	2.163.112	2.167.970
Kapitaallasten	394.615	412.526	378.749
Tractie	910.638	825.727	847.947
Veegkosten	232.240	231.877	234.203
Kosten van aanslagoplegging en -inning	148.705	161.960	146.702
Kwijtschelding	258.907	279.000	304.000
Subtotaal kosten activiteiten	4.669.774	4.074.202	4.079.571
Concernoverhead	1.403.631	1.268.419	1.629.630
Kosten van oninbaarheid	22.981	19.000	19.000
Compensabele BTW	823.299	714.519	546.068
Totale kosten te verhalen via tarieven	6.919.685	6.076.140	6.274.269
Netto opbrengst	-5.460.890	-6.076.140	-6.274.269
Mutatie voorziening (=onttrekking)	1.458.795	-	-

Rioolheffing

Op 1 januari 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken in werking getreden. Deze wet voorziet in de mogelijkheid om een wettelijke verbreding van het gemeentelijke rioolheffing te regelen en regelt ook 3 gemeentelijke zorgplichten ten aanzien van hemelwater, afvalwater en grondwater.

Via het verbrede rioolheffing is het voor de gemeente ook mogelijk om de kosten van de nieuwe taken (hemelwater en grondwater) te verhalen op de aansluitingen. De begroting 2021 is gebaseerd op het VGRP 2017-2021 welke in 2016 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In de onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die via de rioolheffing verhaald worden. Uitgangspunt hierbij is dat de tarieven kostendekkend worden vastgesteld. In december zullen de tarieven ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Jaarplan riolering en water	543.843	564.780	509.325
Verzamelen rioolbeheergegevens	18.005	27.000	27.000
Monitoring en telemetrie	2.353	42.000	42.000
Onderhoud pompen en gemalen	254.051	183.334	274.300
Onderhoud riolering	172.973	156.850	169.913
Reiniging riolering	150.894	167.870	164.872
Zakelijke lasten CWA	22.710	19.500	19.500
Subtotaal beïnvloedbare kosten	1.164.829	1.161.334	1.206.910
Kapitaallasten	1.959.692	2.010.188	1.928.340
Tractie	12.189	11.412	11.352
Veegkosten	232.240	231.877	234.203
Kosten van water	307.372	251.738	304.724
Kosten van aanslagoplegging en -inning	69.920	76.153	68.978
Kosten van kwijtschelding	320.665	350.000	375.000
Subtotaal kosten activiteiten	4.066.907	4.092.702	4.129.507
Concernoverhead	733.227	646.125	800.960
Kosten van oninbaarheid	25.981	12.000	12.000
Compensabele BTW	458.750	513.204	514.812
Totale kosten te verhalen via tarieven	5.284.865	5.264.031	5.457.279
<i>Netto opbrengst</i>	<i>-5.764.038</i>	<i>-5.264.115</i>	<i>-5.457.279</i>
Mutatie voorziening (- = onttrekking)	-479.173	84	-

Hondenbelasting

Voor het houden van honden zijn inwoners van Oosterhout hondenbelasting verschuldigd voor het aantal maanden dat de honden gehouden worden.

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de tarieven vanaf 2017 opgenomen.

(bedragen x € 1)	2017	2018	2019	2020	2021
Per 1 ^e hond	63,36	63,36	34,08	34,08	34,08
Per volgende hond	126,72	126,72	68,18	68,16	68,16
Per kennel	404,40	404,40	217,68	217,68	217,68

Toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf door personen in Oosterhout die niet in de gemeentelijke bevolkingsadministratie staan ingeschreven wordt toeristenbelasting geheven. Deze belasting wordt geheven aan campings, bungalowparken, hotels en bed & breakfasts, die gevestigd zijn in Oosterhout. In de onderstaande tabel is de tariefsontwikkeling vanaf 2017 opgenomen.

(bedragen x € 1)	2017	2018	2019	2020	2021
Per overnachting	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70

Naast het berekenen van een vast bedrag per persoon / per nacht, zijn er een aantal toeristische bedrijven die gebruik maken van een forfaitaire regeling.

Leges burgerzaken

De leges burgerzaken is een (veelal gedeeltelijke) vergoeding voor bepaalde diensten/producten die door de gemeente aan de burger worden verleend. De leges Burgerzaken zijn gesplitst in een drietal leges:

- Burgerlijke Stand,
- Gemeentelijke Basis Administratie (GBA)
- Overige stukken Publieksdiensten (waaronder de reisdocumenten en rijbewijzen)

De hoogte van de gemeentelijke leges Burgerzaken kan voor de meeste producten door de gemeente zelf worden bepaald. Voor een aantal producten / diensten heeft het Rijk een maximum vastgesteld. Dit zijn voornamelijk producten die in feite door het Rijk worden geleverd maar via de gemeente, waar men woonachtig is, kunnen worden aangevraagd. Voorbeelden hiervan zijn onder andere reisdocumenten, verklaringen omtrent het gedrag, naturalisaties en documenten ingevolge de Vreemdelingenwetgeving (verblijfs- en vestigingsvergunningen).

Overigens staan de totale inkomsten vanuit deze leges onder druk omdat steeds meer (semi) overheidsinstanties en door de overheid aangewezen personen (pensioenfondsen, notarissen, gerechtsdeurwaarders etc.) rechtstreeks de GBA kunnen raadplegen. Hierdoor hoeven de burgers zelf steeds minder bewijsstukken / uittreksels uit de GBA aan te vragen.

Leges bouwvergunningen

Voor het (ver)bouwen van een object worden bouwleges opgelegd. Deze leges worden berekend op basis van een percentage van de bouwkosten boven een minimum.

Kwijtschelding

Voor mensen uit de lagere inkomensgroepen, die te maken hebben met bijzondere omstandigheden, bestaat de mogelijkheid om gehele of gedeeltelijke kwijtschelding aan te vragen van riool- en afvalstoffenheffing. De gemeenteraad heeft besloten dat bij de beoordeling de 100%-bijstandsnorm wordt gehanteerd. Dit in afwijking van de landelijke norm van 90%. Hierdoor kan iemand met nagenoeg geen vermogen en een inkomen op bijstandsniveau volledige kwijtschelding krijgen van de gemeentelijke heffingen.

Mensen die bekend zijn bij de afdeling ISC via de uitkeringsadministratie worden automatisch kwijtgescholden, zij ontvangen dan ook geen aanslagbiljet.

De volgende bedragen zijn in de begroting 2020 opgenomen ten behoeve van de kwijtscheldingen.

	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	258.907	279.000	304.000
Kwijtschelding rioolheffing	320.665	350.000	375.000
Kwijtschelding hondenbelasting	8.961	6.000	6.000
Totaal	588.533	635.000	685.000

Gemeentelijke belastingcapaciteit in %

Met ingang van de begroting 2016 dienen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag een aantal kengetallen opgenomen te worden. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de belastingcapaciteit van de gemeente. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen. Onderstaande berekening is gebaseerd op het voorstel rioolheffing dat in oktober in de raad wordt besproken.

	Gemeentelijke belastingcapaciteit (in %)	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	264,50	258,15	262,80
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	210,00	197,00	203,00
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	217,00	252,00	259,00
D	Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	-	
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	691,50	707,15	724,80
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in T-1 *	711,00	740,00	777,00
	Belastingcapaciteit (E/F) x 100%	97,2%	95,6%	93,3%

* Bron: COELO Atlas van de lokale lasten 2020; woonlasten eigenaar-bewoner

Kostendeckendheid overige leges

Legesverordening titel 1		Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	Dekking
hfst 1	Burgerlijke stand	127.852	93.433	221.285	127.022	57,4%
hfst 2	Reisdocumenten	309.486	22.037	331.523	343.795	103,7%
hfst 3	Rijbewijzen	133.432	61.160	194.592	262.310	134,8%
hfst 4	Verstrekkingsbasisregistratie personen	72.487	43.103	115.590	29.497	25,5%
hfst 8	Vastgoedinformatie	52.164	2.576	54.740	639	1,2%
hfst 9	Overige publiekszaken	58.494	26.843	85.337	57.020	66,8%
hfst 10	Gemeentearchief	60.000	-	60.000	-	0,0%
hfst 11	Huisvestingswet	1.950	1.932	3.882	3.150	81,1%
hfst 12	Leegstandswet	2.600	2.576	5.176	2.625	50,7%
hfst 16	Kansspelen	-	-	-	1.500	
hfst 17	Telecommunicatie	26.736	21.793	48.529	130.000	267,9%
hfst 19	Verkeer en vervoer	5.000	-	5.000	23.555	471,1%
	Totaal titel 1	850.201	275.453	1.125.654	981.113	87,2%
Legesverordening titel 2						
hfst 2	Vooroverleg, beoordelen conceptaanvraag	-	-	-	-	-
hfst 3	Omgevingsvergunning	576.483	568.588	1.145.071	1.085.000	94,8%
hfst 5	Afwijkende tarieven	-	-	-	-	-
hfst 7	Wijziging omgevingsvergunning	-	-	-	-	-
hfst 8	Bestemmingswijziging zonder activiteit	68.250	67.609	135.859	-	0,0%
hfst 10	In deze titel niet benoemde beschikking	-	-	-	4.500	0,0%
	Totaal titel 2	644.733	636.197	1.280.930	1.089.500	85,1%

Legesverordening titel 3		Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	Dekking
hfst 1	Horeca	46.693	46.254	92.947	8.250	8,9%
hfst 2	Organiseren evenementen	179.542	126.199	305.741	3.000	1,0%
hfst 3	Prostitutiebedrijven	-	-	-	-	-
hfst 6	Brandbeveiligingsverordening	-	-	-	-	-
hfst 7	Archeologie	13.000	12.878	25.878	21.105	81,6%
hfst 8	Diversen	16.960	16.801	33.761	9.250	27,4%
	Totaal titel 3	256.195	202.132	458.327	41.605	9,1%
Totaal legesverordening		1.751.129	1.113.782	2.864.911	2.112.218	73,7%
Marktgeden		Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	Dekking
	Marktgeden	45.387	11.216	56.603	46.605	82,3%

5.2. Weerstandsvermogen & risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt de financiële robuustheid weergegeven. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. De paragraaf weerstandsvermogen dient volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) ten minste de volgende inhoud te bevatten:

- A. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- B. Een inventarisatie van risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie;
- C. Het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

A. Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit wordt bedoeld de aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. De beleidslijn voor het bepalen van de weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota risicomangementbeleid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele weerstandscapaciteit. Met het eerste worden de middelen bedoeld die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Met de incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. De post onvoorzien. Deze bedraagt € 100.000;
2. De onbenutte belastingcapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De Incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

3. Het vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves;
4. Eventuele stille reserves.

De post onvoorzien

In de begroting is jaarlijks een post onvoorzien opgenomen van € 100.000.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft een indicatie van de mogelijkheden, die een gemeente heeft om haar inkomsten via extra belastingopbrengsten te verhogen. De belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente Oosterhout zijn OZB-inkomsten, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn beiden begroot op een kostendekkend niveau. Dit betekent dat hierin geen onbenutte capaciteit aanwezig is.

De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de verwachte taxatiewaarde van het totale areaal woningen te vermenigvuldigen met het verschil tussen het gemiddeld OZB-tarief woningen en niet-woningen in Oosterhout en het landelijk normtarief OZB voor beroep op

artikel 12 van de Financiële verhoudingswet. Het normtarief is door het Rijk in de meicirculaire 2020 bepaald op 0,1809% (2019: 0,1853%). Dit tarief is hoger dan ons gemiddeld tarief. Onderstaand is berekend dat er een onbenutte belastingcapaciteit is van circa € 4,2 miljoen. Dit is de ruimte ten opzichte van de tarieven die landelijk vastgesteld zijn om te kunnen worden toegelaten als artikel 12 gemeente.

Bedragen * € 1.000

	Waarde 2020 (*1.000)	Tarief 2020	Tarief artikel 12 (2021)	Bruto Opbrengst 2020*	Bruto opbrengst tarief art 12	Onbenutte capaciteit
- woningen eigenaar	6.139.180	0,1049%	0,1809%	6.440	11.106	4.666
- niet woningen eigenaar	1.484.131	0,2111%	0,1809%	3.133	2.685	-448
- niet woningen gebruiker	1.216.802	0,1845%	0,1809%	2.245	2.201	-44
Totaal				11.819	15.992	4.174

* Op basis van begroting 2020

Uiteraard is het goed om te beseffen dat het gebruiken van de onbenutte belastingcapaciteit echt een noodmaatregel is in geval de gemeente in financieel zwaar weer terecht komt. Het gebruik van deze onbenutte belastingcapaciteit betekent namelijk een zeer forse verhoging van de huidige OZB voor woningen.

Het vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves

Algemene reserve

De doelstelling van de algemene reserve is:

1. het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten. De benodigde omvang is sterk afhankelijk van de interne beheersing van de bedrijfsprocessen. Als de planning- en controlcyclus goed functioneert dan zullen via bijsturing tekorten/overschotten in de uitvoering van de begroting met behulp van een aanpassingsproces in uiterlijk 2 à 3 jaar weer worden gecorrigeerd.
2. onvoorzienbare externe ontwikkelingen op te vangen.

Vrije reserve / bestemmingsreserves

De vrije reserves en bestemmingsreserves (m.u.v. reserve investeringsprojecten) zijn allen vrij te besteden voor de diverse doeleinden. De bestemmingsreserves zijn wel gelabeld voor bepaalde doeleinden, maar de raad kan te allen tijde besluiten hier een ander doel aan te geven. De ontwikkeling van de vrije reserve is beschreven in het hoofdstuk investeringen van de financiële begroting. De reserves hebben zich als volgt ontwikkeld cq. gaan zich naar verwachting als volgt ontwikkelen:

Bedragen * € 1.000

Incidentele weerstandscapaciteit	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Algemene reserves	5.283	5.283	5.283	5.283
Vrije reserve	22.638	31.777	23.509	19.478
Reserves grondexploitatie	24.017	17.927	17.266	13.663
Overige bestemmingsreserves*	9.441	3.861	2.088	1.788
Totaal	61.379	58.849	48.146	40.212

* De reserve investeringsprojecten en SSC/ICT worden bij de bepaling van het weerstandsvermogen buiten beschouwing gelaten.

In bovenstaande berekening van de weerstandscapaciteit worden vrijwel alle reserves meegenomen. Dit is ook toegestaan bij het bepalen van het weerstandsvermogen; de raad kan immers bepalen de reserves voor een andere doel in te zetten. Het is echter zo dat er reeds bestedingsdoelen aan de bestemmingsreserves hangen en dat geldt ook voor een

groot deel van de vrije reserve. Als de incidentele weerstandscapaciteit wordt gezuiverd van deze 'claims' ontstaat het volgende beeld:

Bedragen * € 1.000

Incidentele weerstandscapaciteit	Ultimo 2021
Algemene reserves	5.283
Vrije reserve*	6.569
Reserve grondexploitatie**	9.798
Totaal	21.650

* Binnen de vrije reserve is alleen het gedeelte waar nog geen claim op ligt meegenomen plus de reservering voor Corona, welke in karakter voor risico's bestemd is.

** Betreft de algemene bedrijfsreserve van de GREX en het niet-geclaimde deel van reserve infrastructurele werken.

Conclusie weerstandscapaciteit

Bedragen * € 1.000

Post	
Structurele weerstandscapaciteit	4.174
Incidentele weerstandscapaciteit	21.650
Totale weerstandscapaciteit	25.824

De gemeente Oosterhout beschikt hiermee over een weerstandscapaciteit van € 25,8 miljoen.

B. Risico's

Tegenover de hierboven geïnterpreteerde weerstandscapaciteit staan de risico's die de gemeente loopt. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van deze paragraaf. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen gevormd. De risicoparagraaf geeft een inventarisatie van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Mogelijke voor- of nadelen op exploitatieposten worden hier niet als risico gedefinieerd. De onderstaande risico-inschatting is gestoeld op diverse aannames. De globale inschatting van kans en omvang is tijdsgebonden, waarbij het (voortschrijdend) inzicht sterk afhankelijk is van vele onzekere toekomstige factoren. Onder dergelijke risico's verstaan wij derhalve: alle redelijk voorzienbare onzekerheden die niet direct vooraf kwantificeerbaar zijn. Daarom kunnen er geen voorzieningen voor worden gevormd.

Het gaat om de volgende zaken:

Covid-19 (Coronacrisis)	
Omschrijving:	De Nederlandse corona-aanpak is erop gericht het virus maximaal te controleren, de zorg niet te overbelasten en kwetsbare mensen in de samenleving te beschermen. Hiertoe zijn begin 2020 beperkingen opgelegd om verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Deze beperkingen hebben grote gevolgen voor de economie. Ook de financiële positie van de gemeente staat hierdoor onder druk. Hoe groot de impact is, is nog steeds moeilijk te bepalen.
Impact:	De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Naar rechtstreekse kosten die de gemeente op korte termijn maakt, dient ook rekening gehouden te worden met het niet of beperkt kunnen realiseren van de doelstellingen van de gemeente en haar partners. Daarnaast kan

	deze crisis leiden tot een verschuiving in de prioriteiten van de gemeente.
Financiële impact:	Het COVID-19 (Corona) virus heeft naar verwachting op veel beleidsterreinen van onze begroting effect. Hoe groot de financiële impact totaal zal zijn is nog niet te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. Naast directe uitgaven die niet begroot zijn, heeft deze crisis mogelijk financieel effect op de beleidsterreinen: lokale heffingen (ozb, rioolheffing, precario, marktgelden, BIZ, toeristenbelasting), huurinkomsten, schuldhelpverlening, kwijtscheldingen, bouwleges, reclame-inkomsten. Daarnaast brengt deze crisis nog risico's op het gebied van de door de gemeente verleende garantstellingen, afzet van bedrijventerreinen, voortgang van projecten, realiseren van gemeentelijke doelstellingen, etc. Deze crisis raakt velen in de stad; inwoners, instellingen en bedrijven. De impact op sociaal, maatschappelijk en economisch gebied is enorm. De gevolgen van bijvoorbeeld inwoners die hun baan kwijtraken, ondernemers die mogelijk failliet gaan, gesubsidieerde en culturele instellingen die het moeilijk hebben, zorgaanbieders die zorg niet goed kunnen continueren, etc. raken direct of indirect ook onze gemeentelijk organisatie.
Maatregelen:	We beschikken over een robuuste weerstandscapaciteit en financiële positie, maar wat deze crisis in termen van extra kosten en risico's voor onze gemeente gaat betekenen, o.a. ook vanuit de genomen kabinetsmaatregelen en steun vanuit het Rijk, blijft nog onzeker. Bij de jaarrekening 2019 is totaal € 2,3 miljoen apart gezet om de rechtstreekse gevolgen van de Coronacrisis (deels) te kunnen dekken. Daarnaast is vanuit het Rijk in juli 2020 reeds € 975.000 aan compensatie aan de gemeente toegekend. In september 2020 is de 2e tranche compensatie voor gemeenten bekend gemaakt. Hiermee is reeds een groot deel van de onderkende risico's voor onze gemeente gedekt. Tot slot is in de begroting 2021 € 1,4 miljoen aan Coronakosten begroot.

Algemene uitkering	
Omschrijving:	De invoering van de nieuwe herverdeling is met één jaar uitgesteld tot 2022. Momenteel buigt een ambtelijke begeleidingscommissie zich opnieuw over de (nog vertrouwelijke) voorstellen voor de herijking van het gemeentefonds die op basis van voorstellen van Cebeon en AEF zijn gemaakt. Duidelijk is dat er werk wordt gemaakt van de gewenste vereenvoudiging van het stelsel. In de nieuwe verdeling is het aantal verdeelmaatstaven flink teruggebracht. Diverse specificaties van maatstaven in de huidige verdeling zijn in de nieuwe verdeling vervangen door één globaal werkende maatstaf. Echter elke verandering heeft herverdeeleffecten tot gevolg.
Impact:	Voorlopige berekeningen laten zien dat vooral de grote steden vanaf 2022 meer rijksgeld gaan krijgen. Tweederde van de gemeenten gaat er juist op achteruit. Met name de regio en middelgrote steden zouden moeten 'bloeden' voor de grote steden.
Financiële impact:	Als maximaal nadelig scenario voor gemeenten is door een expert een nadeel van € 100 per inwoner genoemd, dat zich volgens de vermoedelijke overgangsregeling opbouwt met € 25 per inwoner per

	jaar vanaf 2022. Aangezien dit traject nog met veel vraagtekens omkleed is, gaan wij voorlopig uit van de helft van dit bedrag, wat voor Oosterhout neerkomt op € 2,8 miljoen.
Maatregelen:	De gemeente Oosterhout volgt (voornamelijk via de M50) de ontwikkeling van de verdeelmodellen en laat zich hierover periodiek informeren en draagt via deze groep haar mening uit richting VNG / Rijk. De M50 is ook (ambtelijk en bestuurlijk) vertegenwoordigt in de werkgroepen die over de verdeelmodellen nadenken. In het najaar 2021 zal er meer duidelijkheid komen over de uitkomsten hiervan, waarna gestart kan worden met voorbereiding voor de besluitvorming van de perspectiefnota 2022.

Kostenontwikkeling jeugdzorg & WMO	
Omschrijving:	Per 1 januari 2015 zijn er taken op het gebied van jeugdzorg, AWBZ en de participatiewet overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Deze overheveling zijn gepaard gegaan met gelijktijdige budgetverlagingen vanuit het Rijk. In 2017 zijn grote tekorten op gebied van jeugd en WMO zichtbaar geworden. Deze lijn zet zich door naar toekomstige jaren. In de begroting 2019 is het uitgangspunt van budgetteren op basis van het Rijksbudget losgelaten en is er op basis van de verwachte kosten gebudgetteerd.
Impact:	<i>WMO</i> In de begroting 2019 was voor € 1,8 miljoen aan extra budget voor de WMO opgenomen. In de begroting 2020 is nog eens ruim € 2 miljoen extra budget opgenomen. Daarnaast lag er voor 2020 nog een totale taakstelling van € 1.200.000 op. Deze taakstelling wordt in 2020 maar deels gerealiseerd, enerzijds door de Coronacrisis, anderzijds door de aanhoudende stijging van het aantal cliënten met huishoudelijke hulp en de stijgende tarieven voor ondersteuning. De begroting 2021 is daarom structureel verhoogd met € 1,4 miljoen. Daarnaast is de taakstelling fase 3 van € 600.000 geschrapt, omdat deze taakstelling gezien de autonome groei, momenteel niet reëel wordt geacht. In 2021 zal er een onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheden om de autonome kostenstijging binnen de WMO te beperken. <i>Jeugdzorg</i> De ontwikkeling van de kosten voor de jeugdzorg lijkt zich te stabiliseren. De taakstelling op jeugdzorg (totaal € 2 miljoen) is gerealiseerd. Zonder maatregelen komt de houdbaarheid van ons zorgstelsel en onze financiële positie als gemeente in het gedrang. Om te voorkomen dat de kosten nog verder zullen stijgen sturen we op de transformatie en het nemen van beheersmaatregelen in de toegang en de specialistische jeugdhulp. De integrale visie op het Sociale domein en de monitor van het Sociale domein bieden hiervoor de basis. Risico blijft echter dat door het geheel aan wet- en regelgeving, de ontwikkelingen in de samenleving (ook binnen andere domeinen) en de vraag naar en noodzaak van de inzet van hulp een tekort onvermijdbaar blijft.
Financiële impact:	€ 1.400.000
Maatregelen:	Met ingang van de begroting 2019 is de jeugdzorg en de WMO niet meer budgetneutraal opgenomen, maar is hier reëel geraamd

	conform de verwachte kosten. Er vinden maandelijks voortgangsgesprekken en –rapportages plaats op de ombuigingen, waardoor snel bijgestuurd kan worden. In 2021 zal er een onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheden om de autonome kostenstijging binnen de WMO te beperken.

Verbonden partijen / Gemeenschappelijke regelingen

Omschrijving:	In de paragraaf verbonden partijen wordt inzicht gegeven in de aard, omvang en betekenis van de privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente Oosterhout een bestuurlijk en/of financieel belang heeft en daarmee ook risico's loopt.
Impact:	Verbonden partijen zijn verplicht om in hun begroting en jaarstukken een risicoparagraaf op te nemen waarin de door de verbonden partij onderkende risico's zijn opgenomen. Over het algemeen is de afspraak gemaakt dat verbonden partijen er geen eigen reserves op na houden, maar dat men zich, in geval een risico zich daadwerkelijk voor doet, wendt tot de deelnemende gemeenten om dit op te vangen. Hiermee loopt de gemeente Oosterhout een direct financieel risico.
Financiële impact:	Voor een overzicht van de verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen (paragraaf 5.6). De verbonden partijen hebben in hun begroting (vanaf 2019) weliswaar risico's benoemd, maar deze zijn veelal niet gekwantificeerd. Hierdoor is het niet mogelijk voor de gemeente Oosterhout om te bepalen hoe hoog het financiële risico is dat wij vanuit de verbonden partijen lopen. De totale bijdrage van de gemeente Oosterhout in 2021 aan de verbonden partijen bedraagt ruim € 9,7 miljoen. Omdat de GR'en de risico's veelal nog niet hebben gekwantificeerd wordt nu 5% (€ 485.000) van dit begrotingstotaal als risicopost opgenomen.
Maatregelen:	De ontwikkeling van de risicoparagraaf van alle verbonden partijen zal worden gemonitord via vertegenwoordiging in het AB/DB. Gedurende het kalenderjaar zijn er verschillende momenten (bestuursrapportage) om (bij) te sturen op een verbonden partij.

Risico aansprakelijkheid brand Moerdijk

Omschrijving:	Gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio MWB worden door omliggende bedrijven van Chemie Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die ze zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Er is nog steeds geen dagvaarding inzake aansprakelijkheidstelling uitgebracht, maar de mogelijkheid is nog steeds aanwezig; er is nog geen sprake van de verjaringstermijn. Het kan hier gaan om een claim die in de (tientallen) miljoenen loopt.
Impact:	Het risico van de brand in Moerdijk is niet financieel vertaald in het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio. Daarom worden de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling geadviseerd met dit risico zelf rekening te houden.
Financiële impact:	Voor Oosterhout kan dit neerkomen op een risico van ruim 300.000. (aandeel 4,8 %)
Maatregelen:	n.v.t

Ontwikkeling WSW bedrijf WAVA/ MidZuid

Omschrijving:	Het budget dat wij van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) maakt vanaf 2015 onderdeel uit van de integratie-uitkering sociaal domein. De middelen die hierin zitten voor uitvoering van de Wsw zijn onvoldoende om de uitvoering hiervan door WAVA te dekken. Dit betekent dat er sprake is van een aanvullende gemeentelijke bijdrage. Hoewel de meerjarenbegroting van WAVA vanaf 2021 een lichte daling van de gemeentelijke bijdrage laat zien, blijft er sprake van een aanzienlijke bijdrage. Verder is het gezien de huidige economische omstandigheden de vraag of de bedrijfsresultaten op peil kunnen blijven. De Participatiewet kent de participatievoorziening beschut werk. Op dit moment is WAVA hiervoor onze belangrijkste uitvoerder. Via het BUIG-budget en het participatiebudget ontvangen wij hiervoor middelen van het Rijk die voor de uitvoering aan WAVA beschikbaar gesteld worden. Het Rijk bepaalt jaarlijks een aantal plaatsen beschut werk dat de gemeente moet realiseren voor zover er personen een indicatie hebben. Evenals bij de Wsw laat de praktijk steeds meer zien dat deze rijksmiddelen niet voldoende zijn om de kosten te dekken. Daarnaast hoeft het niet te betekenen dat ieder plaatsing in het kader van de participatievoorziening beschut werk bij WAVA/MidZuid plaatsvindt. Uitgangspunt bij plaatsing is dat er een werkplek wordt gezocht die het best bij de kandidaat past. Dit kan dus ook betekenen dat dit bij een andere organisatie is.
Impact:	Groot
Financiële impact:	€ 808.007 (gemeentelijke bijdrage 2021)
Maatregelen:	De ontwikkelingen bij WAVA krijgen continu aandacht. Hierbij blijft er aandacht voor de vraag welke taken weggelegd dienen te worden bij WAVA. Ook de bedrijfsvoering binnen WAVA heeft blijvende aandacht. In 2020 zal een nieuw strategisch plan worden opgesteld. Hierin zullen keuzes worden gemaakt over de toekomstige rol van WAVA/MidZuid. Tevens kunnen op basis van dit strategisch plan keuzes gemaakt worden ten aanzien van de huisvesting.

Afval algemeen

Omschrijving	De afvalbegroting is geen statische begroting. Veel is afhankelijk van niet of moeilijk beïnvloedbare factoren zoals de afvalverbrandingsbelasting, kwantitatieve en kwalitatieve afvalscheiding door bewoners (afvalgedrag), marktwerking van verwerkingstarieven of prijzen voor de inname van waardevolle recyclebare producten (papier, blik, textiel, etc.). Doorlopend zullen nieuwe contracten afgesloten moeten worden voor de verwerking van verschillende afvalstromen. De verwerkingstarieven zijn aan marktwerking onderhevig. Er kan dus moeilijk een betrouwbare inschatting worden gegeven over de daadwerkelijke toekomstige tarieven. De huidige tendens is wel dat de inkomsten uit grondstoffen zullen dalen en de kosten voor afvoer zullen stijgen.
Impact:	Het risico is interen op de egalisatievoorziening en een hogere afvalstoffenheffing. Onverwachtse prijswijzigingen zetten de

	egalisatievoorziening verder onder druk. De voorziening mag niet negatief zijn, in dat geval moet worden bijgestort uit de algemene middelen. Dit is in 2019 daadwerkelijk nodig gebleken.
Financiële impact:	Aan inkomsten uit recyclebare stromen is in de begroting 2019 zo'n € 1,892 miljoen opgenomen. Het totale risico van deze post wordt ingeschat op zo'n 10% hiervan. Daarnaast zijn de afgelopen jaren de kosten voor kwijtschelding en oninbaar fors gestegen, en kunnen ook niet alle ledigingen daadwerkelijk opgelegd worden bij inwoners. Hierin bestaat echter momenteel nog weinig inzicht. Deze effecten worden totaal ingeschat op zo'n € 230.000 per jaar.
Maatregelen:	- Meedoen aan grote aanbestedingen om gunstige tarieven in contracten vast te leggen - Geen eenmalige tariefsmatiging - Afvalscheiding zowel kwalitatief als kwantitatief bevorderen - Grip op bedrijfsvoering houden (efficiency verbetering continue opgave)

Rente / treasury	
Omschrijving:	De gemeente Oosterhout heeft geld vanuit de markt aangetrokken om de gewenste investeringen te kunnen realiseren. Momenteel is deze rente erg laag. Hier wordt in de begroting rekening mee gehouden en hierdoor ontstaat ieder jaar extra financiële ruimte binnen de exploitatie. Indien de rente stijgt dan kan dit tot meerjarige budgettaire consequenties (lees extra bezuinigingen) leiden. Per 31 december 2019 is er totaal € 76,0 miljoen aan vreemd vermogen aanwezig. Een rentestijging van 1% betekent dus al een extra rentebetaling van € 760.000 op jaarbasis.
Impact:	Jaarlijks wordt in de begroting een inschatting gemaakt van het budgettaire effect van de rente. Met ingang van 2017 mag de gemeente (vanwege een wijziging in het BBV) niet meer dan de werkelijk betaalde externe rente doorrekenen naar de gemeentelijke producten, waar voorheen een meerjarig (hoger) gemiddelde werd gehanteerd. Hiermee wordt de gevoeligheid van de begroting voor renteschommelingen ook aanzienlijk vergroot. Voor de beeldvorming: een rentewijziging van 0,1% heeft al direct een budgettaire effect van € 76.000. Aangezien de rente momenteel historisch laag staat, is het te verwachten dat deze de komende jaren weer gaat stijgen; de eerste tekenen hiervan zijn nu al zichtbaar. Dit betekent dat er dan nadelen ontstaat in de exploitatie.
Financiële impact:	€ 300.000
Maatregelen:	Er zijn intern maatregelen genomen om deze risico's te beheersen en te mitigeren. Deze zijn veelal vastgelegd in het treasury statuut. Deze risico's worden beperkt door de renteontwikkeling voortdurend te volgen en verschillende rentevisies naast elkaar te leggen. Daarnaast zorgen we in de leningenportefeuille voor een goede spreiding in looptijd van de leningen.

Achtervang gewaarborgde geldleningen	
Omschrijving:	De gemeente staat – via een achtervangconstructie – samen met het rijk borg / garant voor de betaling van rente en aflossing van een afgesloten geldlening voor woningbouw die aan corporaties zijn verstrekt via het waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).

	Daarnaast staan gemeente en Rijk garant voor hypotheeken die aan particulieren zijn verstrekt via het Nationaal Hypotheken Garantiefonds (NHG). Het primaire risico ligt bij de betreffende corporaties c.q. de particulieren zelf. Met betrekking tot de WSW betreft het een getrappt systeem waarbij de eerste lijn is: als een corporatie niet langer beschikt over voldoende geld, en dus niet meer aan rente- en aflossingsverplichting kan voldoen, kan deze een beroep doen op het saneringsfonds van Autoriteit Woningcorporaties al dan niet met extra geborgde financiering via WSW. Daarna (tweede lijn) kan de corporatie een beroep doen op aanvullende steun vanuit de buffers van het WSW en de gezamenlijke corporaties. Als deze tweede lijn ook niet toereikend is, kunnen rijk en de gezamenlijke gemeenten worden aangesproken op hun achtervangfunctie (derde lijn). Deze achtervangfunctie bestaat uit het verstrekken van renteloze leningen aan het WSW. Het WSW zal deze leningen te zijner tijd terugbetalen. Daarbij geldt de volgende verdeelsleutel: 50% voor rekening van het rijk, 25% voor rekening van de schadegemeenten en 25% voor rekening van de gezamenlijke Nederlandse Gemeenten. Het verlies blijft door deze constructie beperkt tot een klein aandeel in de rente van de extra geldleningen. Ten aanzien van per 1 januari 2011 afgegeven borgtochten wordt de volledige achtervangfunctie door het Rijk vervuld. Bij dreigende liquiditeitstekorten in verband met tot en met 31 december 2010 afgegeven borgtochten kan het WSW een beroep doen op achtergestelde, renteloze leningen van het Rijk (50%) en van de gemeenten (50%).
Impact:	Het totaal aan gewaarborgde geldleningen met achtervangconstructie bedraagt € 371,9 miljoen (per 31 december 2019). Dit bestaat voornamelijk uit leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw en waarbij de gemeente een achtervangfunctie vervuld (372 miljoen). Over dit bedrag staat de gemeente voor 50% (€ 186 miljoen) borg.
Financiële impact:	€ 1.860.000
Maatregelen:	Het WSW heeft ten doel woningbouwcorporaties tegen een zo laag mogelijke rente geld te laten lenen op de kapitaalmarkt, om zo de kosten van sociale woningbouw te kunnen drukken. Door het risico met andere gemeenten te delen, wordt hierbij het risico van individuele gemeenten beperkt. Bij opzegging van de overeenkomst met WSW zal de gemeente Oosterhout of zelf leningen moeten gaan verstrekken of zelf direct garant moeten gaan staan in de richting van (vooral) Thuisvester dat het risico vergroot. De claim op WSW dient nauwlettend te worden gemonitord. Gezien het feit dat er sprake is van een getrappt systeem is het risico niet theoretisch, maar ook niet groot.

Garantstellingen

Omschrijving:	De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen aan instellingen, stichtingen of verenigingen die een doel nastreven met een maatschappelijk belang. In alle gevallen geldt dat er sprake moet zijn van bijzondere omstandigheden. Die bijzondere omstandigheid bestaat veelal daarin dat de instelling geen

	of onvoldoende zekerheid aan de bank kan verstrekken. Daar waar mogelijk vestigt de gemeente zekerheidsrechten. Veel van onze garantstellingen betreft sportinstellingen. Zij missen door de Coronacrisis een groot deel van hun inkomsten. De kans dat de gemeente wordt aangesproken op haar rol als borgsteller is daardoor groter geworden.
Impact:	Samenstelling van de gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende hoofdstellen: ▪ Zorgsector: ▪ Volkshuisvesting particulieren (door langdurige aflossing op geldleningen en stijging huizenprijzen risico nagenoeg nihil) ▪ Volkshuisvesting Thuisvester; ▪ Milieu ▪ Sport/ Welzijn Tezamen vertegenwoordigen deze (31 december 2019) een waarde van € 8,4 miljoen.
Financiële impact	€ 84.000
Maatregelen:	Aan elke garantstelling gaat een draagkrachttoets vooraf en worden waar mogelijk zekerheidsrechten gevestigd. Voorts wordt bedongen dat op leningen wordt afgelost waardoor het risico voor de gemeente geleidelijk afneemt.

Starters-, blijvers- en duurzaamheidsleningen via SVn

Omschrijving:	Wanneer de partij die een starters-, blijvers- en duurzaamheidslening via de SVn (stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) heeft opgenomen niet in staat is om deze terug te betalen, dan zal deze direct afgeboekt moeten worden van de vordering. Hierdoor treedt er een direct verlies op voor Oosterhout. Bij de starterslening kan men na drie jaar een hertoets aanvragen indien men op basis van het inkomen na de maandelijkse aflossing niet kan voldoen. Bij de stimuleringsregeling is de gemeente drager van het risico als een vereniging/stichting niet aan terugbetaling kan voldoen.
Impact:	De totale omvang van de door Oosterhout weggezette leningen bedraagt € 5,7 miljoen. Dit bedrag is uitgesplitst over de vier leningen: -Starterslening: €2.950.000; -Duurzaamheidslening: €2.000.000; -Blijverslening: € 250.000; -Stmuleringslening: €500.000 De leningen zijn revolverend, dat wil zeggen dat terugbetaalde leningen opnieuw worden ingezet om nieuwe leningen van te verstrekken.
Financiële impact	De leningen zijn revolverend, dat wil zeggen dat terugbetaalde leningen opnieuw worden ingezet om nieuwe leningen van te verstrekken.
Maatregelen:	Door SVn wordt bij de starters-, duurzaamheids- en blijverslening een toets naar kredietwaardigheid uitgevoerd op de gevraagde lening. Daarnaast liggen er voor de starters- en blijversleningen veelal hypothecaire zekerheden aan ten grondslag. De starterslening wordt met NHG (Nationale hypotheek garantie) verstrekt.

	Bij het onderdeel Stimuleringslening toetst de SVn de meerjarenbegroting en de meest recente jaarrekening van de stichting/vereniging die in aanmerking wil komen voor de lening; in geval van wanbetaling kan SVn via een betaalregeling met de gemeente het verlies op de betreffende lening beperken.

Informatiebeveiliging & privacy	
Omschrijving:	Als gemeente werken we veel met waardevolle en privacygevoelige informatie. Informatiebeveiliging en dus ook het nemen van allerlei beveiligingsmaatregelen om de risico's te beperken, wordt daarom steeds belangrijker. Per 1 januari 2020 zijn de normenkaders van het rijk, de waterschappen, de gemeenten en de provincies gebundeld in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De nieuwe baseline is het nieuwe normenkader voor alle overheden geworden en dus ook voor de gemeente Oosterhout. Naast beschikbaarheid en integriteit speelt ook de vertrouwelijkheid van gegevens een rol. Binnen de gemeente Oosterhout maken we veelvuldig gebruik van gewone en bijzondere persoonsgegevens. Het zorgvuldig omgaan met deze persoonsgegevens staat hoog in het vaandel bij zowel de organisatie als de medewerkers. Met de komst van de AVG is het nog duidelijker omschreven welke plichten wij hebben als gemeente en welke rechten onze burgers hebben. Daarnaast biedt de AVG een omschrijving van een set aan maatregelen om onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens te voorkomen, of in ieder geval te verkleinen.
Impact:	Het neerzetten van een betrouwbare informatievoorziening is noodzakelijk voor het goed functioneren van de gemeente en de basis voor het beschermen van rechten van burgers en bedrijven. Als er inbreuk plaatsvindt op de beschikbaarheid, integriteit of vertrouwelijkheid van informatie kan de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komen en bedrijfsprocessen kunnen uitvallen. Zo kan een beveiligingsincident grote impact hebben op de diensten die de gemeente levert aan inwoners en bedrijven. Ook kan de veiligheid en privacy van burgers in gevaar komen op het moment dat de gemeente geen betrouwbare informatievoorziening kan neerzetten. Als gemeente verwerken wij veelal gevoelige informatie (zoals de verwerkingen in het kader van het Sociaal Domein en/of Veiligheid). Als zich een incident voordoet waarbij (persoons)gegevens onrechtmatig worden verwerkt (bv gelekt of verloren) kan dit lijden tot imago schade van de gemeente. Daarnaast kan een incident ernstige nadelige gevolgen hebben voor de privacy van een inwoner.
Financiële impact	Wanneer de gemeente aantoonbaar onvoldoende oog heeft voor informatieveiligheid en privacy kan de Autoriteit Persoonsgegevens een maximale boete opleggen van € 10.000.000 bij een inbreuk op de privacy van een betrokkene (bv bij een datalek). Bij aanwijsbaar niet naleven van de eisen uit de AVG kan de boete zelfs oplopen tot € 20.000.000. Hiernaast kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor schade die is opgelopen door individuen als gegevens onrechtmatig verwerkt worden. Tevens kunnen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen, die nodig zijn om risico af te dekken of incidenten op te lossen, onverwachte kosten met zich meebrengen. Tenslotte zijn er ook structurele kosten zoals

	personeelskosten voor beveiligingsbeheerders en kosten voor bewustwording en concernbrede technische en fysieke maatregelen.
Maatregelen:	Op het gebied van informatiebeveiliging en privacy nemen we een aantal maatregelen. Zo zijn we bezig met een bewustwordingstraject voor de hele organisatie, hierin komen de verschillende onderwerpen van omgaan met en beveiligen van informatie aan de orde. Zowel de fysieke als de digitale (werk)omgeving zijn hierin behandeld. Bewustwording is een continue proces, dit doen we niet eenmalig. Zo kunnen we als organisatie groeien op de volwassenheidsladder omdat onze medewerkers steeds beter worden in het zorgvuldig omgaan met (persoons)gegevens en het beveiligen van de informatie. Daarnaast is er een jaarplan voor informatiebeveiliging opgesteld. De activiteiten beschreven in het jaarplan zijn gebaseerd op een uitgevoerde gap- en risicoanalyse. Enkele activiteiten uit dit jaarplan zijn inmiddels al opgepakt. Zo zijn alle applicaties binnen de gemeente geclassificeerd en is er een data classificatiebeleid opgesteld. Ook op het gebied van logische toegangsbeveiliging zijn stappen gezet door het opstellen van autorisatiematrixes en is continuïteitsplan voor de korte termijn opgesteld. In 2021 zal de focus liggen op het verder uitvoeren van de activiteiten beschreven in het jaarplan. Ook op het gebied van privacy is er een GAP-analyse uitgevoerd. De bevindingen en speerpunten zijn uitgewerkt in het jaarplan privacy. Waarbij de focus voornamelijk ligt op het uitvoeren van de DPIA's op de bestaande processen van het register van verwerkingen als nieuwe verwerkingen en het goed borgen van de privacy organisatie. Voor zowel informatiebeveiliging als privacy geldt dat dit thema's zijn die nooit gereed zijn. Het is een groeiproces dat we met elkaar doormaken. Waarbij we steeds volwassener worden. Vandaar dat we voor beide thema's een volwassenheidsladder doorlopen. Waarbij gezegd moet worden dat 100% veiligheid een illusie is en zal blijven.

BTW verbonden partijen	
Omschrijving:	De koepelvrijstelling voor BTW wordt verder ingeperkt. Kern van de nieuwe aanpassing is dat de koepelvrijstelling alleen nog geldt voor die samenwerkingsverbanden die zich bezighouden met activiteiten van algemeen belang. Hierbij moet worden gedacht aan maatschappelijk werk en sociale zekerheid, onderwijs en medische verzorging. Welke samenwerkingsverbanden onder het algemeen belang vallen, is momenteel echter nog niet duidelijk. Bijvoorbeeld het heffen van belastingen is een overheidstaak, maar geen activiteit van algemeen belang die is genoemd in de Europese btw-richtlijn. Dit risico geldt voor alle GR's waarvan de activiteiten niet van algemeen belang zijn. Een ander voorbeeld hiervan zijn de Regionale Uitvoeringsdiensten (voorheen milieudiensten).
Impact:	Gemeenten zullen hierdoor meer btw gaan compenseren bij het BTW-compensatiefonds (BCF). Het plafond van het BCF wordt dan overschreden. Dat leidt tot korting van het gemeentefonds. Op basis van de huidige informatie lijkt het erop dat dit in ieder geval voor de BWB gaat gelden. De BTW voor deze regeling bedraagt ruim € 90.000.
Financiële impact:	€ 90.000

Maatregelen:	Landelijk wordt een lobby gestart die zich gaat inzetten voor het structureel verhogen van de het uitgavenplafond van het BCF.

BTW Sportaccommodaties (SPUK)	
Omschrijving:	Vanaf 1 januari 2019 is de aftrek op de BTW sport komen te vervallen. De budgetten zijn in de begroting 2020 geraamd inclusief BTW. Via de specifieke uitkering sport (SPUK) kan de gemeente subsidie ontvangen vanuit het Rijk voor de BTW verhogingen. Gezien het grote aantal aanvragen bij het Rijk door gemeenten, zien we dat er meer is aangevraagd dan er beschikbaar is gesteld (€ 228 miljoen ingediend, € 152 miljoen beschikbaar).
Impact:	Aangezien er landelijk meer geld is aangevraagd door gemeenten, dan dat er beschikbaar is, is het niet duidelijk of het totaal ingediende bedrag ook daadwerkelijk uitbetaald wordt. Hierdoor heeft de gemeente een financieel nadeel op de uitgaven op gebied van sport.
Financiële impact:	€ 0
Maatregelen:	Gezien het feit dat er aan de voorkant meer is aangevraagd dan er beschikbaar is gesteld bij het Rijk, zijn wij voorzichtigheidshalve in de begroting al uitgegaan van maximaal 70% teruggave van de BTW voor 2021 en verder. Hierdoor lopen wij hoogstwaarschijnlijk geen aanvullend risico op dit vlak en kan dit risico uit de risicoparagraaf worden gehaald.

Conjuncturele ontwikkelingen bouwkosten	
Omschrijving:	De economie blijft aantrekken, waardoor een stijging van de kosten voor bouw- en onderhoudsprojecten zichtbaar blijft. Voor de renovatie of nieuwbouw van de kleedruimten van Irene '58 en OVV '67 wordt eerst onderzoek gedaan naar de locatie van de eventuele nieuwbouw, vanuit de toekomstige woningbouwopgave in beide dorpen. De hoogte van de investeringen voor de nieuwbouw van de sportaccommodaties zijn hier van afhankelijk. Over de toekomst van het stadhuis is voorjaar 2019 een besluit genomen. Er is door de raad een voorbereidingskrediet van € 2 miljoen beschikbaar gesteld, onder andere om het programma van eisen voor het nieuwe gemeentehuis en de toekomstvisie Slotjesveld verder uit te werken.
Impact:	Mede vanwege de uit te voeren variantenstudies ten aanzien van de sportaccommodaties, wordt er komend jaar geen nieuwbouwproject opgestart. Vervangende nieuwbouw van de Oosterheide sporthal is enkel jaren vooruit geschoven. Voor het stadhuis is in 2019 een variantenstudie uitgewerkt waarbij de investeringen om te komen tot een voorstel voor vervangende nieuwbouw geraamd werden op ca. 25 miljoen. Dit bedrag is niet uitputtend en voortgekomen uit een variantenstudie waarin een aantal aannames zijn gedaan. Zo is dit bedrag exclusief de aanleg van een parkeervoorziening en is dit bedrag gebaseerd op een gebouw met duurzaamheidslabel A. Op het moment dat gekozen wordt voor een hogere duurzaamheidsambitie, zal dat leiden tot een hogere investering (en mogelijk wel eenzelfde jaarlast door daling van de energielasten). Uitstel over de toekomst van het stadhuis leidt zeer mogelijk tot hogere lasten. Vanaf 2017 wordt reeds ervaren dat schaarste van aanbieders toeneemt. Daarnaast neemt de prijsstijging van materialen exponentieel vormen aan.

Financiële impact:	Een kostenstijging van zo'n 20% betekent een stevig aanvullend benodigd krediet.
Maatregelen:	De kostenontwikkelingen scherp blijven monitoren aan de hand van aanbestedingen in het land.

Omgevingswet	
Omschrijving:	Per 1 januari 2022 treedt de omgevingswet in werking. De Omgevingswet heeft grote gevolgen voor de heffing van de leges voor omgevingsvergunningen. Er komen minder vergunningplichten, de huidige omgevingsvergunning wordt gesplitst in een 'technisch deel' en een 'ruimtelijk deel' en gemeenten mogen milieuleges gaan heffen. Gelijktijdig met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. Deze wet bewaakt de kwaliteit van ontwerp en uitvoering van bouwplannen. Een groot deel van het werk dat gemeenten nu uitvoeren, moet na inwerkingtreding van deze wet door aanvragers van omgevingsvergunningen worden gedaan.
Impact:	Voor gemeenten vervallen kosten omdat deze werkzaamheden dan niet meer door gemeenten worden uitgevoerd. In de berekeningen van de legestarieven én de kostendekkendheid, maken deze werkzaamheden een substantieel deel uit van de totale kosten. Kosten die nu nog, door de toepassing van kruissubsidiëring, worden verhaald via tarieven voor grotere bouwwerken. Door het wegvallen van kosten zullen de legestarieven moeten worden verlaagd om te blijven voldoen aan de wettelijke kostendekking van maximaal 100 procent. Daarnaast gaat de legesverordening er vanaf dat moment anders uit zien.
Financiële impact:	In de meerjarenbegroting (vanaf 2022) is momenteel € 1.083.000 aan legesinkomsten bouwvergunningen meegenomen.
Maatregelen:	Door het opstellen van een impactanalyse voor de leges kunnen de financiële gevolgen in beeld worden gebracht en worden meegenomen in de begrotingsvoorstellen voor 2022. Ook kan een nieuwe legesverordening worden voorbereid die rekening houdt met de Omgevingswet.

Grondexploitaties algemeen	
Omschrijving:	Via scenarioanalyses en het periodiek doorrekenen van alle grondexploitaties projecten ontstaat er goed inzicht in de risico's. Daarnaast wordt in het MPG per project en totaal specifieke berekeningen gemaakt inzake risico's en weerstandsvermogen. Everdenberg Oost is financieel het grootste project binnen onze gemeente met een boekwaarde (geïnvesteerd bedrag per 31-12-2019) van € 7,3 miljoen. Van de overige projecten zijn met name de projecten Santrijn, de Contreie en Zwaaiikom risicovol, waarbij hier ook een belangrijke component ligt in het risico van afzet van de gronden en bij Zwaaiikom ook in de verdere ontwikkeling van het plan. Tenslotte is er ook voor Slotjes Midden een toelichting opgenomen. In dit project zijn alle inkomsten ontvangen maar moeten de komende jaren nog grote investeringen worden gedaan in het openbaar gebied. Het risico dat de inkomsten uit grondverkoop onder druk komen te staan is ver afgenomen, door het aangaan van overeenkomsten van uitgifte binnen de projecten Santrijn en de Contreie. Alle projecten worden hieronder specifiek toegelicht

Impact:	Het benodigde weerstandsvermogen is berekend op basis van de zogenoemde IFLO-methode. Op basis van de actualisatie uit het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) van september 2020 en actualisatie van de grondexploitaties blijkt de volgende marges van het benodigde weerstandsvermogen: IFLO methode :€ 3,4 miljoen
Financiële impact:	€ 3.400.000 (risico grondexploitaties totaal)
Maatregelen:	De plannen worden periodiek doorgerekend op basis van actuele inzichten, waarbij meerdere scenario's in beeld worden gebracht. Thans is niet de afzet van gronden het meest kritieke in de totale grondexploitatie, maar de planning. Binnen de vrije reserve worden de bedragen binnen de P&C cyclus steeds geactualiseerd, wat zorgt voor de periodiek afstemmingsmoment tussen de uitgaven en inkomsten. Daarnaast is er binnen de grondexploitatie een algemene bedrijfsreserve beschikbaar ter hoogte van circa € 10,2 miljoen.

De Contreie	
Omschrijving:	Qua financiën en planning vormt de verkoop van de vrije kavels en woonwerkkavels een risico. De verkoop van deze kavels verloopt qua tempo naar verwachting maar aangezien het hier om een bijzonder product in de markt gaat, valt moeilijk te voorspellen wanneer alle kavels daadwerkelijk verkocht zijn. De corona-crisis kan hier mogelijk ook effect op hebben omdat mensen minder bereid zijn te investeren in de aankoop van een kavel. Er moeten nog een aantal werken bouw- en woonrijp maken worden aanbesteed/uitgevoerd. Het risico bestaat dat prijzen stijgen ten opzichte van wat eerder is geraamd in de grondexploitatie als gevolg van de algehele stijging in de bouwkosten.
Impact:	Het tempo van realisatie, zowel projectbouw als vrije bouw, is hoog. De markt is echter nooit te voorspellen. Een vertraging in de afzet heeft latere grondopbrengsten tot gevolg. Daarnaast loopt de grondexploitatie in dat geval dan langer door. Ook qua uitvoeringsplanning vormt eventuele vertraging een risico. Zolang deellocaties niet gereed zijn, kan de buitenruimte niet definitief worden ingericht. Dit brengt extra kosten met zich mee omdat tijdelijke maatregelen getroffen moeten worden getroffen.
Financiële impact:	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Maatregelen:	Verkoop van de vrije kavels en woonwerkkavels wordt goed gemonitord zodat wanneer nodig direct passende maatregelen kunnen worden genomen om verkoop waar mogelijk te bespoedigen. Om de verkoop van de woonwerkkavels meer onder de aandacht te brengen, zijn de kavels op funda in business geplaatst. Met projectontwikkelaars is regulier overleg om o.a. de voortgang in projecten met elkaar te bespreken.

Everdenberg Oost	
Omschrijving:	In 2020 zijn door een ontwikkelaar en de gemeente Oosterhout in gezamenlijkheid enkele vennootschappen opgericht. Dit onder andere ten behoeve van de uitgaven van de bedrijfskavels, het

	inrichten en het ontsluiten van het bedrijventerrein etc. Het terrein wordt ontsloten op het project "vernieuwing N629". De eerste fase van dat project moet zijn opgeleverd, voordat bedrijven op Everdenberg-Oost hun deuren kunnen openen. Oplevering van de eerste fase van de N629 is gepland eind 2020. Daarnaast dient er een tijdelijke aansluiting aangelegd te worden tussen Everdenberg Oost en de N629. De planning is dat in de loop van het 2 ^e kwartaal van 2021 de eerste bedrijven hun deuren zullen openen op Everdenberg Oost. De tijdelijke aansluiting moet dan eveneens gereed zijn.
Impact:	De oplevering van de eerste fase van de N629 ligt op schema en zal naar verwachting tijdig klaar zijn. De voorbereidende werkzaamheden voor de aansluiting van de (tijdelijke) weg liggen vooralsnog ook op schema. Op een enkel perceel na zijn alle benodigde gronden voor de tijdelijke weg verworven. Het kan zijn dat dit perceel niet op tijd verworven kan worden. Daarnaast zijn er nog vergunning trajecten bij Rijkswaterstaat en de Provincie die doorlopen moeten worden om het bedrijventerrein op tijd bouwrijp te krijgen en aan te kunnen sluiten op N629. Al deze zaken kunnen leiden tot vertraging. Mocht dit zo zijn, dan heeft dit consequenties voor het 2021 uitgeven van de bedrijfskavels en heeft dus direct financiële gevolgen (langere afzet periode). In de grondexploitatie is wel ruimte voor uitloop, maar dat gaat ten koste van de opbrengst. Daarnaast is de belangstelling voor de bedrijfskavels groot. Door (verdere) coronamaatregelen kan de belangstelling minder worden hetgeen ook financiële gevolgen kan hebben voor de grondexploitatie.
Financiële impact:	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.
Maatregelen:	Nauw overleg met Rijkswaterstaat en de provincie over de benodigde vergunningen en overleg met alle betrokkenen in het kader van het draagvlak voor het project.

Ontwikkeling Santrijgebied excl. parkeergarage

Omschrijving:	Gronden voor bebouwing zijn geleverd. <i>Voor het openbaar gebied geldt:</i> Verwachte risico kan met name zijn de hogere kosten voor aanleg openbaar gebied.
Impact:	Voor het openbaar gebied geldt dat onder andere door bodemverontreiniging de kosten voor aanleg van openbaar gebied hoger kunnen worden.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Maatregelen:	De grond voor de parkappartementen is geleverd. <i>Aanleg openbaar gebied</i> -Er vindt een aanbesteding plaats voor de aanleg van de 2 ^e fase van het Santrijpark, zodat er concurrerend wordt ingeschreven.

Zwaaiikom

Omschrijving:	De belangrijkste risico's binnen het project Zwaaiikom zijn: 1. Subsidie: vervallen van provinciale subsidie. 2. Verplaatsen handboogvereniging 3. Verkoop woningen

	4. Looptijd totale project 5. Pfas Daarnaast dienen er nog voor diverse onderdelen nader onderzoek plaats te vinden, hetgeen afhankelijk van de bevindingen kan leiden tot andere kosten..
Impact:	1. Mogelijke planschadeclaims en vertragingsprocedures. 2. Het niet tijdig verplaatsen kan zorgen voor extra kosten voor de gemeente vanwege de vertraging die wordt opgelopen door de ontwikkelaar. 3. Binnen het project de Laverie (vaste wal) gaat de verkoop minder snel dan in eerste instantie verwacht. Naar aanleiding hiervan wordt het stedenbouwkundig plan per fase opnieuw bekeken of het voldoende aansluit bij de huidige vraag en zo nodig aangepast. 4. De totale looptijd van het project loopt langer door, waardoor de totale kosten hoger zullen zijn. 5. Er dienen extra onderzoeken plaats te vinden voor de Pfas, dit werkt vertragend en kostenverhogend
Financiële impact:	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Maatregelen:	Intensief overleg met alle betrokken partijen (onder meer ontwikkelaars, provincie, organisaties, belanghebbenden, verenigingen en bewoners). De voorziening is verhoogd, gezien feit dat de eindwaarde negatiever is geworden, doordat er enkele nieuwe onderdelen zijn opgenomen.

Herontwikkeling Slotjes Midden	
Omschrijving:	De herontwikkeling van Slotjes Midden is in volle gang. Er wordt een deel van het bestaande woningbestand gesloopt, er worden nieuwe woningen gebouwd en het openbaar gebied wordt heringericht en gerevitaliseerd. Met de herstructurering, die in nauwe samenwerking met woningbouwcorporatie Thuisvester wordt vorm gegeven, wordt de toekomstwaarde van het gebied voor de (toekomstige) bewoners veilig gesteld.
Impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Financiële impact	-Hogere prijzen inrichting kanaalzone door te kiezen voor invulling hiervan met projecten rondom klimaatadaptatie. - Hogere prijzen bouwproducten door toenemende vraag en tekorten aan aanbodkant. Dit kan de planning van het bouwproces vertragen. - Inrichten openbare ruimte is (met name voor deelplan 5 t/m 7) nog niet concreet. Kostenraming hiervan is nog redelijk abstract
Maatregelen:	Regelmatig overleg en afstemming met Thuisvester en ontwikkelaar ten aanzien van de planning en de gemaakte afspraken vastleggen. -Goed inzicht in en zo nodig bijstellen van hoogte en moment van uitgaven voor herinrichting openbaar gebied. -In nauw overleg met de buurtcoördinator de leefbaarheid van de wijk blijven volgen en zo nodig aanvullende maatregelen treffen. - Zoeken naar subsidiemogelijkheden, bijvoorbeeld via de provincie, om de kosten van projecten rondom klimaatadaptatie te verlagen.

Totaaloverzicht van onderkende risico's:

Het risico wordt bepaald door de risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet. Voor de beoordeling is de onderstaande schaalindeling gehanteerd.

Kans	Omschreven als	Geschatte kans dat het risico zich in werkelijkheid zal voor doen
Zeer klein	Zeer onwaarschijnlijk	1%
Klein	Onwaarschijnlijk	10%
Gemiddeld	Aannemelijk	50%
Groot	Waarschijnlijk	80%

In onderstaande tabel zijn de onderkende risico's zoveel mogelijk gekwantificeerd en ingedeeld per type risico.

Nr	Item	Maximaal risico	Kans	I/S	Impact
1	Covid-19 (Corona)	1.556.000	Groot	S/I	1.245.000
2	Algemene uitkering	2.850.000	Groot	S	2.280.000
3	Taakstelling jeugd en WMO	1.400.000	Groot	S	1.120.000
4	Verbonden partijen	485.000	Gemiddeld	S/I	242.500
5	Brand Moerdijk	300.000	Klein	I	30.000
6	WAVA / Go	404.000	Groot	S/I	323.000
7	Afvalverwijdering	230.000	Groot	S	184.000
8	Rente / treasury	300.000	Gemiddeld	S	150.000
9	Achterevang gewaarborgde geldleningen	186.000.000	Zeer klein	I	1.860.000
10	Garantstellingen	8.400.000	Klein	I	840.000
11	Starters-, blijvers- en duurzaamheidsleningen	2.750.000	Klein	I	275.000
12	Informatiebeveiliging & privacy	500.000	Gemiddeld	I	250.000
13	Koepelvrijstelling BTW	90.000	Groot	S	72.000
14	BTW sportaccommodaties	0	-	-	0
15	Conjuncturele ontwikkelingen bouwkosten	5.000.000	Groot	I	4.000.000
16	Omgevingswet	1.083.000	Gemiddeld	S	540.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit excl. grondexploitaties					13.411.500
Risico grondexploitaties					3.400.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit					16.811.500

Wanneer de risico's maal de kans berekend wordt ontstaat er een benodigd weerstandsvermogen van € 16,8 miljoen om de onderkende risico's af te dekken.

C. Confrontatie weerstandsvermogen en risico's

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie wordt weergegeven in onderstaand figuur.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortkomt, zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. Bij de vaststelling van de beleidsnota risicomanagement 2020 – 2023 is vastgesteld dat deze zogenoemde ratio weerstandsvermogen minimaal 1,5 moet zijn.

	Beschikbare weerstandscapaciteit	Benodigde weerstandscapaciteit	Weerstands- ratio
Netto weerstandsvermogen	25,8 mln	16,8 mln	1,5

We kunnen concluderen dat we momenteel met dit ratio over voldoende weerstandscapaciteit beschikken. Het is echter wel zo dat er een aantal risico's benoemd zijn welke een structurele doorwerking hebben en ook is er sprake van risico welke nog niet is doorgerekend in financiële zin. Wanneer we er, indien deze risico's zich voordoen, niet in slagen deze snel genoeg door te vertalen in beleid drukken de structurele risico's langer op het weerstandsvermogen.

Het moge ook duidelijk zijn dat de keuze om geld vanuit de reserves in te zetten om te investeren in de stad op termijn leidt tot een kleinere reservepositie en dus een lagere weerstandscapaciteit.

D. Kengetallen

Onderstaande kengetallen behoren tot een set die landelijk verplicht is gesteld in het BBV. Deze set maakt het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente (zowel in ontwikkeling over de tijd, alsook – zij het beperkter - in vergelijking met andere gemeenten). In de tabel is tevens aangegeven in welke paragraaf een nadere berekening van deze kengetallen is opgenomen.

	Paragraaf	JR 2019	Begr 2020	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
Netto schuldquote	5.4. Treasury	36,5%	39,2%	47,2%	52,7%	56,3%	60,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	5.4. Treasury	36,7%	39,3%	47,4%	52,9%	56,4%	60,7%
Solvabiliteitsratio	5.4. Treasury	58,6%	56,5%	56,2%	54,5%	52,9%	51,0%
Structurele exploitatieruimte	6.3.5. structurele toev. en onttrek.	-1,43%	0,00%	0,03%	-0,58%	-1,25%	-1,48%
Grondexploitatie	5.7. Grondbeleid	9,8%	8,1%	7,0%	4,5%	3,2%	2,6%
Belastingcapaciteit	5.1. Lokale heffingen	97,2%	95,6%	93,3%	93,3%	93,3%	93,3%

- **De netto schuldquote** wordt berekend door het vreemd vermogen te delen door het begrotingstotaal. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%) dit als 'normaal' kan worden beschouwd en boven de 100% is voorzichtigheid geboden.
- **De solvabiliteitsratio** wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit geeft de mate aan waarmee het bezit van de gemeente is gefinancierd met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio tussen 30 en 80% ligt wordt dit als normaal beschouwd. Bij een ratio onder de 30% is voorzichtigheid geboden.
- **De structurele exploitatieruimte** is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met inachtneming de dotaties aan de reserves. Dit kengetal geeft aan hoeveel structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen norm aanwezig voor het niveau van dit kengetal.

- **Grondexploitatie.** Dit percentage geeft informatie over de boekwaarde van de GREX in verhouding tot de totale gemeentelijke inkomsten. Er is geen norm voor de hoogte van deze ratio. Hoe lager de ratio hoe minder de relevantie van negatieve waardeontwikkeling van de GREX voor de begroting en daarmee een lager risico voor de gemeente.
- **De belastingcapaciteit** geeft de gemiddelde lasten uit hoofde van OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing weer ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hier is geen norm voor. Een ratio hoger dan 100% betekent dat de lasten hoger zijn dan landelijk gemiddeld.

De financiële kengetallen m.b.t. de schuldquote en de solvabiliteit liggen ruim binnen de norm van de VNG. De komende jaren zal er, vanwege de geplande investeringen, meer vreemd vermogen aangetrokken moeten worden. Hierdoor zie je wel een verslechtering van deze kengetallen optreden.

De beoordeling van de structurele exploitatieruimte heeft vooral waarde in meerjarig perspectief. Hier is zichtbaar dat dit percentage een dalend verloop kent, hetgeen betekent dat er steeds minder 'vrije' ruimte binnen de begroting aanwezig is. Vanaf 2017 is dit kengetal negatief geworden. Dit is voornamelijk te verklaren door de tekorten op gebied van jeugd en WMO in die jaren; een deel van deze kosten is structureel en werkt ook door naar komende jaren. Hiervoor zijn maatregelen genomen, door het ophogen van deze budgetten en het werk van de taskforces jeugd en Wmo om de kosten te beteugelen. Voorzichtigheid hier blijft echter geboden.

Het kengetal grondexploitatie kent in meerjarenperspectief een dalende trend. Dit is een positieve ontwikkeling, omdat dit betekent dat de totale boekwaarde van de grondexploitatie verder afneemt, waardoor de risico's voor de gemeente lager worden. Nieuwe grondexploitaties zullen echter weer voor een stijgende lijn gaan zorgen.

Op basis van de huidige cijfers kan geconcludeerd worden dat de gemeente Oosterhout een robuuste financiële positie heeft. Echter kengetallen kunnen vooral in onderlinge samenhang waardevolle informatie geven. Van belang is om te kijken naar de ontwikkelingen van deze kengetallen onderling en over de jaren heen. Met name het feit dat de structurele exploitatieruimte negatief is geworden geeft de noodzaak aan om de komende tijd alert te blijven op (met name) de structurele uitgaven van de gemeente.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat in op de onderhoudstoestand én de onderhoudskosten in de openbare ruimte. Het gaat om de volgende kapitaalgoederen:

- Groen
- Wegen
- Riolering
- Water
- Speelvoorzieningen
- Openbare verlichting
- Verkeersregelinstallaties
- Civieltechnische kunstwerken
- Gebouwen

De hieronder genoemde bedragen zijn de in de exploitatie opgenomen bedragen. Deze zijn exclusief de in de investeringsplanning opgenomen bedragen.

Kapitaalgoed	Groen		
Areal		<i>binnen de kom</i>	<i>buiten de kom</i>
	bomen	26.000	4.700
	beplantingen	117 ha	122 ha
	gras	204 ha	71 ha
Begroting onderhoud 2021	€ 2.160.000		
Doelstelling			
Het is onze opgave om de groene en ruime woonomgeving minstens te behouden en waar mogelijk te versterken. De afgelopen jaren is daarbij een belangrijke uitdaging bijgekomen: hoe geven we de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente vorm op een zo duurzaam mogelijke manier? Wij stimuleren het terugdringen van verstening van tuinen, bijvoorbeeld door het aanleggen van onderhoudsarme, groene 'voorbeeldtuinen' voorbeeldtuinen of geveltuinen? en aansprekende publieksacties.			
Beleidskader			
▪ Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte ▪ Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte ▪ Groenbeheerplan c.q. groenbeheersysteem ▪ Groenstructuurplan ▪ Ecologische visies GroenBlauw en GroenGoud ▪ Landschapsbeleidsplan ▪ Richtlijn Bomencompensatie ▪ Prioriteit voor de Renovatie van de Inrichting van de Openbare ruimte in de directe woonomgeving (PRIO) ▪ Rapport "Bezuinigingsmogelijkheden door verlaging onderhoudsniveau" ▪ Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026			
Financiële consequenties beleidskader			
Voor het onderhoud van groen beschikken we over de volgende exploitatiebudgetten: € 1.360.000 onderhoud openbaar groen € 220.000 onderhoud gras binnen bebouwde kom en bermen buiten bebouwde kom € 210.000 onderhoud bomen € 130.000 reconstructies groen			

- € 140.000 inboet groen
- € 63.000 onderhoud gazons en trapvelden
- € 25.000 onderhoud recreatieve fiets-/wandelpaden
- € 10.000 beleid
- € 3.000 onderhoud hertenkamp

In de begroting 2021 zijn een aantal groen-budgetten aangepast, namelijk:

- € 22.000 verhoging van het budget onderhoud bomen. Door de aanhoudende droge zomers is er een noodzaak bepaalde boomsoorten frequenter te snoeien omdat er veel dood hout ontstaat.
- € 25.000 verhoging van het budget inboet groen. Door de klimaatverandering (lange droge groeiseizoenen) is er meer uitval van beplanting en volwassen bomen. Deze worden vervangen door soorten die beter tegen droogte kunnen.
- € 30.000 verhoging klein onderhoud wegen. Dit moet de hogere waterschapslasten opvangen.
- € 10.000 verhoging budget gras en bermen. Door het insectenvriendelijker maaibeleid zijn de lasten gestegen.

Stand van zaken

Samen met onze partners in de binnenstad werken we verder aan het vergroenen van de binnenstad. Hiermee versterken we niet alleen de sfeer in de binnenstad, maar leveren we ook een bijdrage aan de vermindering van hittestress.

Kapitaalgoed	Wegen
Areaal	Verharde rijbanen 361 km ¹ Fietspaden 104 km ¹ Andere verharde oppervlakken zoals pleinen, bushavens, voetpaden etc. 394.841 m ²
Begroting onderhoud 2020	€ 1.570.000 * * alleen de onderhoudslasten exclusief de belastingen, verzekeringen, kapitaallasten, energiekosten en opbrengsten meegenomen als lasten.
Doelstelling	
Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen, paden en pleinen voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.	
Beleidskader	
Gemeente Oosterhout streeft een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen en paden na, zodat een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen wordt gegarandeerd, die bijdraagt aan een aantrekkelijke en functionele leefomgeving. De marges voor beleid op dit product worden bepaald door de volgende nota's, wetten en regelingen: Beheerplan Wegen; Gladheidbestrijdingsplan; Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte Prioriteit voor de Renovatie van de Inrichting van de Openbare ruimte in de directe woonomgeving (PRIO) Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	
Financiële consequenties beleidskader	

Op basis van de vastgestelde schadebeelden tijdens de inspectieronden en de kennis en ervaring van de beheerder zijn de noodzakelijke groot onderhoudsmaatregelen gepland. Aanvullend op het groot onderhoud heeft de gemeente waar nodig tussentijds kleine herstelwerkzaamheden uitgevoerd, zoals het verhelpen van plaatselijke verzakkingen en problemen met wortelopdruk. Dit is zoveel mogelijk gedaan door de eigen gemeentelijke onderhoudsploeg. Uitvoering van de deze werkzaamheden heeft plaats gevonden op basis van inspecties, eigen waarnemingen en meldingen van burgers.

In het kader van de Zero Based Budgetting 2020 is besloten het jaarlijkse budget voor onderhoud aan wegen met € 300.000 te verlagen. De beschikbare budgetten voor onderhoud aan wegen zijn:

€ 685.000 groot onderhoud wegen (was voor ombuiging € 971.000)

€ 350.000 klein onderhoud wegen

€ 296.000 onkruidbestrijding verharding

€ 134.000 straatreiniging

€ 75.000 gladheidsbestrijding

€ 27.000 onderhoud van en toezicht op de havens

€ 14.000 beleid

In de begroting 2021 was het noodzakelijk om het budget klein onderhoud wegen met € 30.000 te verhogen vanwege de hogere waterschapslasten.

Stand van zaken

De effecten van de ombuigingsmaatregelen op de onderhoudstoestand van de wegen worden continu gemonitord. Mocht de conclusie zijn dat dit leidt tot achterstalligheid, zullen wij met aanvullende maatregelen komen. In het voorjaar van 2020 heeft de Rekenkamer een onderzoek uitgevoerd naar het wegenonderhoud en -beheer in Oosterhout. De resultaten worden in het najaar verwacht en gedeeld met de raad. Het advies van de Rekenkamer wordt uitgewerkt in het jaar 2021.

Kapitaalgoed	Riolering
Areaal	Ca. 206 km gemengde riolering Ca. 59 km vuilwaterriool Ca. 93 km regenwaterriool Ca. 9 km infiltratieriool Ca. 53 km drukriolering Ca. 22 km persleiding 223 drukrioleringspompen 58 rioolgemalen 6 bergbezinkbassins 19 vuilwater overstorten naar oppervlaktewater 71 regenwater overstorten naar oppervlaktewater
Begroting onderhoud 2020	€538.000
Doelstelling	
In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd. Om de burger te beschermen tegen de gevolgen van overvloedige regenval wordt getracht om geen wateroverlast te laten optreden met een financieel gevolg. Daar waar mogelijk wordt met de waterpartners samengewerkt om, met een zo efficiënt mogelijke inzet van middelen, een schone en veilige leefomgeving te behouden.	

Beleidskader

In oktober 2016 is het water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) vastgesteld. Daarin is de ambitie vastgesteld waarmee de wettelijke gemeentelijke zorgplichten wordt ingevuld. Betrof het voorheen slechts de zorg voor afvalwater (afvalwaterzorgplicht), tegenwoordig dient de gemeente, vanwege de verbrede watertaken, tevens zorg te dragen voor afvloeiend hemelwater (hemelwaterzorgplicht) en grondwater (grondwaterzorgplicht). In het WRP wordt per waterstroom aandacht gegeven aan thema's als techniek, overlast, veiligheid en imago. Een toekomstgerichte aanpak bij de verwerking van regenwater blijft de belangrijkste ambitie binnen dit WRP. In het kader van de Zero Based Budgetting 2020 is de ambitie van de afvalwaterzorgplicht en het beheer van oppervlaktewater bijgesteld naar de minimale variant waarin de wettelijke verplichtingen grotendeels leidend zijn.

Financiële consequenties beleidskader

Het water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) is financieel vertaald naar de volgende exploitatiebudgetten:

- € 169.000 reiniging riolering
- € 132.000 onderhoud riolering
- € 169.000 onderhoud pompen en gemalen
- € 67.000 beleid en beheer riolering

Met de ombuigingen van 2020 is een besparing van € 63.000 op oppervlaktewater en € 137.000 op afvalwater verwerkt. Het verlagen van dit niveau naar het minimum is uitgewerkt in de meerjarenbegroting 2020 (€ 64.000 onderhoudsbudget riolering). Deze besparing heeft vooral betrekking op personele inzet. Kostenverlaging kan hier dus ook pas geëffectueerd worden als er een oplossing voor de huidige personele bezetting is gevonden. Deze verlaging van de kosten zal vertaald worden in een lagere rioolheffing en daarmee direct voordeel voor de burger.

Stand van zaken t.o.v. doelstelling

De uitvoering van het WRP vindt plaats binnen de vastgestelde exploitatiebudgetten.

Kapitaalgoed	Water
Areaal	• Lengte watergangen stedelijk gebied 22 km;• Lengte watergangen buitengebied 53 km;• Waterlopen (niet watervoerend) in gemeentelijk beheer 76,5 hectare;• Waterlopen in beheer Waterschap 83,3 ha;• Waterlopen (watervoerend) in gemeentelijk beheer langs spoorlijn Weststad 7.800 m;
Begroting onderhoud 2020	€199.000
Doelstelling	Gemeente Oosterhout beschouwt oppervlaktewater als belangrijke pijler om de klimaatsverandering te kunnen ondergaan. Het waarborgen van een goede afwatering en doorstroming en het handhaven van een minimum waterkwaliteit is van groot belang. Daarnaast is water een drager van de kwaliteit van de openbare ruimte omdat water bijdraagt aan de identiteit en sfeer van parken, straten en wijken. Samen met de waterpartners wordt gewerkt aan schoon en veilig oppervlaktewater met genoeg bergend vermogen voor de toenemende regenval.
Beleidskader	

Gemeente Oosterhout beschikt over een water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) waarin de gemeentelijke wettelijke zorgplichten zijn uitgewerkt. Oppervlaktewater is hieraan toegevoegd omdat dit een belangrijke rol speelt in de gehele waterhuishouding. In het WRP is de wijze waarop de gemeente Oosterhout met water om zou willen gaan aangegeven. Hierin speelt ook "waterkwaliteit" een belangrijke rol. Door de bezuinigingsopgave van € 20.000 is de ambitie van de afvalwaterzorgplicht en het beheer van oppervlaktewater bijgesteld naar de minimale variant waarin de wettelijke verplichtingen grotendeels leidend zijn.

Financiële consequenties beleidskader

Het water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) is financieel vertaald naar de volgende exploitatiebudget:

€ 199.000 onderhoud en beheer waterhuishouding

Stand van zaken t.o.v. doelstelling

De uitvoering van het WRP vindt plaats binnen de vastgestelde exploitatiebudgetten.

Een doelstelling is om het watersysteem robuuster te maken zodat grotere regenbuien verwerkt kunnen worden door een grotere berging of afvoer van overtollig regenwater. Bij de nu gekozen minimale variant heeft dit geen prioriteit waardoor vertraging optreedt in het toekomstbestendig maken van het oppervlaktewatersysteem.

Kapitaalgoed	Speelvoorzieningen
Areeal	In totaal 139 speel- en sportplekken, • 22 ballenvangers, 69 voetbaldoelen, 14 tafeltennistafels, 7 pannaveldjes, 19 overige sporttoestellen • 7 jeu de boulesbanen • 10 asfaltvloeren en 14 betontegelvloeren tbv sporten • 1 Cruyff Court en 1 voetbalkooi • 2 JOP's • 4 skateterreinen met 25 skatetoestellen • 11 rubbertegelvloeren, 4 rubbergietvloeren, 2 kunstgrasvloer en 139 zandvloeren tbv spelen • 449 speeltoestellen
Begroting onderhoud 2020	€ 173.000
Doelstelling	
Het aanbieden van gevarieerde en veilige speelvoorzieningen met als doel dat kinderen en jeugd zich sociaal en fysiek kunnen ontwikkelen en ontspannen.	
Beleidskader	
In september 2016 is de beleidsnota Buiten spelen in Oosterhout, actualisatie 2016 vastgesteld. Gestreefd wordt overal in de stad een voldoende gevarieerd en gespreid aanbod in stand te houden. Daarnaast worden verbeteringen en kwaliteitsimpulsen doorgevoerd.	
Financiële consequenties beleidskader	
Bij de vaststelling van het speelbeleid is bepaald dat een deel van de daarvoor benodigde middelen moest worden gevonden in onder andere aanbestedingsvoordelen. De marktsituatie is zodanig dat deze niet kunnen worden bereikt.	

In de praktijk blijkt dat de voorgestelde omvormingen duurder zijn dan de geschatte kosten in het beleidsplan. Daardoor ontstaat het risico dat niet alle doelstellingen binnen 10 jaar worden gehaald.

Vanaf 2020 wordt het budget onderhoud speelvoorzieningen structureel verlaagd met € 10.000. Dit is als ombuigingen opgenomen in de perspectiefnota 2020, omdat vanuit de jaarrekening 2018 een meerjarig voordeel is geconstateerd op het budget speelvoorzieningen. De resterende budgetten voor spelen is:

€ 83.000 beheer speelvoorzieningen

€ 89.000 onderhoud speelvoorzieningen

Stand van zaken t.o.v. doelstelling

In het beleid is voorzien kleine speelplekken om te vormen tot informele speelplekken (zonder speeltoestellen). Daarmee kan een kostenbesparing worden bereikt die op andere speelplekken kan worden ingezet. Voor deze omvormingen is weinig tot geen draagvlak onder de omwonenden en /burgers. Daarom wordt ingezet op een aantrekkelijkere inrichting van deze informele plekken of zelfs afgezien van omvorming. Om dit te kunnen realiseren wordt daar waar mogelijk is een beroep gedaan op het krediet bewonersinitiatieven van € 300.000.

Kapitaalgoed	Openbare verlichting
Areaal	12.700 masten
Begroting onderhoud 2020	€526.000 *
	*dit is inclusief schademeldingen die verhaald worden bij de verzekeringsmaatschappij.
Doelstelling	
Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van openbare verlichting voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.	
Beleidskader	
• NPR13201-A1 Openbare verlichting- Kwaliteitscriteria(opgesteld door Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde. • Beleidsplan Veilige Elektrotechnische Bedrijfsvoering gemeente Oosterhout. • Doelstellingen van het SER- energieakkoord van 2013 om tot een besparing van energie te komen van 20% in 2020 ten opzichte van 2013. • Uitvoerings- en beheerplan openbare verlichting periode 2017-2021 (vastgesteld door het college in juli 2017)	
Financiële consequenties beleidskader	
Doelstelling is om steeds meer CO2-besparing te realiseren en de kosten van energie terug te dringen. Voor de vervanging van conventionele verlichting worden LED armaturen geplaatst. Het huidige onderhoud aan de openbare verlichting is per juni 2018 voor een periode van vier jaar aanbesteed. Het beheersysteem openbare verlichting is actueel en de beschikbare informatie is aangewend voor de beheer- en onderhoudsplannen. Het exploitatiebudget voor onderhoud en elektra is €	
Stand van zaken	
Uitvoering verloopt conform Uitvoerings- en beheerplan openbare verlichting periode 2017-2021. De stuks prijs voor LED armaturen daalt ten opzichte van voorgaande jaren, maar daar staat een stijging in de prijzen van elektra tegenover. Per saldo is het huidige budget (onderhoud + elektra) van € 526.000 toereikend.	

Kapitaalgoed	Verkeerstechnische installaties
Areaal	• 47 parkeerautomaten in functie in de openbare ruimte; 3 automaten op voorraad op de gemeentewerf • 24 Verkeersregelinstallaties in eigendom en beheer van de gemeente • 3 VRI's in beheer van de provincie waaraan de gemeente een financiële bijdrage levert voor verbruiks-en onderhoudskosten • 5 geregelde oversteekplaatsen (GOP) in 2019 toename van 1 (locatie Heistraat). • LED lights/ dynamische markering bij 2 fietsoversteken en 1 rotonde • 14 Dynamische Route Informatie Displays (DRIS) bij de bushaltes • 3 Dynamische Route Informatie Displays t.b.v. routewijziging als de sluisen open staan.. • 1 Dynamisch parkeerwijzingsysteem met 10 dynamische displays
Begroting onderhoud 2020	€ 281.000
Doelstelling	
Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van verkeerstechnische installaties voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.	
Beleidskader	
• Verkeersregelinstallaties: Mobiliteitsnota 2007-2015, Sturingsstrategie Oosterhout. • Openbaar vervoer: Kwaliteitsslag openbaar vervoer (Provinciaal beleid) • Parkeerverordening en bijbehorende aanwijzingsbesluiten 2018	
Financiële consequenties beleidskader	
De beschikbare budgetten zijn: € 49.000 VRI's € 63.000 palenplan € 44.000 parkeerautomaten € 60.000 wegmarkeringen € 65.000 verkeersmaatregelen en straatmeubilair	
Stand van zaken t.o.v. doelstelling	
Parkeerautomaten In de nadere uitwerking van de ombuiging 2020 op parkeren worden het aantal betaalautomaten op straat teruggebracht van 47 naar 33 automaten. Verkeersregelinstallaties De technische levensduur van verkeersregelinstallatie is ca 12 tot 15 jaar. In het investeringsprogramma openbare ruimte is structureel ruimte gereserveerd voor groot onderhoud en vervanging van de VRI's. Bewegwijzering In 2021 wordt de lokale bewegwijzering aangepast. Hiervoor is een krediet van € 90.000 opgenomen in de uitvoeringsplanning.	

Kapitaalgoed	Civieltechnische kunstwerken
Areaal	3 tunnels 8 bruggen 2 viaducten

	3 geluidschermen 39 kleine bruggen
Begroting onderhoud 2020	€ 73.500
Doelstelling	
Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van civieltechnische kunstwerken voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.	
Beleidskader	
Op basis van inspectieresultaten worden de onderhoudsmaatregelen in volgorde van urgentie uitgevoerd.	
Financiële consequenties beleidskader	
De kosten voor onderhoud bestaan grotendeels uit klein herstel (oorzaak vandalisme en slijtage), schilderen en graffitibestrijding. Het beschikbare budget is € 73.500.	
Stand van zaken t.o.v. doelstelling	
De resultaten van de inspectie worden begin 2021 vertaald naar een actieplan.	

Kapitaalgoed	Gebouwen
Areaal	200 vastgoedobjecten ¹
Begroting onderhoud 2021	€ 967.456
Doelstelling	
Het beheren en onderhouden van accommodaties gemeentelijk vastgoed	
Beleidskader	
Sinds 2010 wordt gewerkt volgens het plan van aanpak "Vastgoed ge(re)organiseerd". Het beleidskader is uitgewerkt in een stappenplan. Onder regie van de stuurgroep is met de invulling van het stappenplan begonnen. Onder het gemeentelijk vastgoed vallen de gebouwen voor de eigen dienst, kunst- en cultuur, monumenten, binnen- en buitensport, zwembaden en kunstwerken. Het gemeentelijk vastgoed raakt veel afdelingen. Trekker is Team Vastgoed.	
Financiële consequenties beleidskader	
De gebouwen worden zowel op bouwkundig als installatietechnisch gebied onderhouden op basis van meerjaren onderhoudsplanningen. Hieronder vallen ook vervangingen en renovatie van gebouwonderdelen en/of installatiecomponenten. Daar waar vervanging mogelijk is door een duurzame oplossing wordt deze toegepast. Kunstwerken worden op basis van schouwingen onderhouden.	
De diverse gebouwbudgetten worden jaarlijks geactualiseerd en worden op een goede manier beheerd. Aan de opbrengstenkant wordt steeds gestreefd naar een kostprijs dekkende huur.	
Stand van zaken t.o.v. doelstelling	
Als onderdeel van de organisatie ontwikkeling is het beleidsveld sport en onderwijshuisvesting ook ondergebracht bij Team Vastgoed. Team Vastgoed is nadrukkelijk en in een eerder stadium aanwezig c.q. initiatiefnemer van diverse vastgoedprojecten (verbouw / nieuwbouw / huisvesting maatschappelijke organisaties) De onderhoudsbudgetten worden op een goede manier beheerd en beheerd, waarbij op basis van het gewenste conditie niveau, onderhoud plaats vindt. Dit houdt in dat met reserveringen van onderhoudsbudgetten wordt gewerkt om hiermee op basis van de	

¹ Het hier genoemde areaal en de onderhoudsbegroting hebben betrekking op de panden die onder de centrale budgetten vallen. Dit betreft zo'n 200 objecten met een verzekerde waarde van 300 miljoen euro. De gebouwen van buitensport, grondexploitatie, onderwijs en asielwoningen zijn separaat begroot op betreffende programma's, zo'n 112 objecten.

gewenste onderhoudsstatus tot uitvoer over te kunnen gaan, los van het geplande jaar van onderhoud en idem reservering. Bouwkundige inspecties vinden in eigen beheer plaats om een adequaat beeld te houden van de staat van onderhoud van het vastgoed. Van de grotere complexen (o.a. stadhuis, De Bussel, sporthallen) wordt door externe partijen periodiek een gebouw gebonden nulmeting uitgevoerd. Hierdoor ontstaat een duidelijk beeld van de gehele portfolio en komt er actuele managementinformatie beschikbaar over contractbeheer en het onderhoudsniveau. Dit alles zorgt ervoor dat we onze gemeentelijke gebouwen op een meer pro-actieve manier kunnen blijven beheren met een zo optimaal mogelijk rendement. Vastgoed dat door herontwikkeling c.q. verbouwing van bestaand vastgoed overtollig raakt, wordt gesloopt of afgestoten. Ten aanzien van het duurzaam inzetten van de vastgoedportefeuille is er niet alleen sprake van het in stand houden door bestaand vastgoed te verduurzamen, maar wordt tevens gekozen voor sloop en (duurzame) nieuwbouw indien dat tot een beter functioneel en duurzaam resultaat kan leiden. Een voorbeeld hiervan is de gerealiseerde nieuwbouw van de sportaccommodatie Neerlandia '31 te Dorst in 2019.

5.4 Treasury (financiering)

De uitgaven en de inkomsten van de gemeente lopen niet in synchronie in de tijd. De gemeente leent soms geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze (tijdelijk) overtollige liquide middelen.

Omslagrente

De gemeente Oosterhout hanteert een systeem van centrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Alle rentelasten en rentebaten worden verzameld en daarna toegekend aan de gemeentelijke producten op basis van een zogenoemde omslagrente. Voor 2021 bedraagt de **omslagrente 1,2%**. Alle geldstroom van de gemeente lopen via de centrale treasuryfunctie. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de gemeentelijke rentelasten zo laag mogelijk blijven.

Rentebeeld 2021

De rente blijft zeer laag. Afgelopen jaar zijn ook de rentepercentage voor de langere looptijden verder gedaald. Voor het jaar 2021 is de verwachting dat dit zo zal blijven.

Looptijd	1 januari 2019	1 januari 2020	1 september 2020
één maand	-/- 0,4%	-/- 0,4%	-/- 0,5%
drie maanden	-/- 0,3%	-/- 0,3 %	-/- 0,4%
zes maanden	-/- 0,2%	-/- 0,3%	-/- 0,4%

Looptijd	1 januari 2019	1 januari 2020	1 september 2020
vijf jaar	0,2%	-/- 0,3%	-/- 0,4%
tien jaar	0,7%	0,0%	-/- 0,1%
vijftien jaar	1,1%	0,3%	0,1%

Rentetoerekening

De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van de rente in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben ertoe geleid dat het BBV is gewijzigd met ingang van de begroting 2017. In de paragraaf financiering (treasury) dient inzicht gegeven te worden in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Door onderstaand schema in de begroting op te nemen wordt invulling gegeven aan dit inzicht.

	Renteschema	Bedrag
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 1.121.884
b.	Externe rentebaten	-/- € 327.627
	<i>Totaal door te rekenen externe rente</i>	€ 794.257
c.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- € 56.810
	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	-/- € 0
		-/- € 56.810
	<i>Saldo door te rekenen rente</i>	€ 737.447
d1.	Rente over eigen vermogen	€ 1.587.267
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	€ 0
	De aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 2.324.714

e.	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 2.325.149
f.	Renteresultaat	€ 434

Financieringsrisico's

Bij het risicobeheer op de gemeentelijke financiering wordt onderscheid gemaakt in kortlopende financiering en langlopende financiering. Kortlopende financiering (ook wel vlottende schuld genoemd) heeft betrekking op leningen met een looptijd korter dan één jaar. Leningen met een looptijd van langer dan één jaar vallen onder de langlopende financiering.

Renterisico's op korte financiering (kasgeldlimiet)

Het renterisico op kortlopende financiering wordt beperkt door de kasgeldlimiet. De totale omvang van de kortlopende schuld mag maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bedragen. De kasgeldlimiet voor Oosterhout bedraagt voor 2021 € 13,6 miljoen (8,5% van € 160,2 miljoen). Gemiddeld per kwartaal mag de gemeente geen grotere kortlopende schuld hebben dan deze kasgeldlimiet.

Artikel 4.2. van de wet Fido schrijft voor dat bij het derde achtereenvolgende kwartaal overschrijding van de kasgeldlimiet de toezichthouder op de hoogte wordt gesteld. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende financiering.

Renterisico's op lange financiering (renterisiconorm)

De maximale toegestane omvang van langlopende financiering is gekoppeld aan de renterisiconorm. De renterisiconorm geeft het maximale geleende bedrag aan dat per jaar onderhevig mag zijn aan rentewijzigingen. De renterisiconorm bevordert de spreiding van de afloop van aangegane leningen en daarmee de renterisico's over de jaren. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal. Voor 2021 bedraagt de renterisiconorm voor Oosterhout € 32,0 miljoen.

Renterisiconorm * € 1 miljoen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
1. Begrotingstotaal	158	161	160
2. Percentage	20%	20%	20%
3. Renterisiconorm (1*2)/100	31,7	32,2	32,0
4. Renteherziening	-	-	8,7
5. Aflossingen	21,4	15,4	9,0
6. Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (4+5)	21,4	15,4	17,7
7. Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	10,3	16,8	14,3

Leningportefeuille

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de aangetrokken lange financieringen en de daarbij behorende rentelast per eind jaar.

Leningportefeuille * € 1 miljoen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Saldo 1 januari	72,4	76,0	80,4	86,0	92,6	97,6
-/- aflossingen	21,4	15,4	9,4	8,4	10,0	10,0
+/+ nieuwe leningen	25,0	20,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Saldo 31 december	76,0	80,4	86,0	92,6	97,6	102,6

De leningportefeuille zal de komende jaren stijgen. Dit vanwege verwachte investering in nieuw te bouwen stadhuis. De hoogte van de leningportefeuille is sterk afhankelijk van hoogte van geplande investeringen.

Verantwoord schuldenniveau

Om te sturen op een verantwoord schuldenniveau kan het kengetal schuld ratio gehanteerd worden. Dit kengetal geeft de netto schuld weer als aandeel van de exploitatie. Bij het bepalen van de exploitatie zijn de baten exclusief de inzet van reserves het uitgangspunt. Een schuld ratio kleiner dan 100% is wenselijk.

Schuld ratio * € 1 miljoen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A. Vaste schulden	76,0	80,4	86,0	92,6	97,6	102,6
B. Vlottende schulden	16,0	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
C. Overlopende passiva	9,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
D. Financiële vaste activa	18,5	18,9	12,6	12,1	11,8	11,4
D. Financiële vaste activa m.u.v. kapitaalverstrekkingen	18,2	18,6	12,3	11,8	11,5	11,1
E. Kortlopende uitzettingen	12,4	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
F. Liquide middelen	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
G. Overlopende activa	12,3	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
H. Saldo baten	157,4	159,6	157,5	154,6	154,3	152,5
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%	36,5%	39,2%	47,2%	52,7%	56,3%	60,5%
Netto schuldquote Gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen	36,7%	39,3%	47,4%	52,9%	56,4%	60,7%

Solvabiliteitsratio

Een ander verplicht kengetal betreft de solvabiliteitsratio. Dit kengetal geeft de mate aan waarin het bezit van de gemeente gefinancierd is met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven wanneer deze ratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld. Lager dan 20% is onvoldoende.

Solvabiliteitsratio * € 1 miljoen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A. Eigen vermogen	146.936	141.930	136.864	135.248	132.790	127.923
B. Passiva (balanstotaal)	250.876	251.130	243.364	248.348	250.890	251.023
Solvabiliteitsratio (A/B)*100%	58,6%	56,5%	56,2%	54,5%	52,9%	51,0%

Kredietrisico's

De gemeente heeft in het verleden leningen en garanties aan derden verstrekt.

Verstrekke leningen

Het saldo aan verstrekte leningen bestaat voor een groot deel aan leningen verstrekt aan woningbouwcorporatie Thuisvester. Het saldo van deze leningen neemt enkel af omdat er geen nieuwe leningen worden verstrekt maar wel wordt afgelost op de leningen. In 2021 vindt tevens een renteherziening plaats op deze leningen. De overige langlopende leningen zijn leningen verstrekt via SVn, dit betreft oa. Duurzaamheidsleningen en startersleningen. Saldo hiervan zal komende jaren toenemen naar verwachting.

Verstrekte geldleningen *€ 1.000	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Woningbouwcorporaties	15.044	14.679	14.300
Overige langlopende leningen	3.091	3.500	3.750
1/3 regelingen	6	1	1
Overig	20	20	20

Gegarandeerde leningen

De gemeente heeft in het verleden – onder voorwaarden – geldleningen gegarandeerd van derden, met name voor woningbouw door corporaties of het kopen van woningen door particulieren. De leningen van woningcorporaties worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De leningen van particulieren worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Samen met het Rijk en andere gemeenten zit Oosterhout in de zogenoemde achtervang. Dit betekent dat de gemeente pas wordt aangesproken als de genoemde waarborgfondsen hun verplichtingen niet kunnen nakomen. In de praktijk is dit nog niet voorgekomen. Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen is opgenomen in de toelichting op de balans.

Schatkistbankieren

Tijdelijke overschoten aan liquide middelen worden verplicht gestort op een rekening bij de Nederlandse schatkist. Momenteel (september 2020) is er sprake van een positief saldo bij de schatkist. Dit saldo zal gebruik gaan worden voor het voldoen van lopende aflossingsverplichtingen op onze lening portefeuille.

5.5.1 Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken:

In 2019 hebben we onze organisatievisie vastgesteld. In deze visie zitten bouwstenen die vragen om een doorvertaling in onze HR visie. Onze manier van werken verschuift van werken en bepalen vóór inwoners en bedrijven naar samenwerken mét de inwoners, bedrijven en met elkaar. Dit vraagt ook om een verschuiving in onze houding en ons gedrag. Immers, 'zo buiten, zo binnen'. Als de samenleving meer divers, dynamischer en meer participatief wordt, zal ook onze organisatie daar op moeten lijken om daar goed mee om te kunnen gaan. We hebben pijlers vastgesteld die richting moeten geven aan deze verschuiving. Bijvoorbeeld:

- ruimte voor de professional
- onze houding is open en netwerkgericht
- samen verbeteren
- balans tussen sturing en ruimte

Wat gaan we ervoor doen:

In 2021 gaan we (verder) bouwen aan deze ontwikkeling van onze organisatie en onze medewerkers. Een strategische HR visie dient als kapstok om deze ontwikkeling verder vorm te geven. In deze visie wordt zal inzet op een wendbare en toekomstgerichte organisatie centraal staan. Met een concrete vertaling naar programma's en projecten zullen we hier uitvoering aan geven. Denk hierbij aan programma's en projecten op het gebied van:

- Leren en ontwikkelen
- Strategische personeelsplanning
- Duurzame inzetbaarheid
- Profilering en aansluiting op de arbeidsmarkt

Kengetallen

Omschrijving	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Ziekteverzuimpercentage Oosterhout	4,78%	5,8%	5,5%
Ziekteverzuimpercentage landelijk	5,5%	6,5%	NNB

5.5.2. Informatiebeveiliging & privacy

Informatieveiligheid 2021

Als gemeente hebben we de wettelijke taak om een groot aantal diensten te leveren aan inwoners en bedrijven. Diensten die, waar mogelijk, steeds meer digitaal afgehandeld worden. Juiste, volledige en beschikbare informatie vormt een belangrijke randvoorwaarde van deze dienstverlening. Informatiebeveiliging is essentieel voor de beschikbaarheid en integriteit van deze gegevens en de systemen waarmee het werk wordt uitgevoerd. Naast beschikbaarheid en integriteit speelt ook de vertrouwelijkheid van gegevens een rol. Persoonlijke gegevens van inwoners over werk, inkomen, zorg en welzijn mogen niet zomaar op straat komen te liggen.

Sinds 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Overheid (BIO) van kracht geworden. De BIO is het basishoofdnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen). Waar voorheen iedere overheidslaag zijn eigen normenkader had, is er vanaf 1 januari 2020 één BIO voor de gehele overheid. Om te kunnen voldoen aan de BIO zijn beleidstukken in 2020 waar nodig aangepast. De focus verschuift van reageren op incidenten naar het herkennen en voorkomen van incidenten. Een digitaal weerbare gemeente kan potentiële incidenten vroegtijdig signaleren en de gevolgen ervan beperken, omdat de juiste maatregelen zijn getroffen. Als de basis door implementatie van de BIO op orde is, verhoogt dit de digitale weerbaarheid van gemeenten

Ten aanzien van informatiebeveiliging zullen komend jaar de geprioriteerde beveiligingsmaatregelen verder worden geïmplementeerd die worden vereist vanuit de BIO. Uiteindelijk is het doel om de risico's op de drie pijlers van informatiebeveiliging (beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid) zoveel mogelijk te beperken. Voorbeelden van beheersmaatregelen die daartoe bijdragen zijn het op orde krijgen van de processen die ervoor zorgen dat de continuïteit van de bedrijfsvoering wordt beheerst en het voorkomen van onbevoegde fysieke toegang tot gemeentelijke terreinen en/of informatie.

In 2020 zijn we intensief gaan telewerken, dit brengt voor de informatiebeveiliging extra risico's met zich mee. De verwachting is dat het telewerken in 2021 voortgezet zal worden en daarom blijft bewustwording omtrent informatiebeveiliging een belangrijk onderdeel en zal – samen met Privacy- een campagne opgezet worden om collega's bewust te maken van de risico's in combinatie met het telewerken. De mens is namelijk de cruciale schakel in de informatiebeveiliging, zonder bewuste medewerkers zijn genomen maatregelen beperkt effectief.

Privacy 2021

Binnen de gemeente verzamelen en gebruiken we een diversiteit aan gewone en bijzondere persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens zijn onder meer nodig om de gemeentelijke taken uit te kunnen voeren. De AVG is van kracht sinds 2018 en verplicht ons een aantal maatregelen te treffen ter bescherming van deze persoonsgegevens.

Waar het jaar 2018 stond in te teken van het implementeren van de onderwerpen vanuit de AVG in de organisatie, lag in 2019 de focus op het opleiden en faciliteren van de privacy beheerders en op het uitvoeren van de DPIA's (Data Protection Impact Analysis). Daarnaast was het van belang met alle externe partijen een verwerkersovereenkomst af te sluiten. Ook

meer 'privacy bewustzijn' creëren stond hoog op de agenda d.m.v. o.a. e-learning modules. Er is in 2019 een nauwe samenwerking met informatiebeveiliging opgezet. Binnen beide thema's zit een duidelijke overlap met onderwerpen, ook al worden die op hun eigen manier door de thema's belicht. Inmiddels ligt er een integraal beleid voor privacy en informatiebeveiliging, het beveiligingsbeleid 2019-2022. In 2020 is o.a. door de organisatieontwikkeling en de beschikbare capaciteit van de privacy beheerders het uitvoeren van de activiteiten uit het jaarplan privacy nagenoeg niet van de grond gekomen.

Daarom is het zaak dat er in 2021 een duidelijk focus komt niet alleen op nieuwe privacy vraagstukken maar ook op de continue activiteiten, zoals het bijhouden van het verwerkingsregister, de verwerkersovereenkomsten, de privacy verklaring en het incidenten/datalek proces actualiseren. Daarnaast is het uitvoeren van DPIA's (bij nieuwe projecten of bij wijzigingen in een proces of applicatie) en privacy bewustzijn creëren, corebusiness als het gaat om privacy en ook onderdeel van het continue proces. Deze activiteiten hebben als voornaamste doel om de privacy van de burgers te kunnen waarborgen.

In 2021 zal de focus komen te liggen op het goed wegzetten van een privacy governance in de organisatie en inbedding van privacy bijvoorbeeld design en default bij de teams, het controleren op uitvoering van de verwerkersovereenkomsten en samenwerkingsverbanden. Deze acties zijn nodig zijn om op een aantoonbare wijze naleving van de privacywetgeving te borgen binnen de gemeente Oosterhout. In 2021 gaan ook privacy, informatiebeveiliging en interne controle intensiever samenwerken. Door gebruik te maken van dezelfde applicatie met een heldere workflow voor de verbeterpunten c.q. maatregelen kunnen we makkelijker samenwerken.

5.6 Verbonden partijen

Algemeen

De gemeente Oosterhout participeert in verschillende verbonden partijen. Een verbonden partij is een partij waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en/of waarin zij een financieel belang heeft. Het uitgangspunt hierbij is dat de samenwerking moet resulteren in het opstellen en/of uitvoeren van beleid wat voor een individuele gemeente als de gemeente Oosterhout niet zelfstandig mogelijk is (vanwege financiën, kwaliteitsniveau, expertise etc.). Hier staat tegenover dat bepaalde vormen van samenwerking ook risico's met zich brengen. Over het algemeen betreft het hier financiële en/of bestuurlijk/politieke risico's.

Kerncijfers

In een samenvattend overzicht staan de bijdragen aan de samenwerkingsverbanden in de vorm van een rechtspersoon en gemeenschappelijke regelingen weergegeven, zodat in één oogopslag inzichtelijk is welke opbrengsten worden verkregen uit de deelnemingen (gemeente als aandeelhouder) en wat de jaarlijkse bijdragen zijn voor taken die door derden worden uitgevoerd (mede) namens de gemeente Oosterhout.

Rechtspersonen

Brabant Water NV	
Doel (openbaar belang)	De levering van drinkwater van hoge kwaliteit, water op maat en watergerelateerde producten en diensten.
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.
Betrokkenen	Vrijwel alle gemeenten in Noord-Brabant.
Bestuurlijke betrokkenheid	Mede-aandeelhouder en woont in die hoedanigheid de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders bij (portefeuillehouder nutsbedrijven).
Financieel belang	De gemeente Oosterhout bezit 77.295 aandelen, wat overeenkomt met 2,78%.
Dividend 2019	€ 0
Dividend 2021	€ 0

Bank Nederlandse Gemeenten te 's-Gravenhage	
Doel (openbaar belang)	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandeelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (AAA). Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders.
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente Oosterhout heeft geen zetel in het bestuur of in de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Bank Nederlandse Gemeenten te 's-Gravenhage	
Financieel belang	De Nederlandse staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Oosterhout heeft 35.100 aandelen.
Dividend 2019	€ 44.577 (€ 1,27 per aandeel)
Dividend 2021	€ 40.000 (jaarlijks opgenomen in de begroting).

Rewin NV	
Doel (openbaar belang)	Versterken van de regionale economie door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren.
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.
Betrokkenen	De aandeelhouders zijn de 18 gemeenten in West-Brabant te weten: Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert, de Regio West-Brabant Kamers van Koophandel in Midden- en West-Brabant en Brabant.
Bestuurlijke betrokkenheid	Aandeelhouder
Financieel belang	Boekwaarde van de aandelen is € 9.000
Dividend 2018	n.v.t.
Dividend 2020	n.v.t.
Procedure begroting	Gemeentelijke bijdragen verlopen via de GR RWB

Gemeenschappelijke regelingen

Regio West-Brabant gevestigd te Etten-Leur	
Doel (openbaar belang)	Het doel van de West-Brabantse samenwerking is om bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast heeft de RWB uitvoeringsgericht opgaven op gebied van Regionaal mobiliteitscentrum, Kleinschalig collectief vervoer, regioarcheologie en cultuurhistorie en Gebiedsgerichte aanpak verkeer & vervoer en routebureau West-Brabant.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tholen, Woensdrecht en Zundert
Bestuurlijke betrokkenheid	Portefeuillehoudersoverleggen op de genoemde commissies van advies. De Oosterhoutse vertegenwoordiging op de beleidsterreinen is gebaseerd op de portefeuillevaarding en daarnaast lidmaatschap Algemeen Bestuur
Financieel belang	-
Betaalde bijdrage 2019	€ 1.371.090
Financiële bijdrage 2021	€ 1.537.542
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 504.000 31-12-2021: € 504.000

Regio West-Brabant gevestigd te Etten-Leur	
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 4.136.000 31-12-2021: € 4.136.000
Procedure begroting	Standaard procedure.
Uittredingsbepalingen	De RWB regelt na overleg met de betrokken gemeenten, onder mededeling aan Gedeputeerde Staten, de financiële verplichtingen, alsmede de overige gevolgen van de uittreding
Risico's	- Kwetsbaarheid organisatie: De RWB is een kleine organisatie en dat betekent dat de uitval van een medewerker direct wordt gevoeld. Het risico is aanwezig dat werkzaamheden dan stil komen te liggen aangezien ze een zeer beperkt inhuurbudget hebben. - Het slagen van regionale projecten is voor een groot deel afhankelijk van de (vaak personele) inzet van gemeenten. - Strengere regels op het gebied van subsidies.

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord gevestigd te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Breda, Cuijl, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Grave, Haaren, Halderberge, 's Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Landerd, Lith, Loon op Zand, Maasdonk, Meierijstad, Mill en Sint Hubert, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Oss, Roosendaal, Rucphen, Sint Antonis, Sint-Michielsgestel, Steenbergen, Tilburg, Uden, Vught, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Het Algemeen Bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemende gemeenten. Ieder lid heeft een plaatsvervanger. De gemeenteraad heeft als lid de portefeuillehouder gezondheidszorg aangewezen.
Financieel belang	De deelnemende gemeenten dragen bij in het nadelig saldo, vanaf 2012 is de jaarlijkse bijdrage komen te vervallen.
Betaalde bijdrage 2019	€ 0
Financiële bijdrage 2021	€ 0
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 12.200.000 31-12-2021: € 10.257.000
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 10.900.000 31-12-2021: € 14.300.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Elke gemeente kan bij eensluidende besluiten van raad en college de deelname aan deze regeling opzeggen met ingang van twee kalenderjaren na het jaar waarin deze besluiten zijn genomen. De gemeente brengt deze besluiten terstond ter kennis van het dagelijks bestuur. Het Algemeen bestuur regelt de financiële verplichtingen en de overige gevolgen van de uittreding.
Risico's	Budgettering Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) lager dan de werkelijke kosten: Gezien de recente loonontwikkeling binnen de ambulancesector (nieuwe CAO) is het verder de vraag of dit in de toekomst volledig gedekt gaat worden door NZa, want de toename moet ook passen binnen het macro.

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord gevestigd te Tilburg

	In 2020 zal er door NZa boekenonderzoek worden verricht naar de werkelijke kosten bij de meldkamers, bij Directie en administratie en zal het loonnorbudget worden getoetst om te bepalen hoe hoog de werkelijke kosten bedragen. Vervolgens wordt bepaald of de budgetten worden aangepast. Naast het landelijke overleg hierover heeft de RAV zelf ook de mogelijkheid om lokaal met de zorgverzekeraar hierover te onderhandelen. In het reguliere overleg met de zorgverzekeraars wordt dit dan ook uitgebreid besproken. Het totale risico hierbij wordt ingeschat op € 3,7 miljoen.

Openbare Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ) gevestigd te Breda

Doel (openbaar belang)	Inhoud geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert
Bestuurlijke betrokkenheid	De portefeuillehouder volksgezondheid is lid van het Algemeen bestuur.
Financieel belang	De deelnemende gemeenten dragen bij in het nadelig saldo naar rato van het aantal inwoners.
Betaalde bijdrage 2019	€ 1.831.161
Financiële bijdrage 2021	€ 1.895.759
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 4.542.000 31-12-2021: € 5.196.000
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 4.900.000 31-12-2021: € 4.917.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Voor uittreding geldt een opzegtermijn van een kalenderjaar. De uittredende gemeente is gedurende 3 achtereenvolgende jaren na afloop van het begrotingsjaar waarin de uittreding plaatsvindt een bijdrage ter grootte van resp. 100%, 66% en 33% verschuldigd.
Risico's	De coronacrisis heeft een groot effect op de GGD. In 2020 wordt veel inzet gepleegd op de werkzaamheden omtrent het coronavirus. Afhankelijk van hoe het virus zich ontwikkelt zal er in 2021 ook nog inzet op contactonderzoek en andere werkzaamheden ingezet worden. Dit heeft effect op zowel de mogelijkheden om de ambities uit de begroting te realiseren als op de kosten vanwege extra inzet personeel.

MidZuid gevestigd te Oosterhout

Doel (openbaar belang)	Het schap heeft tot doel in zijn rechtsgebied de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren door op zo doelmatige mogelijke wijze de taken en bevoegdheden op het terrein van de gesubsidieerde arbeid en arbeidsintegratie te behartigen.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.

MidZuid gevestigd te Oosterhout	
Betrokkenen	Altena, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout
Bestuurlijke betrokkenheid	Het algemeen bestuur vergadert separaat van het dagelijks bestuur zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of indien een lid van het algemeen bestuur dit schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen, verzoekt. Gemeentelijke vertegenwoordiging door portefeuillehouder participatiewet.
Financieel belang	De gemeente ontvangt als onderdeel van de integratie-uitkering sociaal domein een participatiebudget van het Rijk. Een deel van dit participatiebudget is bedoeld voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Het deel voor de uitvoering van de Wsw wordt volledig doorbetaald aan MidZuid.
Betaalde bijdrage 2019	€ 807.194
Financiële bijdrage 2021	€ 808.007
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 1.654.000 31-12-2021: € 1.654.000
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 7.476.000 31-12-2021: € 6.843.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Elk van de gemeenten kan besluiten dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd ingaande twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot opzegging is genomen (termijn kan worden verkort). Bedoelde besluiten worden direct ter kennis gebracht van het Dagelijks Bestuur. Er worden door het Algemeen Bestuur financiële verplichtingen gesteld als gevolg van de uittreding.
Risico's	Als gevolg van het stoppen van de instroom in de Wsw daalt het aantal Wsw-dienstbetrekkingen bij MidZuid. Het budget dat het Rijk als onderdeel van het Participatiebudget beschikbaar stelt voor de uitvoering van de Wsw is mede gebaseerd op een prognose van de uitstroom. Als de werkelijke uitstroom lager is dan levert dit een financieel risico met zich mee. Volgens de meerjarenbegroting van MidZuid is er vanaf 2021 een afname van het tekort als gevolg van een verbetering van het subsidieresultaat (kleiner worden van het subsidietekort) Overigens kan nog worden opgemerkt dat er gesprekken plaatsvinden tussen het ministerie van SZW en de VNG over de kosten van de Wsw en de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. Er is op dit moment echter nog niet duidelijk of dit zal leiden tot een verhoging van de rijksbijdrage. Daarnaast wil het Rijk nog kijken naar de verdeelsystematiek die gehanteerd wordt voor de verdeling van het macrobudget over de gemeenten.

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gevestigd te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (Veiligheidsregio MWB) is een samenwerkingsverband tussen de 26 gemeenten in de regio en de hulpdiensten. Om de fysieke veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, werken de 26 gemeenten, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie intensief samen op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid. Het centrale doel van de Veiligheidsregio Midden en

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gevestigd te Tilburg

West-Brabant is de fysieke veiligheid te vergroten en de kwaliteit van de rampenbestrijding /crisisbeheersing te verbeteren. Dit gebeurt door een goede samenwerking tussen alle betrokken hulpverleningsdiensten en gemeenten en een integrale bestuurlijke aansturing. Op deze manier wordt samengewerkt om het niveau van de rampenbestrijding/ crisisbeheersing (zowel preventief, preparatief als repressief) te vergroten.

Wijziging belang in begrotingsjaar: Niet van toepassing.

Betrokkenen: Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Rosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht, en Zundert.

Bestuurlijke betrokkenheid: Het betreft regulier overleg in de vorm van AB vergaderingen met alle 26 burgemeesters. Burgemeester Buijs is lid van het AB en per medio 2019 lid van het DB .

Financieel belang: Bijdrage bestaat uit een bedrag per inwoner.

Betaalde bijdrage 2019: € 3.083.475

Financiële bijdrage 2021: € 3.200.798

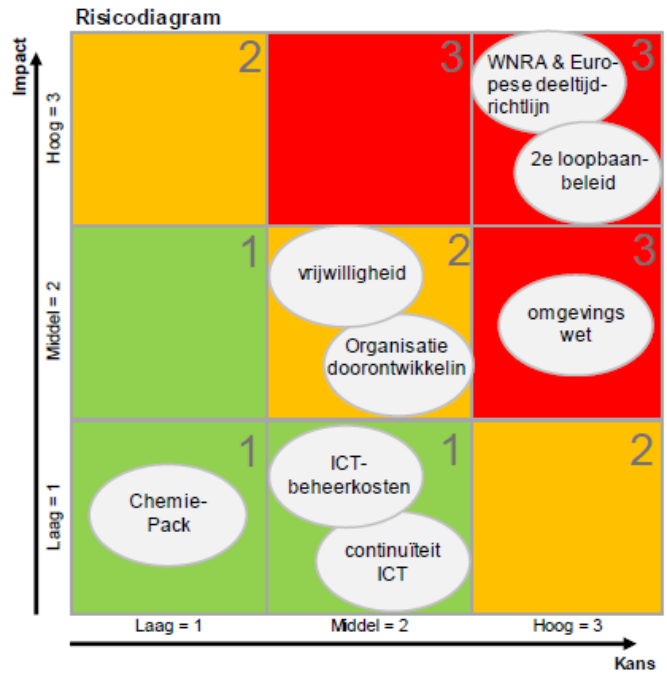
Eigen vermogen: 1-1-2021 : € 16.732.000
31-12-2021: € 14.335.000

Vreemd vermogen: 1-1-2021 : € 46.316.000
31-12-2021: € 50.688.000

Procedure begroting: Standaard procedure

Uittredingsbepalingen: Toe- en uittreding van gemeenten tot deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's. Het Algemeen Bestuur regelt de gevolgen van de toetreding of de uittreding en kan hieraan voorwaarden verbinden.

Risico's: Net als vorig jaar gebruik de Vr een diagram om de risico's inzichtelijk te maken:

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gevestigd te Tilburg**Regionaal Bureau Leerplicht te Breda**

Doel (openbaar belang)	De samenwerking tussen de West-Brabantse gemeenten in het RBL West-Brabant zal de kwaliteit van dienstverlening verbeteren. De bundeling van mensen en middelen zal leiden tot een verdere verhoging van de deskundigheid van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders en tot meer continuïteit in de dienstverlening naar kinderen, jongeren, ouders en scholen. Het hogere doel is duidelijk: een impuls voor het voorkomen en terugdringen van verzuim en schooluitval; een ambitie waar gemeenten, onderwijs en andere ketenpartners samen voor staan.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht, en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Van der Helm is als portefeuillehouder lid van het AB.
Financieel belang	15,28% op basis van het aantal jongeren 5 t/m 22 jaar.
Betaalde bijdrage 2019	€ 192.716
Financiële bijdrage 2021	€ 200.446
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 0 31-12-2021: € 0
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 1.350.000 31-12-2021: € 1.350.000
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	Tussentijdse ontbinding kan uitsluitend als alle gemeenten daartoe instemmen.
Risico's	Uittreden van gemeenten: Dit is een theoretisch risico. Er is geen enkel signaal dat gemeenten overwegen om uit te treden.

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant te Tilburg

Doel (openbaar belang)	In 2009 zijn landelijke afspraken gemaakt over de vorming van een dertigtal Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) voor de uitvoering van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op het gebied van milieu. De hoofdreden voor het oprichten deze omgevingsdiensten, zoals de OMWB, is dat de overheid wil investeren in de kwaliteit van de processen die van belang zijn voor de veiligheid van de leefomgeving. Overige doelstellingen zijn: - Verminderen van versnippering in de uitvoering van de VTH-taken om eenduidiger en effectiever op te kunnen treden tegen slecht naleefgedrag;- Versterken van de kritische massa, expertise en deskundigheid voor de taakuitvoering door het bundelen van personeel in één organisatie;- Creëren van een 'level playing field' voor burgers en bedrijven met een gelijke benadering en behandeling;

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant te Tilburg	
	- Een centraal punt met milieu-informatie die uitwisseling en afstemming verzorgt tussen bestuursrecht en strafrecht (politie, Openbaar Ministerie).
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Loop op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenberg, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht, Zundert en de provincie Noord-Brabant
Bestuurlijke betrokkenheid	Het betreft regulier overleg in de vorm van AB vergaderingen met alle 27 portefeuillehouders. De burgemeester van Oosterhout is lid van het AB.
Financieel belang	1. De gemeenten hebben een Dienstverleningsovereenkomst met de OMWB, waarin een contractmaat met het aantal af te nemen uren is opgenomen en stellen jaarlijks een werkprogramma op voor de uit te voeren werkzaamheden. 2. De gemeenten hebben een startkapitaal gestort.
Betaalde bijdrage 2019	€ 869.603 (incl. resultaat 2019)
Financiële bijdrage 2021	€ 1.001.047
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 1.843.000 31-12-2021: € 1.822.000
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 3.955.000 31-12-2021: € 3.956.000
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Een deelnemer kan uit de regeling treden tenzij landelijke wetgeving of anderszins de mogelijkheid tot uittreding beperkt. Als het gaat om het "Landelijk Basistakenpakket" kan een deelnemer de facto niet uittreden.
Risico's	1. Niet betalen facturen door verschillen van inzicht tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. 2. invoering Midden West Brabant-norm (MWB-norm): Deze norm voor budget, wat een gemeente moet bijdragen aan de OMWB, wordt gebaseerd op een rekenmodule, die berekend is op het aantal bedrijven, boven een bepaalde categorie. 3. Transitie organisatie: Door de organisatie wordt nog steeds gewerkt aan efficiency en hier komen oplossingen uit die soms enige uitwerking tijd vergen voordat er resultaat zichtbaar en merkbaar is. 4. Scheef lopen van de uitvoering t.o.v. de opdrachten en verzoeken: De spanning zit hier in de verschillen per jaar van de opdrachten, zoals vorig jaar en dit jaar in een toename van opdrachten en een nog niet voldoende ingerichte organisatie met benodigde personele inzet.

Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	
Doel (openbaar belang)	Deze gemeenschappelijke regeling (GR) is de afgeslankte vorm van de gemeenschappelijke regeling Milieu Afval Regio Breda. Enerzijds is deze regeling opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant in de vorm van het thema Ecologie / Duurzaamheid, anderzijds is de GR Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen blijven bestaan.

Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Alphen Chaam, Altena, Baarle Nassau, Etten Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Zundert, Breda, Drimmelen, Oosterhout.
Bestuurlijke betrokkenheid	Portefeuillehoudersoverleggen op de genoemde bestuurscommissies. De Oosterhoutse vertegenwoordiging op de beleidsterreinen is gebaseerd op de portefeuillevverdeling.
Financieel belang	11,85% (op basis van aantal inwoners)
Betaalde bijdrage 2019	€ 79.349
Financiële bijdrage 2021	€ 79.349
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 1.116.300 31-12-2021: € 1.047.371
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 25.999.549 31-12-2021: € 27.193.744
Procedure begroting	Standaard procedure
Uittredingsbepalingen	Niet mogelijk.
Risico's	Risico voor gevolgen van verontreiniging grond- en oppervlaktewater en lucht, indien er bij een calamiteit gevaarlijke chemische stoffen vrij komen.

Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) gevestigd te Etten-Leur	
Doel (openbaar belang)	De BWB verzorgt voor burgers en deelnemers de heffing en inning van gemeentelijke en waterschapbelastingen en de uitvoering van de Wet WOZ. Tevens worden onder andere bezwaar- en beroepschriften behandeld en wordt de informatieverstrekking aan de betreffende burgers/bedrijven verzorgd.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Etten-leur, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Rucphen, Roosendaal, Woensdrecht, Zundert en het waterschap Brabantse Delta.
Bestuurlijke betrokkenheid	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (AB).
Financieel belang	Het algemeen bestuur stelt de berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers aan de begroting van de BWB vast met een versterkte meerderheid van tenminste tweederde van het maximaal aantal in dit bestuur uit te brengen stemmen. De deelnemers staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het BWB af te sluiten langlopende leningen, kasgeldleningen en in rekening courant op te nemen gelden, naar verhouding van voornoemde bijdrage aan de begroting.
Betaalde bijdrage 2019	€ 933.400 (excl. compensabele BTW) € 85.600 Project waarden op gebruiksoppervlakte
Financiële bijdrage 2021	€ 918.600 (excl. de compensabele BTW) € 29.445 Project waarden op gebruiksoppervlakte
Eigen vermogen	1-1-2021 : € 0 31-12-2021: € 0
Vreemd vermogen	1-1-2021 : € 2.909.600 31-12-2021: € 2.704.600
Procedure begroting	Standaard procedure

Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) gevestigd te Etten-Leur

Uittredingsbepalingen	Gedurende drie jaar na de datum van toetreding tot de regeling is het niet mogelijk om uit de regeling uit te treden. Voor uittreding wordt een opzegtermijn van tenminste één jaar in acht genomen. Een onafhankelijke deskundige stelt, na ontvangst van een aangetekend schrijven met hierin het –door de gemeenteraad goedgekeurde- besluit tot uittreding een liquidatieplan op met daarin de financiële en personele gevolgen van de uittreding. De kosten van het opstellen van dit liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.
Risico's	Alle gemeenten en uitvoeringsorganisaties moeten vanaf 1 januari 2022 de woningen gaan taxeren op basis van de gebruiksoppervlakte. Voor de BWB is dit een omvangrijk en arbeidsintensief project, welke bij een niet zorgvuldige voorbereiding tot een financieel risico kan leiden voor de deelnemers.

5.7 Grondbeleid

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat op basis van artikel 16 van het BBV-besluit van 17 januari 2003 (nog steeds van toepassing zijnde) ten minste:

- ✓ een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- ✓ een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- ✓ een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- ✓ een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- ✓ de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Algemeen

Grondbeleid is in zowel juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard. Het grondbeleid is volgend ten aanzien van de doelstelling die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de beleidsvelden, zoals ruimtelijke ontwikkeling en wonen, verkeer en vervoer, werkgelegenheid en groen. Gezien ons dichtbevolkt land is grond in principe een kapitaalsintensief schaarse product. Gronden zijn onder andere bestemd voor woningbouw en bedrijfsterreinen.

Het sterk toegenomen economisch vertrouwen en de lage rente zorgen ervoor dat druk op de woningmarkt steeds verder toeneemt. Was enkele jaren geleden nog sprake van een voorzichtig ingezet herstel, nu is een verhitte woningmarkt aan de orde.

Bovendien kampt de bouwsector met capaciteitsgebrek vanwege de grote vraag naar nieuwbouwwoningen. Een dalend aanbod aan woningen betekent oplevende woningprijzen en korter verkooptijden. Dit leidt binnen de grondexploitatie voor een versnelling van de afzet.

Kaders grondbeleid

Grond vormt de basis voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen en geeft zeggenschap. Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om het ruimtelijk beleid op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze te realiseren.

Samengevat zijn de doelen van het gemeentelijk grondbeleid de volgende:

- ✓ het bevorderen van maatschappelijk gewenst ruimtegebruik;
- ✓ het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik, de zeggenschap van de burgers en de marktwerking op de grondmarkt;
- ✓ het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten van gebruikers, eigenaren, ontwikkelaars en de gemeente;
- ✓ het genereren van inkomsten ten algemeen nut.

De gemeenteraad heeft bij besluit van 26 maart 2013 de Nota Grondbeleid 2013-2017 vastgesteld. De nota is kaderstellend. Dat wil zeggen, zij geeft de uitgangspunten voor het te voeren grondbeleid weer. Tevens biedt zij structuur bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen. Met de invoering van de nieuwe Omgevingswet in 2022 zal er een nieuwe Nota Grondbeleid aan de raad ter besluitvorming worden vastgelegd..

Belangrijke punten uit de huidige Nota Grondbeleid zijn:

- ✓ Maatwerk; per project of plan wordt bekeken welke vorm van grondbeleid het meest passend of gewenst is. Voor de reeds lopende projecten blijft de gemeente actief grondbeleid voeren, bij nieuwe projecten wordt in beginsel faciliterend grondbeleid gehanteerd.

- ✓ Bij actief grondbeleid wordt er een verwervingsstrategie vastgesteld. Uitgangspunt is dat de gemeente altijd zal trachten om minnelijke overeenstemming te bereiken met als ultimum remedium een onteigening.
- ✓ De gemeente stelt zich terughoudend op ten aanzien van strategische en anticiperende grondverwerving vanwege de grote financiële risico's die de gemeente daarbij kan lopen.
- ✓ Bij faciliterend grondbeleid verhaalt de gemeente haar kosten. Het heeft de voorkeur om een anterieure overeenkomst met de grondeigenaar te sluiten. Indien er geen zicht is op anterieur contracteren stelt de gemeente gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan een exploitatieplan vast.
- ✓ De gemeente continueert het beleid van aanbesteden van een locatie, waarbij door marktpartijen een bod gedaan wordt op de grond en eventueel de aanleg van het openbaar gebied. Hierbij worden kwaliteit en duurzaamheid als subgunningscriteria opgenomen waarbij gegund wordt op basis van economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).
- ✓ Indien er geen aanbesteding plaatsvindt dan zal de verkoopprijs van gronden welke verkocht worden aan een onderneming door middel van taxatie worden bepaald.
- ✓ In geval van projectbouw hanteert de gemeente het grondquote- systeem voor de koopsector en huursector bij complex(woning)bouw. De gemeente heeft goede ervaringen met dit systeem en blijft dit hanteren.
- ✓ Het college stelt jaarlijks de gronduitgifteprijs vast, uitgangspunt is dat deze prijzen marktconform zijn.
- ✓ In het kader van het budgetrecht stelt de raad zolang er nog geen grondexploitatie is vastgesteld het krediet beschikbaar voor grondaankopen. Het college is bevoegd tot aankopen passend binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie.

In 2017 is de "nota kostenverhaal" vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is het beleid ten aanzien van toepassing van kostenverhaal conform de wet ruimtelijke ordening vastgelegd. De gemeente heeft apart beleid ten aanzien van het kostenverhaal bij kleine plannen (faciliterend grondbeleid). In de praktijk is gebleken dat de kosten die op grond van de wet verhaald kunnen worden bij kleine plannen disproportioneel zijn. Het kostenverhaal bij kleine plannen ligt tussen de € 6.000 en € 9.500, afhankelijk van bestemming.

Tenslotte heeft de gemeente in 2016 de 'Nota Uitgifte Snippergroen 2016-2021' vastgesteld. Hierin is het beleid ten aanzien van de uitgifte van grondstroken met een oppervlakte van maximaal 150 m² vastgelegd.

Begroting grondexploitaties 2021

In 2021 zullen naar verwachting de volgende 6 grondexploitaties geopend zijn:

COMPLEXINDELING		
complex	woningbouw	Industrieterreinen
1	Santrijn	
33	Slotjes Midden	
79	Zwaaikom	
92	De Contreie	
63		Everdenberg Oost
66		Beneluxweg-Zuid

Onderstaand is de begroting van deze complexen (gebaseerd op de actualisatie van de grondexploitaties in maart 2020) verwerkt. Hiertoe is de jaarschijf 2021 van alle afzonderlijke grondexploitaties opgenomen en vervolgens samengevoegd.

De ambtelijke kosten zijn op de urenplannen van de betreffende afdelingen gebaseerd. De rentekosten zijn begroot op 1% van de boekwaarde per 1-1 van het betreffende boekjaar.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Begroting lasten	Begroting baten
Grondverwerving en sloopkosten	453	
Kosten bodemonderzoeken	13	
Civieltechnische werken	2.257	
Groen, water en spelen	320	
Openbare verlichting	39	
Archeologie	22	
Milieu	92	
Nutsvoorzieningen	11	
Overige kosten bouw- en woonrijp maken (incl post onvoorzien en stortingen in reserves)	141	
Financieringskosten (zie onderstaand)	80	
Ambtelijke uren (zie specificatie)	765	
Administratie en beheerkosten	98	
Zakelijke lasten onroerende zaken(OZB en CWA)	20	
Opbrengsten grondverkoop en bijdragen derden per project:		
Santrijgebied		0
Slotjes Midden		800
Zwaaikom		1.249
De Contreie		3.416
Everdenberg Oost		4.008
Beneluxweg		0
Totaal	4.311	9.473
Saldo mutatie voorraad		5.162

Hieruit blijkt dat de boekwaarde in 2021 naar verwachting circa €5,1 miljoen zal afnemen.

Overige ontwikkelingen

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen vennootschapsbelastingplichtig (vpb). Op basis van de door SVLO (Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden) gepubliceerde documenten is geconcludeerd dat de gemeente Oosterhout met alle geopende grondexploitaties belastingplichtig is voor de Vpb. Hierdoor is het noodzakelijk om per 1 januari 2016 een fiscale openingsbalans op te stellen. Deze is voor de op die datum geopende grondexploitaties opgesteld.

Inmiddels is met de belastingdienst een vaststellingsovereenkomst aangegaan, waarin deze openingsbalans per 1 januari 2016 is vastgelegd.

De eventueel verschuldigde Vpb zal berekend worden voor heel de gemeente. Dat deel van de aanslag dat voor de grondexploitaties gezamenlijk dient te worden betaald is niet aan één betreffend project toe te rekenen. Om die reden worden de feitelijke betalingen ten laste gebracht van de Algemene Bedrijfsreserve (ABR).

Actualisatie van grondexploitaties

Alle grondexploitaties worden minimaal twee keer per jaar geactualiseerd, te weten bij de jaarrekening en bij het opstellen van het Meerjarig Perspectief Grondexploitaties (MPG), tenzij er gedurende het jaar sprake is van een significante wijziging in het programma of resultaat. Dan wordt de raad hiervan tussentijds geïnformeerd. In de jaarlijks actualisatie wordt gerapporteerd over het programma en de planning. Relevante ontwikkelingen worden benoemd. Na verloop van een kalenderjaar wordt de boekwaarde bijgewerkt. Dat is het moment om per project de balans op te maken.

Bij de actualisaties wordt per project de risicoanalyse vernieuwd. Deze jaarlijkse herziening die verwerkt wordt in het Meerjarenperspectief grondexploitaties (MPG) wordt ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Na vaststelling vormen de geactualiseerde grondexploitaties het financiële kader voor de verdere uitvoering van elk project. Gronden die de gemeente in bezit heeft maar nog niet in ontwikkeling zijn en of worden genomen, worden beheerd in het zogenaamde MVA (Materiële Vaste Activa).

Reserves

De Algemene Bedrijfsreserve (ABR) is een algemene reserve binnen de grondexploitaties. Deze is te vergelijken met de Algemene Reserve op concernniveau. De inzetbaarheid van de algemene bedrijfsreserve beperkt zich tot zaken die een duidelijk raakvlak hebben met het taakgebied grondexploitatie. Deze reserve kan worden aangewend voor het voeren van een actief grondbeleid, maar dient tevens als buffer voor het afdekken van mogelijke verliezen en risico's. Ook de afdracht van vennootschapsbelasting over de grondexploitaties ('het grondbedrijf') worden ten laste van de ABR gebracht.

De thans geldende maximale hoogte van de Algemene reserve grondbedrijf (ABR) is bepaald op € 12,5 miljoen (raadsbesluit 2020).

Ten tijde van deze verhoging waren er (naast de normale risico's binnen de grondexploitaties) nog twee grote projecten binnen het grondbedrijf welke op dat moment nog niet in ontwikkeling waren, te weten Everdenberg Oost en Zwaaiikom. Inmiddels is er een voorziening van 4 miljoen gevormd voor Zwaaiikom en is eind augustus 2019 het bestemmingsplan voor Everdenberg Oost onherroepelijk geworden. Deze twee factoren hebben het risicoprofiel verlaagd. Dit heeft er toe geleid dat bij de vaststelling van de begroting 2019 is besloten een bedrag van 7 miljoen voor de nieuwbouw stadhuis over te hevelen naar vrije reserve. Voor zover het saldo van deze reserve uitstijgt boven het maximum zal het meerdere worden afgestort aan de Vrije reserve.

Gezien bovenstaande ontwikkelingen in de vastgestelde grondexploitaties laat het zich aanzien dat de maximale hoogte van deze ABR kan worden verlaagd. Dit zal bij de herziening van de nota reserves en voorzieningen aan de raad worden voorgelegd.

De feitelijke hoogte bedroeg per 31-12-2019 € 10,275 miljoen. (incl resultaat 2019)

Algemene bedrijfsreserve stand op 31 december 2019	10.275
Betaling voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting 2020	0
Winstneming 2020	PM
Saldo	10.275

Binnen de grondexploitatie is daarnaast een **Reserve Infrastructurele Werken** (voormalig bovenwijkse voorzieningen) opgenomen. Deze reserve is vanaf de jaren 90 gevormd voor de geraamde investeringen voor met name de aanpassingen aan de infrastructuur zoals opgenomen in de structuurvisie Vrachelen.

Deze reserve wordt gevoed door bij iedere positieve grondexploitatie een bedrag van € 10 per m² uitgeefbare grond in deze reserve te storten. Daarnaast wordt deze reserve beperkt gevoed door ontvangsten vanuit kostenverhaal bij een particuliere ontwikkeling.

De feitelijke hoogte bedroeg per 31-12-2019 € 8,403 miljoen.

Voor de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen zijn een groot aantal factoren van belang, zoals de omvang van de geïnvesteerde bedragen (de boekwaarden), de looptijd van de exploitaties, de risico's van prijs- en rentestijgingen voor de exploitatiekosten, prijsdalingen voor de grondverkoop, tegenvallende subsidies en afzetstagnaties. Ingeval van samenwerking met projectontwikkelaars is ook de soliditeit van de betreffende ontwikkelaar een risicofactor. Tenslotte is de mate waarin voornoemde risico's zijn afgedekt een belangrijk element. Kortom er is een groot aantal factoren van belang bij het bepalen van het benodigd weerstandsvermogen. Deze factoren laten zich niet in alle gevallen vastleggen in concrete

cijfers. Beide hier opgenomen reserves kunnen voor zover deze vrij inzetbaar zijn, onderdeel zijn van het weerstandsvermogen.

Reserve infrastructurale werken stand op 31 december 2019	8.403
Reeds besloten	5.832
Aanpassing infra particuliere ontwikkelingen (Statendam)	155
Ontsluiting N282 Dorst West	634
Aanpassing rotonde Weststadweg/Technologieweg	2.780
Aanpassing kruispunten t.g.v. Zwaaiikom	800
Reconstructie en aansluiting Kruising N629	1.463
Nog te voteren	3.700
Aandeel snelfietsroute N629	700
Heistraat/Hoogstraat circa bedrag	3.000
Saldo	-1.129

Groenfonds stand op 31 december 2019	618
Reeds besloten	
Bijdrage groenstructuur N629	300
Saldo	318

Voorziening grondexploitatie

De voorschriften in de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) geven aan wanneer er een voorziening dient te worden gevormd, onder andere als uit de financiële verkenning of grondexploitatie blijkt dat er een negatief resultaat te verwachten is. In het geval dat er een nadelig saldo wordt verwacht, maar het niet uit te sluiten is dat dit nog omgebogen wordt in een sluitend geheel, dan kan volstaan worden met het vormen van een voorziening voor de afdekking van het verwacht verlies. Indien blijkt dat het verlies lager uitvalt, valt de gevormde voorziening weer ten dele vrij. De gevormde voorziening die op dat moment nog niet feitelijk is ingezet kan gezien worden als een correctie op de boekwaarde, en derhalve als een vermindering van de voorraad grondexploitatie (onderdeel van de vlottende activa).

Omdat voor de grondexploitatie de Zwaaiikom een negatieve eindwaarde wordt verwacht, is hier een voorziening van € 4 miljoen voor gevormd. Ook dit is ten laste gebracht van de ABR.

Rentebeleid

Naar aanleiding van de gewijzigde voorschriften van de BBV is de toerekening van rente aan grondexploitaties gewijzigd. Dit is mede ingegeven door de feitelijke rente-ontwikkeling, en door het feit dat er over eigen vermogen geen rente meer mag worden toegerekend, hetgeen voor onze gemeente een groot effect heeft. We maken onderscheid in de rente die daadwerkelijk wordt toegerekend (nacalculatorisch) en de rente die voorcalculatorisch bij herijkingen (looptijd van soms 8 tot 10 jaar vooruit) wordt toegepast.

Voor 2021 en verder is de volgende berekenwijze binnen de functie grondexploitaties afgesproken:

- ❖ De rekenrente voor de reguliere begroting bedraagt 1,2%
- ❖ De voorcalculatorische rekenrente bedraagt voor alle prognoses ongeacht de looptijd 1%

De hoogte van de nacalculatorische rente is gebaseerd op de feitelijke rente van het vreemd vermogen binnen de totale financieringsportefeuille.

Kengetal grondexploitatie

	Kengetal grondexploitatie (in%)	JR 2019	Begr 2020	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0	0	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie	15.362	13.000	11.000	7.000	5.000	4.000
C	Totale baten (excl. mutaties reserves)	157.424	159.644	157.488	154.568	154.331	152.509
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	9,8%	8,1%	7,0%	4,5%	3,2%	2,6%

Hieruit blijkt een duidelijk dalende trend in het kengetal grondexploitaties. Hoe dit te interpreteren is uitgewerkt in paragraaf 5.2. Weerstandsvermogen, onder de kengetallen.

5.8 Subsidies

Wat willen we bereiken

Met subsidies faciliteert en stimuleert de gemeente burgers en organisaties om eigen ideeën uit te voeren. Zij krijgen subsidie om initiatieven te nemen die bijdragen aan het voorzieningenniveau in de gemeente of die de gemeentelijke beleidsdoelen ondersteunen. Uitgangspunten hierbij zijn een transparant proces van subsidieverlening en minder regeldruk.

Accenten uit het bestuursakkoord

- Een aantrekkelijk Oosterhout voor jong en oud. De voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport, cultuur en evenementen die wij met elkaar hebben ontwikkeld zijn bepalend voor deze aantrekkelijkheid. Hier dienen we zuinig op te zijn.
- Er is de komende vier jaar ruimte voor nieuwe initiatieven, met dien verstande dat dit budgettair neutraal gebeurt. Met andere woorden: nieuw voor oud is de leidraad. Uitgangspunt is dat daarbij in eerste instantie gezocht wordt binnen hetzelfde beleidsterrein.
- Aan doelen waarvoor de gemeente van het rijk een doeluitkering ontvangt, wordt in beginsel niet meer uitgegeven dan het bedrag van de doeluitkering. Bezuinigingen vanuit het rijk zullen daarbij in principe niet gecompenseerd worden door de gemeente.

Subsidieplafonds 2021

Structurele subsidies				2020	2021			
Beleidsveld	Soort subsidie	Onderdeel		Subsidie-plafond	Subsidie-plafond			
3.1 Onderwijs & Jeugd	3.1.1	Waarderingsubsidie	3.1.1.1	Scoutingverenigingen	€ 10.000	€ 10.000		
	3.1.2	Kindgebonden subsidie	3.1.2.1	Voorschoolse educatie	€ 900.000	€ 1.300.000		
	3.1.3	Exploitatiesubsidie	3.1.3.1	Niet aanspreekbare zij-instromers (NAZ)	€ 70.000	€ 71.820		
Totaal Onderwijs & Jeugd				€ 980.000	€ 1.381.820			
3.2 Sport	3.2.1	Exploitatiesubsidie	3.2.1.1	Sportverenigingen	€ 83.558	€ 83.558		
			3.2.1.2	Sportgala	€ 5.095	€ 5.227		
Totaal Sport				€ 88.653	€ 88.785			
3.3 Cultuur & evenementen	3.3.1	Waarderingsubsidie	3.3.1.1	Culturele verenigingen	€ 40.000	€ 40.000		
			3.3.2	Exploitatiesubsidie	3.3.2.1	Jeugdcircus	€ 30.000	€ 30.780
					3.3.2.2	Musea	€ 111.983	€ 114.895
				3.3.2.3	Lokaal (cultureel) erfgoed	€ 8.000	€ 8.208	
				3.3.2.4	Volksfeesten en evenementen	€ 52.500	€ 53.865	
				3.3.2.5	IJsmarkt	€ 30.000	€ 30.780	
	3.3.3	Doelsubsidie	3.3.3.1	STOOF	€ 50.000	€ 51.300		
			3.3.3.2	Bruisende binnenstad	€ 140.000	€ 143.640		
			3.3.3.3	Lokale omroep	€ 44.000	€ 45.144		
			3.3.3.4	Bibliotheek (incl. Uitput en VVV) *	€ 1.446.438	p.m.		
			3.3.3.5	Centrum voor de kunsten *	€ 570.930	p.m.		
			3.3.3.6	Theater *	€ 1.641.675	p.m.		
Totaal Cultuur & evenementen				€ 4.298.026	€ 654.557			
3.4 Maatschappelijke zorg	3.4.1	Waarderingsubsidie	3.4.1.1	Bewonersgroepen & Overkoepelende organisatie Buurtpreventie **	€ 20.000	€ 33.000		
			3.4.1.2	Ouderenbonden	€ 8.000	€ 8.000		
			3.4.1.3	Zorgverenigingen	€ 4.000	€ 4.000		
			3.4.1.4	Veteranenverenigingen	€ 1.000	€ 1.000		
			3.4.1.5	Slachtofferhulp ***	€ 12.000	€ 16.000		
	3.4.2	Exploitatiesubsidie	3.4.2.1	EHBO	€ 8.000	€ 8.208		
			3.4.2.2	Oosterhout Hartveilig ****	€ 9.100	€ 17.400		
3.4.3	Doelsubsidie	3.4.3.1	Maatschappelijke ondersteuning *	€ 112.621	€ 115.549			
				€ 2.264.574	p.m.			
Totaal Maatsch. Zorg				€ 2.439.295	€ 203.157			
3.5 Sociaal beleid	3.5.1	Exploitatiesubsidie	3.5.1.1	Goederenbank	€ 15.000	€ 15.390		
	3.5.2	Doelsubsidie	3.5.2.1	Leergeld	€ 225.000	€ 230.850		
Totaal Sociaal beleid				€ 240.000	€ 246.240			
3.6 Natuur, Milieu en Afval	3.6.1	Exploitatiesubsidie	3.6.1.1	Stimulering duurzame energie	€ 15.000	€ 15.390		
	3.6.2	Doelsubsidie	3.6.2.1	Milieueducatie en Kinderboerderij *****	€ 59.478	€ 76.024		
Totaal Natuur, Milieu en Afval				€ 74.478	€ 91.414			
3.7 Verkeer & Mobiliteit	3.7.1	Waarderingsubsidie	3.7.1.1	Verkeersregelaars	€ 1.750	€ 1.750		
			3.7.1.2	Buurtbusverenigingen	€ 8.534	€ 8.534		
	3.7.2	Exploitatiesubsidie	3.7.2.1	Verkeersveiligheid en -educatie	€ 25.000	€ 25.000		
Totaal Verkeer & Mobiliteit				€ 35.284	€ 35.284			
Totaal structurele subsidies				€ 8.155.736	€ 2.701.257			
Incidentele subsidies				2020	2021			
Soort subsidie		Onderdeel		Subsidie-plafond	Subsidie-plafond			
4.1 Activiteitensubsidie: Tendersysteem		4.1.1	Programmering van de Stad	€ 81.337	€ 81.337			
		4.1.2	Stimuleringsregeling vrijetijdseconomie/toeristisch fonds	€ 75.000	€ 75.000			
4.2 Activiteitensubsidie: Wie het eerst komt, die het eerst maalt		4.2.1	Podiumkunsten	€ 34.500	€ 34.500			
		4.2.2	Lokaal sociaal beleid	€ 37.500	€ 37.500			
4.3 Zapbudgetten		4.3.1	Buurtzapbudget	€ 10.000	€ 10.000			
		4.3.2	JONG zapbudget	€ 6.500	€ 6.500			
		4.3.3	Buitenspeeldag	€ 12.500	€ 12.500			
		4.3.4	Mantelzorg zapbudget	€ 15.000	€ 15.000			
4.4 Impulssubsidies		4.4	-	€ -	€ -			
Totaal incidentele subsidies				€ 272.337	€ 272.337			

Indexatie: Ter dekking van de jaarlijkse loon- en prijsstijgingen bij de gesubsidieerde instellingen is voor alle structurele subsidies (met uitzondering van de waarderingsubsidies en de exploitatiesubsidie sportverenigingen) en doelsubsidies rekening gehouden met een index van 2,6%.

- * Voor diverse doelsubsidies (Podiumkunsten, Bibliotheekwerk, Kunst- en cultuureducatie en Welzijnswerk) geldt dat het meerjarig subsidiecontract op 31 december 2020 eindigt. Aangezien de nieuwe beleidskaders nog niet zijn vastgesteld is er nog geen subsidieplafond opgenomen.

- ** De afgelopen jaren is het aantal bewonersgroepen sterk gestegen en hebben de verschillende groepen zichzelf georganiseerd in de overkoepelende stichting Buurtpreventie Oosterhout. Hiervoor wordt het subsidieplafond voor 2021 structureel verhoogd.
- *** Slachtofferhulp: Het bedrag per inwoner stijgt van ca. € 0,22 naar ca. € 0,29.
- **** Oosterhout Hartveilig: Het subsidieplafond is opgehoogd, omdat een deel van de subsidie bedoeld is voor de vervanging van AED apparatuur. Dit deel fluctueert jaarlijks omdat niet alle AED's tegelijkertijd zijn geplaatst.
- ***** MEK: Omdat het MEK binnen de bestaande subsidieafspraken onvoldoende inkomsten weet te genereren om het voortbestaan zeker te stellen wordt het subsidieplafond verhoogd. Dit betekent dat aan de bestaande opdracht een opdracht wordt toegevoegd (o.a. om de locatie ter beschikking te stellen aan zorgpartners voor dagbestedingsdoeleinden).

5.9. EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de totale overheid; de Rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen en de sociale fondsen. In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken.

De begroting van gemeenten is opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente. Het verschil tussen het exploitatiesaldo en het EMU-saldo is bijvoorbeeld dat in het EMU-saldo de investeringsbedragen zijn opgenomen en geen afschrijvingen. Daardoor kan het voorkomen dat de gemeente bij een sluitende begroting toch een negatief EMU-saldo kan hebben.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

De onderstaande tabel geeft aan op welke wijze vanuit het exploitatieresultaat het EMU-saldo wordt berekend.

EMU-saldo		Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Resultaat na mutaties in reserves	-3.473	-1262	-7	928	1.620	1.940
-	(Per saldo) onttrek- kingen aan reserves	3.176	2.667	2.687	2.833	3.360	2.977
	Resultaat voor mutaties in reserves	-297	1.405	2.680	3.761	4.980	4.917
-	Onttrekkingen aan voorzieningen	1.636	1.468	144	106	106	106
+	Toevoegingen aan voorzieningen	3.147	0	0	0	0	0
+	Afschrijvingen op activa	11.251	12.868	12.718	14.451	15.867	16.406
-	Investeringsplafond via investeringsplafond	11.653	7.872	13.364	16.711	13.728	8.515
-	Investeringsplafond via reserves	2.764	3.330	3.806	14.598	1.650	5.330
+	Bijdragen Rijk, provincie, EU t.b.v. investeringsplafond	38	0	0	0	0	0
+	Opbrengsten uit desinvesteringen in activa	0	0	0	0	0	0
-	Boekwinst op desinvesteringen in activa	0	0	0	0	0	0
-	Aankoop gronden, bouw- en woonrijp maken e.d.	4.045	4.341	3.444	2.690	1.324	2.885

+	Opbrengsten uit verkopen	9.391	9.252	6.028	3.055	5.336	3.481
-	Boekwinst op grondverkoop	825	667	0	600	1.000	600
-	Betalingen GREX ten laste van voorzieningen	0	0	0	0	0	0
-	Betalingen GREX direct ten laste van reserves	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	2.607	5.847	668	-13.438	8.375	7.368

Hieruit volgt voor de begroting 2021 een verwacht EMU-overschot van zo'n € 0,67 miljoen. In meerjarig perspectief wordt een EMU-tekort verwacht in 2022. Dit meerjarige tekort wordt vooral veroorzaakt door de geplande investering in de (ver)nieuwbouw stadhuis. Hoe dit tekort te interpreteren wordt vastgelegd in de Wet Hof.

Wet HOF (Houdbare Overheidsfinanciën)

Op grond van de in Europa gemaakte afspraken is in economisch slechte tijden een EMU-tekort toegestaan (de overheidsschuld mag groeien), maar in economisch goede tijden moet de overheidsschuld afnemen, en daarvoor is een EMU-overschot nodig. Rijk en decentrale overheden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor beheersing van het Nederlandse EMU-tekort. Decentrale overheden hebben een procentueel even grote rol als de centrale overheid om het begrotingstekort terug te dringen. De uitkomst ervan beïnvloedt met name de ruimte die gemeenten hebben om investeringen te doen.

Aan het begin van elke nieuwe kabinetsperiode wordt het maximum van het nationale begrotingstekort bepaald. Was deze de vorige kabinetsperiode nog 0,5% van het BBP (Bruto Binnenlands Product), is deze in het nieuwe regeerakkoord naar beneden bijgesteld naar 0,3% van het BBP, wat neerkomt op zo'n € 1,6 miljard.

Het toegestane tekort werd in het vorige akkoord uitgesplitst naar aparte bestuurslagen, maar in het nieuwe akkoord is het EMU-saldo niet meer uitgesplitst naar de aparte bestuurslagen gemeenten, provincies en waterschappen. Tevens is (net als voorgaande periode) besloten om geen sancties op te leggen in geval van overschrijding van de norm. Door het ontbreken van duidelijke normen is het de vraag of een eventuele overschrijding van de EMU-norm binnen onze gemeente binnen acceptabele grenzen ligt.

Geprognosticeerde balans 2020-2024

Het BBV vereist ook dat er met een geprognosticeerde meerjarige balans van het betreffende begrotingsjaren wordt gegeven. Deze is hieronder weergegeven. De weergegeven balansen betreffen prognoses op basis van de bij het opstellen van de begroting 2021 bekende omstandigheden en uitgangspunten.

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Totaal vaste activa	214.407	214.626	208.860	217.844	222.386	223.519
Voorraden	11.372	13.004	11.004	7.004	5.004	4.004
Uitzettingen	12.426	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Liquide middelen	403	500	500	500	500	500
Overlopende activa	12.268	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000

Totaal vlottende activa	36.469	36.504	34.504	30.504	28.504	27.504
TOTAAL ACTIVA	250.876	251.130	243.364	248.348	250.890	251.023

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Algemene reserves	73.060	66.505	63.082	49.037	47.687	45.597
Reserves grondexploitatie	17.927	17.265	13.663	15.363	17.163	13.923
Overige bestem.reserves	52.476	56.455	58.558	69.393	66.591	67.160
Gerealiseerd resultaat	3.473	2.800	0	0	0	0
Eigen vermogen	146.936	143.025	135.303	133.793	131.441	126.680
Vorzieningen	3.174	1.705	1.561	1.455	1.349	1.243
Vaste schulden	76.044	80.400	86.000	92.600	97.600	102.600
kortlopende schulden	15.969	14.000	8.500	8.500	8.500	8.500
Overlopende passiva	8.753	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
TOTAAL PASSIVA	250.876	251.130	243.364	248.348	250.890	251.023

5.10. Corona Impact Analyse

BESTUURLIJKE PRIORITEITEN (UIT RAADSNOTA CIA)

Kerngroep	Wonen
Regiegroep	Woningbouwstrategie
(Beleids)voornemen	Extra impuls voor de Oosterhoutse woningbouw
Conclusies	• De coronacrisis leidt niet tot een andere opgave op het gebied van woningbouw. De opgaven blijft, ook landelijk gezien, groot. Oosterhout moet ambitie blijven tonen om daarvoor een (extra) inspanning te leveren en bijvoorbeeld zijn verantwoordelijkheid nemen in de landelijke woningbouwimpuls. • Ook al vanwege het economisch belang van de bouwsector is het verstandig te komen tot een versnelling van de woningbouwproductie. Thuisvester geeft aan ook een verantwoordelijkheid te voelen door eventueel extra (anticyclisch) te investeren in “lastige projecten”. • De ontwikkeling van de woningmarkt laat zich lastig voorspellen, dus bouw flexibel en divers. • De sector middeldure huur wordt belangrijker, nu als gevolg van de economische crisis koopwoningen uit het bereik van bepaalde groepen raken. • Blijf inzetten op innovatie en bedenk dat de crisis kansen biedt voor verduurzaming.
Portefeuillehouder(s)	Willemsen, Kastelijns
Afdeling/opgave	Opgave Strategische Woningbouw
Verdere acties (planning)	De (aangescherpte) ambitie van de gemeente Oosterhout krijgt vorm en inhoud in de, in september aan de raad, aangeboden (concept-)Woningbouwstrategie. Hierin wordt onder andere beschreven hoe de gemeente de jaarlijkse woningbouwproductie wil opschroeven naar gemiddeld 300 woningen per jaar. Op die manier kan ook een (extra) economische impuls worden gegeven aan de bouwsector. In de woningbouwstrategie wordt verder een principe-uitspraak gedaan om de komende jaren niet alleen in te zetten op inbreiding, maar nadrukkelijk ook op uitbreiding. Dat laatste is nodig om te kunnen voldoen aan de nog immer groeiende vraag naar grondgebonden woningen.

Kerngroep	Wonen
Regiegroep	Wijkimpact
(Beleids)voornemen	Versterken van de kracht van de wijk
Conclusies	• De bereidheid iets voor elkaar te betekenen, is, op het niveau van de wijken, buurten en kerkdorpen, groot. • Er zit veel kracht en potentie in de wijken, voor Thuisvester mede aanleiding om de eigen organisatie hierop aan te passen. Investeer in de wijk, zoek naar onalledaagse oplossingen. • Denk na over hoe je zorg op het niveau van de wijk beter kunt organiseren. • Buurt- en wijkorganisaties en professionele instellingen als Surplus en Thuisvester moeten meer voor elkaar kunnen betekenen, zeker waar het gaat om het bereiken van mensen uit de kwetsbare doelgroepen. Hier is dus verbinding nodig.
Portefeuillehouder	Clèmens Piena
Afdeling/opgave	Opgave implementatie wijk- en buurtgericht werken
Verdere acties (planning)	
Vanaf september 2020 krijgt wijk- en buurtgerichte werken in de gemeente Oosterhout een aanzienlijke impuls door de aanstelling van een aantal wijkcoördinatoren. Zij zullen, samen met bewoners en maatschappelijke organisaties, daadwerkelijk hieraan vorm en inhoud gaan geven. De hierboven genoemde aspecten zullen in die aanpak worden meegenomen. Daarnaast is het ook de bedoeling op het niveau van de kerkdorpen en de wijken het gesprek aan te gaan met bewoners over de vraag welke consequenties zij van de coronacrisis ervaren op de eigen woon- en leefomgeving.	

Kerngroep	Werken
Regiegroep	Binnenstad
(Beleids)voornemen	Doorpakken in de binnenstad
Conclusies	• Bouw voort op de goede band tussen de binnenstad en de eigen inwoners door loyalty-programma's en initiatieven als Shop Lokaal. • Ondernemers in de binnenstad willen soms innoveren, maar weten vaak niet hoe. Ondernemersorganisaties en gemeente zouden

	moeten nadenken over hoe ze hierin ondersteuning kunnen (laten) bieden. • Blijf investeren in de aantrekkelijkheid van de binnenstad. Denk aan de reconstructie van De Heuvel, maar ook aan een aantrekkelijk aanbod van kleinschalige activiteiten. • Als er meer mensen in eigen land met vakantie gaan, dan biedt dat kansen voor horeca en middenstand. Hierin zal de samenwerking met de toeristische sector moeten worden gezocht. • Het lukt de horeca, nu terrassen weer open zijn en bezoek beperkt is toegestaan, redelijk goed om de oudere doelgroep te binden. Met jongeren is dat een stuk lastiger. Die hebben een horecabeleving die zich moeilijk in “anderhalve meter” laat gieten. Bovendien valt voor deze doelgroep gedurende een langere periode het aanbod aan grootschalige evenementen weg. Het is daarom goed met jongeren het gesprek aan te gaan over mogelijke alternatieven.
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Opgave Bruisende binnenstad
Verdere acties (planning)	
• Promotie van binnenstad zal (vooral via het binnenstadsmanagement) ook in 2021 en verder vorm behouden. Het lokaal shoppen zal hierbij een thema blijven. • Met ondernemersorganisaties zal gekeken worden hoe we ondernemers kunnen ondersteunen in innovatie. • Ook in 2021 zal er, in samenspraak met de Stichting Bruisende Binnenstad, ruimte zijn voor ruimtelijke investeringen in de binnenstad. Op de evenementenagenda zullen kleinschalige evenementen steeds vaker plaats gaan vinden, ook na de corona-crisis. • Gemeente zal initiëren in samenwerking tussen binnenstad en toeristische sector, onder andere door samenwerking met Stichting Bruisende Binnenstad en Platform Toerisme. • Jongeren worden actief betrokken in de tweede fase van de CIA. Met betrekking tot uitgaan en evenementen zal ook horeca betrokken worden. Vooral handhaving van het alcoholverbod voor jongeren onder de 18 is daarbij een onderwerp van gesprek.	

Kerngroep	Regio en bestuur
Regiegroep	Bestuur
(Beleids)voornemen	Sturen op samenwerking in de regio

Conclusies	Oosterhout opereert in een sociaal-economisch sterke regio. Blijf vooral op zoek naar kansen voor sterkere samenwerking binnen de regio Breda-Tilburg.
Portefeuillehouder	Burgemeester, Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Opgave Strategie en externe oriëntatie
Verdere acties (planning)	
Kansen voor sterkere samenwerking dienen zich aan in het kader van de Verstedelijkingsagenda Breda-Tilburg. Oosterhout moet zich een prominente plek zien te verwerven in die verstedelijkingsagenda (afspraken met het rijk), zodat wij onze ambities ook richting provincie en rijk – onder andere rondom woningbouw, economie en mobiliteit – kunnen uitdragen en vastleggen.	

Kerngroep	Werken
Regiegroep	Arbeidsmarkt
(Beleids)voornemen	Investeren in samenwerking onderwijs, ondernemers en overheid
Conclusie	Het is zaak in te zetten op hervorming van de arbeidsmarkt, overeenkomst externe adviezen (commissie-Borstlap) die er momenteel liggen. Zorg voor voldoende geschoold personeel als de economie straks weer aantrekt. Heb daarbij aandacht voor de competenties die die economie dan nodig heeft en richt daarop je onderwijs in. Om dat te bereiken, moet de samenwerking binnen de drie o's (onderwijs, overheid en ondernemers) verder worden versterkt. Maak afspraken over het blijven aanbieden van stageplaatsen en leerwerkplekken. Hier ligt absoluut een verantwoordelijkheid voor het bedrijfsleven. Er wordt her en der gespeculeerd op een verschuiving van de productieketen: de maakindustrie zou in belangrijke mate weer terugkeren naar Nederland, waarmee de afhankelijkheid van het buitenland zou kunnen worden gereduceerd. Die verschuiving wordt echter niet aannemelijk geacht, zolang deze landen (ver) onder de Nederlandse kostprijs hun goederen kunnen produceren en transporteren.
Afdeling/opgave	Opgave Economie en Arbeidsmarkt
Verdere acties (planning)	

- De planning is dat het programma economie en arbeidsmarkt in het vierde kwartaal zal worden vastgesteld. In dit programma krijgt ook de samenwerking tussen de drie O's aandacht. Op basis van het vastgestelde programma zal een verdere uitwerking plaatsvinden en zullen de acties voor de kortere termijn worden bepaald.
- De gemeente gaat periodiek (streven is ieder kwartaal) in overleg met de besturen van voortgezet onderwijs in de omgeving en ondernemers(verenigingen). Op de agenda komt bijvoorbeeld het blijven aanbieden van stageplaatsen en leerwerkplekken.
- De provincie heeft een actieplan arbeidsmarkt 2020-2023 vastgesteld. Op basis van dit actieplan zal de arbeidsmarktregio West-Brabant een uitvoeringsprogramma opstellen. In dit uitvoeringsprogramma zal de samenwerking tussen de drie O's en het onderwerp scholing ook de nodige aandacht krijgen.
- De agenda beroepsonderwijs West-Brabant richt zich er op om het beroepsonderwijs zo nauw mogelijk aan te laten sluiten bij de behoeften van het regionale bedrijfsleven. Daarnaast richt de agenda zich er op om het volledig arbeidspotentieel te mobiliseren onder andere door inzet van om- en bijscholing.

Kerngroep	Wonen
Regiegroep	Energietransitie
(Beleids)voornemen	Houd duurzaamheidsdoelstellingen vast
Conclusies	• Het is belangrijk de duurzaamheidsdoelstellingen voor de langere termijn vast te houden. • De overheid doet er goed aan een omgeving te creëren waarin inwoners, bedrijven en organisaties durven te experimenteren. • Het is verstandig om in de externe communicatie over duurzaamheidsinvesteringen vooral het accent te gaan leggen op de financiële voordelen die bedrijven en inwoners hiervan kunnen ondervinden. In tijden van economische crisis spreekt dat hoogstwaarschijnlijk meer aan dan te behalen "duurzaamheidswinst". • De overheid ontkomt er niet aan investeringen in duurzaamheid te blijven ondersteunen (bijvoorbeeld via duurzaamheidsleningen).
Portefeuillehouder	Wethouder Willemsen
Afdeling/opgave	Opgave Duurzaamheid
Verdere acties (planning)	In 2021 blijft gewerkt worden aan de Energietransitie. Door college en gemeenteraad moet volgend jaar de RES 1.0 worden vastgesteld. De input voor Oosterhout wordt op ambtelijk niveau voorbereid. De lopende dossiers Zon op Bedrijfsdaken, Zonneweides, Windmolens,

Duurzaamheidsleningen (burgers en maatschappelijk vastgoed) focussen zich op bewustwording en actieve invulling van duurzaamheidsmaatregelen. Daarbij wordt zoals gebruikelijk ONE ingezet om met de burgers/bewoners in gesprek te gaan. Relatief nieuw zal zijn de visie van Oosterhout hoe wij gaan voldoen aan de opdracht van de regering om in 2050 van het aardgas af te zijn. Naast een beleidsmatig document (RES 1.0) zal er een programmatische aanpak worden uitgewerkt (WijkAanpakPlan). Hierin wordt per wijk beschreven hoe, wanneer en met wie de wijk aardgasvrij wordt gemaakt. Ook zal in 2021 de Routekaart Klimaatadaptatie worden vastgesteld. Doelstelling is om in 2050 klimaatbestendig te zijn. In deze routekaart wordt deze ambitie in een programmatische aanpak uitgewerkt. De programmatische aanpak bestaat uit het ontwikkelen van beleid(skaders) en een concrete aanpak van prioritaire (grootste) knelpunten die mogelijk ontstaan als gevolg van droogte, wateroverlast en hitte. We streven ernaar voor de korte termijn een 5-10 tal projecten te benoemen. Voor zover de begrotingsruimte in 2021 dat toestaat, zal een begin worden gemaakt met de 1e projecten op het gebied van klimaatadaptatie.

Kerngroep	Mobiliteit
Regiegroep	Hoofdinfrastructuur
(Beleids)voornemen	Positieve effecten voor mobiliteit waarborgen (lokaal mobiliteitspact)
Conclusies	Het rijk probeert met werkgevers tot een mobiliteitsdeal te komen. De insteek is dat bijvoorbeeld door bevordering van thuiswerken en het werken met gespreide bedrijfstijden de automobiliteit – en dan met name in de spits – kan worden teruggedrongen. Het verdient aanbeveling een dergelijke afspraak ook op lokaal niveau, met het Oosterhoutse bedrijfsleven, te maken. Hierbij kan worden aangesloten bij het Brabants Mobiliteitsnetwerk, een initiatief van de provincie. Dergelijke afspraken zouden ook gemaakt kunnen worden met het Oosterhoutse onderwijs, zodat de stromen van haal- en brengverkeer (basisonderwijs) en fietsverkeer (voortgezet onderwijs) beter gereguleerd kunnen worden. Van de gemeente mag, vanuit de voorbeeldfunctie, verwacht worden dat ook zij met dit initiatief actief aan de slag gaat.
Portefeuillehouder	Wethouder Piena / Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Team Buiten Beleid / Opgave Economie en Arbeidsmarkt
Verdere acties (planning)	
Onderwijs	

Voor het basisonderwijs gelden verplichte lessen. Dat maakt spreiding van het halen en brengen in de tijd lastig. Om de risico's vanwege halen en brengen zoveel mogelijk te beperken, is het wenselijk dat kinderen zoveel mogelijk zelfstandig te voet en te fiets naar school gaan en autoverkeer in de schoolomgeving zoveel mogelijk te beperken. Hierover vindt al periodiek overleg plaats met de basisscholen. Mede vanwege corona kijken we voorts specifiek naar het speciaal basisonderwijs (De Wissel) omdat deze leerlingen overwegend niet zelfstandig naar school kunnen komen.

Voor het middelbaar onderwijs hebben we vooralsnog geen acties gepland staan omdat dit geen risicogroep is en aandachtspunten voor deze doelgroep vooral het schoolgebouw (in pandig) betreffen en niet de route van en naar school.

Bedrijfsleven

De focus ligt vooralsnog op de voorbeeldfunctie van de gemeente als werkgever [zie ook format voorbeeldfunctie]. We vinden het lastig in te schatten in hoeverre het bedrijfsleven er nu op zit te wachten om afspraken te maken over het beperken van de automobilititeit. Periodiek hebben we overleg met een afvaardiging van het Oosterhoutse bedrijfsleven. Tijdens dat overleg kan verkennende ter sprake worden gebracht welke maatregelen bedrijven nu al hebben getroffen (en wat de ervaringen daarmee zijn) en in welke mate bedrijven voornemens zijn die maatregelen in het post corona tijdperk ook te handhaven.

Kerngroep	Bestuur en regio
Regiegroep	Bestuur
(Beleids)voornemen	Versterken van de maatschappelijke dialoog
Conclusies	• Zeker in moeilijke tijden hebben inwoners, organisaties en ondernemers behoefte aan een wenkend perspectief, een stip op de horizon. De Toekomstvisie Oosterhout 2030 voldoet daarvoor nog steeds. De manier waarop dat beeld wordt gerealiseerd, kan wel veranderen onder invloed van actuele ontwikkelingen. Dat is een kwestie van goed samenspel tussen het gemeentebestuur en de maatschappelijke partners. • Zoek bij de aanpak van vraagstukken altijd naar de juiste schaal. Wijk- en buurtniveau zijn vaak ook goed geschikt om uitdagingen in de sociale infrastructuur aan te pakken. Wijk- en buurtgericht werken zou om die reden versneld moeten worden uitgerold. • Uit gesprekken in meerdere groepen is gebleken dat jongeren/jongvolwassenen, als gevolg van de crisis, het risico lopen op een aantal terreinen de aansluiting te missen. Betrek hen daarom bij het vervolgproces. Bovendien leent deze doelgroep zich bij uitstek voor experimenten met digitale vormen van participatie. • Het is goed om, samen met instellingen als Theek5 en de ORTS, het brede maatschappelijk debat vorm

	te geven rondom een aantal relevante ontwikkelingen in de gemeente. • Voor het verdere proces van de Corona Impact Analyse is het goed te komen tot een externe klankbordgroep, met twee doelen: het adviseren van het gemeentebestuur over strategische ontwikkelingen en tegelijkertijd het ondersteunen, met raad en daad, van bewonersinitiatieven.
Portefeuillehouder	Burgemeester
Afdeling/opgave	Strategie en externe oriëntatie
Verdere acties (planning)	
In de Corona Impact Analyse fase 2 is, ondersteund vanuit programma JONG, een actiegerichte dialoog met de jongere doelgroep opgenomen. De uitkomsten van deze dialoog vormen vervolgens de basis voor een grootschaliger enquête onder Oosterhoutse jongeren. Daarnaast kunnen de uitkomsten worden gebruikt om het gesprek aan te gaan met bepaalde sectoren binnen de Oosterhoutse samenleving (bijvoorbeeld horeca, evenementenorganisatoren etc.) In de tweede fase van de CIA zal worden gekomen tot de oprichting van een externe klankbordgroep.	

Kerngroep	Sociaal
Regiegroep	Wmo, participatie en jeugd
(Beleids)voornemen	Corona-toets voor sociaal domein (amendement raad)
Conclusies	• In de tweede fase van de Corona Impact Analyse wordt expliciet aandacht besteed aan de gevolgen van corona voor het sociaal domein. Hierbij wordt in het bijzonder de dialoog gezocht met de inwoners van Oosterhout, die gebruik maken van één of meerdere voorzieningen uit het sociaal domein. Op basis hiervan kan de manier waarop het sociaal domein in Oosterhout vorm krijgt op de onderdelen waarin dat nodig is, aangepast worden aan de nieuwe realiteit die door corona ontstaan is.
Portefeuillehouder	Wethouder Piena, Wethouder van der Helm, Wethouder Willemsen
Afdeling/opgave	Team beleid sociaal domein/strategisch adviseur Wmo
Verdere acties (planning)	

- De gevolgen van Corona zijn als belangrijke ontwikkeling meegenomen in de visie op het Sociaal Domein. Het versterken van de Sociale Basis en de vrij toegankelijke voorzieningen, zullen bijdragen aan vindbaarheid en beschikbaarheid voor en door inwoners.
- In cliëntervaringsonderzoeken vragen opnemen over de effecten van de coronacrisis. Er moet nog wel bekeken worden of dit binnen de planning van de CIA gerealiseerd kan worden.
- In vervolg op de al uitgezette enquête voor het Sociaal Domein, gaan we specifiek inzoomen op de gevolgen van Corona door gericht vragen te stellen aan inwoners die hebben aangegeven open te staan voor vervolgvragen. Eventueel kan hierbij de Adviesraad Sociaal Domein worden ingeschakeld als de Adviesraad focusgroepen Sociaal Domein gaat organiseren. Dit onderzoek maakt nadrukkelijk deel uit van de tweede fase van de Corona Impact Analyse

UITWERKINGEN PER KERNGROEP

Nota bene: hierin worden opgenomen die uitwerkingen die géén plaats krijgen in de uitwerking van de hierboven genoemde beleidsprioriteiten.

1. KERNGROEP BESTUUR:

Alle hier genoemde conclusies hebben een plek in de uitwerking van de beleidsprioriteiten “versterken van de maatschappelijke dialoog” en “sturen op samenwerking in de regio”.

2. KERNGROEP MOBILITEIT

Kerngroep	Mobiliteit
Regiegroep	Hoofdinfrastructuur en regionale infrastructuur
(Beleids)voornemen	Voorbeeldfunctie gemeente bij terugdringen/spreiden automobilititeit eigen werknemers
Portefeuillehouder	Burgemeester
Afdeling/opgave	Directie (Mariska Asmus)
Verdere acties (planning)	
Als werkgever faciliteren we thuiswerken en hanteren we flexibele werktijden. Vanwege corona wordt thuiswerken momenteel ook actief gestimuleerd. Om de automobilititeit van onze werknemers terug te dringen, proberen we onze werknemers beter bekend te maken met de e-bike. Voor dienstreizen zijn inmiddels twee e-bikes beschikbaar. Om het gebruik van de e-bike voor woon-werk verkeer te stimuleren, zijn we voornemens om gedurende een periode van 6 maanden 8 e-bikes beschikbaar te stellen via een bedrijf dat de fietsen levert, gereedmaakt en na afloop ophaalt. Medewerkers van onze gemeente kunnen een e-bike gedurende 3 weken uittesten om te kijken of en hoe het fietsen met een e-bike bevalt. Na 3 weken is er een wisselmoment en kunnen de volgende 8 medewerkers een e-bike uitproberen. Op die manier kan aan een grote groep medewerkers de kans worden geboden om het fietsen met een e-bike te ervaren. Omdat het de bedoeling is dat de e-bikes ook worden gebruikt ten behoeve van het woon-werk verkeer zullen de e-bikes pas beschikbaar worden gesteld als weer een grote groep werknemers op het stadhuis werkzaam is (zolang thuiswerken de norm is, is het niet zinvol om het experiment met de e-bikes te starten).	

Kerngroep	Mobiliteit
Regiegroep	Hoofdinfrastructuur en regionale infrastructuur
(Beleids)voornemen	Zo contactloos mogelijk maken van verkeersinfrastructuur

Portefeuillehouder	Wethouder Piena
Afdeling/opgave	Team Buiten Beleid
Verdere acties (planning)	
Verkeerslichten Veel verkeerslichten voor voetgangers en fietsers zijn voorzien van drukknoppen. Bij verkeerslichten voor fietsers zijn de drukknoppen veelal aanvullend op de detectielussen in het wegdek; de drukknoppen zijn er voor het geval de detectielussen de fietser niet detecteren (dit kan voorkomen als de fiets weinig/geen ijzeren elementen bevat). Voor voetgangers geldt dat zij zich altijd moeten melden via de drukknop, anders krijgt men geen groen licht. Bij een aantal verkeerslichten zijn grotere drukknoppen toegepast die men ook met de arm/elleboog kan "indrukken" (het voorstaat veelal om deze grotere drukknoppen aan te raken). Vanwege corona zullen extra onderhoudscontroles op de werking van de detectielussen voor fietsers worden uitgevoerd. Bij de vervanging van verkeerslichten (jaarlijks worden 1 of 2 installaties vervangen) zal ook worden gekeken naar alternatieven voor de gebruikelijke drukknop voor m.n. de voetganger. Een alternatief is bijvoorbeeld het gebruik van thermische camera's. Echter deze zijn relatief prijzig en de plaatsing en afstelling ervan let nogal nauw. Een ander alternatief zijn drukknoppen / -tegels die met de voet bediend kunnen worden. Deze zijn sinds 2020 op de markt en worden (vanwege corona) in toenemende mate toegepast in andere gemeenten. Er komen ook steeds meer apps op de markt die kunnen communiceren met verkeerslichten. Deze apps zijn ontwikkeld om beter in te kunnen spelen op de aanwezigheid van verkeer en het prioriteit te kunnen geven aan bepaalde groepen verkeer. Deze apps kunnen ook een bijdrage leveren aan het contactvrij maken van verkeerslichten. Schwung en CrossCycle zijn apps die ontwikkeld zijn om de doorstroming van fietsers bij verkeerslichten te verbeteren. Deze apps communiceren zelfstandig met verkeerslichten. Het verkeerslicht weet dankzij de app al ruim van te voren dat een fietser een kruispunt nadert en kan daarop anticiperen, bijvoorbeeld door eerder groen aan te vragen (waardoor de fietser niet hoeft te stoppen). Of we als gemeente willen investeren in dergelijke apps en welke kruispunten we hiervoor geschikt zouden moeten maken, is een afweging die moet worden gemaakt in het kader van de uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie. Parkeermeters Hét alternatief voor de parkeermeter is belparkeren. Als onderdeel van de eerste tranche ombuigingsmaatregelen parkeren, verdwijnt dit jaar al een aantal parkeermeters. De bijbehorende communicatie zal worden aangegrepen om ook belparkeren te promoten. Ook in andere communicatie over het parkeren in de binnenstad zullen we belparkeren nog nadrukkelijker voor het voetlicht gaan brengen. Buiten actieve(re) communicatie over belparkeren zijn geen verdere acties voorzien.	

Kerngroep	Mobiliteit
Regiegroep	Hoofdinfrastructuur en regionale infrastructuur
(Beleids)voornemen	Goede en comfortabele fietsverbindingen met de kerkdorpen (met name in relatie met Breda en Raamsdonksveer)
Portefeuillehouder	Wethouder Piena
Afdeling/opgave	Team Buiten Beleid
Verdere acties (planning)	
Fietsroutes naar Raamsdonksveer Naar de fietsroutes tussen Oosterhout en Raamsdonksveer wordt tweede helft 2020 een onderzoek uitgevoerd. Daarbij worden verschillende routes bekeken en wordt per route een inschatting gemaakt van de potentie, de benodigde aanpassingen en de daarmee samenhangende kosten zodat op basis daarvan een afweging kan worden gemaakt waar eventuele extra investeringen voor fietsverkeer tussen Oosterhout en Raamsdonksveer het meest wenselijk zijn. Vervolgacties zijn afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek. Fietsroute naar Breda De fietsverbinding Breda – Oosterhout is aangeduid als potentiële snelfietsroute. Het meest direct is de route via Teteringen. Aan een snelfietsroute worden eisen gesteld aan directheid, comfort en vormgeving. De huidige fietsverbinding voldoet al aan een aantal eisen. Voornaamste verbeterpunten zouden het beperken van kruisingen met overig verkeer (of meer prioriteit bij verkeerslichten) en het verbreden van de fietsroute zijn. Het verbeteren van de fietsverbinding Breda – Oosterhout is één van de oplossingsrichtingen die wordt besproken tijdens de mobiliteitstafel. In september 2020 zal moeten blijken welke oplossingsrichtingen de deelnemers aan de mobiliteitstafel het meest kansrijk achten. Aansluitend zal in overleg met de gemeente Breda in Q3/Q4 2020 worden bepaald welke oplossingsrichtingen worden doorvertaald naar concrete acties / maatregelen. Eventuele vervolgacties zijn dus mede afhankelijk van de uitkomst van de mobiliteitstafel en het overleg hierover met de gemeente Breda.	

Kerngroep	Mobiliteit
Regiegroep	Hoofdinfrastructuur en regionale infrastructuur
(Beleids)voornemen	Blijvend bestuurlijke aandacht voor belangrijke infrastructuurprojecten als Hooipolder en aanpak A27
Portefeuillehouder	Wethouder Piena
Afdeling/opgave	Team Buiten Beleid
Verdere acties (planning)	
In de begroting 2020 is geld gereserveerd voor de lobby voor de verbreding van de A27 en een volwaardig knooppunt Hooipolder. Dat geld zal worden benut om het speelveld in	

kaart te brengen en op basis daarvan een lobbystrategie op te stellen. Die lobbystrategie moet leidend worden voor de lobby die wij, in nauwe samenwerking met buurgemeenten, de regio en het bedrijfsleven de komende jaren gaan voeren om aandacht te houden voor deze onderwerpen en ze geagendeerd te krijgen.

3. SOCIAAL

Kerngroep	Sociaal
Regiegroep	Jeugd(zorg), Wmo
(Beleids)voornemen	Nadenken over nieuwe, laagdrempelige vormen van hulpverlening
Portefeuillehouder	Wethouder Piena, Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Team Sociaal Domein Beleid / strategisch adviseur Wmo
Verdere acties (planning)	
• De komende periode wordt onderzocht hoe de verbinding tussen jeugd en het primair onderwijs vanaf 2021 vormgegeven kan gaan worden. Conform de visie op het sociaal domein. • Er wordt een lokale aanpak voor (complexe) scheidingen ontwikkeld samen met partners uit het voorliggend veld. • Op basis van de herijking van de welzijnstaken wordt het welzijnswerk vanaf 2021 opnieuw vormgegeven. Het beleidskader 'het nieuwe Welzijn' vormt hiervoor de basis. • Vanuit het jongerenwerk wordt 'online jongerenwerk' de komende periode verder doorontwikkeld. Online jongerenwerk zorgt voor een laagdrempelige vorm van contact tussen jongerenwerkers en jongeren. In aanvulling op het proactief werken van jongerenwerkers op straat, hebben jongerenwerkers dan ook steeds meer online contact met jongeren. • We gaan meer richting geven aan de verbinding tussen welzijn en zorg. Met name als het over psychosociale problematiek bij inwoners gaat. • Met de doorontwikkeling van de toegang, gaan we verkennen inwoners op een meer proactieve wijze te benaderen als dit nodig/noodzakelijk blijkt. • Er wordt samen met professionals uit het sociale en medische domein een lokale coalitie opgericht. Hierin worden gezamenlijke afspraken over het eerder bereiken van kwetsbare ouders, over signalering, doorverwijzing en over hoe begeleiding rond kwetsbare gezinnen voor en tijdens de zwangerschap en na de geboorte, verbeterd kan worden (Kansrijke Start). Door monitoring krijgen we de komende jaren meer zicht op de 'klantreis'. De effecten van het beleid worden op die manier zichtbaar en geven ons de mogelijkheid om bij te stellen en sturen. Ook geeft dit zicht op de behoefte aan eventuele nieuwe vormen van hulpverlening.	

Kerngroep	Sociaal
Regiegroep	Jeugd
(Beleids)voornemen	Denk na over wijze waarop “onzichtbare jongeren” worden bereikt
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Team Sociaal Beleid
Verdere acties (planning)	
• Het Sociaal Wijkteam gaat de gezinnen die gebruik hebben gemaakt van de noodopvang (ook al hadden zij geen vitaal beroep) met terugwerkende kracht actief benaderen. Door het gebruik van de noodopvang, kan namelijk worden aangenomen dat ze een bepaalde kwetsbaarheid hebben. • De verwachting is dat met online jongerenwerk andere jongeren bereikt gaan worden dan via het proactieve jongerenwerk op straat. • Komende periode gaan we dit vraagstuk met ketenpartners verder oppakken. Tijdens de Corona Impact Analyse is gebleken dat zij hier beelden bij hebben en oplossingsrichtingen hebben aangedragen.	

Kerngroep	Sociaal
Regiegroep	Onderwijs
(Beleids)voornemen	Betere afstemming onderwijs en kinderopvang
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Ambtelijk trekker	Team Sociaal Domein Beleid
Verdere acties (planning)	
Onderwijs en kinderopvang hebben met name flink moeten schakelen in de eerste maanden van de coronacrisis . Dat is gelukt omdat kinderopvangorganisatie en scholen in de “eigen kolom” veelvuldig met elkaar hebben overlegd en tot werkafspraken zijn gekomen. De afstemming tussen kinderopvang enerzijds en onderwijs anderzijds daarentegen nog wel voor verbetering vatbaar. Het is nodig dat kinderopvang en onderwijs veel meer en beter met elkaar in overleg raken. De “doorgaande lijn” zou daarbij uitgangspunt moeten zijn. In die afstemming kan de gemeente haar regierol pakken. In het schooljaar 2020-2021 zal een structureel overleg tussen het primair onderwijs en de kinderopvangorganisaties worden opgestart. Gemeente Oosterhout neemt hierin het voortouw. Het overleg richt zich enerzijds op het maken van praktische afspraken over de aansluiting van de tijden van kinderopvang en onderwijs en anderzijds op de meer inhoudelijke afstemming en het verstevigen van de doorgaande lijn kinderopvang en	

onderwijs. Tegelijkertijd kan dit gezamenlijke overleg gebruikt worden om input te krijgen voor het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid en het inrichten van een gezamenlijke lokale educatieve agenda m.b.t. het tegengaan van segregatie, het bevorderen van integratie en het voorkomen of bestrijden van onderwijsachterstanden bij kinderen in de basisschoolleeftijd.

Kerngroep	Sociaal
Regiegroep	Onderwijs
(Beleids)voornemen	Financiering coronaproof maken onderwijshuisvesting
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Ambtelijk trekker	Team Sociaal Domein Beleid
Verdere acties (planning)	
Met de VNG en het ministerie van Onderwijs is contact opgenomen over de financiële dekking van de te nemen maatregelen om een veilige school te kunnen blijven creëren. Ten aanzien van de wijze van ventileren van Oosterhoutse scholen wordt momenteel een inventarisatie uitgevoerd. Op basis daarvan zal de gemeente in overleg treden met de GGD en de schoolbesturen over (eventuele) aanvullende maatregelen). Volledigheidshalve verwijzen wij hier graag naar de beantwoording van vragen ex art. 39 RvO van de fractie van GroenLinks over dit onderwerp (ZN 242869).	

Kerngroep	Sociaal
Regiegroep	Participatie en minimabeleid
(Beleids)voornemen	Versterken samenwerking tussen professionele- en vrijwilligersorganisaties die zich richten op mensen met een minimuminkomen
Portefeuillehouder	Wethouder Willemsen
Ambtelijk trekker	Team Sociaal Domein Beleid
Verdere acties (planning)	
Op korte termijn zal het samenwerkingspact weer bij elkaar komen. Van belang is om voldoende betrokkenheid en een actieve houding van alle partijen te creëren.	

Kerngroep	Sociaal

Regiegroep	Wmo, welzijn en volksgezondheid
(Beleids)voornemen	Nader onderzoek door betrokken partijen naar achtergebleven zorgvraag op het gebied van geestelijke gezondheidszorg
Portefeuillehouder	Wethouder Piena
Ambtelijk trekker	Team Sociaal Domein Beleid/strategisch adviseur Wmo
Verdere acties (planning)	
Landelijke analyses / rapportages geven een beeld dat de zorgvraag op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg weer terug is op het normale niveau. Bij maatschappelijke partners GGZ gaan we na of zij dit lokaal in hun eigen praktijk ook zien.	

4. VRIJE TIJD

Kerngroep	Vrije tijd
Regiegroep	Evenementen
(Beleids)voornemen	Gezamenlijk nadenken over alternatieven voor Oosterhoutse evenementen, ook in combinatie met Bruisende Binnenstad
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Team Buiten Vergunningen en Handhaving
Verdere acties (planning)	
Hier ligt de bal in eerste instantie bij de evenementenorganisatoren. Wordt verder meegenomen in fase twee van de CIA. Met de OCS (carnaval) en CircusKunst en Winkelstad Oosterhout (Sinterklaas) wordt momenteel het gesprek gevoerd over mogelijke alternatieven.	

Kerngroep	Vrije tijd
Regiegroep	Leisure
(Beleids)voornemen	Meer samenwerking tussen leisure-bedrijven onderling, maar ook met andere sectoren (detailhandel, horeca)
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Team Buiten Beleid / opgave Arbeidsmarkt en Economie
Verdere acties (planning)	

Continuering samenwerking regio (Biesbosch en LandStad De Baronie) met als doel gezamenlijke promotie en marketing van het gebied verder vorm te geven.

Kerngroep	Vrije tijd
Regiegroep	Sport
(Beleids)voornemen	Meer samenwerking tussen sportverenigingen, om leden ook van andere sporten te laten "proeven"
Portefeuillehouder	Wethouder Kastelijns
Afdeling/opgave	Team Sportbedrijf
Verdere acties (planning)	
De wethouder heeft Tennisvereniging uitgenodigd hierin regie te nemen. De tennisvereniging heeft aangegeven behoefte te hebben aan een budget om dit, onder externe begeleiding, verder te kunnen uitwerken. De gemeente heeft aangegeven hiervoor geen apart budget beschikbaar te stellen en het onderwerp mee te nemen in het visietraject met betrekking tot het Warandegebied. Dit traject is doorgeschoven naar het voorjaar van 2021.	

Kerngroep	Vrije tijd
Regiegroep	Sport
(Beleids)voornemen	Aandacht voor kunnen halen gestelde termijnen i.v.m. subsidieverstrekking
Portefeuillehouder	Wethouder Kastelijns
Afdeling/opgave	Team Sportbedrijf / Team buiten beleid
Verdere acties (planning)	
De gemeente heeft vanuit de sportverenigingen geen signalen ontvangen dat dit daadwerkelijk tot problemen heeft geleid. Sterker nog; de eerste subsidieaanvragen zijn reeds bezit van de gemeente. Mocht dit voor verenigingen toch een probleem blijken te zijn, dan zal daarmee flexibel worden omgegaan.	

5. KERNGROEP WERKEN

De conclusies met betrekking tot de arbeidsmarkt worden meegenomen bij de bestuurlijke prioriteit "Investeren in samenwerking onderwijs, ondernemers en overheid". Hetzelfde geldt voor de conclusie m.b.t. de binnenstad, die verder worden uitgewerkt bij de prioriteit "doorpakken in de binnenstad".

Kerngroep	Werken
Regiegroep	Bedrijvigheid
(Beleids)voornemen	Ondernemers moeten kijken naar mogelijkheden om tijdelijk personeel van elkaar over te nemen, om zo ontslagen te voorkomen. Parkmanagement op de bedrijventerrein zou hierin een coördinerende rol moeten spelen.
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Opgave Arbeidsmarkt en Economie
Verdere acties (planning)	
De gemeente gaat periodiek (streven is ieder kwartaal) in overleg met de besturen van voortgezet onderwijs in de omgeving en ondernemers(verenigingen). Op de agenda komt bijvoorbeeld het blijven aanbieden van stageplaatsen en leerwerkplekken. Daarnaast is binnen de arbeidsmarktregio West-Brabant is inmiddels een mobiliteitscentrum opgericht om de mogelijkheden van personeelsuitwisseling in kaart te brengen en te faciliteren.	

Kerngroep	Werken
Regiegroep	Bedrijvigheid
(Beleids)voornemen	Versterk het economisch profiel van Oosterhout door bij de uitgifte van Everdenberg-Oost afgewogen keuzes te maken. Kies niet voor het gewin op korte termijn, maar zoek ondernemingen die daadwerkelijk iets extra's kunnen betekenen.
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Opgave Arbeidsmarkt en Economie / team Buiten projecten
Verdere acties (planning)	
Bij de uitgifte van Everdenberg Oost krijgen lokale ondernemers voorrang en er wordt gekeken naar aspecten als werkgelegenheid, duurzaamheid en de grootte van de kavel	

(geen grote dozen). De eindgebruiker moet bekend zijn bij de koop (geen beleggingsdoeleinden).

Kerngroep	Werken
Regiegroep	Bedrijvigheid
(Beleids)voornemen	Probeer vroeg in gesprek te komen met perceeleigenaren op bestaande bedrijventerreinen als er locaties vrijkomen. Want ook hier geldt: probeer hier bedrijven te trekken die iets toe te voegen hebben.
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Afdeling/opgave	Opgave Arbeidsmarkt en economie
Verdere acties (planning)	
Dit punt wordt opgenomen in het nog vast te stellen uitvoeringsprogramma Economie & Arbeidsmarkt. Verder worden de contacten met Rewin aangehaald.	

Kerngroep	Werken
Regiegroep	Citymarketing
(Beleids)voornemen	Bij het uitbreken van de crisis werd er gewerkt aan een ambitieus plan voor een citymarketingstructuur. Dat lijkt op dit moment niet realistisch. Verstandiger is het om, met medewerking van partners in de stad, op een aantal onderwerpen gericht met citymarketing te beginnen: citymarketing als ondersteuning van de belangrijke beleidsambities.
Portefeuillehouder	Wethouder van der Helm
Ambtelijk trekker	Opgave Arbeidsmarkt en economie
Verdere acties (planning)	
De gemeente hevelt de uitvoering van citymarketing over naar de eigen organisatie en gaat samen met partners citymarketing verder vorm geven in 2020 en verder.	

6. KERNGROEP WONEN

De conclusies uit alle drie werkgroepen krijgen een plek bij de uitwerking van de beleidsprioriteiten “Extra impuls voor de Oosterhoutse woningbouw” (woningbouwstrategie), “Versterken van de kracht van de wijk” (wijkimpact) en “Houd duurzaamheidsdoelstellingen vast” (energietransitie).

6. Financiële begroting

195	Resultaat financiële begroting
196	Financiële uitgangspunten
199	Begrotingsresultaat
200	Analyse op hoofdlijnen
201	Actualiseringen
214	Personele kosten
217	Gesloten systemen
218	Algemene uitkering
220	Kapitaallasten
221	Financiering
222	Investerings
228	Reserves en voorzieningen
230	Verloop vrije reserve
233	Incidentele baten & lasten

6. Financiële begroting

6.1 Resultaat financiële begroting

In dit hoofdstuk worden de cijfers op gemeentebreed niveau toegelicht. De begroting 2021-2024 geeft samengevat het volgende beeld:

(bedragen * € 1.000, - = voordeel)

Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	157.127	161.049	160.168	158.329	159.311	157.426
Baten	157.424	159.644	157.488	154.568	154.331	152.509
Subtotaal programma's	-297	1.405	2.680	3.761	4.980	4.917
Storting in reserves	10.590	2.538	3.131	14.629	955	3.849
Onttrekking aan reserves	13.766	5.205	5.818	17.462	4.315	6.826
Resultaat	-3.473	-1.262	-7	928	1.620	1.940
	voordeel	voordeel	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel

De begroting 2021 sluit met een voordelig saldo van € 7.000. De jaren 2022 tot en met 2024 sluiten met een nadelig saldo van respectievelijk € 928.000, € 1.620.000 en € 1.940.000.

In paragraaf 6.14 is een overzicht weergegeven van de incidentele baten en lasten, zoals deze in de begroting 2021 zijn opgenomen.

6.2 Financiële uitgangspunten

Voor de samenstelling van de begroting 2021 en de meerjarenramingen 2021-2024 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemeen begrotingsuitgangspunt

Algemeen uitgangspunt voor de begroting is dat er sprake dient te zijn van een structureel sluitende begroting.

Algemene uitkering

Bij de berekening van de algemene uitkering voor de meerjarenraming is uitgegaan van de uitkeringsfactor op basis van constante prijzen. De algemene uitkering is gebaseerd op de meicirculaire van 2020.

Tarieven en leges

Zoals gebruikelijk zullen de tarieven in de raad van december 2020 worden voorgelegd ter besluitvorming. Waarbij de tarieven waarvoor landelijk een maximum is vastgesteld uiteraard in ogenschouw worden genomen.

- a) De inkomstentarieven van de OZB zijn in de begroting 2021 geïndexeerd met 1,8% inflatiecorrectie.
- b) De inkomstentarieven voor de overige belastingen stijgen met de inflatie van 1,8 %.
- c) De leges worden niet in algemene zin verhoogd met de prijsinflatie, tenzij blijkt dat op basis van kostendekkendheid de tarieven verhoogd c.q. verlaagd moeten worden.
- d) De opbrengsten uit hoofde van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn berekend op basis van een kostendekkend tarief. Zie hiervoor de paragraaf lokale heffingen.

Prijs- en loonstijging

- a) In de begroting 2021 is rekening gehouden met de loonvoet sector overheid van 2%.
- b) Actualisaties vanwege hoeveelheidsverschillen zijn verwerkt in de begroting 2021. Voor wat betreft prijsverschillen wordt uitgegaan van de nullijn, dat wil zeggen dat deze opgevangen dienen te worden binnen de huidige budgetten. In de begroting 2021 is ook geen stelpost aanwezig om prijscompensatie gedurende het jaar op te vangen.
- c) De subsidies zijn geïndexeerd met 2,6%.

Rente

Bij het bepalen van de kapitaallasten op investeringen wordt een interne rekenrente van 1,20% gehanteerd. Dit percentage is met 0,10% gedaald gezien de herfinanciering op dit moment plaatsvindt tegen lage markttrentes. De gemiddeld betaalde externe rente is de afgelopen jaren gedaald omdat:

- Het beleid van de gemeente om zoveel mogelijk kort te financieren. Korte termijn rente is veel lager dan de rente voor langlopende leningen. De rente op korte leningen is zelfs negatief (geweest), waarbij er een rentevergoeding werd ontvangen in plaats van betaald.
- De gemeente een aantal oudere (duurdere) leningen regulier heeft afgelost en geherfinancierd met leningen met een lager rentepercentage.
- De gemeente Oosterhout vooral in recente jaren veel nieuwe leningen heeft afgesloten, waarvan de rentepercentages veel lager zijn dan oudere, bestaande leningen. Dit doet het gemiddelde van de betaalde rente dalen.

In 2021 wordt er geen rente bijgeschreven op de aanwezige reserves, met uitzondering van de reserve investeringsprojecten. Conform voorschriften uit het besluit Begroting en Verantwoording wordt ook aan voorzieningen geen rente toegevoegd.

Rente GREX

Naar aanleiding van de gewijzigde voorschriften van de BBV is de toerekening van rente aan grondexploitaties gewijzigd. Dit is mede ingegeven door de feitelijke rente-ontwikkeling, en door het feit dat er over eigen vermogen geen rente meer mag worden toegerekend, hetgeen voor onze gemeente een groot effect heeft. Derhalve hebben wij intern ook het rentebeleid moeten aanpassen.

Hierbij maken we onderscheid in de rente die daadwerkelijk wordt toegerekend (nacalculatorisch) en de rente die voorcalculatorisch bij herijkingen (looptijd van soms 8 tot 10 jaar vooruit) wordt toegepast.

Voor de meerjarenbegroting 2020 is de volgende berekenwijze binnen de functie grondexploitaties afgesproken:

- De voorcalculatorische rekenrente bedraagt voor alle prognoses ongeacht de looptijd 1,0%

De hoogte van de nacalculatorische rente is gebaseerd op de feitelijk betaalde rente van het vreemd vermogen binnen de totale financieringsportefeuille.

Ruimte voor nieuw beleid

In financiële zin is er geen extra ruimte voor nieuw beleid in jaren 2021 tot en met 2024 opgenomen.

Post onvoorzien

In de begroting en meerjarenramingen wordt jaarlijks ruimte opgenomen voor “onvoorzien”. Voor 2021 bedraagt dit een bedrag van € 100.000. Hier wordt de structurele doorwerking niet automatisch vertaald, maar vormt onderdeel van de discussie over nieuw beleid bij de eerstkomende begroting. Voorstellen waarbij een beroep wordt gedaan op onvoorzien worden getoetst aan de criteria onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onontkoombaar. Het college is bevoegd om, onafhankelijk van de hoogte van het bedrag, te beschikken over de post mits voldaan wordt aan bovenstaande criteria. Hierover zal achteraf via de concernrapportage worden gerapporteerd.

Investerings

- Het structurele investeringsniveau ligt in de begroting 2021 op € 5,4 miljoen. Dit is exclusief investeringen op het gebied van riolering en afvalverwijdering. Deze laatste investeringen worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarief. Het investeringsniveau is exclusief specifieke investeringen ten laste van de vrije reserve.
- Het investeringsplan wordt jaarlijks opgesteld in de vorm van een uitvoeringsplanning, waarbij aangegeven wordt wanneer investeringen daadwerkelijk worden uitgevoerd.
- Met het activeren van de eigen apparaatskosten wordt rekening gehouden met een absoluut bedrag van € 750.000. Deze activering vindt plaats via een standaardopslag op het investeringsbedrag.
- In het investeringsplan worden de investeringen in principe bruto verantwoord, dat wil zeggen exclusief inkomsten (bijdragen derden en/of inzet reserves).

Toerekening overhead

Met ingang van de begroting 2017 is binnen het BBV e.e.a. gewijzigd met betrekking tot de toerekening van overhead. De overhead mag niet langer worden doorberekend naar de producten, maar moet op een apart product inzichtelijk worden gemaakt. Dit in tegenstelling tot de begrotingen tot 2017, waarbij doorbelasting van de overhead op de producten verplicht was. Daarnaast is er een landelijke definitie van het begrip overhead geïntroduceerd, welke gemeenten moeten hanteren voor het bepalen van de overheadkosten.

Voor producten waar een kostendekkend tarief voor geldt, dient de overhead extracomptabel te worden toegerekend om de mate van kostendekkendheid te bepalen. Hiervoor verwijzen we u naar de paragraaf 5.1 Lokale heffingen.

De kosten van overhead worden (extracomptabel) verdeeld op basis van de (directe) personele kosten (inclusief inhuur) per product. De directe personele kosten worden overigens op basis van urenplanningen en tijdschrijfgegevens verdeeld over de producten. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 6.7 Gesloten systemen.

6.3 Begrotingsresultaat

Onderstaand is een overzicht gegeven van de totale lasten en baten van de programma's voor de begroting 2021, in vergelijking met de begroting 2020 en de jaarrekening 2019.

(bedragen * € 1.000, - = voordeel)

Programma		Rekening 2019	Begroting 2020 (incl.wijziging)	Begroting 2021
Burger en bestuur	Lasten	5.533	5.418	5.323
	Baten	1.228	1.130	1.101
	Saldo	4.305	4.288	4.222
Sociaal domein	Lasten	73.464	73.330	76.583
	Baten	20.629	20.012	20.433
	Saldo	52.835	53.318	56.150
Werkgelegenheid & economie	Lasten	1.199	1.029	1.203
	Baten	214	220	219
	Saldo	985	809	984
De levendige gemeente	Lasten	14.889	15.704	15.685
	Baten	4.139	3.599	3.190
	Saldo	10.750	12.105	12.495
Ruimte & ontwikkeling	Lasten	38.936	41.094	35.710
	Baten	18.063	20.654	14.390
	Saldo	20.873	20.440	21.320
Dekkingsmiddelen	Lasten	2.963	3.015	1.712
	Baten	109.943	111.591	115.317
	Saldo	-106.980	-108.576	-113.605
Overhead	Lasten	20.885	21.372	23.850
	Baten	3.207	2.438	2.838
	Saldo	17.678	18.934	21.012
Heffing VPB	Lasten	-743	2	2
	Baten	0	0	0
	Saldo	-743	2	2
Onvoorzien	Lasten	0	85	100
	Baten	0	0	0
	Saldo	0	85	100
Totaal saldo van baten en lasten	Lasten	157.127	161.049	160.168
	Baten	157.424	159.644	157.488
	Saldo	-297	1.405	2.680
Stortingen in reserves Onttrekkingen aan reserves Saldo mutatie reserves	Lasten	10.590	2.538	3.131
	Baten	13.766	5.205	5.818
	Saldo	-3.176	-2.667	-2.687
Resultaat	Lasten	167.717	163.587	163.299
	Baten	171.190	164.849	163.306
	Saldo	-3.473	-1.262	-7

6.4 Analyse op hoofdlijnen

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht gegeven van de ontwikkeling van het saldo ten opzichte van de begroting 2020.

(bedragen * € 1.000, - = voordeel)

Exploitatieresultaat	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	
Geactualiseerde begroting 2020	-191	1.133	458	458	
Mutaties:					
Wijzigingen op de programma's	965	-555	-474	-1.122	N/V
Personele kosten	891	1.057	1.140	1.140	N
Gesloten systemen	-340	-387	-529	-482	V
Kapitaallasten	-1.114	-175	1.666	2.127	V/N
Treasury	292	495	674	738	N
Mutaties reserves	-510	-640	-1.315	-919	V
Saldo begroting 2021	-7	928	1.620	1.940	V/N

Via bovenstaande analyse is op hoofdlijnen een begrotingsaldo van € 7.000 voordelig in 2021 verklaard. In de volgende paragrafen worden deze mutaties ten opzichte van de begroting 2020 afzonderlijk toegelicht.

6.5 Actualiseringen programma's

Bij het vaststellen van het Bestuursakkoord 2018-2022 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2019-2022 vastgesteld en tevens ook beleidsvoornemens. Daarnaast hebben we te maken met overige ontwikkelingen die op ons afkomen. Deze onderdelen zijn verder uitgewerkt en financieel vertaald in de begroting 2021.

Tevens zijn er actualiseringen doorgevoerd. Deze actualiseringen kunnen het gevolg zijn van:

- budgettaire effecten van wijzigingen in het financiële beleid;
- mutaties in volume, waardoor het beroep op een aantal regelingen autonoom wijzigt;
- volumemutaties die van invloed zijn op de opbrengsten;
- contractueel c.q. wettelijk onvermijdbare mutaties in de lasten.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van alle mutaties per programma.

(bedragen * € 1.000, - = voordeel)

Programma's	Mutaties				
	2021	2022	2023	2024	V/N
1. Burger en bestuur	153	153	153	18	N
2. Sociaal domein	2.988	2.919	2.811	2.789	N
3. Werkgelegenheid & economie	81	81	81	81	N
4. De levendige gemeente	759	125	140	67	N
5. Ruimte & ontwikkeling	179	154	154	154	N
Algemene dekkingsmiddelen	-4.066	-4.718	-4.324	-4.742	V
Overhead	1.011	731	651	651	N
Heffing VPB	-140	-	-140	-140	V
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie	965	-555	-474	-1.122	N/V

Voor het jaar 2021 treedt er binnen de programma's een exploitatienadeel op de programma's van € 965.000. In de jaren daarna treedt er een voordeel op van € 555.000 in 2022, € 474.000 in 2023 en € 1.122.000 in 2024. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de algemene uitkering.

Onderstaand wordt per programma een toelichting gegeven van bovenstaande mutaties .

Hierbij is een onderscheid gemaakt in:

FP: Financieel Perspectief 2020/2021;

AC: Actualisaties bestaand beleid;

C : Actualisatie als gevolg van de coronacrisis.

Programma 1: Burger en bestuur

Nr.	Omschrijving		2021	2022	2023	2024	Voor-/nadeel
Relatie burger en bestuur							
1.	College	FP	26	26	26	26	N
2.	Vergaderingen/openstelling	C	5	5	5	5	N
Regionale samenwerking							
3.	GR Regio West Brabant	FP	47	47	47	47	N
Dienstverlening							
4.	Basisregistratie ondergrond	FP	30	30	30	30	N
5.	Kabels en leidingen	AC	30	30	30	30	N
6.	Burgerlijke stand	AC	15	15	15	15	N
7.	Verkiezingen	AC	-	-	-	-135	V
Totaal programma 1			153	153	153	18	N

Toelichting:

1. College € 26.000:
Dit betreft de verhoging van de salariskosten van het college. De raming hiervan is de afgelopen jaren niet aangepast op de werkelijke kosten.
2. Vergaderingen/openstelling € 5.000:
Vanwege Corona zijn er extra zaken nodig voor videovergaderingen, zoals headsets, abonnement StarLeaf. Tevens worden er naar verwachting kosten gemaakt voor "1,5 meter" raadsvergaderingen zoals een ruimere opstelling en aanpassing van de publieke tribune, aanpassingen van bedrading etc. Naar verwachting leidt dit tot € 20.000 extra kosten. Daarnaast zijn er ook besparingen door minder avondopenstellingen, minder werkbezoeken en activiteiten en minder doorbelastingen van het restaurant. Dit bedraagt naar verwachting ca. € 5.000. Per saldo worden ca. € 15.000 hogere lasten verwacht in 2020 en in de daarop volgende jaren € 5.000
3. GR Regio West Brabant (RWB) € 46.000:
De gemeentelijke bijdrage voor de apparaatskosten en regiofonds O&O van de RWB zijn geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de RWB.
4. Basisregistratie ondergrond (BRO) € 30.000:
De BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond. In de komende jaren wordt de BRO stapsgewijs voltooid. De gemeente Oosterhout is wettelijk verplicht om BRO gegevens, waarvoor zij bronhouder is, aan te leveren aan de BRO. De gemeente gaat de processen beschrijven, data BRO-proof maken en het digitaal portaal inrichten.
5. Kabels en leidingen € 30.000:
Naast de € 100.000 bezuinigingen in 2016 blijkt de ombuiging in de begroting 2020 van € 60.000, gebaseerd op volledige kostendekkendheid, niet volledig realiseerbaar op basis van de aanvragen in het eerste halfjaar 2020. Ondanks een stijging in tarief en aantallen wordt een stijging in opbrengsten verwacht ter hoogte van € 30.000 in plaats van € 60.000.
6. Burgerlijke stand € 15.000:
De inkomsten uit de documenten burgerzaken en burgerlijke stand (paspoorten, identiteitsbewijzen, rijbewijzen, GBA, VOG en naturalisaties) zijn geactualiseerd op basis van de inschatting van de aantallen in 2021. Als gevolg van een reglement voor de Babsen worden het aantal reële uren dat een babs een huwelijk besteed hoger. De salariskosten zijn hierop aangepast.

7. Verkiezingen -€ 135.000 in 2024:
In het jaar 2024 zijn geen verkiezingen gepland, waardoor het budget afgeraamd.

Programma 2: Sociaal domein

Nr.	Omschrijving		2021	2022	2023	2024	Voor-/nadeel
Maatschappelijke zorg							
1.	WMO: hulp bij huishouden	FP/AC	1.400	1.400	1.400	1.400	N
2.	WMO; fase 3	AC	600	600	600	600	N
3.	WMO: Cliëntondersteuning	AC	20	20	20	20	N
4.	WMO: inloopvoorziening	AC	3	3	3	3	N
5.	WMO: rolstoelvoorzieningen	AC	-50	-50	-50	-50	V
6.	WMO: medische adviezen	AC	30	30	30	30	N
7.	Voorschool	FP	-35	-35	-35	-35	V
8.	GR GROGZ	FP	-44	-44	-44	-44	V
9.	GR Regio West Brabant KCV	FP	102	102	102	102	N
10.	Subsidies maatschappelijke zorg	FP	58	58	58	58	N
11.	Gemeentelijke accommodaties	AC	-5	-5	-5	-5	V
12.	Project Animo	AC	30	30	-	-	N
Sociaal beleid							
13.	Kwijtschelding	FP/C	48	-2	-2	-2	N/V
14.	Subsidie sociaal beleid	FP	6	6	6	6	N
15.	GR MidZuid	FP	-49	-49	-49	-49	V
16.	Inburgering	FP	83	185	203	203	N
17.	Reïntegratie	FP	306	312	294	272	N
18.	Uitkeringen	AC/C	-213	-213	-213	-213	V
19.	Individuele inkomenstoelage	AC	50	50	50	50	N
20.	Schuldhelpverlening	C	30	15	-	-	N
21.	Bijzondere bijstand	C	75	38	-	-	N
22.	Collectieve zorgverzekering	C	50	25	-	-	N
Jeugdzorg							
23.	Jeugdzorg	FP/ AC	316	316	316	316	N
24.	Subsidie jeugdzorg	FP	4	4	4	4	N
Veiligheid							
25.	GR Veiligheidsregio	FP	63	63	63	63	N
26.	Aansprakelijkheidsverzekering	AC	18	18	18	18	N
27.	Veiligheidshuis en RIEC	AC	42	42	42	42	N
28.	Campingproblematiek	AC	50	-	-	-	N
	Totaal programma 2		2.988	2.919	2.811	2.789	N

Toelichting:

- WMO hulp bij huishouden € 1.400.000:
Het aanbieden van hulp bij het huishouden (HbH) valt onder de Wmo 2015. Het beroep op HbH loopt met het ouder worden en langer thuis blijven wonen op. Daarbij is in 2019 als bijdrage in de kosten het abonnementstarief ingegaan voor maatwerkvoorzieningen. Dit heeft zoals verwacht was een aanzuigende werking gehad op de voorziening. In 2019 heeft een aanbesteding van de HbH

plaatsgevonden waarbij in december nieuwe tarieven bekend zijn geworden. Op basis van deze tarieven en het aantal cliënten HbH in december 2019 is berekend dat de kosten voor HbH in 2020 uitkomen op ongeveer € 5.4 miljoen. Dit terwijl er een bedrag is begroot voor 2020 van € 4 miljoen. Dit betreft een structurele kostenstijging. Daarnaast is het budget voor de te ontvangen eigen bijdrage voor WMO maatwerkvoorzieningen verlaagd met € 100.000 op basis van de realisatiecijfers van 2019.

2. WMO fase 3 € 600.000: Voor de derde fase van de opdracht Wmo budgetneutraal, die voor de periode vanaf 2021 is gepland, is nogmaals € 6 ton genoemd. Dit bedrag is geschrapt. In de huidige budgetten is inmiddels dusdanig geschrapt en aangescherpt, dat er geen mogelijkheden meer gezien worden om hierin nog eens € 6 ton te vinden. Wel gaat fase III door, met die invulling dat er maatregelen genomen worden om de kosten bij de nog steeds stijgende zorgvraag te stabiliseren, een kostendempend effect te realiseren. Met name bij hulp bij het huishouden wordt hier de komende periode fors op ingezet, maar ook de andere voorzieningen worden waar mogelijk nog scherper weggezet, zodat Wmo-ondersteuning voor iedereen die dit echt nodig heeft, kan blijven bestaan.”
3. WMO cliëntondersteuning € 20.000:
Er is sprake van een indexatie van het uurtarief, waardoor verwachte kosten met €11.000 stijgen. Verder is de vraag naar en de complexiteit van de vraagstukken binnen de wettelijk verplichte en vrij toegankelijke onafhankelijke cliëntondersteuning aan het toenemen. Omdat het een wettelijke taak is wordt het budget verhoogd met € 9.000.
4. WMO inloopvoorziening € 3.000:
Het contract inloopvoorziening is geïndexeerd met 2,0%.
5. WMO rolstoelvoorziening € -50.000:
Op basis van het werkelijke gebruik is het budget verlaagd.
6. WMO medische adviezen € 30.000:
Op basis van het werkelijke gebruik is het budget verhoogd.
7. Voorschool € -35.000:
De subsidie voor de voorscholen is vervallen vanaf 2019. De financiering loopt via onderwijsachterstanden.
8. GR GROGZ € -44.000:
De gemeentelijke bijdrage aan de GROGZ is verhoogd op basis van de begroting 2021 van de GROGZ (€ 36.000). Daarnaast is de ten onrechte opgenomen dubbele actualisatie in de begroting 2020 gecorrigeerd (€ -80.000).
9. GR Regio West Brabant (RWB) € 102.000:
De gemeentelijke bijdrage voor het Kleinschalig Collectief Vervoer aan de RWB is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de RWB.
10. Subsidies maatschappelijke zorg € 58.000:
De subsidies voor instellingen en organisaties voor maatschappelijke zorg zijn geïndexeerd met 2,6% conform de financiële uitgangspunten van de begroting 2021.
11. Gemeentelijke accommodaties € -5.000:
De verhuuropbrengsten van de gemeentelijke accommodaties ten behoeve van de WMO zijn geïndexeerd op basis van de verhuurcontracten.
12. Project Animo € 30.000:
Animo is sinds 2016 een gezamenlijke project tussen Amphia, Surplus Welzijn, GGD West-Brabant, Zorroo en gemeente Oosterhout. Zij bundelen hun kennis en ervaring om op basis van positieve gezondheid nieuwe zorg- en ondersteuningsconcepten te ontwikkelen die aansluiten bij de behoeften van de inwoners van gemeente Oosterhout. In de afgelopen 2,5 jaar heeft het gezamenlijke project zich ontwikkeld tot een kweekvijver voor vernieuwing op het snijvlak van zorg en welzijn. De deelname aan het project wordt voortgezet met een gemeentelijke bijdrage van €

30.000 euro per jaar voor de periode 2020-2022. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan doelen en resultaten uit de ontwikkel- en werkagenda Gezondheid, die in september 2019 door de raad is aangenomen..

13. Kwijtschelding € 48.000:

Vanwege de corona-crisis is de verwachting dat er in 2021 meer beroep gedaan gaat worden op kwijtschelding (€ 50.000). Verder is bijdrage aan de BWB verlaagd op basis van de begroting 2021 van de BWB (-€ 2.000).

14. Subsidie sociaal beleid € 6.000:

De subsidie voor St. Leergeld is geïndexeerd met 2,6% conform de financiële uitgangspunten van de begroting 2021.

15. GR MidZuid € -49.000:

De gemeentelijke bijdrage aan MidZuid is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van MidZuid.

16. Inburgering € 83.000:

Op basis van de meicirculaire 2020 is vanuit de algemene uitkering extra budget beschikbaar voor inburgering.

17. Reintegratie € 306.000:

Op basis van de meicirculaire 2020 is vanuit de algemene uitkering extra budget beschikbaar voor reïntegratie.

18. Uitkeringen € -225.400: *Buig-budget en € 12.800 FWI inkomensdeel*

Het is op dit moment moeilijk in te schatten wat de hoogte van het Buig-budget in 2021 zal gaan worden. Het is op dit moment namelijk nog onduidelijk op welke wijze de effecten van de coronacrisis verwerkt zullen worden in het macrobudget dat het Rijk beschikbaar stelt. Om deze reden wordt er voorlopig uitgegaan van een Buig-budget dat ongeveer gelijk is aan het voorlopig Buigbudget 2020. Het Buig-budget 2021 wordt geraamd op € 16.500.000.

Bijstandsuitkeringen

De huidige economische situatie zal gevolgen hebben op het beroep dat wordt gedaan op een bijstandsuitkering. Op basis van de basisraming van het Centraal Planbureau wordt er van uitgegaan dat het aantal bijstandsuitkeringen in 2021 zal toenemen met ongeveer 10%. De kosten voor bijstandsverlening worden voor 2021 geraamd op € 12.942.500.

IOAW-uitkering

Het effect van de coronacrisis op het aantal IOAW-uitkeringen zal in 2021 nog redelijk beperkt zijn. De IOAW is namelijk bedoeld voor oudere werkloze werknemers die de maximum WW-termijn hebben bereikt. In de meeste gevallen is de maximum WW-duur voor de IOAW-doelgroep 24 maanden. Als gevolg hiervan zal het aantal IOAW-uitkeringen in 2021 slechts beperkt toenemen.

IOAZ-uitkeringen

Waarschijnlijk zal de coronacrisis tot een toename van het beroep op de IOAZ leiden, dit is in 2020 ook al waarneembaar. Gelet hierop zal het bedrag dat hiervoor in de begroting moet worden opgenomen in 2021 ten opzichte van de begroting 2020 ongeveer verdubbelen naar een bedrag van € 136.000.

Bbz-uitkeringen

Als gevolg van de maatregelen die het kabinet in 2020 heeft genomen om ondernemers te ondersteunen is het beroep op het Bbz in 2020 achter gebleven bij de raming. Omdat de ondersteuningsmaatregelen aflopen, wordt voor 2021 een toename van het beroep op het Bbz verwacht. Het budget dat wordt begroot voor de algemene periodieke uitkering wordt verhoogd tot € 612.500

Kosten afgezet tegen het Buig-budget

Als de raming van de kosten die ten laste van het Buig-budget komen afgezet wordt tegen de raming van het Buig-budget dan zijn de kosten ongeveer € 1 miljoen lager dan het Buig-budget.

De actualisatie van het FWI inkomensdeel is het gevolg van de wijziging financieringssysteem.

19. Individuele inkomens toeslag € 50.000:
De stijging is te verklaren doordat het gebruik en uitgaven van de individuele inkomens toeslag hoger zijn dan aanvankelijk begroot. De individuele inkomens toeslag is een jaarlijkse toeslag voor inwoners die 3 jaar of langdurig een inkomen tot iets boven de geldende bijstandsnorm hebben gehad.
20. Schuldhulpverlening € 30.000:
De algemene verwachting is dat het beroep op de schuldhulpverlening als gevolg van de coronacrisis zal toenemen, ook door ondernemers.
21. Bijzondere bijstand € 75.000:
Als gevolg van de coronacrisis is de verwachting dat de uitgaven voor de bijzondere bijstand zullen gaan stijgen (tussen de 10%-20%).
22. Collectieve zorgverzekering € 50.000:
Als gevolg van de coronacrisis zal er een toename zijn van het aantal uitkeringsgerechtigden, wat ook zal leiden tot een toename van het aantal deelnemers aan de collectieve zorgverzekering voor minima.
23. Jeugdzorg € 316.000:
De tarieven voor de ambulante specialistische jeugdhulp zijn geïndexeerd met 6%,
24. Subsidie jeugdzorg € 4.000:
De subsidie voor jeugdmaatschappelijk werk is geïndexeerd met 2,6% conform de financiële uitgangspunten van de begroting 2021.
25. GR Veiligheidsregio € 63.000:
De gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de Veiligheidsregio.
26. Aansprakelijkheidsverzekering € 18.000:
De verzekeringspremie is geactualiseerd op basis van aantal inwoners, aantal fte's, aantal werknemers, aantal werk gerelateerde en niet werkgerelateerde ongevallen.
27. Veiligheidshuis en RIEC € 42.000:
De bijdragen aan het veiligheidshuis en RIEC zijn verhoogd op basis van de begrotingen van het RIEC en het Veiligheidshuis.
28. Campingproblematiek € 50.000:
Er zijn eenmalig in 2021 gelden opgenomen voor de structurele aanpak van de campingproblematiek.

Programma 3: Werkgelegenheid & economie.

Nr.	Omschrijving		2021	2022	2023	2024	Voor-/nadeel
Bruisende binnenstad							
1.	Subsidie Bruisende Binnenstad	FP	4	4	4	4	N
2.	Uitvoeringsbudget binnenstad	AC	100	100	100	100	N
3.	BIZ Binnenstad	AC	-	-	-	-	-
Toerisme							
4.	Subsidies toerisme	FP	2	2	2	2	N
5.	Toeristisch Fonds	AC	100	60	30	30	N
6.	Dekking uit Toeristisch Fonds	AC	-100	-60	-30	-30	V
Ondernemen							

7.	GR Regio West Brabant: programmakosten SEZ	FP	-25	-25	-25	-25	V
	Totaal programma 3		81	81	81	81	N

Toelichting:

- Subsidie Bruisende Binnenstad € 4.000:
De subsidie voor de Bruisende binnenstad is geïndexeerd met 2,6% conform de financiële uitgangspunten van de begroting 2021.
- Uitvoeringsbudget binnenstad € 100.000:
De huidige en almaar groeiende winkelleegstand maakt dat we richting de toekomst een duidelijke keuze moeten maken in het compacter maken van de binnenstad. Naast het terugdringen van het winkelvloeroppervlakte en transformatie van winkel- en kantoorruimte in de binnenstad, vraagt het bestaande kernwinkelgebied om versterking, vergroening en verfraaiing. Een extra structureel budget voor de binnenstad van € 100.000 wordt hiervoor opgenomen.
- BIZ Binnenstad € -:
De huidige BIZ binnenstad eindigt eind 2020. Momenteel wordt de verplichte draagvlakmeting uitgevoerd om een nieuwe BIZ per 2021 te starten. De BIZ binnenstad zal komend jaar uitgebreid worden met Arendshof. De gemeentelijk bijdrage voor 2021 zal daardoor naar verwachting komend jaar stijgen van € 100.000 naar € 150.000. De besluitvorming over de nieuwe BIZ zal in oktober 2020 in de raad plaatsvinden.
- Subsidies toerisme € 2.000:
De subsidies voor toerisme zijn geïndexeerd met 2,6% conform de financiële uitgangspunten van de begroting 2021.
- Toeristisch Fonds € 100.000 (saldo neutraal):
Het budget van het toeristisch fonds is verhoogd voor voornamelijk de geraamde uitgaven aan Stichting Stoof en Citymarketing. Deze kosten worden gedekt uit het toeristisch fonds (opgenomen bij de post Algemene dekkingsmiddelen).
- GR Regio West Brabant (RWB) € - 25.000:
De gemeentelijke bijdrage voor de programmakosten SEZ van de RWB is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de RWB.

Programma 4: De levendige gemeente

Nr.	Omschrijving		2021	2022	2023	2024	Voor-/nadeel
Onderwijs en jeugd							
1.	GR Regionaal Bureau Leerplicht	FP	10	10	10	10	N
Cultuur & evenementen							
2.	Subsidies cultuur	FP	105	105	105	105	N
3.	Gemeentelijke accommodaties	AC	-3	-3	-3	-3	V
Sport							
4.	BTW SPUK	AC	-31	-23	-80	-80	V
5.	Sporthallen en gymzalen	AC/C	99	3	3	3	V/N
6.	Zwembad De Warande	AC/C	579	33	105	32	N
	Totaal programma 4		759	125	140	67	N

Toelichting:

1. GR Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) € 10.000:
De gemeentelijke bijdrage aan de RBL is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de RBL.
2. Subsidies cultuur € 105.000:
De subsidies voor culturele instellingen en organisaties zijn geïndexeerd met 2,6% conform de financiële uitgangspunten van de begroting 2021.
3. Gemeentelijke accommodaties € -3.000:
De verhuuropbrengsten van de gemeentelijke accommodaties ten behoeve van cultuur zijn geïndexeerd op basis van de verhuurcontracten.
4. BTW SPUK € -31.000:
De te ontvangen inkomsten vanuit de SPUK zijn aangepast op basis van de ingediende aanvraag van 2020 en de begroting 2021. Uitgegaan is van 70% teruggave van de BTW.
5. Sporthallen en gymzalen € 99.000:
De energieprijzen voor de sporthallen en gymzalen zijn geactualiseerd (€ - 8.000). Verder was in de begroting 2020 de sluiting van gymzaal Kruidenlaan voorzien met ingang van 2021. Deze sluiting gaat niet door waardoor de kosten en baten weer met ingang van 2021 in de begroting zijn opgenomen (2021 € 9.000, 2022 e.v. € 11.000). Als gevolg van de corona wordt op basis van de ervaringscijfers van 2020 uitgegaan van 30% minder inkomsten (€ 100.000).
6. Zwembad De Warande € 579.000:
Het beheer en onderhoud van het complex is uitbesteed aan een externe partij, gebaseerd op de onderhoudsplanning die in 2014 is afgesproken. Deze planning is geactualiseerd, waarbij in 2023 groot onderhoud is gepland .
Op basis van de werkelijke cijfers 2020 zijn de zakelijke lasten verhoogd (€ 16.000) en de kosten voor energie verlaagd (€ -17.000). Verder zijn de uurlonen voor de inzet van Midzuid geïndexeerd (€ 10.000).
Als gevolg van de corona wordt op basis van de ervaringscijfers van 2020 uitgegaan van 40% minder inkomsten (€ 550.000).

Programma 5: Ruimte & ontwikkeling

Nr.	Omschrijving		2021	2022	2023	2024	Voor-/nadeel
Openbare ruimte							
1.	Klein onderhoud wegen	FP	30	30	30	30	N
2.	Onderhoud openbaar groen	FP	30	30	30	30	N
3.	Gras en bermen	FP	10	10	10	10	N
4.	Onderhoud bomen	AC	22	22	22	22	N
5.	Inboet groen	AC	25	25	25	25	N
6.	Gladheidbestrijding	AC	-15	-15	-15	-15	V
7.	Subsidie bewonersgroepen	AC	13	13	13	13	N
8.	Wijkgericht werken	AC	50	50	50	50	N
Verkeer en mobiliteit							
9.	Parkeren	AC	-75	-102	-100	-142	V
	<i>Dekking parkeerfonds</i>		75	102	100	142	N
Natuur, Milieu & Afval							
10.	Afvalverwijdering	AC	-191	-191	-191	-191	V
11.	Ongediertebestrijding	FP	105	105	105	105	N
12.	Subsidie MEK	FP/AC	16	16	16	16	N

13.	GR Omgevingsdienst Midden West Brabant	FP	70	70	70	70	N
14.	Bodembeheernota en –kwaliteitskaart	AC	25	-	-	-	N
Ruimtelijke ordening en wonen							
15.	GR Regio West Brabant: regioarcheoloog	FP	-11	-11	-11	-11	V
	Totaal programma 5		179	154	154	154	N

Toelichting:

1. Klein onderhoud wegen € 30.000:
Op basis van de werkelijke kosten 2019 is het budget voor de waterschapslasten verhoogd.
2. Onderhoud openbaar groen € 30.000:
Op basis van de werkelijke kosten 2019 is het budget voor de waterschapslasten verhoogd.
3. Gras en bermen € 10.000:
Door een ander maaibeleid waarbij insectenvriendelijk wordt gemaaid zijn de kosten € 10.000 hoger.
4. Onderhoud bomen € 22.000:
Door de aanhoudende droge zomers is het noodzakelijk bepaalde boomsoorten frequenter te snoeien omdat er veel dood hout ontstaat.
5. Inboet groen € 25.000:
Door de klimaatverandering (lange droge groeiseizoenen) is er structureel extra budget nodig. Ondanks extra watergiften is veel uitval van beplanting en volwassen bomen. Deze worden vervangen door soorten die beter tegen droogte kunnen.
6. Gladheidsbestrijding € -15.000:
Door zachtere winters de afgelopen jaren zijn de kosten voor gladheidsbestrijding gedaald.
7. Subsidie bewonersgroepen € 13.000:
De afgelopen jaren is het aantal bewonersgroepen sterk gestegen en hebben de verschillende groepen zichzelf georganiseerd in de overkoepelende stichting Buurtpreventie Oosterhout. Om de verschillende bewonersgroepen financieel op dezelfde wijze te blijven ondersteunen is het budget verhoogd met € 13.000.
8. Wijkgericht werken € 50.000:
Voor de realisering van de opgave wijkerichtwerken is met ingang van 2021 een structureel werkbudget opgenomen van € 50.000.
9. Parkeren € -75.000 (budgettair neutraal via parkeerfonds)
In mei heeft de raad ingestemd met de eerste tranche ombuigingsmaatregelen die zijn doorgevoerd in de begroting 2021. Het betreft het fiscaliseren van vergunninghoudersparkeren en het in rekening brengen van kosten voor ontheffingen (€ 49.000 voordelig), het verminderen van het aantal parkeerautomaten (€ 13.000) voordelig, interne doorbelasting van de kosten van MidZuid die geen betrekking hebben op fietsenstallingen (€ 10.000 voordelig), huurverlaging fietsenstalling Arendshof (€ 10.000 voordelig) en een ander beveiligingsbedrijf voor de fietsenstalling (€ 18.000 voordelig). Het resterende deel ad € 100.000 voor invulling van de ombuiging tweede tranche betreft het beheer van de fietsenstalling. Hiervoor wordt in het najaar 2020 een voorstel aangeboden aan de raad en zijn daardoor nog niet financieel verwerkt in deze begroting. Naast deze ombuigingen is het budget parkeeropbrengsten verhoogd gelijk aan het realisatieniveau 2019. Dat resulteert in een voordeel van € 75.000.
10. Afvalverwijdering € -191.000:
de budgetten van de afvalinzameling zijn geactualiseerd door hoofdzakelijk

wijzigingen in tarieven en aantallen en door de wijziging in de kunststofinzameling. Het betreft in hoofdlijnen de volgende onderdelen:

- Voor wat betreft de kunststof stappen de gemeenten af van een ketenvergoeding naar een inzamelvergoeding waardoor bepaalde kosten (op- en overslag en transport) niet meer via gemeentes worden doorberekend (€ 735.000 voordelig). Daarnaast wordt op basis van het verrekenmodel per 1 april 2020 de vergoeding verlaagd (€ 427.000 nadelig);
- De prijsstelling voor B-hout zoals opgenomen in de begroting 2020 is gecorrigeerd (€ 116.000 voordelig);
- Het aantal tonnages en de tarieven voor het grof huisvuil zijn aangepast, waardoor de kosten zijn verlaagd (€ 18.000 voordelig) en de inkomsten zijn verlaagd (€ 129.000 nadelig);
- De kosten voor de GFT-inzameling zijn verlaagd door verlaging van het aantal tonnages (€ 49.000 voordelig);
- De inkomsten voor het restafval zijn verhoogd door aanpassing van de aantallen en tarieven (€ 58.000 voordelig);
- Door de extra GFT-inzameling is het budget voor de inhuur van personeel van derden verhoogd met € 50.000.
- De inkomsten vanuit papier zijn verlaagd op basis van de aantallen en tarieven (€ 184.000 nadelig).

11. Ongediertebestrijding € 105.000:

De bestrijding van de eikenprocessierups vraagt veel extra inspanningen en brengt extra kosten met zich mee. Het budget is verhoogd met € 90.000 voor het jaarlijks preventief (spuiten met biologisch bestrijdingsmiddel) en curatief (het wegzuigen van nesten het hele seizoen door) bestrijden van de rupsen. Voor onderhoud nestkasten wordt is € 7.000 benodigd.

Verder is het budget voor het contract met het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen verhoogd met € 8.000.

12. Subsidie MEK € 16.000:

De doelsubsidie voor het MEK is verhoogd met € 15.000 om het voortbestaan zeker te stellen. Daarnaast is de subsidie geïndexeerd met 2,6% conform de financiële uitgangspunten van de begroting 2021.

13. GR Omgevingsdienst Midden West Brabant (OMWB) € 70.000:

De gemeentelijke bijdrage aan de OMWB is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de OMWB.

14. Bodembeheer nota en –kwaliteitskaart € 25.000:

De bodembeheersnota moet iedere 10 jaar worden geactualiseerd. Voor de huidige nota betekend dit een herziening in 2021, waarbij de bodembeheersnota eveneens wordt aangepast aan de toekomstige omgevingswet (€ 15.000).

De bodemkwaliteitskaart moet iedere 5 jaar geactualiseerd worden. Het voorbereiden van de actualisatie zal in 2021 moeten plaatsvinden, zodat de kaart in 2022 kan worden vastgesteld.

15. GR Regio West Brabant (RWB) regioarcheoloog € -11.000:

De gemeentelijke bijdrage aan de RWB voor de regioarcheoloog is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de RWB.

Algemene dekkingsmiddelen

Nr.	Omschrijving		2021	2022	2023	2024	Voor-/nadeel
1.	Onroerende zaakbelasting	FP	-213	-213	-213	-213	V
2.	Algemene uitkering	FP	-3.771	-4.423	-4.029	-4.447	V

3.	Hondenbelasting	FP	-20	-20	-20	-20	V
4.	GR Belastingdienst West Brabant	FP	-62	-62	-62	-62	V
	Totaal algemene dekkingsmiddelen		-4.066	-4.718	-4.324	-4.742	V

Toelichting:

1. Onroerende zaakbelasting (OZB) € -213.000:
De inkomsten uit de OZB zijn geïndexeerd met 1,8% inflatiecorrectie.
2. Algemene uitkering € - 3.772.000:
Het bruto-effect van de algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2020 bedraagt € 3.772.000 voordelig. Hierin is ook opgenomen de actualisatie van de inburgering (€ 83.000) en re-integratie (€ 306.000) Deze posten hebben ook effect op de uitgavenkant (zie programma 2). Het netto-effect bedraagt derhalve € 3.383.000 voordelig. Voor de toelichting op de mutaties wordt verwezen naar paragraaf 6.8 Algemene uitkering.
3. Hondenbelasting € -20.000:
In Oosterhout zijn er meer honden dan waar in de begroting rekening mee gehouden is. Dit is al een aantal jaren zo, het aantal honden kent een (fors) stijgende lijn. De inkomsten uit de hondenbelasting zijn hierop aangepast.
4. GR Belastingdienst West Brabant -€ 62.000:
De gemeentelijke bijdrage aan de BWB is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de BWB.

Overhead

Nr.	Omschrijving		2021	2022	2023	2024	Voor-/nadeel
Gemeentelijk organisatie							
1.	Automatisering	FP	257	257	257	257	N
2.	Tractie	FP	130	130	130	130	N
3.	Dividend	FP	40	40	40	40	N
4.	Wet Open Overheid	FP	220	230	150	150	N
5.	GR Regio West Brabant; mobiliteitscentrum en Flex	FP	23	23	23	23	N
6.	Gebouwaanpassingen corona	FP	20	-	-	-	N
7.	Gemeentelijke accommodaties	AC	3	3	3	3	N
8.	Regionaal archief	AC	15	15	15	15	N
9.	Rechtmatigheidsverantwoording	AC	5	5	5	5	N
10.	Digitaal leerplatform	AC	30	30	30	30	N
11.	E-participatieplatform	AC	25	25	25	25	N
12.	Telefonie	AC	-28	-28	-28	-28	V
13.	Communicatie	C	115	-	-	-	N
14.	Inrichting audio en video conferencing room, werkplek reserveringsapp	C	56	1	1	1	N
15.	Hardware	C	100	-	-	-	N
	Totaal overhead		1.011	731	651	651	N

Toelichting:

1. Automatisering € 257.000:
Het gemeentelijke aandeel in Equalit is gestegen door de kostprijsverhogende BTW (€ 45.000) en de toename van het aantal medewerkers in dienst en extra kosten voor chromebooks om mobiel (thuis) te kunnen werken (€ 160.000).
Daarnaast is het budget voor systeembeheer verhoogd vanwege hogere kosten van applicaties en prijsindexaties van leveranciers.
2. Tractie € 130.000:
Het budget voor de tractie is verhoogd door hogere kosten van de onderhoudscontracten (onder andere door een hoger serviceniveau, indexering en toevoegen van bandenslijtage aan het contract), door uitbreiding van het voertuigenpark en hogere brandstofkosten door extra inzameling GFT.
3. Dividend € 40.000:
De gemeente Oosterhout bezit aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Jaarlijks is in de begroting een dividenduitkering van € 80.000 opgenomen. In 2020 ontvangt de gemeente de dividenduitkering over 2019. Deze bedraagt ongeveer € 40.000. Vanwege de lage rentestanden, het hogere eigen vermogen dat banken moeten aanhouden en de verwachte tegenvallende resultaten van banken i.v.m. de Coronacrisis is de verwachting dat de winstuitkering de komende jaren structureel € 40.000 lager is.
4. Wet Open Overheid € 220.000:
Uitwerking van de wet om overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Wetgeving dient uitgewerkt te worden. In 2021 en 2022 zijn de belangrijkste taken om onderzoek te doen, algemeen alle informatie op orde brengen, voorlichting en gebruikersondersteuning geven en aansluiting op landelijke omgeving PLOOI en overige tooling. Tevens worden processen ingericht en functies omschreven.
5. GR Regio West Brabant (RWB) mobiliteitscentrum en Flex € 23.000:
De gemeentelijke bijdrage aan de RWB voor het mobiliteitscentrum en Flex is geactualiseerd op basis van de begroting 2021 van de RWB
6. Gebouwaanpassingen corona € 20.000:
Om de gemeentelijke accommodaties 1,5 meter proof te maken is extra budget benodigd.
7. Gemeentelijke accommodaties € 3.000:
De verhuuropbredingen van de gemeentelijke accommodaties ten behoeve van cultuur zijn geïndexeerd op basis van de verhuurcontracten (- € 2.000). Verder zijn de energiekosten verhoogd op basis van werkelijke kosten 2020 (€ 5.000).
8. Regionaal archief € 15.000:
Vanwege het versneld overbrengen van het archief betalen we extra kosten a € 140 per strekkende meter.
9. Rechtmatigheidsverantwoording € 5.000:
Ter voorbereiding op de rechtmatigheidsverklaring welke het college in 2021 moet verstrekken is budget opgenomen voor een abonnement op een digitale databank met wet- en regelgeving en controleplannen.
10. Digitaal leerplatform € 30.000:
Betreft de aanschaf van een digitaal leerplatform voor medewerkers.
11. E-participatieplatform € 25.000:
Het platform wordt aangeschaft ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van het wijkgericht werken en projectparticipatie, in samenwerking met de wijkmakelaars en projectleiders. Het bedrag is bestemd voor aanschaf, hosting en promotie.
12. Telefonie € - 28.000:
In 2019 is overgestapt naar een andere werkwijze van telefoneren. De telefoongesprekken gaan niet meer via de traditionele telefoonlijnen, maar zijn digitaal. Hierdoor € 28.000 minder budget nodig.

13. Communicatie € 115.000:

In 2021 wordt eenmailig budget opgenomen voor de extra werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis, bestaande uit kosten voor inhuur, campagnes, weekbald, social media en drukwerk.

14. Inrichting audio en video conferencing room, werkplek reserveringsapp € 56.000:

Als gevolg van de coronamaatregelen is er budget opgenomen voor de inrichting van een audio en video conferencingroom en voor een werkplekreserveringsapp.

15. Hardware € 100.000:

Als gevolg van de corona is er extra budget opgenomen voor extra en vernieuwing van hardware, inrichting werkplekken thuis en op locatie en flexplekken op het stadhuis.

Heffing vennootschapsbelasting (VPB)

Nr.	Omschrijving		2021	2022	2023	2024	Voor-/nadeel
1.	VPB	AC	-140	-	-140	-140	V
	Totaal		-140	-	-140	-140	V

Toelichting:

Vanwege de nog aanwezige verliescompensatie van voorgaande jaren is de te betalen Vennootschapsbelasting voor de GREX voor de komende jaren op nihil gezet.

6.6 Personele kosten

Personele budgetten

In de begroting 2021 zijn de volgende personele budgetten opgenomen. Voor de lonen en salarissen is een onderscheid gemaakt in lonen en salarissen gekoppeld aan concrete formatieplaatsen enerzijds en anderzijds inzicht in de taakstelling die hierop nog gerealiseerd moet worden. In een aparte paragraaf wordt de taakstelling op het gebied van personeel nader toegelicht.

Personele kosten begroting	2021	2022	2023	2024
Lonen en salarissen	29.849	29.940	29.951	29.951
Overige personele lasten	338	338	338	338
Restant taakstelling	-165	-165	-165	-165
Tijdelijk personeel	348	348	348	348
Algemene afdelingskosten	541	541	541	541
Specifieke afdelingskosten	201	201	201	201
Subtotaal	31.112	31.203	31.214	31.214
Inkomsten	-356	-356	-356	-356
Doorberekening aan investeringen	-750	-750	-750	-750
Totaal	30.006	30.097	30.108	30.108

Bij dit beeld worden de volgende opmerkingen geplaatst:

- Er is sprake van een stijging van de totale lonen en salarissen;
- Er is in deze begroting rekening gehouden met kostenstijgingen van 2% en premiestijgingen als het gevolg van een nieuw af te sluiten CAO;
- Het totale personeelsbudget (salarissen, budget tijdelijke krachten, afdelingskosten, etc) moet als één geheel gezien worden. Sturing vindt plaats op het totaal, in relatie tot de resultaten die gerealiseerd moeten worden. Dit is ook zo doorvertaald richting de afdelingen, waarbij er bevoegdheden zijn om te schuiven binnen de verschillende categorieën.
- Het budget tijdelijk personeel in de begroting is bewust erg beperkt. Dit wordt veroorzaakt door de beleidsmatige keuze om de lonen en salarissen te begroten op basis van de formatie (inclusief vacatures). Wanneer gedurende het jaar vacatures ontstaan en de noodzaak tot tijdelijke vervanging aanwezig is, dan kan het voordeel wat ontstaat binnen de lonen en salarissen ingezet worden voor tijdelijke inhuur.
- De algemene afdelingskosten bestaan uit budgetten voor opleidingen, werving & selectie, reis- en verblijfskosten, abonnementen en representatie.
- De specifieke afdelingskosten bestaan vooral uit dienstkleding, onderhoud en managementactiviteiten.
- De inkomsten hebben betrekking op inkomsten uit detachering en inkomsten uit interne dienstverleningsovereenkomst met Equalit.

In onderstaande tabel is tevens een vergelijking gemaakt met de budgetten zoals deze vorig jaar in de begroting 2020 in meerjarig perspectief waren opgenomen.

Bedragen * € 1.000, - = voordeel

Personele budgetten	Begroting 2021	Begroting 2020*	Verschil	Voor/Nadeel
Lonen en salarissen (inclusief taakstelling)	30.022	28.866	-1.156	Nadeel
Tijdelijk personeel	348	348	-	
Algemene afdelingskosten	541	541	-	
Specifieke afdelingskosten	201	270	69	Voordeel
Subtotaal	31.112	30.025	-1.087	Nadeel
Inkomsten/ doorrekening investeringen	-1.106	-1.114	-8	Nadeel
Totaal	30.006	28.911	-1.095	Nadeel

* betreft de meerjarenschijf 2021 uit de begroting 2020

Conclusie hieruit is dat de personele kosten in 2021 ten opzichte van 2020 stijgen met € 1.095.000. De kostenstijging is het gevolg van loonontwikkeling (€ 583.000), uitbreiding van de formatie (€ 573.000), verlaging van de specifieke afdelingskosten (-/- € 69.000) ter dekking uitbreiding en verlaging inkomsten (-/- € 8.000) vanuit Equalit voor control.

De formatie-uitbreiding in de begroting 2021 betreft:

- 1,00 fte data-analist (€ 92.591);
- 1,00 fte gegevensanalist (€ 81.533);
- 0,56 fte procesregisseur sociaal domein (€ 45.568);
- 2,00 fte klantmanagers – tijdelijk (€ 142.000);
- 0,50 fte contractmanagement social domein (€ 40.686);
- 0,67 fte city marketeer (€ 62.348);
- 1,00 fte regisseur warmtetransitie (€ 81.371);
- 0,40 fte beheerder e-participatieplatform (€ 26.000).

De uitbreiding van de formatie wordt voor een deel gedekt door verlaging van de specifieke afdelingskosten (-/- € 69.000), inzet vanuit de vrije reserve (-/- € 142.000), verlaging subsidie VVV (-/- € 20.000) en onttrekking vanuit het toeristisch fonds (-/- € 40.000).

Ontwikkeling formatie en bezetting

De formatie heeft zich in 2021 als volgt ontwikkeld ten opzichte van de begroting 2020:

Formatie per team	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Directie	nb	24,9	23,9
Buiten Beleid	nb	35,4	37,1
Buiten Projecten	nb	47,1	48,1
Buiten Vergunning en Handhaving	nb	22,4	22,4
Eerste Lijn & Burgerzaken	nb	23,1	23,1
Sociaal Domein Beleid	nb	22,6	22,6
Sociaal Domein Uitvoering	nb	35,7	38,7
Sport	nb	18,8	18,8
Stadsbeheer	nb	53,0	53,0
Binnen Administratie	nb	15,1	15,1
Binnen Advies	nb	33,7	34,1

Binnen Control	nb	13,1	13,1
Binnen Informatie, Innovatie en Beheer	nb	29,2	31,2
Binnen Vastgoed, Facility, Secretariaat	nb	18,8	18,8
Raadsgriffie	nb	4,0	4,0
Totaal ¹⁾		405,5	397,0

¹⁾ Formatie exclusief Equalit

Naast de formatie is uiteraard de feitelijke bezetting van belang. In onderstaande tabel is een overzicht hiervan gegeven.

Per einde	Bezetting in fte's (excl. Equalit)
April 2010	424,6
April 2011	404,4
December 2011	389,2
Augustus 2012	384,1
Augustus 2013	372,4
Augustus 2014	354,5
Augustus 2015	352,1
Augustus 2016	348,9
Augustus 2017	350,5
Augustus 2018	351,5
Augustus 2019	356,4
Augustus 2020	362,4

6.7 Gesloten systemen

Binnen onze gemeentelijke exploitatie is een aantal producten waarvan de lasten gedekt worden uit tarieven en/of opbrengsten. Dit houdt in dat het meer of minder doorbelasten naar deze producten een positief en/of negatief effect op deze exploitatie heeft. Deze producten en het effect op de begroting 2021 zijn in de onderstaande tabel opgenomen.

Bedragen *€ 1.000, - = voordeel

Doorberekende kosten	Bedragen * € 1.000		Verschil
	2020 ⁽¹⁾	2021	
Baten afvalstoffenheffing	6.163	6.095	68
Baten rioolheffing	5.389	5.457	-68
Grondexploitatie	714	898	-184
Saldo parkeren	-	-	-87
Equalit	2.140	2.029	111
Totaal			-160

⁽¹⁾ betreft de raming 2021 uit de begroting 2020

Constateringen

Op basis van dit overzicht kan geconcludeerd worden dat het effect van de gesloten systemen € 160.000 positief is. Dat wil zeggen dat er per saldo meer kosten worden doorberekend naar bovenstaande producten, wat een positief effect heeft op de exploitatie.

6.8 Algemene uitkering

De meerjarenbegroting 2021 is gebaseerd op de meicirculaire 2020. In deze paragraaf worden de ontwikkelingen vanuit deze circulaire nader uiteengezet en wordt een beeld geschetst van de financiële consequenties ten opzichte van de (gewijzigde) begroting 2020.

De meicirculaire 2020 is gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk. Ondanks de aangekondigde negatieve ontwikkeling, is de meicirculaire voor de gemeente Oosterhout per saldo positiever uitgevallen dan verwacht.

Accessen

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkelingen van Rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen trap op samen trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toe- en afname van de Rijksuitgaven wordt het accres genoemd. In het accres worden ook de mutaties in de loon- en prijsmutaties meegenomen.

Financieel totaaloverzicht meicirculaire 2020

Aanvankelijk zou dit een versie worden met veel mutaties door de vertaling van het nieuwe verdeelstelsel met ingangsjaar 2021. Dat is echter doorgeschoven naar de decembercirculaire 2020 met ingangsjaar 2022. De accessen 2020 en 2021 worden vastgeklikt op het niveau van deze meicirculaire. Dat geeft in coronatijd rust en stabiliteit, zowel voor gemeenten als de rijksoverheid.

Nieuw in deze meicirculaire zijn de integratie- en decentralisatie-uitkeringen voor Inburgering (€ 110.000 structureel). De Inburgering is een taakmutatie waar uitgaven tegenover staan. Onderdeel van de verhoogde integratie-uitkering 3 D's in het sociaal domein is de Participatie verhoging door loon- en prijsontwikkelingen dat wordt doorgesluisd als geactualiseerde WSW-bijdrage. Meerjarig is een verlaging zichtbaar vanwege daling van het aantal gebruikers Voogdij-18+ door sluiting van jeugdzorginstelling Lievenshove.

In onderstaande tabel zijn de financiële ontwikkelingen vanuit de meicirculaire 2020 afgezet tegen de gewijzigde meerjarenbegroting 2020.

X € 1.000	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
Gewijzigde MJB 2020	85.120	84.562	85.260	86.658
Accessen, uitkeringsbasis, BTW compensatiefonds, hoeveelheidsverschillen	4.438	4.977	4.582	3.624
Integratie- en decentralisatieuitkeringen	84	186	205	205
Taakmutaties waar ook (extra) uitgaven tegenover staan	62	67	66	66
3 D's in het sociaal domein	-813	-807	-825	-846
<i>Totaal mutaties (bruto)</i>	<i>3.771</i>	<i>4.423</i>	<i>4.028</i>	<i>3.049</i>
Gemeentefonds o.b.v. meicirculaire 2020 op te nemen in begroting 2021	88.891	88.985	89.288	89.707
<i>Totaal mutaties netto (Bruto minus effecten op de uitgaven)</i>	<i>3.443</i>	<i>3.987</i>	<i>3.592</i>	<i>2.574</i>
Uitsplitsing gemeentefonds				
Algemene uitkering	81.357	81.523	81.905	82.346
Integratie-uitkering sociaal domein, Participatie en Voogdij/18+	7.534	7.462	7.383	7.361

Uit bovenstaande tabel is op te maken dat de gemeente Oosterhout in 2020 totaal ruim € 3,8 miljoen meer aan Algemene Uitkering mag verwachten ten opzichte van de vorige begroting. Dit loopt af naar € 3,0 miljoen meer in 2024. Corrigeren we de extra inkomsten voor de uitgaven die hier tegenover staan, krijgen we in 2020 € 3,4 miljoen meer, aflopend naar € 2,6 miljoen meer in 2024.

De berekeningen van het gemeentefonds zijn voor een groot deel gebaseerd op prognoses en inschattingen. Ondanks het feit dat de berekeningen zo zorgvuldig mogelijk worden gedaan met medewerking van verschillende disciplines in de organisatie, bestaat er altijd een risico op afwijkingen ten opzichte van de werkelijke cijfers. Ook de uitgaven van het Rijk kunnen anders verlopen dan begroot, hetgeen ook direct gevolgen heeft voor de gelden uit het gemeentefonds voor de gemeente Oosterhout.

Voor de begroting 2021 is incidenteel een stelpost opgenomen van onderuitputting BCF ad € 100.000.

6.9 Kapitaallasten

In de onderstaande tabel wordt de raming van de kapitaallasten in de begroting 2021 vergeleken met de meerjarenraming bij de begroting 2020.

Kapitaallasten	2021	2022	2023	2024
Begroting 2021	11.973	13.725	14.743	15.682
Begroting 2020 (Meerjarenschijf)	13.095	13.670	13.651	13.651
Verschil kapitaallasten	-1.122	55	1.092	2.031
	Voordeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

Conclusie

Binnen de kapitaallasten is sprake van een voordeel van afgerond € 1.122.000 ten opzichte van 2020. De kapitaallasten zijn in 2021 lager dan verwacht in de begroting 2020 (€ 1.114.000 voordelig), dit voordeel wordt veroorzaakt door het later gereedkomen van lopende investeringen en een betere inschatting voor het gereedkomen van toekomstige investeringen. Ten behoeve van dekking van de kapitaallasten wordt in 2021 meer onttrokken uit de reserve investeringsprojecten (€ 8.000 voordelig).

A. Kapitaallasten begroting 2021

De kapitaallasten voor de begroting 2021 bestaan uit:

Bedrag * € 1.000

Onderdeel	2021	2020*	Verschil
Kapitaallasten reeds beschikbaar gestelde kredieten	12.863	12.721	142
Kapitaallasten uitvoeringsplan 2020/2021	8	1.264	-1.256
Kapitaallasten Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2.335	2.335	-
Dekking via de reserve investeringsprojecten	-3.233	-3.225	-8
Totaal	11.973	13.095	-1.222

* meerjarenschijf 2021 begroting 2020

Toelichting:

- Kapitaallasten reeds beschikbaar gestelde kredieten: dit betreft kredieten die reeds door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld en reeds afgerond c.q. in uitvoering zijn.
- Kapitaallasten uitvoeringsplan 2020/2021: dit betreft de kapitaallasten van het nieuwe investeringsplan voor de begroting 2021 en voor investeringen uit 2020 die nog niet gevoteerd zijn. Het plan voor 2021 omvat een totale investering van afgerond € 10 miljoen (exclusief het IHP en de activering van de personele kosten). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6.11. Investeringsprojecten.
- Kapitaallasten Integraal Huisvestingsplan Onderwijs: dit betreft de kapitaallasten van de investeringen uit het integraal huisvestingsplan die nog niet beschikbaar gesteld zijn. Zie hiervoor een overzicht van het IHP in de paragraaf 6.11. Investeringsprojecten.
- Dekking via de reserve investeringsprojecten. Een aantal investeringen wordt betaald uit de zogenaamde reserve investeringsprojecten. Dit betekent dat de jaarlijkse kapitaallasten verbonden aan deze investeringen uit deze reserve gehaald worden.

6.10 Financiering

Voor de financiering van activa wordt gebruikt gemaakt van eigen vermogen en vreemd vermogen. Het met eigen vermogen te financieren levert een voordeel op, aangezien er geen rente verschuldigd is. In de berekening van de kapitaallasten wordt veiligheidshalve echter wel gerekend met deze rentelasten. Aangezien deze lasten zich in werkelijkheid niet manifesteren, we betalen immers geen rente aan onszelf, levert dit in de exploitatie een voordeel op.

6.11 Investerings

Structureel investeringsvolume

In het bestuursakkoord 2018-2022 is afgesproken dat het structurele investeringsvolume in principe is gemaximaliseerd op € 5,2 miljoen, exclusief investeringen op het gebied van riolering en afvalverwijdering (deze worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarief), het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en de tractiemiddelen. Het investeringsniveau is tevens exclusief specifieke investeringen ten laste van reserves.

Ten behoeve van de verduurzaming van de gemeentelijke accommodaties is bij het opstellen van de begroting 2019 besloten om het investeringsplafond voor Accommodatiebeheer structureel te verhogen met € 30.000 naar € 300.000.

Vanaf 1 januari 2019 is de aftrek op de BTW voor sport komen te vervallen. Het investeringsplafond voor Sport is hierdoor verhoogd met de BTW over de investeringen voor een bedrag van € 147.000. Via de specifieke regeling sport (SPUK) kunnen gemeenten subsidie hiervoor ontvangen vanuit het Rijk. Deze te verwachten bijdrage is opgenomen binnen de exploitatie.

Het reguliere investeringsvolume bedraagt hierdoor in totaal € 5.409.000.

Afwegingscriteria

Naast investeringen die voortvloeien uit het coalitieakkoord zijn de volgende criteria toegepast bij de afweging van investeringen:

- o Noodzakelijke vervangingsinvesteringen;
- o Noodzakelijke instandhouding van voorzieningen;
- o Investerings voortkomend uit een beheerprogramma;
- o Directe impact op burgers qua service en resultaat;
- o Investerings die qua uitvoering doorlopen, maar waarvoor reeds eerder kredieten beschikbaar zijn gesteld.

Totaal investeringen 2021

De investeringen bestaan uit reguliere investeringen waarvan de kapitaallasten in de begroting zijn opgenomen en investeringen die ten laste van reserves worden gedaan.

	2021
Reguliere investeringen (uitvoeringsplanning)	€ 13.364.200
Investerings tlv vrije reserve	€ 3.251.000
Investerings tlv infrastructurele werken	€ 555.000
Investerings tlv reserve sociaal domein	€ 175.000
Totaal investeringen	€ 17.345.200

In 2021 bedraagt het totale reguliere investeringsvolume afgerond circa € 13,4 miljoen. Dit investeringsvolume is exclusief investeringen die ten laste van reserves worden gedaan. De kapitaallasten, die gekoppeld zijn aan dit investeringsvolume, zijn opgenomen in de begroting.

Binnen dit reguliere investeringsvolume is een onderscheid te maken naar verschillende beleidsterreinen. De investeringen binnen openbare ruimte, sport, informatisering, accommodatiebeheer en incidenteel betreffen een omvang van zo'n € 7,3 miljoen in 2021. Daarnaast wordt een aantal investeringen buiten dit plafond geraamd:

- investeringen die gepland worden op het gebied van riolering en afvalverwijdering. Deze investeringen worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarief;
- Investeringen in tractiemiddelen worden jaarlijks begroot op basis van een vervangingsschema, zodat er jaarlijks wisselingen ten opzichte van het plafond zichtbaar zijn;
- Investeringen als gevolg van het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).

Uitvoeringsplanning

De reguliere uitvoeringsplanning 2021 geeft het volgende beeld:

Beleidssterrein	Structureel plafond	Projecten 2021
Openbare ruimte	3.632.000	3.632.000
Sport	847.000	1.052.700
Informatisering	245.000	245.000
Accommodatiebeheer	300.000	300.000
Incidentele (bijzondere) investeringen	385.000	2.060.000
Sub-totaal	5.409.000	7.289.700
Afvalverwijdering		537.500
Riolering		1.697.000
Tractiemiddelen		440.000
IHP		2.650.000
Activering personele kosten		750.000
Totaal investeringen		13.364.200

In meerjarig perspectief zijn de volgende investeringsvolumes opgenomen:

Beleidssterrein	Indicatie 2022	Indicatie 2023	Indicatie 2024
Openbare ruimte	3.632.000	3.632.000	3.632.000
Sport	847.000	847.000	847.000
Informatisering	245.000	245.000	245.000
Accommodatiebeheer	300.000	300.000	300.000
Incidentele (bijzondere) investeringen	5.495.000	5.445.000	195.000
Sub-totaal	10.519.000	10.469.000	5.219.000
Afvalverwijdering	67.500	67.000	67.000
Riolering	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Tractiemiddelen	725.000	442.000	479.000
IHP	2.650.000	-	-
Activering personele kosten	750.000	750.000	750.000
Totaal investeringen	16.711.000	13.728.000	8.515.000

Toelichting per beleidssterrein

BELEIDSTERREIN OPENBARE RUIMTE

Beleidssterrein	Structureel kredietplafond	Projecten 2021	onder/overschrijding

Openbare ruimte	3.632.000	3.632.000	0

De projecten binnen Openbare Ruimte betreffen hoofdzakelijk:

- Oud West Noord;
- Edisonlaan, Lorentzlaan, Buys Ballotlaan, Kamerlingh Onneslaan;
- Wiardi Beckmanhof;
- Bewonersinitiatieven;
- Van Liedekerkestraat;
- Wilhelminakanaal Noord ter hoogte van Everdenberg;
- Programma VRI vervanging;
- Programma verbetering openbaar vervoer;
- Programma openbare verlichting;
- Programma openbaar groen;
- Speelvoorzieningen.

BELEIDSTERREIN SPORT

Beleidssterrein	Structureel kredietplafond	Projecten 2021	Overschrijding
Sport	847.000	1.052.700	205.700

De raad is, middels de 1e concernrapportage 2019, akkoord gegaan met de overheveling van de niet benutte investeringsruimte Sport van 2019 naar 2020/2021. Voor 2021 is dit bedrag € 170.000.

Voor het beleidssterrein Sport staan de volgende investeringen in 2021 op de planning:

- Voorbereiding van de nieuwbouw van de kleedaccommodatie voetbalvereniging Irene '58 Oud West Noord;
- Tijdelijke units kleedaccommodatie bij voetbalvereniging O.V.V.'67;
- Renovatie van het natuurgras bij voetbalvereniging SCO;
- Vervanging van de verlichting bij de Twins;
- Diverse bouwkundige investeringen in gymzaal Ridderstraat;
- Vervanging van de sportvloeren van gymzaal Markant;
- Renovatiewerkzaamheden aan sporthal Arkendonk.

BELEIDSTERREIN INFORMATISERING

Beleidssterrein	Structureel kredietplafond	Projecten 2021	onder/ overschrijding
Informatisering	245.000	245.000	0

Voor de projecten informatieplan is € 245.000 in de begroting opgenomen.

BELEIDSTERREIN ACCOMMODATIEBEHEER

Beleidssterrein	Structureel kredietplafond	Projecten 2021	onder/ overschrijding
Accommodatiebeheer	300.000	300.000	0

In 2021 staan voor het beleidssterrein accommodatiebeheer de volgende projecten op de planning:

- Valbeveiliging bij de activiteitencentra;
- Verduurzamingsmaatregelen bij diverse gemeentelijke accommodaties;
- Groot schilderwerk van activiteitencentrum Slotjesveld;
- Vervanging van technische installaties op de gemeentewerf;

- Vervanging van technische installaties van het pand Ridderstraat 34.

BELEIDSTERREIN INCIDENTELE (BIJZONDERE) PROJECTEN

Beleidssterrein	Structureel kredietplafond	Projecten 2021	Overschrijding
Incidentele (bijzondere) projecten	385.000	2.060.000	1.675.000

Voor het beleidssterrein incidentele investeringen staan in 2021 de volgende projecten op de planning:

- Nieuwbouw van het gemeentehuis;
- E-portaal website;
- Doorontwikkeling van informatiebeheer;
- Investerings in de binnenstad;
- Herziening van het bewegwijzeringsbeleid;
- Doorontwikkeling van het datafundament;
- Onderzoek kostenontwikkeling Wmo;
- Voorbereiding transformatie binnenstad.

BELEIDSTERREIN AFVAL

Beleidssterrein	Projecten 2021
Afvalverwijdering	537.500

Het beleidssterrein afvalverwijdering kent in principe geen investeringsplafond.

In 2021 staan de investeringen voor het toekomstbestendig maken van de milieustraat en de cyclische vervangingen van de ondergrondse containers op de planning.

BELEIDSTERREIN RIOLERING

Beleidssterrein	Projecten 2021
Rioleringsprojecten	1.697.000

Het product riolering kent geen investeringsplafond. De projecten voor 2021 betreffen hoofdzakelijk:

- Oud West Noord;
- Burg. Holtroplan;
- Edisonlaan, Lorentzlaan, Buys Ballotlaan, Kamerlingh Onneslaan;
- Programma rioolrenovaties;
- Programma pompen, gemalen en meetinstallaties;
- Wilhelminakanaal Noord ter hoogte van Everdenberg;
- Verbeteringsmaatregelen Touwslagerijweg Weststad II.

BELEIDSTERREIN TRACTIEMIDDELEN

Beleidssterrein	Projecten 2021
Tractiemiddelen	440.000

Het beleidssterrein tractiemiddelen kent in principe geen investeringsplafond. In 2021 staan de vervangingen van twee veegmachines op de planning.

BELEIDSTERREIN IHP

Beleidssterrein	Projecten 2021
Integraal Huisvestingsplan Oosterhout (IHP)	2.650.000

Voor het beleidssterrein IHP staan in 2021 de volgende projecten op de planning:

- Renovatie/vernieuwbouw van De Ontdekking;
- Aanvullende lokalen voor de Menorah;
- Aanvullende lokalen voor de Marcoen.

Investeringen ten laste van reserves

Investeringen ten laste van de vrije reserve

Ten laste van de vrije reserve staat de volgende investeringen in 2021 gepland:

- Herontwikkeling van Slotjes Midden;
- Investeringen stedelijke vernieuwing (ISV-gelden);
- Herontwikkeling van Arendsplein (bankenlokatie);
- Investeringen ten behoeve van de Wet informatie uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken WIBON;
- Investeringen ten behoeve van de Basisregistratie ondergrond (BRO);
- Regiesysteem sociaal domein;
- Strategische woningbouw.

Investeringen ten laste van de reserve infrastructurele werken

Ten laste van de reserve infrastructurele werken worden in 2021 de volgende nieuwe investeringen gepland:

- Aanpassingen kruispunten ten gunste van de Zwaairom;
- Aanpassing infrastructuur particuliere ontwikkelingen (Statendam).

Investeringen ten laste van de reserve sociaal domein

Ten laste van de reserve sociaal domein worden in 2021 de volgende nieuwe investeringen gepland:

- Onderzoek kostenontwikkeling Wmo.

Voor het totale overzicht van de investeringen in 2021 wordt verwezen naar bijlage 3 Overzicht investeringen 2021.

Delegatie uitvoering investeringen

Voor het delegeren van investeringen aan het College zijn in de programmabegroting de volgende criteria opgenomen:

- investeringen, die vallen onder vervangingsinvesteringen;
- investeringen passend binnen een vastgesteld beheerplan;
- routinematige investeringen c.q. investeringen die een hoge mate van uitvoerend karakter hebben.

Uitgezonderd zijn investeringen, waarbij:

- de kaders onvoldoende duidelijk zijn;
- investeringen ten laste van reserves.

Delegatie vindt uiteraard plaats binnen de vooraf bepaalde budgettaire kaders, zijnde de plafonds per beleidsveld. Bij mogelijke overschrijding ervan, dient de investering alsnog voorgelegd te worden aan de raad. Verantwoording over de voortgang van de investeringen wordt door het college afgelegd via de concernrapportages en de jaarrekening. Uitgangspunt bij dit voorstel voor delegatie is wel delegeren tenzij. Na delegatie van de kredieten door de Raad aan het college worden individuele kredieten pas beschikbaar gesteld (begrotingswijziging) na concrete uitwerking van de plannen. Pas hierna kan door de organisatie gestart worden met de daadwerkelijke uitvoering.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om alle investeringen uit de reguliere investeringsplanning te delegeren aan het college.

Alle investeringen ten laste van reserves (met name vrije reserve en reserve infrastructurele werken) worden NIET gedelegeerd, met uitzondering van de middelen voor de:

;

- Investeringen ten behoeve van de Wet informatie uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON):
De gemeente is wettelijk verplicht om alle kabels en leidingen die de gemeente in beheer heeft aan te leveren aan de WIBON. Hiertoe moeten alle beschikbare (huis)aansluitingen digitaal worden geregistreerd;
- Investeringen ten behoeve van de Basisregistratie ondergrond (BRO):
De gemeente is wettelijk verplicht om BRO gegevens aan te leveren aan de BRO. Hiervoor worden de processen beschreven, de data BRO-proof gemaakt en het digitaal portaal ingericht.
- Regiesysteem sociaal domein:
In Equalit-verband zijn middelen nodig voor het inrichten, vullen en de implementatie van een regiesysteem sociaal domein.
- Strategische woningbouw:
Op 6 oktober 2020 is in de raad een debatbijeenkomst over de woningbouwstrategie Oosterhout 2030 en de bijbehorende routekaart. Derhalve zijn de kaders voor de opgave voldoende gesteld om dit krediet te delegeren aan het college.

6.12 Reserves en voorzieningen

Eind 2021 bedraagt de stand van de reserves naar verwachting € 135,3 miljoen en van de voorzieningen € 1,6 miljoen.

Onderstaand is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen in meerjarig perspectief.

Bedragen * € 1.000	Jaarrekening 2019*	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	5.283	5.283	5.283
Financieringsreserve	36.000	36.000	36.000
Vrije reserve	34.425	25.222	21.799
Algemene bedrijfsreserve GREX	10.275	10.275	10.275
Reserve infrastructurale werken	8.403	6.991	3.388
Reserve investeringsprojecten	43.795	49.559	51.948
Bestemmingsreserves	8.756	6.896	6.634
Voorzieningen	3.174	1.705	1.561
Totaal reserves en voorzieningen	150.111	141.931	136.864

* inclusief saldobestemming jaarrekening 2019

Conclusie hieruit is dat naar verwachting het saldo van de reserves en een dalende trend kent. De 'vrije ruimte' binnen de reserves is de afgelopen jaren vermindert en zal de komende jaren nog verder afnemen.

De verlaging binnen bestemmingsreserves en de vrije reserve is uiteraard gekoppeld aan de ambitie om de gelden vanuit de reserves in te zetten voor de stad en het sociaal domein.

Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende reserves:

- Algemene reserves
 - Algemene reserve;
 - Financieringsreserve;
 - Vrije reserve;
- Reserves grondexploitatie
 - Algemene bedrijfsreserve;
 - Reserve bovenwijkse voorzieningen;
- Reserve investeringsprojecten;
- Bestemmingsreserves;
- Voorzieningen.

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld om:

1. Tijdelijk negatieve exploitatieresultaten op te vangen. De benodigde omvang is sterk afhankelijk van de interne beheersing van de bedrijfsprocessen. Als de planning- en controlcyclus goed functioneert dan zullen via bijsturing tekorten/overschotten in de uitvoering van de begroting met behulp van een aanpassingsproces in uiterlijk 2 à 3 jaar weer worden gecorrigeerd.
2. Onvoorzienbare externe ontwikkelingen op te vangen.

Financieringsreserve

De financieringsreserve heeft als functie te fungeren als intern financieringsmiddel, waardoor de gevoeligheid van de marktrente wordt gereduceerd. De financieringsreserve heeft een omvang van € 36 miljoen.

Vrije reserve

De vrije reserve heeft een bestedingsfunctie en is vrij besteedbaar. Voor het verloop van de vrije reserve in meerjarig perspectief wordt verwezen naar paragraaf 6.13 Verloop vrije reserve. In deze paragraaf is een beeld gegeven van de toekomstige inkomsten en uitgaven ten gunste c.q. ten laste van deze reserve.

Algemene bedrijfsreserve grondexploitatie

De algemene bedrijfsreserve is een algemene reserve binnen de grondexploitaties. Deze is te vergelijken met de Algemene Reserve op concernniveau. De inzetbaarheid van de algemene bedrijfsreserve beperkt zich tot zaken die een duidelijk raakvlak hebben met het taakgebied grondexploitatie. Deze reserve dient als buffer voor het afdekken van mogelijke verliezen en risico's.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Reserve infrastructurele werken

Reserve ten behoeve van al benoemde, nog uit te voeren werkzaamheden in infrastructuur waarvoor ten laste van de diverse grondexploitaties al een bijdrage is geleverd. Het betreft in veel gevallen een bovenwijkse infrastructurele voorziening. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Reserve investeringsprojecten

Doel is om jaarlijks de kapitaallasten van gedane investeringen aan de reserve te onttrekken. Het gaat hierbij met ingang van 2017 niet alleen om investeringen met economisch nut, maar ook investeringen met maatschappelijk nut welke bekostigd zijn uit een reserve. In het verleden werden deze laatste meteen afgeboekt. Met ingang van 2017 mag dit niet meer in verband met wijzigingen binnen het BBV.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn ingesteld voor:

- specifieke doelen die door de gemeenteraad zijn bepaald;
- het afdekken van kosten voortvloeiende uit redelijkerwijs niet in te schatten (omvangrijke) financiële risico's.
- de egalisatie van ongewenste schommelingen, indien de besteding niet dusdanig gebonden is dat de middelen moeten worden teruggegeven als ze niet zijn besteed voor het doel waarvoor ze zijn geheven.

Negatieve (bestemmings)reserves zijn niet toegestaan.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn fondsen voor concrete verplichtingen. Beschikking kan alleen plaatsvinden voor het doel of risico waarvoor ze zijn ingesteld. Bij voorzieningen gaat het om min of meer onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen leiden.

Voor meer informatie over het geraamde verloop van de reserves wordt verwezen naar bijlage 4 Overzicht reserves en voorzieningen.

6.13 Verloop vrije reserve

In onderstaande tabel zijn de verwachte onttrekkingen en stortingen in meerjarenperspectief van de vrije reserve weergegeven. De beginstand (inclusief saldobestemming 2019) per 01-01-2020 bedraagt € 34,4 miljoen.

Vervolgens zijn respectievelijk de uitgaven weergegeven waar de gemeenteraad al toe heeft besloten en de uitgaven waarvan definitieve besluitvorming door de gemeenteraad nog moet plaatsvinden.

Daaronder zijn de verwachte 'harde' inkomsten in de vrije reserve weergegeven. De inkomsten vanuit de grondexploitaties worden hier niet meer geprognoseerd; deze worden meegenomen in de ABR.

Beginstand per 1-1-2020	34.426				
Bedrag * € 1.000	Jaar 2020	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024 ev
Uitgaven reeds besloten	8.366	2.423	851	1.350	2.090
Slotjes Midden	0	800		600	1.340
Zwembadvoorzieningen	450				
OVV'67 tijdelijke units	46				
Vernieuwen overeenkomsten sport	45				
Revitalisering Weststad	30				
Opstellen sportaccommodatiebeleid	13				
Vrachtwagenparkeren Weststad	92				
Verbindend bestuur	25				
Productiehuis de Pannenhoef	485				
Rotonde Bromtol	956				
Digitale overheid	65				
Toekomstscenario's binnensport			30		
ISV-gelden		550			
Brandweerkazerne Den Hout	21				
Klijnsma-gelden	210				
Omgevingsvisie	29				
Bomen Slotpark	30				
Geluidscherm Dorst	165				
Vorbereidingskrediet Stadhuis	1.936				
Vorbereidingskrediet Arendsplein	46				
2 ^e noodontsluiting Weststad	191				
Personen met een handicap	18				
Kwaliteitsimpuls binnenstad	54				
Woningbouwlocaties Den Hout en Oosteind	97				
Openbare ruimte rondom Mgr. Frenckencollege	224				
Gegevensmanagement	60				
Winterpakket	30	30			
Vrijliggend fietspad Bergse Baan	150				
Stadsafsluitingen/ Selectieve toegang binnenstad	150				
Arendsplein	100				
Duurzaamheidsgelden	298				
Kerkervisie	25				
Bermherstel	48				

Onderhoud gebouwen	23				
Coronamaatregelen	2.041	142	71		
WIBON		51			
Basisregistratie ondergrond (BRO)		40			
Regiesysteem sociaal domein		60			
Strategische woningbouw		750	750	750	750
Nog te voteren	2.550	1.000	13.194	0	0
Verduurzaming & onderhoud stadhuis			11.820		
Sportaccommodatiebeleid			50		
De Contreie Ecozone	1.500				
Kleedaccommodaties sportverenigingen			424		
Dienstverlening	50				
Omgevingswet	600				
Organisatieontwikkeling	400				
Arendsplein		1.000	900		
Totaal	10.703	3.423	14.045	1.350	2.090
Over gehele periode	31.611				

Bijzonderheden vrije reserve:

- Van het huidige saldo van € 34,4 miljoen is al een bedrag van € 14,9 miljoen bestemd voor uitgaven waartoe de gemeenteraad reeds heeft besloten (inclusief de voorstellen in deze begroting). Daarnaast ligt er voor een bedrag van € 16,7 miljoen aan claims op de vrije reserve waar nog besluitvorming/kredietvoting door de gemeenteraad op plaats dient te vinden. De grootste post binnen deze laatste categorie betreft de reservering voor het stadhuis.
- Slotjes Midden: het bedrag is gebaseerd op de vastgestelde samenwerkings-overeenkomst en actuele grondexploitatie.
- Nieuw opgenomen in deze doorkijk is de reservering van € 3 miljoen ten behoeve van de opgave strategische woningbouw.
- Voor de (ver)nieuwbouw van het stadhuis is inmiddels ruim € 13,8 miljoen gereserveerd binnen de vrije reserve. Hiervan is inmiddels € 2 miljoen als voorbereidingskrediet gevoteerd.
- Binnen de vrije reserve is een reservering van totaal € 2.254.000 opgenomen om de effecten van de Coronacrisis (deels) op te kunnen vangen.

Verwachte inkomsten vrije reserve

In het inkomstenoverzicht vrije reserve worden de geprognosticeerde winsten vanuit de GREX niet meer meegenomen. Conform de bestendige gedragslijn worden de genomen winsten vanuit de GREX'en toegevoegd aan de Algemene Bedrijfsreserve (ABR). Van daaruit zal op basis van de stand van de ABR en de openstaande risico's binnen de grondexploitaties van jaar tot jaar een voorstel gemaakt worden of dat het verantwoord is om een deel van de ABR vrij te laten vallen ten gunste van de vrije reserve. Voor een prognose van toekomstige winsten wordt dan ook verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Bedrag * € 1.000	Jaar 2020	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024ev
Inkomsten					
Verkoop Zandoogje		1.500			
Totaal	0	1.500	0	0	0
Over gehele periode					

In 2020 is € 1,5 miljoen ontvangen vanuit de verkoop van locatie 't Zandoogje. Voorgesteld wordt om deze middelen te storten in de vrije reserve deze te gebruiken voor de dekking van de opgave strategische woningbouw.

Confrontatie beschikbare en benodigde middelen vrije reserve

Wanneer de geactualiseerde kosten, opbrengsten en risico's binnen de vrije reserve worden afgezet tegenover elkaar ontstaat het volgende beeld.

Bedrag * € 1.000	Jaar 2020	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024 ev
Stand per 1-1	34.426	25.223	21.800	7.755	6.405
Toekomstige uitgaven	10.703	3.423	14.045	1.350	2.090
Toekomstige inkomsten	1.500	0	0	0	0
Ontwikkeling vrije reserve	25.223	21.800	7.755	6.405	4.315

Uit het bovenstaande overzicht blijkt we de komende jaren blijven interen op onze vrije reserve en dat voeding van de reserve voornamelijk afhankelijk is van de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties. Wanneer de geprognosticeerde inkomsten vanuit de grondexploitaties buiten beschouwing worden gelaten, loopt de omvang van de vrije reserve op basis van de huidige inzichten in 2023 terug tot een hoogte van **zo'n € 4,3 miljoen**.

6.14 Incidentele baten en lasten

Een belangrijke eis voor materieel evenwicht in de begroting is dat structurele lasten zijn afgedekt door structurele baten in de begroting. Incidentele lasten mogen worden gedekt door incidentele baten, waaronder onttrekking aan reserves. Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even scherp te trekken. De Commissie BBV heeft in de notitie 'structurele en incidentele baten en lasten' daarom een nadere uitwerking gegeven van dit onderscheid.

Hieronder vindt u een toelichting op de correcties van de begrotingsaldi die gedaan zijn om de structurele sluitendheid aan te tonen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Voor het beoordelen van de sluitendheid van de begroting is het van belang te kijken naar de inzet van de reserves. Bij de bepaling van het structurele evenwicht (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) kan met de toevoegingen en onttrekkingen aan dit soort reserves rekening worden gehouden. Volgens het BBV worden toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings-)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.

De volgende structurele toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen binnen de begroting 2021 (en meerjarig perspectief).

Bedragen * € 1.000				
Structurele toevoeging aan reserves	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
- Reserve investeringsprojecten (rente)	800	764	723	723
Totaal	800	764	723	723

Bedragen * € 1.000				
Structurele onttrekkingen aan reserves	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
- Reserve investeringsprojecten	3.233	3.333	3.779	3.383
Totaal	3.233	3.333	3.779	3.383

Toelichting op de structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves:

- Reserve investeringsprojecten (rente): De bespaarde rente over deze reserve wordt structureel toegevoegd aan de reserve;
- Reserve investeringsprojecten: de onttrekkingen van de reserve investeringsprojecten betreffen de dekking van de kapitaallasten (rente en afschrijving) van de gedane investeringen uit de reserves.

Incidentele lasten en baten

De incidentele baten en lasten binnen de begroting 2021 zijn als volgt te specificeren:

Bedragen * € 1.000

Incidentele lasten en baten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Taakstellingen	B / L			
- Er zijn geen openstaande taakstellingen meer aanwezig in de begroting 2021	0	0	0	0
Sociaal domein				
- Project Animo	-30	-30		
- Participatie (Corona)	-80	-80		
- Kwijtschelding (corona)	-50			
- Schuldhulpverlening (corona)	-30	-15		
- Bijzondere bijstand (corona)	-75	-38		
- Collectieve zorgverzekering (corona)	-50	-25		
- Campingproblematiek	-50			
Werkgelegenheid & economie				
- Uitvoering toerisme & recreatie	-70	-30		
De levendige gemeente				
- Zwembad De Warande (corona)	-550			
- Binnensportaccommodaties	-100			
Ruimte & ontwikkeling				
- Bodembeheernota	-25			
Overhead				
- Gebouwenaanpassingen (corona)	-20			
- Communicatie (corona)	-115			
- Hardware en Inrichting audio en video conferencingroom (corona)	-155			
- Project waarden naar oppervlak	-30			
- Uitwerken Wet Open Overheid	-70	-80		
Totaal incidentele baten en lasten	-1.500	-298	0	0
Correctie kapitaallasten begrotingssaldo	447	0	0	0
Totaal	-1.053	-298	0	0

Toelichting op de incidentele lasten en baten:

- Taakstellingen jeugd en Wmo:
De taakstellingen voor jeugd (fase 1 en 2) en Wmo (fase 1 en 2) welke in voorgaande begrotingen zijn opgenomen kunnen als gerealiseerd worden beschouwd. De taakstelling Wmo fase 3 is in deze begroting geschrapt.
- Project Animo:
Dit is een gezamenlijke project tussen Amphia, Surplus Welzijn, GGD West-Brabant, Zorroo en gemeente Oosterhout. Zij bundelen hun kennis en ervaring om op basis van positieve gezondheid nieuwe zorg- en ondersteuningsconcepten te ontwikkelen die aansluiten bij de behoeften van de inwoners van gemeente Oosterhout. De deelname aan het project wordt voortgezet met een gemeentelijke bijdrage van 30.000 euro per jaar voor de periode 2020-2022.
- Participatie / Kwijtschelding / Schuldhulpverlening / Bijzondere bijstand / Collectieve zorgverzekering:
De effecten van de Coronacrisis zullen zich ook nog richting 2021 en 2022 openbaren. Om hierop te anticiperen zijn op het gebied van inkomen en sociale regelingen extra middelen geraamd in de begroting 2021 en 2022.
- Campingproblematiek:
Voor de looptijd van het project aanpak van campingproblematiek worden de kosten hiervoor geraamd. Hier loopt ook nog een subsidieaanvraag.

- Zwembad De Warande:
Vanwege de beperkingen qua bezoekersaantallen die ook nog in 2021 zal doorlopen, worden incidenteel lagere baten geraamd in 2021 voor het zwembad de Warande.
- Binnensportaccommodaties:
Vanwege Corona wordt op basis van de geldende beperkingen en de cijfers over 2020 30% lagere inkomsten in 2021 verwacht op de binnensport.
- Bodembeheersnota en bodemkwaliteitskaart:
De bodembeheersnota moet iedere 10 jaar worden geactualiseerd en de bodemkwaliteitskaart iedere 5 jaar. Waarbij de bodembeheersnota eveneens wordt aangepast aan de toekomstige omgevingswet.
- Gebouwenaanpassing corona:
Voor 2021 wordt een extra budget opgenomen om de gemeentelijke gebouwen 1,5 meter proof te maken/houden.
- Communicatie (corona):
Vanwege de coronacrisis is er in 2021 extra budget voor inhuur, campagnes, weekblad, social media en drukwerk.
- Hardware en Inrichting audio en video conferencingroom (corona):
Vanwege de coronamaatregelen is in 2021 eenmalig budget opgenomen voor extra en vernieuwing van hardware, inrichting van werkplekken thuis en op locatie en flexplekken op het stadhuis. Voor de inrichting van een audio en video conferencingroom en een werkplekreserveringsapp in 2021 eenmalig budget opgenomen.
- Waarderen naar oppervlak:
Naast de reguliere bijdrage aan de BWB, betaald de gemeente ook nog een extra bijdrage voor het project Transitie waarderen naar grondoppervlakte in 2020 en 2021.
- Wet Open Overheid:
Wetgeving uitwerken t.b.v. beschikbaar stellen van overheidsinformatie. Dit project moet ervoor zorgen dat informatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.
- Correctie kapitaallasten:
Ten behoeve van het beoordelen van het structureel en reel evenwicht is conform de handreiking kapitaallasten nieuwe (her)investeringen van de provincie, extracomptabel een correctie op de kapitaallasten opgenomen. De investeringen voor het jaar 2021 (exclusief investeringen uit reserves en bekostigd uit heffingen) bedragen bijna € 9,8 miljoen (paragraaf 6.11). De bijbehorende kapitaallasten bij deze investeringen bedragen bijna € 9 ton op jaarbasis. Conform de handleiding wordt hiervan 50% extracomptabel opgenomen als correctie op het structureel begrotingssaldo ter beoordeling van de structurele sluitendheid van de begroting 2021.

Structurele begrotingsruimte (-voordeel, +=nadeel)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Burger en bestuur	4.222	4.212	4.212	4.039
Sociaal domein	56.150	56.025	55.859	55.631
Werkgelegenheid & economie	984	944	914	909
De levendige gemeente	12.495	11.880	11.839	11.672
Ruimte & ontwikkeling	21.320	21.605	22.02	21.890
Algemene dekkingsmiddelen	-113.605	-112.368	-111.290	-110.164
Overhead	21.012	21.361	21.315	20.838
Heffing vennootschapsbelasting	2	2	2	2
Onvoorzien	100	100	100	100
Saldo baten & lasten	2.680	3.761	4.980	4.917
Toevoegingen aan reserves	3.131	14.629	955	3.849
Onttrekkingen aan reserves	5.818	17.462	4.315	6.826
Begrotingssaldo na bestemming	-7	928	1.620	1.939

Waarvan incidentele baten en lasten	-1.500	-298	0	0
Subtotaal structureel begrotingssaldo	-1.507	630	1.620	1.939
Structurele kapitaallasten (her)investeringen (50%)	447	638	586	292
Structureel begrotingssaldo	-1.060	1.268	2.206	2.231
	Voordeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

Conclusie hieruit is dat de jaarschijf 2021 gecorrigeerd voor incidentele uitgaven en toekomstige investeringen, een positief structureel begrotingssaldo kent van ruim € 1 miljoen. In de jaren erna is nog sprake van een negatief structureel begrotingssaldo.

Kengetal structurele exploitatieruimte

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag zijn de verplichte financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de structurele exploitatieruimte van de gemeente. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

	Indicator	JRR 2019	Begr 2020	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
A	Structurele lasten	154.637	162.082	159.218	158.031	159.311	157.426
B	Structurele baten	150.016	159.534	156.838	154.568	154.331	152.509
C	Structurele toevoegingen aan reserves	587	593	800	764	723	723
D	Structurele onttrekkingen aan reserves	2.956	3.071	3.233	3.333	3.779	3.383
E	Totale baten	157.424	159.645	157.488	154.568	154.331	152.509
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E)x100%	-1,43%	-0,04%	0,03%	-0,58%	-1,25%	-1,48%

Deze percentages geven aan welke structurele ruimte er is om eigen lasten van de gemeente te dragen. Op basis van bovenstaande percentages kan de conclusie getrokken worden dat de gemeente Oosterhout in 2021 een licht positieve structurele exploitatieruimte heeft; dat wil zeggen dat de structurele baten iets hoger zijn dan de structurele lasten. Meerjarig is er nog geen sprake van structureel sluitende financiële begroting en/of structurele exploitatieruimte en loopt het verwachte tekort zelfs op.

Bijlagen

238	Kerngegevens
240	Kaderstellende beleidsnota's
244	Overzicht investeringen
247	Overzicht reserves en voorzieningen
248	Conversietabel programma's – taakvelden
250	Staat van opgenomen geldleningen
251	Afkortingenlijst

Bijlage 1 Kerngegevens

Fysieke structuur	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Oppervlakte in hectares	7.309	7.309	7.309
- waarvan stedelijk gebied ²	33%	34%	34%
- waarvan agrarisch gebied	46%	45%	45%
- waarvan bos- en open natuurgebied	19%	19%	19%
- waarvan binnenwater	2%	2%	2%
Woonobjecten:			
- woningen	25.158	25.740	26.390
- woonwagens / woonboten	26	26	26
- recreatiewoningen	729	731	731
- bijzondere woongebouwen	19	19	19
Gemiddelde woningbezetting ³	2,22	2,21	2,19
Omgevingsadressendichtheid ⁴	1.545	1.540	1.540

Sociale structuur	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Aantal inwoners	55.972	57.000	57.920
- waarvan 0 t/m 19 jaar	11.763	11.890	12.040
- waarvan 20 t/m 64 jaar	31.664	32.350	32.870
- waarvan 65 jaar en ouder	12.555	12.760	13.010
Aantal uitkeringsgerechtigden⁵:			
- Wwb / Participatie Wet (Pw) tot pensioenleeftijd ⁶	734	810	880
- Aanvullende sociale voorzieningen (IOAW/ IOAZ)	57	60	70
- Werkloosheidswet (WW)	818	850	1.100
- Arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA/Wajong/WAZ)	2.300	2.325	2.375
Minderheden (allochtonen):	11.567	11.965	12.440
- waarvan aantal niet westerse allochtonen ⁷	6.251	6.430	6.725
Aantal leerlingen onderwijs	7.928	7.905	7.920
- waarvan op het basisonderwijs	4.225	4.215	4.220
- waarvan op het voortgezet onderwijs	3.239	3.220	3.225
- waarvan op het speciaal onderwijs	464	470	475

² Betreft bebouwd terrein en terrein bestemd voor verkeer en recreatie conform CBS-definitie.

² Het gemiddelde aantal personen per woning (exclusief tehuisbevolking).

⁴ Het gemiddeld aantal adressen per vierkante kilometer dat een adres heeft binnen een straal van één kilometer. Dit zegt iets over de stedelijkheid van de gemeente. Op basis hiervan is Oosterhout ingedeeld bij de matig stedelijke gemeenten.

⁵ Betreft de stand en prognose per 31 december.

⁶ Vanaf 1 januari 2010 ligt de uitvoering van de Wwb 65+ bij de Sociale Verzekeringsbank en is daarom niet meer opgenomen in deze cijfers. De Wet Werk en Bijstand (Wwb) is vanaf 1 januari 2015 vervangen door de Participatie wet (Pw).

⁷ Personen met een niet-westerse migratieachtergrond zijn zelf (eerste generatie), of waarvan tenminste één van de ouders (tweede generatie), is geboren in Turkije, Marokko, Afrika, Azië (m.u.v. Japan en Indonesië / vml. Nederlands Indië) of Latijns-Amerika..

Sociale structuur	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Klantenpotentieel ⁸			
- lokaal	56.490	56.890	56.890
- regionaal	46.000	46.060	46.060

Financiële structuur (vetgedrukte bedragen zijn * € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Gewone uitgaven	157.127	160.762	160.168
<i>Per inwoner</i>	2.806	2.854	2.765
Opbrengst onroerende zaakbelasting	11.871	11.819	12.031
<i>Per inwoner</i>	212	210	208
Riolering en afvalstoffenheffing	11.176	11.340	11.553
<i>Per inwoner</i>	200	201	199
Algemene uitkering gemeentefonds	82.824	84.665	88.626
<i>Per inwoner</i>	1.479	1.503	1.530
Reserves per einde	146.937	136.747	133.006
<i>Per inwoner</i>	2.624	2.428	2.296
Langlopende schulden per einde	76.044	80.400	86.000
<i>Per inwoner</i>	1.358	1.411	1.485

⁸ Klantenpotentieel: het aantal potentiële klanten van de woonkernen in de gemeente. Het aantal potentiële lokale klanten van een woonkern is het aantal klanten dat die kern aantrekt uit alle kernen binnen een straal van 20 kilometer. Voor het regionaal klantenpotentieel geldt een straal van 60 kilometer. Hoe groter de kern, hoe meer potentiële klanten deze trekt.

Bijlage 2 Kaderstellende beleidsnota's

De volgende kaderstellende beleidsnota's zijn van toepassing.

Verbindend bestuur	
<i>Relatie burger en bestuur</i>	
Nota voorzieningen politieke ambtsdragers	September 2010
Nota representatiebeleid gemeente Oosterhout	December 2010
Verordening onderscheidingen gemeente Oosterhout 2012	December 2011
Beleidsnota Verbindend bestuur "Van meedenken tot meedoen"	Juli 2016
Toekomstvisie Oosterhout 2030	Oktober 2018
<i>Dienstverlening</i>	
Zelfevaluatie BRP (basisregistratie personen)	Voor 1 oktober: ja
Zelfevaluatie paspoortwet	Voor 1 oktober: ja
Reglement Basisregistratie personen 2017	Januari 2018
Reglement Burgerlijke stand 2020	Februari 2020

Sociaal domein	
<i>Wet maatschappelijke ondersteuning</i>	
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	December 2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	Juni 2020
Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning 2020	Juni 2020
Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oosterhout 2020	April 2020
Visie Sociaal Domein	September 2020 *
Beleidskader welzijn: het nieuw welzijn	September 2020 *
Visie op dagbesteding en begeleiding	September 2020*
<i>Gezondheidszorg</i>	
Wet publieke Gezondheid	Oktober 2008
Ontwikkelagenda gezondheid 'Oosterhout vitale stad'2019-2022	September 2020 *
Werkagenda gezondheid 'Oosterhout vitale stad '2019-2022	September 2020 *
Preventie- en handavingsplan alcohol 2019-2022	Augustus 2019
<i>Re-integratie</i>	
Visienota Participatiewet	Januari 2014
Beleidsnota Participatiewet 2015	December 2014
Re-integratieverordening Participatiewet2015	Maart 2017
Uitvoeringsbesluit re-integratievoorzieningen participatiewet 2015	December 2018
Verordening tegenprestatie Sociale Zekerheid	December 2014
Notitie toekomstige positie WAVA binnen participatiewet	Juli 2015
Uitvoering Participatiewet en toekomst Wava	December 2016
Re-integratie en activering Participatiewet 2019	April 2019
<i>Minimabeleid</i>	
Minimabeleid 2016 en verder	April 2016
Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet 2015	Maart 2017
Uitvoeringsbesluit CZM 2015	November 2014
Beleidsplan schuldhulpverlening 2017-2020	Februari 2017
Beleidsnota Ondersteuning kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen	Februari 2018
Beleidsregels bijzondere bijstand 2020	Maart 2020
Beleidsregels schuldhulpverlening 2017	Maart 2017
<i>Inkomensregelingen / sociale zekerheid</i>	

Visienota Participatiewet	Januari 2014
Beleidsnota Participatiewet 2015	December 2014
Afstemmingsverordening Sociale Zekerheid 2015	Maart 2017
Verordening individuele studietoeslag Participatiewet 2015	Maart 2017
Verordening handhaving sociale zekerheid 2015	December 2014
Uitvoeringsbesluit uitkeringsverstrekking Sociale Zekerheid 2015	April 2015
Uitvoeringsbesluit Taaleis participatiewet 2016	December 2018
Beleidsregels boete Sociale Zekerheid 2018	December 2017
Beleidsregels terugvordering en verhaal 2018	December 2017
Jeugdzorg	
Beleidsplan Jeugd(hulp) 2015-2018	November 2014
Verlenging beleidsplan jeugd(hulp)	November 2018
Verordening Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2019	Juli 2019
Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2019	Juli 2019
Verstevigen verbinding jeugdzorg en onderwijs	Mei 2016
Verordening Sociale Adviesraad Oosterhout	Mei 2017
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie gemeente Oosterhout	December 2016
Beleidsprioritering Jeugdzorg 2017	December 2016
Leerlingenvervoer	
Verordening leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2014	Juni 2014
Beleidsregels voor het leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2014	Mei 2014
Pilot leerlingenvervoer leerlingen in het VSO	April 2016
onderwijsachterstenbeleid	
Onderwijsbeleid in de periode 2011-2015	Juli 2016
Subsidiering voorscholen en NAZ 2016 en 2017	2016
Harmonisatie voorscholen en kinderopvang	December 2017
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	Oktober 2018
Integrale veiligheid	
Visie Integrale Veiligheid 2019 en verder	Maart 2019
Uitvoeringsprogramma Integrale veiligheid 2019-2020	Juni 2019
Regionaal beleidsplan Zeeland-West-Brabant (2019-2022)	December 2018
Verordening inrichting antidiscriminatievoorziening gemeente Oosterhout	September 2011
Vergunningverlening, toezicht en handhaving/ openbare ruimte	
Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Oosterhout 2019	Januari 2019
Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Oosterhout	December 2018
Beleid en beleidsregels standplaatsen in Oosterhout	Juli 2015
Beleidsplan Fysieke leefomgeving 2019-2022	December 2018
Vergunningverlening, toezicht en handhaving	
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2020	Januari 2020
Terugblik vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2018	Januari 2020
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) taken is op uiterlijk 1 februari aan de gemeenteraad aangeboden en beschikbaar voor de Gedeputeerde Staten	ja
Terrassenbeleid Gemeente Oosterhout	April 2019
Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant waaronder regionale brandweer	
Beleidsplan 2019-2023 Veiligheidsregio MWB	Juli 2019
Regionaal Crisisplan 2018-2022	Juli 2018

Werkgelegenheid & economie	
Ondernemen	
Agenda economie 2016-2021 Oosterhout	2016
Detailhandelsvisie	2017
Visie op de boodschappenstructuur	2016
Binnenstadsvisie	2017

De levendige gemeente	
Onderwijshuisvesting	
Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Oosterhout 2015	December 2014
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015	December 2014
Beleid Onderwijs en kinderopvang	
Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio West-Brabant	Juli 2019
Verstevigen verbinding jeugdzorg en onderwijs	Mei 2016
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	Oktober 2018
Cultuur	
Cultuurnota "Droom, durf en beleef"	Juli 2016
Nota "Museumbeleid Gemeente Oosterhout"	2009/2020
Nota Evenementenbeleid "Evenementen maken de stad"	2012
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	December 2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	Juli 2020
Sport	
Nota Sporten en Bewegen: "Samen werken aan sporten en bewegen"	Oktober 2013
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	December 2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	Juni 2020

Ruimte & ontwikkeling	
Buurt- & wijkbeheer	
Evaluatie buurtbeheer	Juli 2011
Beleid en beheer openbaar groen	
Monumentale bomenbeleid	2000
Richtlijn bomencompensatie	2009
Honden uitloopplaatsen beleid	2007
Groenstructuurplan	2002
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	2008
Rapport PRIO-buurt	2011
Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	2015
Nota Buiten Spelen	2016
Beleid en beheer Wegen	
Kwaliteitsvisie openbare ruimte	2008
Rapport Prio-buurt	2011
Meerjarenperspectief Openbare ruimte (2016-2026)	2015
Mobiliteitsplan	Zie bij verkeer
Kwaliteitsvisie openbare ruimte	Zie bij openbaar groen
Rapport PRIO-buurt	Zie bij openbaar groen
Beheer en onderhoud openbare verlichting	

Uitvoerings- en beheersplan openbare verlichting 2017-2021	2017
Bestrijding van gladheid	
Gladheidsbestrijdingsplan	2020
Openbaar vervoer	
Raadsbesluit inzake hoogwaardig-openbaarvervoerverbinding (HOV) met Breda	2008
Beleid verkeer	
Mobiliteitsplan (visiedeel)	2019
Autoparkeren	
Beleidsnota "Stilstaan in de toekomst"	2009
Tussentijdse evaluatie parkeerbeleid	2013
Raadsbesluit verbetermaatregelen en kostenbesparingen parkeren	2016
Nota parkeernormen 2019	2019
Eerste tranche ombuigingsmaatregelen parkeren	Mei 2020
Milieubeleid en -beheer	
Ambitie energietransitie Oosterhout 2030	2019
Bodemkwaliteitskaart	2018
Beleidsvisie externe veiligheid	2017
Geurverordening	2017
Riolering en waterhuishouding	
Water- en rioleringsplan 2017-2021	2016
Financiële meerjarenraming t.b.v. rioolheffing is aanwezig	ja
Grondexploitaties	
Nota grondexploitaties	2012
Monumentenbeleid & archeologie	
Beleidsnota Cultuurhistorie, Monumenten en Archeologie 2008-2018	2009
Erfgoedverordening inclusief erfgoedkaart	2012
Welstandsnota 2016	2016
Bouwvergunningen	
Beleidsplan Fysieke Leefomgeving 2019-2022	December 2018
Volkshuisvestingsbeleid	
Woonvisie 2016-2021	2016
Woningbouwstrategie Oosterhout 2030	Eind 2020
Stedelijke ontwikkeling en Structuur- en bestemmingsplannen	
Structuurvisie	2013
Beheer van gronden en gebouwen	
Nota grondbeleid 2013-2017	2013
Nota Snippergroen 2016-2021	2016
Nota Kostenverhaal 2017-2021	2017

Middelen	
Dekkingsmiddelen	
Nota reserves en voorzieningen 2020 – 2023	November 2019
Treasurystatuut 2020 - 2023	November 2019
Gemeentelijke belastingverordeningen 2020	November / December 2019
Beleidsnota risicomanagement 2020 - 2023	November 2019
Verordeningen 212 / 213 / 213a*	November 2020
Nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2021-2024*	November 2020

Bijlage 3 Overzicht investeringen 2021

UITVOERINGSPLANNING Beleidsterrein/omschrijving	Totaal Delegatie ja/nee
TOTAAL OPENBARE RUIMTE	3.632.000
Oud West Noord	Ja
Parkeerterrein Arkendonk	Ja
Fietspad Pieter Stastokstraat	Ja
Edisonlaan, Lorentzlaan, Buys Ballotlaan, Kamerlingh Onneslaan	Ja
Reconstructie Wiardi Beckmanhof	Ja
Programma voetpaden	Ja
Bewonersinitiatieven	Ja
Rijbaan Van Liedekerkestraat	Ja
Wilhelminakanaal-Noord ter hoogte van Everdenberg	Ja
Programma vervanging VRI	Ja
Spoorovergang Dorst	Ja
Programma verbetering openbaar vervoer	Ja
Programma openbare verlichting	Ja
Groenreconstructie Van Wijngaardestraat, Jupiter, Beneluxweg, Keerstijl en Galvanistraat	Ja
Groen Keizersdam	Ja
Groen Jan Steenlaan	Ja
Groen Spijtenburgstraat	Ja
Groen Lodewijk Napoleonlaan	Ja
Speeltoestellen	Ja
TOTAAL SPORT	1.052.700
Vorbereiding nieuwbouw kleedaccommodatie vv Irene	Ja
Vorbereiding nieuwbouw en tijdelijke kleedaccommodatie OVV	Ja
Renovatie grasvelden en kunstgras SCO	Ja
Verlichting Twins	Ja
Gymzaal Ridderstraat (kozijnen, vloerafwerking, plafond- en dakafwerkingen)	Ja
Sportvloeren gymzaal Markant	Ja
Renovatiwerkzaamheden sporthal Arkendonk	Ja
TOTAAL INFORMATISERING	245.000
Projecten informatieplan	Ja
TOTAAL ACCOMODATIEBEHEER	300.000
Valbeveiliging	Ja
Verduurzamingsmaatregelen	Ja
Bouwkundige onderhoudsmaatregelen	Ja
Technische installaties	Ja
TOTAAL INCIDENTELE INVESTERINGEN	2.060.000
Nieuwbouw stadhuis	Ja
E-portaal website	Ja
Doorontwikkeling informatiebeheer	Ja
Investerings binnenstad	Ja
Herziend bewegwijzeringsbeleid	Ja
Doorontwikkeling datafundament	Ja

UITVOERINGSPLANNING Beleidsterrein/omschrijving	Totaal Delegatie ja/nee
Vorbereiding transformatie binnenstad	Ja
TOTAAL AFVALVERWIJDERING	537.500
Toekomstbestendigheid milieustraat	Ja
Cyclische vervanging ondergrondse containers	Ja
TOTAAL RIOLERING	1.702.000
Programma rioolrenovaties	Ja
Programma pompen, gemalen en meetinstallaties	Ja
Programma relining Biezenbeemd-Rietbeemd	Ja
Programma putherstel Vijf Eiken	Ja
Oud West Noord	Ja
Burg. Holtoplaan	Ja
Edisonlaan, Lorentzlaan, Buys Ballotlaan, Kamerlingh Onneslaan	Ja
Programma vervangen drukriolering	Ja
Wilhelminakanaal-Noord ter hoogte van Everdenberg	Ja
TOTAAL TRACTIE	440.000
Vervanging twee veegmachines	Ja
IHP	2.650.000
Volledige renovatie/vernieuwbouw De Ontdekking	Ja
Aanvullende lokalen Menorah	Ja
Lokalen Marcoen	Ja
Activering apparaatskosten	750.000
	Ja
TOTAAL UITVOERINGSPLANNING	13.119.200

INVESTERINGEN TEN LASTE VAN DE VRIJE RESERVE	Totaal Delegatie ja/nee
Slotjes Midden herontwikkeling	Nee
Investerings stedelijke vernieuwing (ISV-gelden)	Nee
Herontwikkeling Arendsplein (bankenlokatie)	Nee
Investerings ten behoeve van de Wet informatie uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON)	Ja
Investerings ten behoeve van de Basisregistratie ondergrond (BRO)	Ja
Regisysteem sociaal domein	Ja
Strategische woningbouw	Ja
TOTAAL INVESTERINGEN VRIJE RESERVE	3.251.000

INVESTERINGEN TEN LASTE VAN INFRASTRUCTURELE WERKEN	Totaal Delegatie ja/nee
Aanpassing infra particuliere ontwikkeling (Statendam)	Nee
Aanpassing kruispunten ter hoogte van Zwaikom	Nee
TOTAAL INVESTERINGEN INFRASTRUCTURELE WERKEN	555.000

INVESTERINGEN TEN LASTE VAN DE RESERVE SOCIAAL DOMEIN	Totaal Delegatie ja/nee
Onderzoek kostenontwikkeling WMO	Nee
TOTAAL INVESTERINGEN RESERVE SOCIAAL DOMEIN	175.000

INVESTERINGEN TEN GUNSTE VAN EXTERNE FINANCIERING	Totaal Delegatie ja/nee
A27 Houten-Hooipolder, doortrekking Statendamweg	Ja
Energiepark A59	Ja
Aanleg van de zonneweide Bavelse Berg	Ja
Snelfietsrouten 629 (gedeelte Dongen/Tilburg)	Ja
Gentiaanstraat 14	Ja
Lodewijk Napoleonlaan herontwikkeling Prisma zorgcomplex	Ja
TOTAAL INVESTERINGEN EXTERNE FINANCIERING	

Bijlage 4 Staat van reserves en voorzieningen

	2020				2021			2022			2023			2024			
	STAND PER	Resultaat 2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	STAND PER	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	STAND PER	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	STAND PER	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	STAND PER	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	STAND PER
	01-01-20				01-01-21			01-01-22			01-01-23			01-01-24			01-01-25
Algemene reserves																	
Algemene reserve (bufferfunctie)	5.283	0	0	0	5.283	0	0	5.283	0	0	5.283	0	0	5.283	0	0	5.283
Financieringsreserve (inkomensfuncties)	36.000	0	0	0	36.000	0	0	36.000	0	0	36.000	0	0	36.000	0	0	36.000
Vrije reserve	31.777	2.648	1.500	10.703	25.222	0	3.423	21.799	0	14.045	7.754	0	1.350	6.404	0	2.090	4.314
Totaal algemene reserves	73.060	2.648	1.500	10.703	66.505	0	3.423	63.082	0	14.045	49.037	0	1.350	47.687	0	2.090	45.597
Reserves grondexploitatie Algemene Bedrijfsreserve	9.524	750	0	0	10.274	0	0	10.274	2.100	0	12.374	2.100	0	14.474	0	0	14.474
Reserve Infrastructurele Werken	8.404	0	25	1.437	6.992	25	3.627	3.390	0	400	2.990	0	300	2.690	0	3.240	-550
Reserves grondexploitatie	17.928	750	25	1.437	17.266	25	3.627	13.664	2.100	400	15.364	2.100	300	17.164	0	3.240	13.924
Overige bestemmingsreserves																	
Bestemmingsreserve investeringsprojecten (bestedingsfunctie)	43.795	0	8.643	2.878	49.560	5.623	3.233	51.950	14.217	3.333	62.834	1.054	3.779	60.109	3.961	3.383	60.687
Bestemmingsreserve SSC/ICT samenwerking	4.820	0	0	0	4.820	0	0	4.820	0	0	4.820	0	0	4.820	0	0	4.820
Bestemmingsreserve parkeerfonds	1.583	0	0	310	1.273	0	12	1.261	11	0	1.272	0	47	1.225	21	0	1.246
Bestemmingsreserve Groenfonds	618	0	50	300	368	0	0	368	0	0	368	0	0	368	0	0	368
Bestemmingsreserve sociaal domein	600	63	0	488	175	0	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve NHG	193	0	0	193	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Regiotaxi	49	0	0	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Toerisme fonds	434	0	160	335	259	160	260	159	160	220	99	160	190	69	160	190	39
Bestemmingsreserve Ontwikkelreserve Bedrijfsvoering	384	0	400	784	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Vitaliteitsregeling	0	12	68	80	0	68	68	0	68	68	0	68	68	0	0	0	0
Totaal overige bestemmingsreserves	52.476	75	9.321	5.417	56.455	5.851	3.748	58.558	14.456	3.621	69.393	1.282	4.084	66.591	4.142	3.573	67.160
Voorzieningen eigen middelen																	
Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdrager	813	0	0	174	639	0	144	495	0	106	389	0	106	283	0	106	177
Voorziening BTW eten en drinken	85	0	0	85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Juzt	1.209	0	0	1.209	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen Eigen middelen	2.107	0	0	1.468	639	0	144	495	0	106	389	0	106	283	0	106	177
Voorzieningen middelen van derden																	
Voorziening exploitatie reiniging	50	0	0	0	50	0	0	50	0	0	50	0	0	50	0	0	50
Voorziening exploitatie riolering	1.016	0	0	0	1.016	0	0	1.016	0	0	1.016	0	0	1.016	0	0	1.016
Totaal voorzieningen Middelen van derden	1.066	0	0	0	1.066	0	0	1.066	0	0	1.066	0	0	1.066	0	0	1.066
Totaal	146.637	3.473	10.846	19.025	141.931	5.876	10.942	136.865	16.556	18.172	135.249	3.382	5.840	132.791	4.142	9.009	127.924

Bijlage 5 Taakvelden

Programma / Taakveld	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
16P1 Verbindend bestuur	4.222.325	4.212.285	4.211.802	4.039.287
0.1 Bestuur	2.585.224	2.585.224	2.585.224	2.585.224
0.2 Burgerzaken	1.637.101	1.627.061	1.626.578	1.454.063
16P2 Sociaal domein	56.149.948	56.025.279	55.858.785	55.630.823
0.64 Belastingen overig	-91.000	-91.000	-91.000	-91.000
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.597.555	3.595.567	3.593.578	3.591.593
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.543.137	1.479.607	1.479.399	1.479.190
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	842.000	842.000	842.000	842.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.237.048	4.234.099	4.232.334	4.230.569
6.2 Wijkteams	2.185.670	2.185.670	2.185.670	2.185.670
6.3 Inkomensregelingen	2.963.452	2.922.641	2.878.650	2.878.650
6.4 Begeleide participatie	20.777.406	20.776.415	20.700.274	20.678.671
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	1.506.445	1.506.445	1.506.445	1.506.445
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	358.732	343.732	328.732	328.732
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	15.914.961	15.915.561	15.918.161	15.715.761
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	39.034	39.034	39.034	39.034
7.1 Volksgezondheid	2.242.590	2.242.590	2.212.590	2.212.590
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	32.918	32.918	32.918	32.918
16P3 Werkgelegenheid en economie	984.339	944.155	913.978	908.593
0.5 Treasury	2.859	2.859	2.859	2.859
3.1 Economische ontwikkeling	553.710	553.535	553.361	553.187
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	34.989	34.907	34.826	29.690
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1.218	-1.145	-1.067	-1.142
3.4 Economische promotie	105.475	105.475	105.475	105.475
5.6 Media	288.415	248.415	218.415	218.415
6.4 Begeleide participatie	109	109	109	109
16P4 De levendige gemeente	12.494.615	11.879.578	11.839.199	11.672.172
3.4 Economische promotie	231.070	231.218	231.383	231.150
4.2 Onderwijshuisvesting	2.715.196	2.882.705	2.956.862	2.929.961
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	620.540	620.530	620.519	620.510
5.1 Sportbeleid en activering	672.093	672.093	672.093	672.093
5.2 Sportaccommodaties	3.679.934	2.906.859	2.770.615	2.638.738
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.915.617	2.909.458	2.932.507	2.925.998
5.4 Musea	151.933	151.593	151.254	150.914
5.5 Cultureel erfgoed	14.828	14.828	14.828	14.828
5.6 Media	1.381.609	1.378.513	1.377.369	1.376.224
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	110.573	110.573	110.573	110.573
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.222	1.208	1.196	1.183
16P5 Ruimte & ontwikkeling	21.320.044	21.604.866	22.028.532	21.889.669
0.1 Bestuur	37.838	37.838	37.838	37.838
0.5 Treasury	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
0.63 Parkeerbelasting	-451.525	-472.106	-477.775	-483.365
0.64 Belastingen overig	-115.000	-115.000	-115.000	-115.000
1.2 Openbare orde en veiligheid	271.965	275.736	279.570	280.122
2.1 Verkeer en vervoer	7.048.058	7.106.389	7.289.008	7.174.079
2.2 Parkeren	-333.693	-346.324	-284.387	-319.827
2.4 Economische havens en waterwegen	63.028	73.377	72.715	71.956
2.5 Openbaar vervoer	106.136	105.770	105.405	105.040
5.5 Cultureel erfgoed	57.370	56.961	61.925	60.621
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.591.182	3.631.682	3.628.848	3.613.751
7.2 Riolering	3.695.989	3.706.872	3.749.364	3.804.070
7.3 Afval	3.628.872	3.729.943	3.706.827	3.695.866
7.4 Milieubeheer	1.933.580	1.905.807	1.905.913	1.905.405
8.1 Ruimtelijke ordening	1.534.646	1.664.414	1.826.015	1.822.420
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	172.876	176.621	175.626	172.577
8.3 Wonen en bouwen	96.722	84.886	84.640	82.116
16P6 Dekkingmiddelen	-113.605.598	-112.367.692	-111.289.665	-110.164.304
0.5 Treasury	-1.192.621	-953.897	-801.377	-722.181
0.61 OZB woningen	-6.556.085	-6.556.085	-6.556.085	-6.556.085
0.62 OZB niet-woningen	-4.768.518	-4.797.963	-4.797.963	-4.797.963
0.64 Belastingen overig	-169.478	-169.478	-169.478	-169.478
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-88.891.374	-88.985.388	-89.288.459	-89.707.666
0.8 Overige baten en lasten	-	1.267.285	2.487.782	3.948.458
3.4 Economische promotie	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
7.2 Riolering	-5.392.027	-5.401.087	-5.443.536	-5.489.745
7.3 Afval	-6.135.495	-6.271.079	-6.220.549	-6.169.644
16P7 Overhead en onvoorzien	21.112.220	21.460.688	21.415.239	20.938.417

0.1 Bestuur	80.775	80.775	80.775	
				80.775
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	659.971	479.607	492.816	
				795.225
0.4 Overhead	19.980.091	20.291.774	20.219.312	
				19.742.414
0.5 Treasury	-40.029	-40.029	-40.029	-
				40.029
0.8 Overige baten en lasten	431.411	648.560	662.365	
				360.032
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-

Programma / Taakveld	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
<u>16P8 Resultaat voor bestemming</u>	7.066	-928.466	-1.620.047	-1.939.561
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	7.066	-928.466	-1.620.047	-
				1.939.561
<u>16P9 Resultaat bestemming</u>	-2.684.959	-2.830.692	-3.357.823	-2.975.096
0.10 Mutaties reserves	-2.686.959	-2.832.692	-3.359.823	-
				2.977.096
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	2.000	2.000	2.000	
				2.000
Resultaat	0	-0	-0	-
				0

Bijlage 6 Staat van langlopende geldleningen

STAAT VAN LANGLOPENDE GELDLENINGEN (O/G) (begroting 2021)

Nummer	Oorspronkelijk bedrag	Valuta data	Jaar [laatste aflossi tage	Rente per centen	Restantbedrag begin dienstjaar 2021	Bedrag in de loop van het jaar opgenomen	Bedrag rente	aflossing	Restantbedrag einde dienstjaar 2021
ONDERHANDSE LENINGEN									
<u>1. Geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeenten</u>									
40.109.494	5.000.000	15-12	2022	1,000	5.000.000		50.000	-	5.000.000
40.110.169	15.000.000	26-10	2030	1,210	10.000.000		118.812	1.000.000	9.000.000
40.110.357	10.000.000	27-1	2027	0,695	6.000.000		35.264	1.000.000	5.000.000
40.112.560	5.000.000	30-1	2029	0,968	5.000.000		48.400		5.000.000
40.112.561	5.000.000	30-1	2031	1,155	5.000.000		57.750		5.000.000
40.112.562	5.000.000	18-2	2034	1,353	5.000.000		67.650		5.000.000
40.112.563	5.000.000	5-12	2024	-0,060	5.000.000		3.000-		5.000.000
40.113.764	10.000.000	27-3	2030	0,350	10.000.000		32.325	1.000.000	9.000.000
	60.000.000				51.000.000	-	407.201	3.000.000	48.000.000
<u>2. Geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeenten voor Thuisvester</u>									
40.75451	3.811.754	1-6	2041	4,050	2.736.037		108.803	85.115	2.650.922
40.105.886	8.490.000	1-7	2021	3,730	5.943.000		216.381	283.000	5.660.000
40.70556.01	6.000.000	1-9	2021	3,470	6.000.000		139.180	6.000.000	-
	18.301.754				14.679.037	-	464.365	6.368.115	8.310.922
totaal bng	78.301.754				65.679.037	-	871.566	9.368.115	56.310.922
<u>3. Geldleningen aangegaan met derden</u>									
Prov. Gelderland	5.000.000	18-2	2026	0,520	5.000.000	-	26.000	-	5.000.000
					5.000.000	-	26.000	-	5.000.000
Totaal onderhandse leningen (o/g)					70.679.037	-	897.566	9.368.115	61.310.922
WAARBORGSOMMEN									
Kon. Marechaussee, Oldenzaal					363				363
totaal waarborgsommen					363	-	-	-	363
TOTAAL GENERAAL					70.679.400	-	897.566	9.368.115	61.311.285

STAAT VAN VERSTREKTE GELDLENINGEN U/G (begroting 2021)

Nummer	Oorspronkelijk bedrag	Valuta data	Jaar [laatste aflossi tage	Rente per centen	Restantbedrag begin dienstjaar 2021	Bedrag in de loop van het jaar opgenomen	Bedrag rente	aflossing	Restantbedrag einde dienstjaar 2021
<u>Geldleningen verstrekt aan Thuisvester</u>									
<i>BNG-leningen</i>									
75451 opslag	3.367.453	1-6	2041	4,050	2.736.037		108.803	85.115	2.650.922
					-		1.856		-
40.105.886	8.490.000	1-7	2031	3,730	5.943.000		216.381	283.000	5.660.000
40.70556.01	6.000.000	1-9	2021	3,470	6.000.000		139.180	6.000.000	-
	17.857.453				14.679.037	-	466.221	6.368.115	8.310.922
<u>Renteloze leningen sportverenigingen (1/3-regeling)</u>									
Tennisver.Tendo	9.076	31-12	2022		1.815			908	908
Tennispark Warande	9.076	31-12	2021		908			908	-
Tennisver.Strijdo	6.333	31-12	2021		633			633	-
	24.485				3.356	-	-	2.449	908
Totaal verstrekte geldleningen (u/g)					14.682.393	-	466.221	6.370.563	8.311.830
legaat van Cooth en Lukwel	20.284				20.284		601	-	20.284
TOTAAL GENERAAL					14.702.677	-	466.822	6.370.563	8.332.114

Bijlage 7 Afkortingenlijst

Ten behoeve van de leesbaarheid van de begroting is een afkortinglijst toegevoegd.

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen bestuur
ABR	Algemene Bedrijfsreserve
AED	Automatische Externe Defibrillator
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASV	Algemene Subsidie Verordening
AU	Algemene uitkering
AV	Absoluut verzuim
AvA	Algemene vergadering van aandeelhouders
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
Awb	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroten en Verantwoorden
Bbz	Bijzondere bijstand zelfstandigen
BCF	BTW Compensatiefonds
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BI	Business Intelligence
BIE	Boekwaarden van gronden in exploitatie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ	Bedrijven Investerings-Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOELM	Breda, Oosterhout, Etten-Leur en Moerdijk
BRO	Basisregistratie ondergronden
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
BRP	Basisregistratie personen
BSO	Buitenschoolse opvang
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
bw	Bescherm wonen
BWB	Belastingsamenwerking West Brabant
BWRM	Bouw- en woonrijp maken
BWS	Besluit Woninggebonden Subsidies
BWT	Bouw- en Woning Toezicht
BZK	Binnenlandse Zaken
CAK	Centraal administratie kantoor
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CFV	Centraal Fonds Volkshuisvesting
CPB	Centraal Planbureau
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CRvB	Centrale Raad van Beroep
DB	Dagelijks bestuur
Digid	Digitale persoonsidentificatie
DPIA	Data Protection Impact Analyses

Afkorting	Betekenis
DRIS	Dynamisch route informatie systeem
DUO	Dienst uitvoering Onderwijs
EMU	Europese Monetaire Unie
EMVI	Economisch meest voordelige inschrijving
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full-time equivalent
GBA	Gemeentelijke basisadministratie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheid Dienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GOB	Gastouderbureau
GOP	Geregelde oversteekplaats
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GR OGZ	Gemeenschappelijke Regeling Openbare GezondheidsZorg
GR NGS	Gemeenschappelijke Regeling Nazorg Gesloten Stortplaatsen
HbH	Hulp bij huishouden
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
IBOR	Integraal Beheer openbare Ruimte
IBT	Interbestuurlijk toezicht
IFLO	Inspectie Financiën Lagere Overheden
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISV	Investeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JOR	Jaarplan Openbare Ruimte
KCV	Kleinschalig Collectief vervoer
KDV	Kinderdagverblijf
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
KPI	Kritische Prestatie Indicator
LPA	Logistiek Platform Amerstreek
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MEK	Milieu educatief centrum en kinderboerderij
MFC	Mgr. Frencken College
MGP	Meerjarenperspectief Grondexploitaties
MJBP	Meerjarenbeleidsplan
MJPOR	Meerjarenprogramma Openbare Ruimte
MKB	Midden- en kleinbedrijf
mo	Maatschappelijke opvang
MPIV	Meerjarenplan Integrale Veiligheid
MTB	Mountainbike
MWB	Midden West Brabant
NIEGG	Niet in bouwgrondexploitatie genomen gronden
NHG	Nationale Hypotheekgarantie
NZA	Nederlands Zorg Autoriteit
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant
OPC	Outputcontract
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendzaakbelasting
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PBS	Personeelsbudgetteringssysteem
P&C	Planning & Control

Afkorting	Betekenis
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PGB	Persoonsgebonden budget
PIA	Privacy Impact Assessment
PIP	Provinciaal Inpassingsplan
PMD	Plastic en metalen verpakkingen en drankkartons
PRIO	Prioriteit voor de renovatie van de inrichting van de openbare ruimte
PRIS	Parkeerrouteinformatiesysteem
PSZ	Peuterspeelzaal
PUN	Paspoort Uitvoeringsregeling
RAT	Regionaal Archief Tilburg
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
REWIN	Regionaal werkgelegenheidsinstituut West-Brabant
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMD	Regionale Milieudienst
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarkt
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RV	Relatief verzuim
RWB	Regiobureau West Brabant
RWS	Rijkswaterstaat
SBBO	Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Oosterhout
SDE	Stimulering Duurzame Energie
SER	Sociaal Economische Raad
SES	Sociaal economische status
SHBO	Stichting Bejaarden Huisvesting Oosterhout
SISA	Single Information Single Audit
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport
SSC	Shared Service Center
SSWO	Stichting Sociale Wijkteams Oosterhout
Suwinet	Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SWT	Sociaal wijkteam
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VANG	Van Afval naar Grondstof
VBS	Vastgoedbeheersysteem
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VGO	Voorziening gastouder
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelinstallatie
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VO	Voortgezet onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlater
WA	Wettelijke aansprakelijkheid
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAVA	Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WLZ	Wet Langdurige Zorg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOB	Wet Openbaar Bestuur
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WRP	Water- en rioleringsplan
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening

Afkorting	Betekenis
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
ZAP-per	Zwerfafvalpakkers

 Slotjesveld 1 Oosterhout

 14 0162

 Postbus 10150, 4900 GB

 oosterhout.nl/contact

 Oosterhoutfamilie stad

 @Gem_Oosterhout

 Gemeente Oosterhout

 [gemeenteoosterhout](https://www.youtube.com/gemeenteoosterhout)

 [jonginoosterhout](https://www.instagram.com/jonginoosterhout)

